MAITREYA'S

DISTINGUISHING THE MIDDLE FROM EXTREMES

with Commentaries by

KHENPO SHENGA and JU MIPHAM

མཁའ་དབྱིངས་ཀུན་ཁྱབ་བྱམས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །
འགྲོ་ལ་བློ་གྲོས་སྣང་བ་རྣམ་འབྱེད་པ། །
རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས། །
མ་ཕམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །
ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །
ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་བཟང་མཚོན་པའི་སྒྲོ། །
དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །
ཚིག་དོན་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོམ་ཆེན་པོ་སྡེ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མཐའ་དག་གི་ལམ་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་པ་ལ། མཚན་དོན། འགྱུར་ཕྱག གཞུང་དོན། མཇུག་དོན་བཞི།

དང་པོ་ (མཚན་དོན་)།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མདྷྱཱནྟ་བི་བྷཾ་ག་ཀཱ་རི་ཀཱ།

བོད་སྐད་དུ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མདྷྱཱནྟ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ། དབུས་མཐའ། དེ་བཞིན་དུ། རིམ་པ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་བི་བྷེ་ག །རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ཀཱ་རི་ཀཱ། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་ཉིད་དབུས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་མ་ནོར་བར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག། གཞུང་མཐའ་དག་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རྩལ་དུ་བྱས་པ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ (འགྱུར་ཕྱག་) ལ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན།

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

གསུམ་པ་ (གཞུང་དོན་) ལ། སྡོམ་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ (སྡོམ་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་)། མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། །

མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དེ་ཁོ་ན། །
གཉེན་པོ་དག་ནི་བསྒོམ་པ་དང་། །
དེ་ཡི་གནས་དང་འབྲས་བུ་འཐོབ། །
ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའོ། །

ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་སྒྲིབ་པ་དང་ དེ་ཁོ་ན་དང་། །གཉེན་པོ་དག་ནི་བསྒོམ་པ་དང་། །གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་དེ་ཡི་གནས་དང་ འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། །ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའོ།

བསྟན་བཅོས་འདིའི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདུས་ཏེ། ཐོག་མར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཀུན་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བདག་ནི་ རྣམ་པར་བྱང་བ་དེའང་སྒྲིབ་པ་སྤྱང་བ་ལས་ཐོབ་པས་སྒྲིབ་པ་བསྟན། སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན། དེ་བཞིན་ དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོ་དེ་རང་ རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ གང་ཐོབ་པ་དང་དྲུག་ནི་སྤྱིར་བསྟན་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ ཡིན་པའི་ལམ་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་〔དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་〕ལ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཚུལ་དང་། ཐེག་ ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་〔ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཚུལ་〕 ལ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ། ལམ་དེའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ། དང་པོ་〔ཤེས་བྱའི་ཡུལ་〕ལ་ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ། རྟོགས་བྱ་དེ་ ཁོ་ན་ཉིད་དང་གསུམ།

ཡུ་ཚིག་འགྲེ།།

དང་པོ་（ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་）ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་（ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་）ལ་ཀུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའོ། །དང་པོ་（ཀུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་）ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་（གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་）། ཡང་དག་པ་ཡིན་ཀུན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །
དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །
དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །
སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །
དེ་ལྟ་བས་ན་ཐམས་ཅད་བཤད། །
ཡོད་པས་མེད་པ་ཡོད་པས་ན། །

དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

མཚན་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡོད་ལ། །དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། །གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཡོད་ཅིང་། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པ་མིན་པ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཅེས་པ་འདུས་བྱས་དང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་བཤད་ལ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པས་ན། །ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

མ་དག་འཁོར་བ་ལྟར་སྣང་བའི་སྐབས་འདི་ན། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་གཞིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་རྫས་སུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་སྣང་བ་བསྙོན་མེད་དུ་ཤར་བ་འདི་ཙམ་མི་སྣང་བར་སུས་ཀྱང་དགག་མི་

ནུས་ལ། སྣང་བ་དེ་ཡང་རང་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྙད་ལ་སྐུར་པ་མི་གདབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འཇོག་ཅིང་དེ་ལ་མ་དག་པ་གཞན་དབང་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སམ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རི་མོ་ལ་མཐོ་དམན་དུ་སྣང་བ་དང་། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པའོ། །

དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སམ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའམ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཀུན་རྟོག་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་ངེས་པས་ན་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཡང་མེ་དང་མེའི་ཚ་བ་བཞིན་འབྲལ་མི་ཤེས་ལ། རྟོགས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ནར་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་རྟོག་རྫས་སུ་ཡོད་པའམ་ཐ་སྙད་དུ་མི་བསླུ་བར་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པས་ན་མི་སྟོང་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་དག་ལས་སྟོང་པའང་མ་ཡིན། མི་སྟོང་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཡི་སོར་བཞག་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་དེ་ལྟར་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བཞིན་པའི་ཚེ་ནའང་། སྦྲུལ་དངོས་ཀྱིས་ཐག་པ་དེ་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་འདིའི་ཚེ་ན་ཡང་། གང་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་མྱོང་བས་ན་ཀུན་རྟོག་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པ་དེས་སྟོང་པར་ཤེས་སོ། །སྦྲུལ་མེད་ཀྱང་ཐག་པ་རང་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་སྦྲུལ་མེད་པ་ཉིད་ཐག་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ་ཡོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའམ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྟོག་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་འཁོར་བ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྙིང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་མ་བཟུང་བར་དགག་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཞེས་དགོས་ཀྱིས་དེ་ལས་འདས་ན་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་པའི་དུས་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གམ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་རྣམ

རིག་ཙམ་འབྱུང་ཉིད་མངོན་སུམ་སྣང་བ་འདི་ནི་སྣང་ངོར་མི་བསླུ་བར་ཡོད་པས་དང༌། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་དང༌། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྟོག་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་ན། སྣང་ཡང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའམ་སྣང་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ན། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་མེད་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་༼སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་༽།

དོན་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག །
སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །
རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་དེའི་དོན་མེད། །
དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད། །
ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་པ། །
དེ་ན་དེ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡིན། །
དེ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡེ་མེད་ཡིན། །
དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །

དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དེ་དོན་དུ་སྣང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དབང་པོ་ལྔར་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྣང་བ་དང་བདག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་དོན་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དེའི་དོན་མེད་ལ། །དེ་མེད་པས་བདག་དང་རྣམ་པར་རིག་པར་སྣང་བ་ནི་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་འཛིན་པ་དེ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང༌། །ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་དུ་འབྱུང་བས་ཡེ་མེད་པ་ཡང་ཡིན། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཡེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད་དོ། །གཞན་དུ་ན་བཅིང་བ་དང་ཐར་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་སུ་སྣང་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་དང༌། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང༌། བདག་ཏུ་སྣང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང༌། རྣམ་པར་རིག་པའི་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་སྣ

ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའོ། །དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་ཚོགས་དྲུག་གི་འཛིན་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ནི་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཆུ་གཅིག་ལ་ཡི་དྭགས་དང་མི་ལ་སོགས་པས་རྣག་དང་ཆུ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྣང་གི་འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དེ་མེད་པས་ན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་པར་བཞག་པ་དེའང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལྟོས་འཇོག་གིས་གྲུབ་ཀྱི་ཡན་གར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་རྫས་སུ་གྲུབ་པའམ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡེ་ནས་ཡོད་མ་སྐྱོང་བ་རི་བོང་གི་རྭ་དང་འདྲ་ན་དེ་གཏན་མེད་དུ་གྱུར་པས་སུས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་འདོད་མི་ནུས་ལ། སྣང་བ་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཏུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཅེས་བྱ་ལ། གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ནས་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་སུ་ལ་སྣང་མ་སྐྱོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ནི་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྫས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྐྱོན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཏེ་སུས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཅེས་བརྒལ་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གམ་འཁྲུལ་པ་དེ་ཟད་པར་གྱུར་ནས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་གྲོལ་བ་

ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ་འཁྲུལ་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་མ་ཡིན་པར་གཞན་པའི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྟུལ་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བྱང་དང་འཆིང་གྲོལ་ཐམས་ཅད་འཐད་ཀྱི། དེ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ (དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་) ལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ (མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་) ། བརྟག་པ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། །

བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། །
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །
དོན་ཕྱིར་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཕྱིར། །
གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་བསྡུ་བར་འགྱུར་བའི་བསྡུ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །འདི་དག་རིམ་པ་བཞིན་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པ་དང་ནི། གཞན་གྱི་དབང་དག་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ

ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་ཞིང་གཉིས་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་པའམ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་སྣང་གཞི་དེའི་ཆ་ནས་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཞེས་སུ་བཞག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡི་ནས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་༼དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ༽།

དམིགས་པ་ལ་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །
མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །
མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །
མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དམིགས་པ་ནི། །
མི་དམིགས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ། །
དེ་ལྟ་བས་ན་དམིགས་པ་དང་། །
མི་དམིགས་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། །གཟུང་བྱའི་དོན་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །དམིགས་བྱའི་དོན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དམིགས་པའི་བློ་ནི། །མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་སྟེ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་ན་དམིགས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དོན་དུ་སྣང་བས་དམིགས་པ་དང་། །མི་དམིགས་པ་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྟོག་དེའི་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། དོན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་ནང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པའམ་ཞེས་ཤིང་གོམས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། ཕྱི་དོན་རྫས་སུ་མི་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱི་དོན་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་དོན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་རྣྱི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྟར་ན་ནང་བློ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཕྱི་དོན་མི་དམིགས་པའམ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བས་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པའམ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་དོན་དུ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་མཉམ་པའམ་དོན་འདྲ་བར་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་དང་དགག་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཀྱང་དོན་དུ་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་

པ་དང་། དེས་ཇི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་༼གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ༽། ཡང་དག་མ་ཡིན་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །
དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །
དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །
གཅིག་ནི་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །
གཉིས་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཅན། །
ཉེ་བར་སྤྱོད་དང་ཡོངས་གཅོད་དང་། །
དེ་ཡི་འཇུག་བྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་། །

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །དོན་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཅིག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དག་གི་རྐྱེན་ཡིན་པས་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །གཉིས་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དྲུག་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཅན་ཏེ། །ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཚོར་བ་དང་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཏེ་སེམས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ།

དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རང་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན། དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་འདིར་མི་གཏོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོའི་སེམས་དང་འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་གཙོ་སེམས་སམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཐོང་བའི་འཛིན་སྟངས་བྱེ་བྲག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གཙོ་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་ནི་རྐྱེན་ནམ་རྒྱུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོགས་བདུན་པོའི་གཞིར་གྱུར་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་བདུན་ནི་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སེམས་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་ལའང་། ཚོར་བ་ནི་ཡུལ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་མོས་པ་སོགས་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད

ནི་རྣམ་ཤེས་དེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ་དཔེར་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་། གནས་པའི་ཆ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སུ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ༼དེས་ཇི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པ༽།

བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །
ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་འཛིན་ཕྱིར། །
རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཙོད་ཕྱིར། །
ཉེ་བར་གཙོད་ཕྱིར་ཀུན་འཛིན་ཕྱིར། །
རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཙོད་ཕྱིར། །
ཉེ་བར་གཙོད་ཕྱིར་སྡུད་པའི་ཕྱིར། །
སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་མངོན་དུའི་ཕྱིར། །
སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་ཉོན་མོངས། །
རྣམ་གསུམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས། །
རྣམ་བདུན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད། མ་རིག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་ས་བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱིས་ལུས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་རེག་པས་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཤེས་པ་གསུམ་ཚོགས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཚོར་བས་བདེ་སྡུག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཉེ་བར་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དང་སྲེད་པས་ལས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ཡང་སྲིད་ལ་གསོས་འདེབས་པས་སྡུད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ལེན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་སྲིད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤིས་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་རྣམས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་སྲིད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ནི། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྒྱུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས། །དེ་ལ་རྒྱུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པ་བདུན་ནི་རྒྱུ་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ་མ་རིག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་འདེབས་པའི་རྒྱུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཉེ་བར་ཁྲིད་པའི་རྒྱུའོ། །མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཀུན་འཛིན་པའི་རྒྱུའོ། །རེག་པ་དང་ཚོར་བ་ནི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུའོ། །སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ནི་སྡུད་པའི་རྒྱུའོ། །སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གཉིས་ནི་སྐྱོ་བའི་

རྒྱུའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པ་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་པའོ།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པ་བརྒྱུད་མར་འཇུག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ལུག་རྒྱུད་དུ་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ལས་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཀུན་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་སྲིད་ཀྱི་ས་བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅེས་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱིས་བགོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་གཟུགས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་ལུས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེག་པས་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བས་རྣམ་སྨིན་བདེ་སྡུག་གི་ཆ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་སྡུད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེན་པས་ཡང་སྲིད་ལ་མངོན་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བས་ནི་རྒ་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་ལ། རྒ་ཤི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་གནས་སྐབས་འགྱུར་བའི་རྒ་བ་དང་། རྒྱུན་འགག་པའི་ཤི་བ་དེས་མཚོན་པའི་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཆ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའམ། བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བདེའམ་སྡུག་བསྔལ་ཀྱང་སླར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་སྤྱི་ཚན་གསུམ་དུ་བསྡུ་ན། མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ

རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟའི་ལྷག་མ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་རྣམ་པ་བདུན་ལ་ནི་སྐྱེ་བའམ་ཆེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲོར་ཞིང་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་མིང་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན་༽། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །
མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །
དེ་ཡི་དོན་དང་དབྱེ་བ་དང་། །
སྒྲུབ་པ་དག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ། །

དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་སྟོན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །རྣམ་གྲངས་དེ་ཡི་དོན་དང་དབྱེ་བ་དང་། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་སྟེ་དོན་ལྔ་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་འཁོར་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་བྱང་གི་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ནི། གཞན་ཡང་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་དག་སྟེ་དེ་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་དེ་ཡི་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད། གོང་གི་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ས་བཅད་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གཉིས་དངོས་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཉིས་དངོས་མེད་དང་དངོས་མེད་པའི། །
དངོས་པོ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །
ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། །
ཐ་དད་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མིན། །

མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི། །དངོས་པོ་ནི་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའང་མིན། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་ཐ་དད་པ་མིན་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མི་རྟུང་བས་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མིན་ནོ།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་དེ་གཉིས་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་སྟོང་གི་ངོ་བོར་མེད་པའང་མིན་ཅིང་། ཆོས་ཅན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་གཉིས་པོ་ཁེགས་པས་གཉིས་སྟོང་གྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་གཉིས་སྟོང་མེད་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དགག་པ་བཀག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་སྟོང་དང་ཀུན་རྟོག་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་ཀུན་རྟོག་མཐོང་བས་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱོད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་ཀྱང་མིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ༼དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས༽། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །
མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

རྣམ་གྲངས་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། །མཚན་མ་མེད་པ་དང་དོན་དམ་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གསུམ་པ་ ༼རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན༽། གཞན་མིན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཞན་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །
དེ་འགོག་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །
འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །
རྣམ་གྲངས་དོན་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན། །

རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མ་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་སྟེ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ།

མཐའ་མ་ཐག་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའམ་དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་གོང་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོའི་དོན་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དབྱེ་བ་༼སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་༽ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་༼གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་༽།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག །
དེ་ནི་དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད། །
ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །
དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ། །དེ་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སོ། །འོ་ན་དེ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆུ་ཁམས་ཀྱི་རྙོག་མ་དང་གསེར་གྱི་གཡའ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པར་འདོད་དོ།

སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དྲི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དག་པ་མི་འཐད་སྙམ་ན། མི་འཐད་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཡི་ཁམས་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་དེ་མ་དག་པ་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་༼བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་༽།

ཟ་བ་བཟའ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། །
གནས་ཀྱི་གཞི་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད། །

དེ་ཡང་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །
གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། །

གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་ཟ་བ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཟའ་བ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེ་གཉི་ག་ཡི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལུས་ཏེ་དེའི་སྟོང་པ་ནི་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །གནས་ཀྱི་གཞི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་བློ་གང་གིས་སྟོང་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ། །གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།

གང་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའམ། ཟ་བ་པོ་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟའ་བའམ་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དེ་ཡི་རྟེན་ནམ་ལུས་ཏེ་གཞི་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གནས་ཀྱི་གཞི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་བཅུས་བསྡུས་པ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་དེ་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་བློ་གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བློ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དམ་པ་དེ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

དགེ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །
རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཕན་པའི་ཕྱིར། །
འཁོར་བ་བཏང་བར་མི་བྱའི་ཕྱིར། །
དགེ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །
རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བྱའི་ཕྱིར། །
མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །
སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དག་བྱའི་ཕྱིར། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །
གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །
དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །
དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །
དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན། །

གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་གང་ཡིན་
ཞེ་ན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་ཞི་
གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དང་། །འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟེ། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་དོན་དུ་
འཁོར་བ་གཏོང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་
ཡང་དོར་བ་མེད་པ་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་ཏེ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དང་། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ནི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །སྟོབས་
ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དག་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །གང་ཟག་དང་
ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
། །དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་
དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་
འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་
བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ལ་ལམ་དང་
འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་ཞེ་ན། དགེ་གཉིས་ཐོབ་ནས
སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱི་བར་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། འདུས་བྱས་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ནི། འདུས་བྱས་ལམ་དང་། འདུས་མ་
བྱས་མྱང་འདས་སམ། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་པོ་
ཡོངས་སུ་དག་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམས་ཏེ། དགེ་བ་དེ་དག་ལ་མཚན་མར་
འཛིན་ཅིང་ཞེན་ན་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས
རློམ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་
འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་གང་དེ་རང་གི་ངོ་བོས
སྟོང་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས
ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་
མྱང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་ན་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མཛད་པ
ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་དེར་རློམ་པས་ཞེན་པ་དང་བཅས་ན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་དུ
མི་འགྱུར་ལ། མ་ཞེན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར
རོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ
གང་ཡིན་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྟོང་པར
ཤེས་པ་དེ་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་སྟེ། འཁོར་བ
རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མཐོང་ནས་འདོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར
རོ། །ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་ཞེས
བྱ་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཕུང

པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཐུས་མི་ཟད་པའི་དགེ་རྩ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དག་ཅིང་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་ནས་དེའི་དགེ་རྩ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་སྟེ། རིགས་ལ་དེར་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་རིག་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྐབས་འདིར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་དག་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམས་ཏེ། མཚན་དཔེ་ལ་བདེན་ཞེན་དག་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འགྲུབ་བོ། །སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ།

དགག་བྱ་བདག་གཉིས་རྣམ་བཅད་དུ་ཁེགས་པའོ། །བདག་གཉིས་པོ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོའམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་ཅིང་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མ་སྟོང་ཉིད་ལ་མེད་པར་སྐུར་པ་འདེབས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། །

ལྔ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།

གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་དེ་མ་གྱུར། །
ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་འགྱུར། །
གལ་ཏེ་རྣམ་དག་དེ་མ་གྱུར། །
འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར། །
ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་མི་མོངས་མིན། །
དེ་ནི་དག་དང་མ་དག་མིན། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །

སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་མ་གྱུར་ན། །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་

པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་མ་གྱུར་ན། །ཐར་པའི་ཕྱིར་འབད་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཡོད་པས་ཉོན་མི་མོངས་པ་ཡང་མིན་ལ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པས་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྣྲག་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོས་ནས་སམ་གནས་ཚུལ་ལ་དག་མ་དག་གི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྣང་ཚུལ་ལ་དྲི་བཅས་དང་དྲི་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བཞག་པ་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་ན། །དང་པོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པས་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པའམ། དག་པར་སྣང་བ་མེད་ན་ལམ་ལ་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སུ་ཡང་ལམ་ལ་འབད་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བས་ན་གནས་ཚུལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཉོན་མི་མོངས་པའང་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་དབྱིངས་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་ནི། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཀུན་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

ཀྱེ༢།༥།

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་ལ། སྒྲིབ་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་༼སྒྲིབ་བསྟན་པ་༽། ཁྱབ་དང་ཉི་ཚེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཁྱབ་དང་ཉི་ཚེ་ལྷག་པ་དང་། །
མཉམ་དང་ལེན་དང་སྤོང་བ་ནི། །
གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །

སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། ཁྱབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་ཉི་ཚེ་བ་ནི་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྟེ་བདག་གི་དོན་ཙམ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་ལྷག་པ་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་ཆགས་སོགས་ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། །མཉམ་པ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་ཆ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ལེན་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་འཁོར་བ་ལེན་པ་དང་སྤོང་བ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གློ་བུར་བའི་དྲི་མ་རྣམས་རིགས་བསྡུས་ན་འདི་ལྟར། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བཤད་དེ། སྒྲིབ་པ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དེ་དག་གི་རང་གཞན་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་བསྒྲིབས་པས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཆེན་པོའམ་ཁྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ཐེག་པ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཉི་ཚེ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་མ་སྤང་བར་དུ་རང་དོན་ཉི་ཚེ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རང་ཉིད་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་སུ་ཡང་རུང་སྟེ། ཡུལ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ལའང་ཆགས་སོགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡུལ་དང་འཚམས་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡང་ན་ལྷག་དང་ཞེས་ཆགས་སོགས་གང་རུང་ལྷག་པར་ཆེ་བ་དང་། དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལའང་དེ་ལྟར་བརྗོད་དེ། དེ་གང་ལྟར་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །

ཡང་རྨོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བསམ་པས་འཁོར་བ་སྤང་བ་གཉིས་ནི། ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར

བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པའོ། །

གཉིས་པ་（བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་）ལ། ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་པ། དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ། གཉེན་པོ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་（ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་）ལ། སྒྲིབ་པ་དངོས་དང་། དེས་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་（སྒྲིབ་པ་དངོས་）། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་རྣམ་དགུའོ། །
ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཡིན། །

ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་དགུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ།

ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་བ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་འདིའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་སྦྱོར་དགུ་ནི། མ་རིག་པ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྟ་མིན་ལྟ་དང་། འཇིག་ལྟ་ལོག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་མཆོག་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་སྟེ་དེ་ལྟར་དགུའོ།

གཉིས་པ་དེས་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་ཚེ་ན། སྐྱོ་བ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྐྱོ་བ་དང་ནི་བཏང་སྙོམས་དང་། །
དེ་ཁོ་ན་ནི་མཐོང་བ་དང་། །
འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་དེའི་གཞི་དང་། །
འགོག་དང་ལམ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་། །
རྙེད་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟི་དང་། །
ཡོ་བྱད་བསྙུངས་པ་ཡོངས་ཤེས་ལ། །

དེ་དག་གང་ལ་གང་གིས་སྒྲིབ་ཅེ་ན། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བས་སྐྱོ་བ་ལ་དང་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བས་བཏང་སྙོམས་ལ་དང་། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་དེ་མི་སྤང་

བའི་ཕྱིར་དང་མ་རིག་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་འཇིག་ལྟ་དེའི་གཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་དེས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ལྟ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གཉིས་ནི་དེ་ལ་སྐྲག་པ་དང་ལོག་ལྟས་དེ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་རྣམ་པ་གཞན་ལ་དག་པ་དང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངོན་པར་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཕྲག་དོག་གི་ཀུན་སྦྱོར་ནི། རྙེད་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་དེའི་ཉེས་པའི་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། །སེར་སྣའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། ཡོ་བྱད་བསྙུངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་ཡོ་བྱད་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོར་དེས་འཁོར་བར་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ནས་ཆགས་པའི་བློ་དེས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་མི་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོས་ནི་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་རྣལ་དུ་གནས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ལྟ་བའི་དོན་དེ་དམ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པས་ནི་འཇིག་ལྟ་དེའི་གཞི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་མི་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བས་ནི་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཇིག་ལྟའི་དབང་གིས་འགོག་པའི་སྐབས་ན་བདག་ཆད་དུ་དོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྲག་ནས་ཐར་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བས་འགོག་པ་ཐོབ་ཏུ་མེད་པ་དང་། ལོག་ལྟས་འགོག་པ་ཉིད་མེད་པར་སྐུར་པ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལམ་བདེན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དེས་བསླུས་ནས་ལམ་རྣམ་དག་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ལ་བློ་རྩེ་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ་ངེས་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྲག་དོག་གིས་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟིའི་ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། རང་རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་རྙེད་བཀུར་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པར་མི་ནུས་སོ། །སེར་སྣས་ནི་ཡོ་བྱད་བསྙུངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བསྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། དེས་ཡོ་བྱད་ཅི་ཙམ་ཚོགས་ཀྱང་ཆོག་མི་ཤེས་པར་དམ་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་སྦྱོར་དགུ་མ་སྤང་བར་དུ་སྲིད་པར་འཆིང་ཞིང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་〔དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་〕ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་〔མདོར་བསྟན་〕།

དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་གཞན། །ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། །

དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་གཞན། །

དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་གཞན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།

བསྒྲིབ་བྱ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ། སྒྲིབ་བྱེད་སུམ་ཅུ། བསྒྲིབ་བྱ་བཅུ། དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་(སྒྲིབ་བྱེད་སུམ་ཅུ་)། སྦྱོར་བ་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྦྱོར་བ་མེད་དང་སྐྱེ་མཆེད་མིན། །
རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་དང་། །
སྐྱེ་བ་མེད་དང་ཡིད་མི་བྱེད། །
ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་མ་རྫོགས་དང་། །
རིགས་དང་བཤེས་གཉེན་མི་ལྡན་དང་། །
སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་དང་། །
སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་དང་། །
སྐྱེ་བོ་ངན་སྡང་འགྲོགས་པ་དང་། །
རང་གི་གནས་ངན་ལེན་གསུམ་ལས། །
ལྷག་མ་ཤེས་རབ་མ་སྨིན་དང་། །
རང་བཞིན་གྱི་ནི་གནས་ངན་ལེན། །
ལེ་ལོ་དང་ཡང་བག་མེད་དང་། །
སྲིད་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆགས་པ་དང་། །
སེམས་ནི་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་དང་། །
མ་དད་པ་དང་མ་མོས་དང་། །
སྒྲ་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། །
དམ་ཆོས་ཆེད་ཆེར་མིན་འཛིན་དང་། །
རྙེད་ལ་གདུ་དང་སྙིང་རྗེ་མེད། །
ཐོས་པས་ཡོངས་དང་ཉུང་བ་དང་། །
ཏིང་འཛིན་སྦྱངས་པ་མ་བྱས་པའོ། །

སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་གང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་མཆེད་མིན་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མིན་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་། །དགེ་རྩ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། །ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་མ་རྫོགས་པ་གསུམ་དང་། །རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། །དཀའ་བ་སྤྱད་པས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་གསུམ་དང་། །ཕར་ཕྱིན་སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་། །སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་སྡང་བ་དང་འགྲོགས་པ་གསུམ་

དང་། །རང་གི་གནས་ངན་ལེན་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས། །ལྷག་མ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་མ་སྨིན་པ་གསུམ་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ནི་གནས་ངན་ལེན་དང་། །ལེ་ལོ་དང་ཡང་བག་མེད་པ་གསུམ་དང་། །བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་མི་བསྔོ་བར་སྲིད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། །དགེ་བའི་ལས་ལ་སེམས་ནི་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། །གང་ཟག་ལ་མ་དད་པ་དང་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། །དོན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་པ་དང་། །རྙེད་ལ་གདུ་བ་སྙེ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་མཆོད་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་གསུམ་དང་། །ཐོས་པས་ཕོངས་པ་དང་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱངས་པ་མ་བྱས་པའོ།

དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བག་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་བརྩམས་ཀྱང་དགེ་རྩ་དེ་སྐྱེ་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་སོགས་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དགེ་རྩ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པ་མིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལ་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚུལ་དེས་དགེ་རྩ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ལྡན་པའམ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་མིན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་སྒོམ་པ་རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། དགེ་རྩ་ལ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པའམ། ཞུགས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱུ་ཐོས་བསམ་ཡང་དག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་བྱས་ཀྱང་སྒོམ་པའི་གནད་མ་ལོག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དད་བརྩོན་དང་མི་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་རྩ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་དང་དེའི་ལམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་དགེ་རྩ་ཁྱད་དུ་མི་འཕེལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་མ་ཚང་བའམ་མ་རྫོགས་པ་སྟེ་ཟུང་དུ་མ་འབྲེལ་པ་དང་གསུམ་ནི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའམ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་མི་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགེ་རྩ་མ་བསགས་ཤིང་། ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་དང་ཚོགས་མ་རྫོགས་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཛིན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། རིགས་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་དང་ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་དང་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་ཚུལ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་། གང་དང་འགྲོགས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་

པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཡིད་སྨོད་ཞིང་སྐྱོན་གདགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་བ་ལ་བསྒྲིགས་ཏེ་འདི་ནི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའོ། །རང་གི་སྔོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་མ་སྟེ་གང་རུང་ཡོད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་བདེན་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་འབྲུལ་པ་མེད་པས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་དང་ཡང་དེར་མ་ཟད་ཟག་བཅས་ལས་སེམས་མི་བསྲུང་བའི་བག་མེད་པ་དང་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་ཉེས་པ་འདི་དག་གི་སྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཞེན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་ཆུང་ངུ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་དང་། གསུམ་གྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལ་བསྒྲིབ་སྟེ་འདུན་པ་རྒྱ་ཆུང་ཞིང་སྲིད་པར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་མ་དད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་གི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་མི་ཤེས་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་བས་ནོར་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་ལ་མི་སྐྲག་པའམ་མོས་པ་ལ་

སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ལ་གཅེས་སྤྲས་མེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་གཙོ་བོར་

རམ་ཆེད་ཆེར་ཏེ་ནན་ཏན་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྙེད་པ་ལ་གདུ་བ་སྟེན་ན་ཆགས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་འདོད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་མེད་པའམ་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་སྙིང་བཀུར་ལ་མི་ལྟ་བར་སེར་སྣ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྒྲིབ་བོ། །ཆོས་སྤང་གི་ལས་བསགས་པས་དམ་ཆོས་ཉན་པ་དང་བྲལ་ཏེ་ཐོས་པས་ཕོངས་པས་རྣལ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཐོས་ཀྱང་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་བླང་དོར་གྱིམཐའ་རྒྱ་མཆོད་པས་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། ཐོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླང་བར་འདུན་བརྩོན་སོགས་ཀྱི་རྐྱང་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་བ་མ་བྱས་པ་དང་གསུམ་ནི་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ ༼ བསྒྲིབ་བྱ་བཅུ ༽། དགེ་དང་བྱང་ཆུབ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དགེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་འཛིན། །
བློ་ལྡན་འབྲུལ་མེད་སྒྲིབ་པ་མེད། །
བསྔོ་དང་མི་སྐྲག་སེར་སྣ་མེད། །
དབང་ནི་དགེ་ལ་སོགས་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། །བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་འབྲུལ་བ་མེད་པ་དང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སྟེ་སྦྱོང་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྔོ་བ་དང་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྐྲག་པ་དང་

སེར་སྣ་མེད་པ་དང་། །དབང་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའོ།

ཉེས་པ་སུམ་ཅུ་པོ་དེས་གང་ལ་བསྒྲིབ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་དགེ་བ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བས་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་པའམ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་དེས་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་པ་དང་། དེས་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། དེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བསྒོ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་ལ་མི་སྐྲག་པར་མོས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་སེར་སྣ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་གསུམ་དང་། དབང་བཅུ་པོ་ཐོབ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་པ་དང་བཅུ་ནི་དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུའོ། །འདི་དག་ན་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་བཅུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་དེ་རྣམས་ངོ་ཤེས་ནས་གཉེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་སྤངས་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ ༼དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ༽།

དེ་དག་གི་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེ་དག་གི་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས། །
གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །

དགེ་སོགས་འདི་དག་གང་ལ་སྒྲིབ་པ་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྒྲིབ་བྱ་རེ་རེ་ལ། །སྒྲིབ་པ་གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པ་སུམ་ཅུ་པོ་རྣམས་ནི་བསྒྲིབ་བྱ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་དག་ཏུ་སྦྱར་བཞིན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་རྒྱུ་བཅུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོ། །

བྱེད་རྒྱུ་བཅུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །
གནས་པ་རྟེན་དང་བསྟན་བྱ་དང་། །
འགྱུར་དང་འབྲལ་དང་གཞན་དུ་དང་། །
ཡིད་ཆེས་གོ་འབྱེད་འཐོབ་རྣམས་ལ། །
མིག་དང་ཟས་ས་མར་མེ་དང་། །
མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དཔེ། །
ཟོར་བ་བཟོ་ཤེས་དུ་བ་དང་། །
རྒྱུ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན། །

སྒྲིབ་པ་འདི་དག་བཟློག་པས་དགེ་སོགས་དེ་དག་ལ་བྱེད་རྒྱུ་བཅུར་ནི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལས་སྐྱེ་བའམ་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་མིག་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ

དང་། །གནས་པའི་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཟས་བཞི་ལྟ་བུ་དང་རྟེན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། གང་གི་གནས་སུ་གང་བྱུར་པ་སྟེ་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ་དང་བསྟན་བྱ་གསལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གསལ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང་། །འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་བཙོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་འབྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་བཟ་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཟོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བས་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་གསེར་མགར་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་གོ་འབྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུ་དང་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ། །གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་མིག་དང་ཟས་དང་ས་དང་མར་མེ་དང་། །མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དཔེ། །ཟོར་བ་དང་བཟོ་ཤེས་པ་དང་དུ་བ་དང་། །ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱུ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནོ། །དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་ནི། །འདི་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དེས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་སྤངས་ནས་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བསྔོ་བའི་

སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དག་ལ་མི་སྐྲག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་གཞན་དག་ལ་ཆོས་དེ་དག་རྒྱ་ཆེན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དེ་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་བོ།

འདི་གཞུང་རྩ་བའི་ཚིག་དངོས་མིན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་བར་བཀོད་པ་འདིས་དགེ་སོགས་བཅུའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། འདིའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱེད་རྒྱུ་བཅུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་རྒྱུ་བཅུ་དང་འོག་མས་དེའི་དཔེ་བསྟན་པ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། བྱེད་པའི་རྒྱུ་བཅུ་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་པ་མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཟས་བཞིས་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་བཅུད་རྣམས་སྣོད་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བརྟེན་པར་བྱ་བའམ་གསལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་མར་མེས་མུན་ཁུང་གི་གཟུགས་གསལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཙོ་སྲེག་བྱེད་པའི་མེ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་རྩྭ་བརྡབ་ལ་ཟོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཟོ་ཤེས་པའམ་མགར་པ་མཁས་པས་གསེར་གྱི་སྣམ་བུ་གདུ་བུ་སོགས་སུ་བསྒྱུར་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་དང་ཞེས་གཏན་ཚིགས་ལས་དོན་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཐོབ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ལམ་ལས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་བཅུ་པོ་རྣམས་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ནི་དེ་ཡི་དཔེར་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྐབས་

ཀྱི་དོན་དགེ་སོགས་བཅུ་དང་སྦྱར་ན་དགེ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་འདིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་དགེ་བའི་རྒྱུན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་འཛིན་བརྟེན་པར་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་གནས་པ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་བརྟེན་པ་དང་། བློ་ལྡན་ནི་གསལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །མཐོང་ལམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ། སྒོམ་ལམ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ། བསྔོ་བ་ནི་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་མི་སྐྲག་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ། ཆོས་སྟོན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ། དབང་བཅུ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཞེས་ནས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཞེས་ནས་དེ་དག་གི་སྤོང་གཉེན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་དེ་དང་དེ་ལས་བཟློག་ནས་ངག་རྩལ་སྦྱོར་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་དགེ་རྩ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་རྩ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་སོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འགྲེས་ཞེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་(མདོར་བསྟན)། ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ས་ལ། །
སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ས་རྣམས་ལ། །སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ།

བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་སྟེ་ཚན་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲིབ་པ་དག་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད)ལ། བྱང་ཕྱོགས་དང་། ཕར་ཕྱིན་དང་། སའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ། དང་པོ་(བྱང་ཕྱོགས)། གཞི་ལ་མི་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཞི་ལ་མི་མཁས་ལེ་ལོ་དང་། །
གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། །
མི་སྐྱེད་པ་དང་ཉམ་ཆུང་དང་། །
ལྟ་དང་གནས་ངན་ལེན་སྐྱོན་ཆགས། །

དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི། གཞི་ལ་མི་མཁས་པས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་ལེ་ལོས་ཡང་དག་པ་སྤོང་བ་རྣམས་དང་། །འདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་སེམས་པ་དཔྱོད་པ་རྣམས་ལས་གང་རུང་མ་ཚང་བ་དང་། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བསྒོམ་པ་མ་ཚང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་ཉམས་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པས་དབང་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་

དབང་པོ་དེ་དག་ཉམ་ཆུང་བས་སྟོབས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། །ལྟ་བའི་སྐྱོན་ཆགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྐྱོན་ཆགས་པས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ།

བརྟགས་ཞིང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི་ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་ཅིང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མི་གཙང་བ་སོགས་ལ་མི་མཁས་པས་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་བོ། །ལེ་ལོ་དག་གིས་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། འགལ་རྐྱེན་བྱིང་རྒོད་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་འདུན་བརྩོན་སོགས་མ་ཚང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དད་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིས་དབང་པོ་ལྔ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། བསྐྱེད་ཀྱང་དད་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཉམ་ཆུང་བས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྗི་ནུས་པ་སྟོབས་ལྔའི་སྒྲིབ་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་སོགས་མཐོང་སྤངས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྐྱོན་ཆགས་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་（ཕར་ཕྱིན）། ཕྱུག་པོ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཕྱུག་པོ་དང་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་། །
སེམས་ཅན་མི་གཏོང་སྒྲིབ་པ་དང་། །
ཉེས་པ་དག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །
འབྲི་དང་འཕེལ་དང་འཇུད་པ་དང་། །
གྲོལ་བར་བྱེད་དང་མི་ཟད་དང་། །
དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། །
ངེས་པར་བྱེད་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །
ལོངས་པར་སྤྱོད་དང་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱུག་པོ་དང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོ་དང་། ། བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉེས་པ་དག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །རིམ་པ་ལྟར་འབྲི་བ་དང་འཕེལ་བ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་གདུལ་བྱ་འཇུད་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྦྱིན་སོགས་མི་ཟད་པ་དང་། །སྨོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། །སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་བདག་དང་གཞན་ཆོས་རྣམས་ལ། །ལོངས་རྫོགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་གིས་སོ།

སེར་སྣས་སྦྱིན་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་དེ་ཡི་དབང་གིས་སྦྱིན་པར་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱུག་པོ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྲར་ཏེ་ཚུལ་འཆལ་གྱིས་རྒྱུ

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང༌། ཁོང་ཁྲོས་བཟོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང༌། ལེ་ལོས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་འབྲི་བ་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང༌། རྣམ་གཡེངས་གིས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེ་བས་གདུལ་བྱ་མ་དད་པ་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་འདི་ལ་འཇུད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང༌། ཤེས་འཆལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང༌། ཐབས་དང་བྲལ་བས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང༌། སྨོན་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པས་ནི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་ནུས་པ་ཆུང་བས་ནི་སྟོབས་དང་དེའི་བྱེད་ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང༌། གསུང་རབས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་མི་ཤེས་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ལོངས་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང༌། གཞན་ལ་མ་ནོར་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་༼ས་འི་སྒྲིབ་པ༽། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །
རྒྱུ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང༌། །
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང༌། །
རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང༌། །
ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང༌། །
ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང༌། །
དྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང༌། །
དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྒྲིབ་པ་བཅུ། །
ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །
གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །

སའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པ་དང་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེ་ལ་གོམས་པས་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་དང༌། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱུ་མཐུན་པ་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེས་ཐོས་པ་མཆོག་ཏུ་རིག་ནས་དེའི་ཕྱིར་མེའི་འོབས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ཚད་ཙམ་དུ་ཡང་བདག་ཉིད་བརྒྱལ་བ་དང༌། །བཞི་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ལ་སྲེད་པ་ཡང་ལྡོག་པ་དང༌། །ལྔ་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱུ་རྣམས་ཐ་དད

མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། །དྲུག་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་ཆོས་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དང་། །བདུན་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་མཚན་མ་མེད་པས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་བྲི་བ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ལ་བྲི་འཕེལ་མེད་པ་དང་། །བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་ཞིང་། དགུ་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །བཅུ་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའིཕྱིར་དེ་ལྟར་དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་སྒྲིབ་པ་བཅུ་ཡོད་པ། །ས་བཅུའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི། །གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ།

རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། །དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་རྣམས་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་སུ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས། ཇི་ལྟར་བར་སྣང་གི་བྱ་ཡི་རྗེས་སོ་སོར་དབྱེ་མ་ནུས་པ་ལྟར་མཉམ་གཞག་གི་ངོས་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ནུས་པས། མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ས་ནས་སར་འཕར་བའི་ཆོས་དེ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་སྤོང་ལ། དེའི་ནུས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ངེས་པར་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་དེའི་ཆ་ནས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་ནས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་གཞག་དེ་ནི་རྗེས་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མི་རྟོགས་པའི་གེགས་དེ་ནི་ས་དེའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྗེས་ཐོབ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པར་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དོ། །དེའང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་ཀུན་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པའམ་མཆོག་ཏུ་འཕེལ་བ་དག་གི་དོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ནས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེས་སྔར་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའོ། །ས་གསུམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེའི་རྒྱུན་མཐུན་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་མཆོག་ཉིད་

དུ་རྟོག་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་གསུམ་མེས་གང་བའི་འོབས་ལས་བརྒལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའང་རྟོགས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དོན་ཆེ་ཞིང་མི་བསླུ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཞི་པར་ཆོས་གང་ལའང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ལའང་སྲེད་པ་ལྡོག་ན་ཆོས་མིན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལྔ་པར་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་བདག་ཐ་མི་དད་ཅིང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཡང་སེམས་དང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་། སེམས་ཅན་རྣམ་དག་དང་། །ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་འགྱོད་པ་སེལ་བ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་དང་ལམ་མིན་ཤེས་པ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་ཤེས་པ་རྣམ་དག་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་རྣམ་དག་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་རྣམ་དག་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བཅུར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་སོ། །ས་དྲུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་མཐོང་བས་སྤྱུར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དང་། ས་བདུན་པར་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རོ་གཅིག་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ལས་བྲི་བ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་དབང་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། དབང་བཞི་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབང་བ། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ། ལས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོས་མཚན་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྣང་བ་མུ་མེད་པར་སྣང་ཞིང་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་ཞིང་དག་པ་ལ་དག་པ་གཉིས་ཐོབ་བོ། །ས་དགུ་པར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་བསྒོམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །ས་བཅུ་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་བསྒོམས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་ཕྲིན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་དེ་དག་གི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དབང་དེ་དག་གི་རྒྱུའམ་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བྱུང་བའི་གནས་སུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་ཤིང་། གཞན་ཕལ་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་བྲི་གང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ངེས་

པ་འཇོག་བ་ཙམ་མོས་སྤྱོད་ནའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ས་དང་ས་ཡི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་མཛལ་བའི་རྗེས་ཐོབ་ན་སྔོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ངེས་པ་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་ནས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་དག་ཏུ་མཐོང་བའི་མཐོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་ནས་སར་འཕར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བར་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མིང་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་བཅུ་པོ་གང་ཞིག ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་དེ་དང་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པས་འདི་དག་གཏན་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ ༼དོན་བསྡུ་བ༽། དོན་བསྡུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །
དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །
དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། །སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

མདོར་བསྡུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ལ། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཉིད་དེ། །གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ནས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འདོད། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཁྱབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྒྲིབ་པ་ཆུང་ངུ་ནི་ཉི་ཚེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །སྦྱོར་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ལྷག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་མཉམ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐོབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ལེན་པ་དང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་དགུ་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྡུས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེས་མཚོན་ནས་སྒྲིབ་པ་ཚད་མེད་པ་ཉིད་བཤད་ཀྱང་དོན་མདོར་བསྡུ་ན། ཐར་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་དུ་གཟིགས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་ལ་གགས་བྱེད་ཅིང་སྤྲོས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་འདུ་བར་ཟད་དེ། འཐད་པ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐར་པ་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་

འབྲས་བུ་ཕུང་སུམ་པ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་གཉིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་སྤོང་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་དམ་པ་གཞན་རྟོགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་དྲང་ངེས་ཀྱི་མང་ཚུང་གི་མཐའ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ནས་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་དེ། གཞན་དུ་དེ་ལྟར་མིན་ན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤང་བའི་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏིང་ཚུགས་པ་འཆད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅས་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།

༄།ཞཻ།ཁ།ཛི།།

གསུམ་པ་རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ (མདོར་བསྟན) ། རྩ་བ་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྩ་བ་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། །
ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དང་། །
འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན། །
རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བ་དང་། །
གྲགས་དང་རྣམ་པར་དག་ཡུལ་དང་། །
བསྡུ་དང་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། །
མཁས་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་བཅུ་ནི། །
བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོའོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །བསྡུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་དུས་ལ་མཁས་པ་དང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཁས་པའོ།

ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཤིང་དེ་དག་གི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་དུ་འདུ་བ་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་དེ་གསུམ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་ལ་མི་རྟག་སོགསཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་ཀུན་བྱུང་གི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་ལྔ་བསྡུས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་འཇུག་སོགས་བདུན་དབྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུའི་ཚུལ་

གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་བརྩམས་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞེས་པར་བྱའོ། །མཁས་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་འདི་ལ་ནང་གི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྨང་བྱ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྩལ་མི་འདྲ་བ་བཅུའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚོན་བྱ་རྩ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་༼མཚོན་བྱ་རྩ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་༽། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྟག་མེད་དང་། །
ཡོད་ཀྱང་ཁོན་མ་ཡིན་དང་། །
ཡོད་དང་མེད་དེ་ཁོན་སྟེ། །
ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད། །

དེ་ལ་རྩ་བའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ་དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པ་ཁོན་དང་། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དག་པ་ཁོན་མ་ཡིན་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དེ་ཁོན་སྟེ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད་དོ།

ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་གསུམ་གྱི་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རྩ་བའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཁོན་ཉིད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གསུམ་སྟེ། བྱིས་པ་འཁྲུལ་པའི་བློས་བདག་གཉིས་སུ་བཟུང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་རྟག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་ཡོང་མ་སྲིད་པ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ངོར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཁོན་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཀུན་བརྟགས་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་སྣང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ་གནས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་༼དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་༽། འདི་ལ་ཆོས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

འདི་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་དང་། །
གཟུང་བ་དག་དང་འཛིན་པ་དང་། །
ཡོད་དང་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །
སྒྲུར་བ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་དག །
གང་ཞེས་ནས་ནི་མི་འབྱུང་བ། །

དེ་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དང་། །

མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལ་གང་ཞིག་ནས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དང་། །གང་ཞིག་ནས་གཟུང་བ་དག་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། །སྐུར་པ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་དག །གང་ཞིག་ནས་ནི་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོནའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ།

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་ལ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་བློའི་འཛིན་སྟངས་དོན་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་མེད་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའི་བློ་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་མཚོན་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅེས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །འདི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དངོས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་བྱ་འདི་ཡི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཚན་ཉིད་ཡན་གར་བ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་གྲུབ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱི། ནང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་མཚོན་པའི་སླད་དུ་དེ་སྐད་བཤད་དེ། བདག་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྫས་སུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གོ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡོངས་གྲུབ་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མེད་པར་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་བདག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་ལ་གང་ཞིག་ན་ཞེས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཕེབས་ན་དེའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་བློ་ངན་མི་འབྱུང་ལ། སྒྲོ་སྐུར་བྲལ་བའི་བློས་ཇི་ལྟར་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཡུལ་དེ་དག་གི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་༼དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་༽ལ།

བདེན་དོན་དུ་བཞག་པ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་པ། ཕྲ་རགས་སུ་བཞག་པ། གྲགས་པའི་དོན་བཞག

པ། ངག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ། བསྡུ་བ་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། མཁས་བྱའི་གནས་བཅུར་བཞག་པ་དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ ༼བདེན་དོན་དུ་བཞག་པ༽། མི་རྟག་དོན་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། །
སྐྱེ་ཞིག་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། །
དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད་དོན་ཏེ། །
རྩ་བའི་ཁོ་ནར་གོ་རིམས་བཞིན། །
སྡུག་བསྔལ་ལེན་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །
འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །
དངོས་མེད་དེ་དངོས་མ་ཡིན་དང་། །
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད། །
མཚན་ཉིད་མེད་པས་བདག་མེད་དང་། །
དེ་དང་མི་མཐུན་མཚན་ཉིད་དང་། །
རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན། །

རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་མེད་པའི་དོན་དང་། །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། །དྲི་མ་དང་བཅས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། །རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ནར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཀུན་བརྟགས་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྡུག་བསྔལ་ལེན་པ་དང་གཞན་དབང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། །ཡོངས་གྲུབ་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བ་སྐྱེ་སྤྱི་མ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་མེད་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད་དོ། །ཡང་བདག་མེད་གསུམ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་མཚན་ཉིད་དེའི་བདག་མེད་པ་དང་། །གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ལྟར་མེད་པས་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་བདག་མེད་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པ།

ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་རྟག་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་དང་། དེའི་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་འཇོག་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་འཇོག་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་རྫས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པ

ལ་མེད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཡང་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཐོབ་སྟེ་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་གྱི་བར་ན་ཕུང་གསུམ་མེད་པ་ལ། ཀུན་བརྟགས་དེ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའོ། །གཞན་དབང་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྔར་དྲི་བཅས་དང་། ཕྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཏེ། སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དང་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་མི་རྟག་པའི་གནས་སྐབས་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བར་རུང་སྟེ། དེས་ན་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་འདི་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། ཀུན་བརྟགས་ལ་དངོས་པོར་བཟུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ནི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་འཇོག་ལ། འདི་ན་སྔ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་འཇོག་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའམ། ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོས་ཡིན་པས་ན་སྟོང་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད་དེ། སྟོང་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཅེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་བདག་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བའམ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་པ།

དེ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།

དེ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་འདོད། །
བག་ཆགས་དང་ནི་ཀུན་ནས་འབྱུང་། །
མ་བྲལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །
ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཉིས་མི་སྐྱེ། །
དྲི་མ་ཞི་བ་གཉིས་སུ་འདོད། །
ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤང་བ་དང་། །
ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་བྱས་བས་ནི། །
ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དག་བཤད། །

དེ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་འདོད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྟེ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དང་ནི་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །མ་བྲལ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་

ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འགོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བ་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། །དྲི་མ་ཞི་བ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྩ་བའི་དེ་ཁོན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཀུན་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། །ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་བྱ་བས་ནི། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ།

ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཕྲུག་གཉིས་བཞིས་བསྡུས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཚང་སྟེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པར་རང་རྣམ་པར་བཞག་བ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཞེན་པས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན་མ་བྲལ་བའི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་བརྟགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་གྲུབ་པའམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གདོད་ནས་དྲི་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་གྱི་དོན་འཇོག་ཅིང་། ཕྱི་མ་ཡོངས་གྲུབ་འདི་ལ་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་བྲལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་འདོད་ལ། དེའི་ནང་གི་ཕྱི་མ་བྲལ་ཆ་འདི་ནི་འགོག་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་འདི་གསུམ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་ཀུན་བརྟགས་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ལམ་གྱི་མིང་ཡུལ་དེ་ལའང་བཏགས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་ན་གོང་དུ་ཀུན་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་ལམ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་མིང་སྤང་བྱ་ལ་བཏགས་པའོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནི་ལམ་དུ་བཤད་དེ་འབྲས་བུའི་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ (ཕྲ་རགས་སུ་བཞག་པ་) ལ་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཕྲ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ (རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་)། བརྟགས་པ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བརྟགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། །
དེ་བཞིན་བརྗོད་པ་རགས་པ་ཡིན། །

རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་རྩ་བའི་

དེ་ཁོ་ནར་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། བརྟགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་བརྟགས་དང་ནི་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དབང་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་སྟེ་འདི་དག་ནི་རག་པ་ཡིན་ལ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་ན། ཀུན་རྫོབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་བཏགས་དང་ནི། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དབང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དེ་དོན་སྤྱིའི་དོན་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་དག་རགས་པ་ཡིན་ཏེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་༼ཕྲ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་༽ལ་དངོས་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་༼དངོས༽། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུའོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། །

དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུའོ།

དམ་པའི་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཅིག་པུའོ།

དོན་དམ་པའམ་དམ་པའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཡིན་གྱི་གཞན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་པའམ། གནས་སྣང་མཐུན་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་༼དེའི་དབྱེ་བ༽། དོན་དང་ཐོབ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དོན་དང་ཐོབ་དང་སྒྲུབ་པ་ནི། །
དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །
འགྱུར་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། །
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །

དེ་ལ་དམིགས་པ་དོན་དམ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཐོབ་པ་དོན་དམ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་ནི། ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདུས་མ་བྱས་པ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་འདུས་བྱས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞེས་པ་སྟེ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།

དོན་དམ་པ་དེའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་པ་ནི་ལམ་སྟེ་འབྲས་བུའི་མཆོག་མྱུར་འདུས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟར་གཞི་འབྲས་ལམ་གསུམ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཞག་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དོན་དམ་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ལ་གཞི་འབྲས་ཀྱི་ལྡོག་ཆས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལམ་བདེན་འདུས་བྱས་སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པས་སྔ་མ་གསུམ་དང་གནད་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་ན་གནས་སྣང་མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པའི་བརྡ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བསྡུ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དག་པ་གཞན་དབང་གི་བརྡ་སྦྱར་ན་ཡང་དགོངས་བཞེད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ ༼གྲགས་པའི་དོན་བཤད་པ་༽།

གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་སྟེ། །
གསུམ་གྱིས་རིགས་པའི་གྲགས་པའོ། །

གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་བློ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་སྟེ་དངོས་པོ་གང་ལ་འདི་ནི་ས་ཡིན་གྱི་མེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སོགས་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ནི་རིགས་པའི་གྲགས་པའོ།

གང་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའམ། རིགས་པས་གྲགས་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གྲགས་པ་གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྡའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་གཅིག་པུའི་སྒོ་ནས་གྲགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ཟག་རིགས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་བྱ་བ་བྱེད་པ་བལྟོས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ནི་རིགས་པའི་གྲགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཀ་བ་ཞེས་སུ་མིང་བཏགས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གྲགས་པ་དང་། ཀ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་པས་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་གྲགས་པ་དེ་གཉིས་གང་གི་སྒོ་ནས་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅེ་ན། ཀུན་བརྟགས་གཅིག་པུའི་ཆ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་མིང་སྣ་ཚོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་ན་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིགས་པས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་

གྲགས་པ་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་ལས་འཇོག་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀ་ལའང་ཅི་རིགས་པར་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གྲགས་པ་རྣམས་སོ། །

ལྔ་པ་ ༼ངག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ་༽།

རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །
གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །

རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །འདི་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།

རྣམ་པ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད་པ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། །དེ་ལྟ་བུའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་མ་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དེ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཆེ་གནས་སྐབས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲུག་པ་ ༼བསྡུ་བ་བཤད་པ་༽།

རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། །
མིང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ། །
ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་རབ་ཁོ་ན། །
གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན། །

བསྡུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཙ་བའི་ཁོ་ནར་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལྔ་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་གཞན་དབང་དང་། །མིང་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་ལ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གཞན་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་ཡི་དོན་བསྡུས་པའི་སྒོམ་ནི་དངོས་པོ་ལྔའམ་ཆོས་ལྔར་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མིང་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ལྔའོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་བརྡའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་མིང་གི་གདགས་གཞི་གདུང་འདེགས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ལམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུག་སྟེ།

གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་དང་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གཞན་དབང་དང་། ཀུན་བཏགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྣང་བ་ལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིང་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ནི་གཞན་དབང་གི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །མིང་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ནི། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ་ (དབྱེ་བ་བཤད་པ་)། འཇུག་དེ་ཁོ་ན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འཇུག་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་གཉིས། །
གནས་པ་དང་ནི་ངན་པར་ཞུགས། །
མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་དང་དག །
ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་གཅིག་པུའོ། །

རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ནར་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་རྣམ་པ་བདུན་ལས་འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ནི་ངན་པར་ཞུགས་པའམ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །ཡང་དག་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་བཞི་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཅིག་པུའོ།

དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་ནི་རྣམ་བདུན་ལ། བརྟེན་ནས་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གཞན་དབང་གིས་བསྡུས་པ་དང་། རྣམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །མཚོན་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་གང་ཞིག །ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འགོག་ཞི་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་བདེན་པའི་འགོག་བདེན་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལམ་རིགས་པ་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ལམ་བདེན་དང་བདུན་པོ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་མདོ་དང་དབུས་མཐའ་ལྟར་ན། འཇུག་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་གཉིས། རྣམ་རིག་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། ལྷག་མ་བཞི་བདེན་བཞི་དང་སྦྱར་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས

དེ་ཉིད་བདུན་པོ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་མ་དག་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པ་དང་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའམ་མངོན་པར་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་འདི་དག་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་གཞན་དབང་གི་འཇུག་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུར་འདུ་བས་ན་དེ་ལས་བཞིར་དབྱེ་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་། རྣམ་དག་འགོག་པ་གཉིས་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་ལམ་གཉིས་ནི། དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བཅུ་བཤད་པ་དང་། སྤོང་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་༼སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བཅུ་བཤད་པ༽། གཅིག་དང་རྒྱུ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཅིག་དང་རྒྱུ་དང་བཟའ་བ་དང་། །
བྱེད་པ་དང་ནི་དབང་བསྒྱུར་དང་། །
བདག་པོའི་དོན་དང་རྟག་པ་དང་། །
ཉོན་མོངས་པ་དང་དག་པའི་གནས། །
རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་མ་གྲོལ་གྲོལ། །
འདི་དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ། །

མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་ ༣༠ གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཅིག་པུར་འཛིན་པ་དང་རྒྱུ་རུ་འཛིན་པ་དང་ཟ་བར་འཛིན་པ་དང་། །བྱེད་པར་འཛིན་པ་དང་ནི་དབང་བསྒྱུར་བར་འཛིན་པ་དང་། །བདག་པོའི་དོན་དུ་འཛིན་པ་དང་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་མ་གྲོལ་བ་དང་གྲོལ་བར་འཛིན་པ་སྟེ། །འདི་དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟའོ།

མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་པོ་འདི་གཏན་ལ་ཕབ་ན་དེར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ཡིན་ལ། གནས་བཅུ་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་སྤོང་བའང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། དུས་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐེག་པ

ལ་མཁས་པ་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པའོ། །

དེ་ལ་བདག་ལྟ་བཅུ་ནི། བདག་གཅིག་པུར་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྒྱུར་ལྟ་བ་སོགས་བཅུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པས་བདག་གཅིག་པུར་ལྟ་བ་སྤོང་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བདག་གི་གདགས་གཞི་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། འདི་ལ་གཅིག་པུ་ཆ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་ཕུང་པོ་ལྔར་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་ནང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པས་ཆོས་དུ་མ་བསྡུས་ནས་སྤུངས་པ་ལ་ཕུང་པོའི་རྣམ་བཞག་ཏུ་བྱས་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གཅིག་པུ་བ་ཞིག་མེད་པར་ཤེས་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྒྱུ་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་ནི་ཁམས་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་ལ། དེ་དག་ནི་སོ་སོ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ནུས་པའམ་ས་བོན་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་ན། དེ་དག་སོ་སོའི་རྒྱུ་ལས་སྣོད་བཅུད་འདི་འབྱུང་གི་བདག་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱུ་མིན་པར་ཤེས་སོ། །བདག་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའམ་ཟ་བ་པོར་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་མེད་ལ། ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པས་སོ། །བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་ན་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་ཅིང་མ་ཚོགས་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་

ནས་བདག་གིས་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཤེས་སོ། །བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་གི། བདག་གིས་ནི་རང་དབང་བསྒྱུར་ཏེ་ཅི་ཡང་བྱ་མི་ནུས་པར་རྟོགས་སོ། །བདག་ནི་བདག་པོའམ་གཙོ་བོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་པོར་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་མཁས་པས་སྤང་སྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ན་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ལམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་སྔ་ཕྱི་མི་འགྱུར་མི་འཕོ་བའི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ནི་དུས་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། དངོས་པོའི་སྐྱེ་འཇིག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་དེ་གསུམ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་དང་དུས་གསུམ་གྱི་འགྱུར་བ་མེད་པར་མི་སྲིད་པར་གྲུབ་པས་སོ། །བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སམ་གཞི་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་གཞི་རྒྱུ་འབྲས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་བྱང་གི་གཞིའམ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས་སོ། །བདག་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་སྣང་གི། གཞན་དུ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་ནམ་སྒོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པས་སོ། །བདག་དེ་ཉིད་སྔར་མ་གྲོལ་ལ་ཕྱིས་གྲོལ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ནི་འདུས་

བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། འདུས་བྱས་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་སོ་སོར་བརྟག་འགོགས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མྱང་འདས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཐར་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ལ་ནི་དམིགས་ནས་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ལྟ་བའི་གནས་ཞེས་བྱ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕེབས་ན་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རང་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་༼སྤོང་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་བཤད་པ་༽ལ། གནས་བཅུ་པོ་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་དང་། གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་༼གནས་བཅུ་པོ་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་༽། ཀུན་ཏུ་རྟོག་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཀུན་ཏུ་རྟོག་དང་རྣམ་རྟོག་དོན། །
ཆོས་ཉིད་དོན་གྱིས་དེ་དག་དེར། །

མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དག་རྒྱ་བའི་དེ་ཁོ་ནར་ཇི་ལྟར་འདུས་ཤེ་ན། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དག་དེར་ལྟ་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ།

མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་བཤད་ན། འདི་དག་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་དེ་དང་དེར་བརྟགས་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞན་དབང་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་ཕྱི་དོན་དུ་ཞེན་ཅིང་བརྗོད་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་སོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ངོ་། །གཟུགས་དེའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱར་རུང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་འདུ་སོགས་དང་། ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལྷག་མ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་༼གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བ་༽རྒྱས་བཤད་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བཅུ་ལས། དང་པོ་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་ནི། ཐོག་མར་དུ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཐོག་མ་དུ་མ་ཉིད་དང་ནི། །
བསྡུས་དང་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བའི་དོན། །

ཇི་ལྟར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་མཁས་པ་འདི་བཤད་ན། །ཕུང་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་བཤད་པས་དེ་བརྗོད་པ་ནི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཕུང་པོ་དེ་དག་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་དུ་མའི་དོན་གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་ནི། །བསྡུས་པའི་དོན་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བའི་དོན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །ཕུང་པོའི་དོན་ནི་སྤུངས་པའི་དོན་ཏོ།

མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུའི་ཐོག་མ་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ན། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རང་མཚན་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཉིད་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་ནི། དུ་མའི་ཆོས་དེ་དག་རིགས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ལྷན་ཅིག་བསྡུས་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུ་མ་ལྷན་ཅིག་སྤུངས་པ་ལ་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལའང་ནང་གི་དབྱེ་བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བའི་དོན་ནམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔར་རྣམ་པར་བཞག་པ་

ཞེས་པར་བྱའོ། །གང་ཞེ་ན།

གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །

དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དོན་ལྔ་སྟེ་བཅུ་པོ་འདི་དག་རྫུལ་དུ་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བར་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་ཀུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་གྲངས་སུ་བཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཚོགས་བརྒྱད་དམ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པ། འཛིན་དང་གཟུང་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འཛིན་དང་གཟུང་དང་དེ་འཛིན་པ། །
ས་བོན་དོན་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད། །

ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་འཛིན་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུང་བའི་ས་བོན་གྱི་དོན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་འཛིན་པའི། །ས་བོན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏེ་འདི་དག་ནི་སྔ་མ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་དོ།

ཁམས་ཞེས་པ་རྒྱུའམ་གཞིའམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་གྱི་མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཏེ། དབང་པོ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་རང་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པའམ་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཐོང་སོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ནི་མེའི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་ཁམས་ཞེས་བཏགས་ཏེ། སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་ལ་ས་བོན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་སུ་མ་ཟད་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྐབས་ན་ཡང་ཡུལ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ནང་གི་ས་བོན་བཞིན་དུ་དེ་ལ་དེའི་ཆོས་དེ་དག་འབྲལ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་བར་དྲུག་པོ་འདི་ནི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་དང་བློའི་གཟུང་བའི་གཞིའམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་པ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དྲུག་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ངོ་བོས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་མཁས་བྱའི་གནས་དང་པོ་ལས་གཞན་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པའི་གནས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ཙམ་སྟེ། འོག་གི་སྐབས་རྣམས་སུའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ ༼སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ༽། ཚོར་དང་དོན་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཚོར་དང་དོན་རྣམས་ཡོང་གཅོད་ཀྱི། །
ཉེར་སྤྱོད་འབྱུང་སྒོ་གཞན་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེ་མཆེད་ལས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དག་ནི་ཚོར་བ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་བའི་སྒོའི་ཕྱིར་དང་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི། །ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བའི་སྒོ་སྔ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ།

སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལས། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ནང་གི་དེ་དྲུག་པོ་ནི། ཚོར་བ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་འབྱུང་སྒོའམ་སྐྱེ་སྒོ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་འདིས་ཡུལ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ནས་བདེ་སྡུག་སོགས་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དེ་ནི་དོན་རྣམས་སོ་སོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་འབྱུང་སྒོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པ་ཤེས་པ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་དེ། སྒོ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པ་ལ་མིང་དེ་སྐད་དུ་བཏགས་པའོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱ

བ་དང་། མིག་སོགས་ནི་ཡུལ་སོགས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་པས་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཚོགས་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དང་དེ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་བས་ན་ཉེར་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལའང་ཆོས་སུ་གདགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ཞིང་དེས་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྡུག་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པས་མྱོང་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་ཤེས་པ་ཉིད་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་འདི་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒོ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ ༼རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ༽། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྟོལ་བ་ལ། །
སྒྲོ་འདོགས་མེད་ཅིང་སྐུར་འདེབས་མེད། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་པའི་རྟོལ་བ་ལ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐུར་བ་འདེབས་པ་མེད་པའོ།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་ཡི། རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་མིན་པ་དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དབྱེ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུས་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་རྟོལ་པའམ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐུར་འདེབས་མེད་པར་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་མིན་རྒྱུར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་མིན་དུ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ནི། ད་ལྟའི་ཕུང་པོ་འདི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ཕུང་པོ་ལས་མ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་དག་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་འདོད་པའམ། རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་ཅེས་སམ། ཚེ་ཕྱི་མ་མེད་པའམ། འགོག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱུའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རྟོལ་བའམ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་དང་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་བྱའོ་ཞེས་བསམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པའམ། ཡང་ན་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་དེ་བྱེད་དུ

གཞུག་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་རང་དབང་བ་ཞིག་འཛིན་པའོ། །

བྱེད་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ནི་རྒྱུ་དེས་དེ་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ་འབྲས་དུས་ན་རྒྱུ་འགག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་སྟེ། མདོར་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ཕྱི་མའི་དུས་ན་མེད། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་པོ་དེར་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བའམ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། རྒྱུ་ཚོགས་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་པའི་དབང་མེད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་གི། རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་ལ་འབྲས་བུ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པོས་དབེན་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་དང་མ་རིག་པ་ལྟ་བུས་བདག་གིས་མྱུ་གུ་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་འདི་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག མྱུ་གུ་དང་འདུ་བྱེད་དེ་དག་གིས་བདག་འདིས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་བྱས་ནས་རང་ཉིད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལའང་། རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་བྱེད་པོ་སོགས་སུ་བཏགས་ཀྱི། དོན་ལ་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སྟོན་དུས་བཟའ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུའི་དཔྱིད་དུས་ས་བོན་འདེབས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ལོ་ཏོག་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་སྡུད་པ་ལ་ཉེ་བར་ཕན་པའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་དེ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་སོང་གི་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ལ། སེམས་པ་དེ་ཁོ་ནས་ལོ་ཏོག་རང་དབང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཐེ་སྙེད་ཅིག་ཚོགས་པའི་ཐ་མར་ལོ་ཏོག་བསྐྱེད་ལ། འབྲས་བུ་ལོ་ཏོག་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་ཕྱིར་ལོ་ཏོག་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པོ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུས་བསྒྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་དེ་དག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཤིང་འདི་ནི་མི་འདེབས་བཙུགས་སོ་ཞེས་བྱེད་པོར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་མར་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་སྡུད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་བྱེད་པ་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྔ་པ་ ༼གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ༽། མི་འདོད་འདོད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

> མི་འདོད་འདོད་དང་རྣམ་དག་དང་། །
> མཉམ་དུ་འབྱུང་དང་དབང་བྱེད་དང་། །
> འཐོབ་དང་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་དག །
> གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་གཞན། །

གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མི་འདོད་པ་གཞན་དབང་ནི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ངན་འགྲོ་འགྲོ་བ་དང་འདོད་པ་གཞན་དབང་ནི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པས་འདོད་པས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་རྣམ་དག་

གཞན་དབང་ནི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་མ་སྤངས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མ་བསྒོམས་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐར་མི་བྱེད་པ་དང་། །མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་གཞན་དབང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་འཁོར་སྒྱུར་གཉིས་གཉིས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་དང་དབང་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་དབང་ནི་བུད་མེད་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། །འཐོབ་པ་གཞན་དབང་ནི་བུད་མེད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་དང་བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པ་དང་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དབང་ནི་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་དག །གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་སྔ་མ་དག་ལས་གཞན་ནོ། །རྒྱ་ཆེར་ནི་ཁམས་མང་པོ་ཅན་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།

སྲིད་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རྒྱུ་གང་ལ་བལྟོས་པ་དང་མི་བལྟོས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་སྲིད་པ་དང་མི་སྲིད་པའམ། གནས་ཡོད་པ་དང་གནས་མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་འདས་བླང་དོར་གྱི་བྱ་བ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་གཞན་དབང་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བསྟན་པ་འདིས་མཚོན་ནས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མི་འདོད་པ་གཞན་དབང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱིས་མི་འདོད་བཞིན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པ་གཞན་དབང་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་ལམ་སྒོམ་ཞིང་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་བར་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་དབང་ནི་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་ལས་བསགས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་བྱེད་གཞན་དབང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བདུན་ལ་དབང་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཐོབ་པ་གཞན་དབང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དབང་ནི་འཕགས་པས་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་ཚེའི་གཞན་དབང་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་བདུན་པོ་འདི་གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་། ངེས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་པའོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་མོད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་དགེའི་ལས་སྤྱོན་སོང་གི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ་རང་གི་འདོད་པས་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་ལ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་པས་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་དགེ་བའི་ལས་སྤྱོན་སོང་ལ་རག་ལས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདོད་པས་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལས་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་དང་། མ་སྤངས་ན་མི་ཐོབ་པ་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་སོ་སོའི་གནས་ཡོད་སྐབས་ཡོད་དང་། གནས་མེད་སྐབས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེས་མཚོན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོའི་

ཆོས་ཉིད་རང་གི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེས་བུའི་རང་འདོད་ཀྱིས་བཅོས་སུ་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་གང་ལ་གང་ཞིག་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། གང་ལ་གང་གནས་མིན་ཅིང་སྐབས་མིན་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །

དྲུག་པ་ (དབང་པོ་ལ་མཁས་པ)། འཛིན་དང་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འཛིན་དང་གནས་དང་རྒྱུན་མི་འཆད། །
སྤྱོད་དང་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། །

དབང་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཉེར་གཉིས་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དྲུག་འཛིན་པ་ལ་མིག་སོགས་དྲུག་པོ་དབང་བྱེད་པ་དང་གནས་པ་ལ་སྲོག་གི་དབང་གི་བྱེད་པ་དང་རིགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་ཕོ་དང་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དབང་བྱེད་པ་དང་། །དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ཚོར་བ་རྣམས་དབང་བྱེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དད་སོགས་ལྔ་དང་ཀུན་ཤེས་གསུམ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་བྲམ་ཟེ་རང་བཞིན་ཉན་གྱིས་ཞུས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། མིག་དབང་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྔ་དང་། ཡིད་དབང་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། ཕོ་དབང་དང་། མོ་དབང་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་།ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཚོར་བདེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཚོར་བ་དེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གིས་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཟེར་ན། མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་གྱི་དྲུག་པོ་དེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་ཡུལ་དེ་དག་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །སྲོག་གི་དབང་པོས་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཕོ་མོའི་དབང་པོས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཚོར་བ་བདེ་སོགས་ལྔ་པོས་དགེ་སྡིག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དད་སོགས་ལྔ་དང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་སོགས་གསུམ་གྱིས་དག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔས་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་སོགས་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི

རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་ལ་དབང་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

བདུན་པ་ ༼ དུས་ལ་མཁས་པ ༽། འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་སྨྲུད་ཟིན་དང་། །
དེ་བཞིན་མ་སྨྲུད་གཞན་ཡིན་ནོ། །

དུས་བཤད་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་རྣམས་སྨྲུད་ཟིན་པ་འདས་པའི་དུས་དང་རྒྱུ་སྨྲུད་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྨྲུད་པ་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་མ་སྨྲུད་པ་མ་འོངས་པའི་དུས་ཏེ་སྔ་མ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ།

དུས་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཆ་ལས་བཏགས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཆོས་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་སྨྲུད་ཟིན་པ་དེ་ནི་འདས་པ་སྟེ་ཡོངས་སྤྱོད་པའམ་རང་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ནས་ད་ལྟ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྨྲུད་ཟིན་ན་དེའི་རྒྱུ་སྔོན་དུ་འགགས་པ་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་རྒྱུ་ལས་དངོས་པོ་དེ་སྔར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟ་མེད་པ་ལ་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་རྣམས་སྨྲུད་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྨྲུད་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ས་ན་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་འགག་པར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་དེ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ལ། འབྲས་བུ་ཉིད་འགག་པར་མ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ད་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་སྨྲུད་པ་སྟེ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་མངོན་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་ཚོགས་པ་མ་ཚང་ཞིང་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་མ་གྱུར་པས་ན་རྒྱུ་སྨྲུད་མ་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱུ་སྨྲུད་ཟིན་ན་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡོད་དགོས་ལ། རྒྱུ་ཡང་མ་སྨྲུད་ན་འབྲས་བུ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩལ་འདེབས་ཕྲ་བ་སྐད་ཅིག་གི་དུས་གསུམ་དང་རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་སྟེང་གི་དུས་གསུམ་པོའི་ཐ་སྙད་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འདུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་བཏགས་པས་ན། དུས་ཀྱི་ཆ་ནི་སྐད་ཅིག་གི་ཕྲེང་བ་ཡིན་ནའང་། དུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ལ་ད་ལྟའི་བསྐལ་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་བཞག་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ་ ༼ བདེན་པ་ལ་མཁས་པ ༽། ཚོར་བ་རྒྱུ་དང་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། །

ཚོར་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་དོན། །
དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན། །
དེ་ཞི་བ་དང་གཉེན་པོའི་དོན། །

ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དུ་འདོད། །

བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་དོན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། །དེ་གཉིས་ཞི་བ་འགོག་བདེན་དང་གཉེན་པོའི་དོན་དང་། །ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་སྔ་མ་དག་ལས་གཞན་དུ་འདོད་དོ།

དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ངོར་བདེན་ཅིང་མི་བསླུ་བའི་དོན་ལ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཀུན་བྱུང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ཕྱེ་བའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པ་དང་དེའི་རྒྱུའམ་གཞི་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །

སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འཁོར་བའི་ཡང་སྲིད་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དེ་གཉིས་གཏན་དུ་ཞི་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །

དགུ་པ་ ༼ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་༽། ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་རྣམ་མི་རྟོག །
ཤེས་པས་གཞན་ལས་བདག་གིས་ནི། །
ངེས་པར་འབྱུང་ཕྱིར་གཞན་ཞེས་བྱ། །

ཐེག་པ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་སོ་སོར་ཤེས་པ་ཉན་རང་གཉིས་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན། །ཤེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་སྐྱོན་ཡོན་ཤེས་པ་གཞན་ལས་ཐོས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉན་ཐོས་དང་བདག་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱས་དང་བདག་གིས་ནི། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་སྟེ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྔ་མ་དག་ལས་གཞན་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡཱ་ནའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན་བཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཞུགས་པའམ་ཞོན་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་འདོད་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱོགས་སུ་འདེགས་ཤིང་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདིས་འདེགས་པ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། ངེས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་འདིར་འདེགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པའི་དབྱེ་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རྣམ་

པར་གྲོལ་བ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་དང་འདི་གཉིས་སློབ་དཔོན་གཞན་ལས་ཐོས་ཤིང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རང་འབྲས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་དེ་དག་སློབ་དཔོན་ལ་མ་བལྟོས་པར་བདག་གིས་ནི་མངོན་དུ་ཤེས་པས་ཞི་བའི་ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས། སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་དང་། ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་པ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཟབ་མོ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

བཅུ་པ་༼འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ༽།

བཏགས་པ་རྒྱུར་བཅས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བཏགས་བཅས་རྒྱུར་བཅས་རྒྱུ་མཚན་དང་། །
རབ་ཏུ་ཞི་བ་དོན་བཅས་ནི། །
ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །
བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། །
དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་བཤད་པ་ནི། བཏགས་པ་སྟེ་མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུར་གྱུར་པ་ས་བོན་དུ་བསྡུས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་ནི་གནས་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བསྡུས་པ་དང་། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་འགོག་པ་དོན་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ནི། །ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡི་ནོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་བསྡུས་པ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་དང་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ནི་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་སྟེ་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བའི་ནི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོའི་སྣང་བ་དེ་ཁོ་ན་དང་། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །རགས་པས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྲ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །དཔེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རིགས་པས་ཚར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། མ་ནོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་བརྗོད་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ལ་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ།

མེད་ཚིག་ཡི་གེའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་
རྒྱུར་བཅས་ཞེས། རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེ་དེ་ལ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་
བསགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་ལས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའོ། །རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་
པ་ཞེས་མིང་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ནང་གི་སྣང་བ་རྣམས་ཏེ། གང་ཞེ་
ན། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཆར་བསྐྱུས་པ་གནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རི་གླིང་སོགས་སུ་སྣང་བ་
དང་། ལུས་སུ་སྣང་བ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྣང་བ་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་ཆར་བསྐྱུས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་། རྣམ་
ཤེས་ཚོགས་ལྔ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་
བདུན་པོ་དག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་གྱི་
ཆའོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འདུས་བྱས་ཤིང་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ན་
འདུས་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་འགོག་པ་དང་། དོན་ནི་ལམ་གྱིས་དམིགས་
ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཅས་པ་འདི་དག་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་ལམ་དེ་ཡང་ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཞི་བར་གཏོགས་ཤིང་ལས་ཉོན་གྱིས་
འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་
ཀྱང་། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་མཚན་ཉིད་པར་
མི་བཞག་གོ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་འདི་ནི་མཁས་བྱའི་གནས་
བཅུའི་ནང་གི་ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དོན་བཅས་
ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རབ་ཞི་འགོག་པ་འབྲས་བུ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་ཆར་བསྡུ་ན།
ཆོས་ལྔ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་དེའི་སྟེང་ནས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ་འཇོག་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སེམས་ཙམ་
གྱི་ལུགས་ལ་མཛེས་ཤིང་ཐུན་མོང་སྤྱིར་ནི། བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་རྒྱུར་བཅས་
པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་བཅས་
ཤིང་། གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་བཅས་པའམ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་
འགག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་དང་། བཏགས་བཅས་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་
སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དེ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བ་གང་ཞིག་དོན་དང་བཅས་པ་སྟེ་གཏན་མེད་
རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་ནི་འདུས་
མ་བྱས་པའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་དོན་གྱི་འགལ་བ་མ་མཐོང་ངོ་། །དབུས་མཐའ་རྣམ་
འབྱེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུའི་འགྲེལ་བའི་སྐབས་སོ།། །།

[illegible]

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་༺ལམ་གྱི་ཆོས་༻ལ། ལམ་ལྔ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་༺ལམ་ལྔ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་༻ལ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བཤད་པ། འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། ཆེན་པོར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྔ།བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྔ། མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། སྒོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་༺ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བཤད་པ་༻། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྲིད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །
གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་རྨོངས་ཕྱིར། །
བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །

དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམ། །

གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒོམ་པ་སྟེ་དེ་ལས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི། གནས་ངན་ལེན་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་སྲིད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་ཚོར་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། །བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་ནི་སེམས་ཏེ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དང་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ལ་མ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པས། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བས། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།

ལུས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཞི་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་དེའི་དོན་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཚོར་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བཏགས་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །སེམས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟགས་པས་འགོག་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ་བདག་མེད་པ་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྒོ་ནས་བདག་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པའི་སྐྲག་པ་མེད་པར་འགོག་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་

བྱང་གི་ཆོས་ལ་རྫོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་༼འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་༽། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། །
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་ན། །
དེ་དག་སྤོངས་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ནི། །
རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །

དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་སྤོང་ཞིང་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ནི། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད། །སྐྱེས་པ་སྤང་། གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད། སྐྱེས་པ་སྤེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས། །རྣམ་པ་བཞི་དག་རག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་།

དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམས་པས་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་བརྩོན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་༼ཆེན་པོར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་༽ལ། དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་༼དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་༽། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །
དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར། །
ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །
བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །

དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ན་དེར་སེམས་གནས་པ་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གྲོགས་འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་པ་དང་དཔྱོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིའོ། །དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའི་འོག་ཏུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་སོ། །ལས་སུ་རུང་བ་དེ་ཡང་ཉེས་པ་ལྔ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་

དེ་ལྟར་བརྗོད་འགྲུས་བརྩམས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དེར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ནི། མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུར་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་༼དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་༽ལ། སྤང་བྱ་ཉེས་པ་ལྔ། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་༼སྤང་བྱ་ཉེས་པ་ལྔ་༽། ལེ་ལོ་དང་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །
བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྒོད་པ་དང་། །
འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །
འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །

ཉེས་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་ལེ་ལོ་དང་ནི་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་པ་དང་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་གཉིས་ཉེས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་དང་། །དེ་གཉིས་ཞི་བའི་ཕྱིར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཚེ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ།

ཏིང་འཛིན་སྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ལྔ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་བརྩོན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་བརྗེད་པ་དང་གཉིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲིབ་པོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ནང་དུ་རྨུགས་ཏེ་བྱིང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་འཕྲོ་བའི་རྒོད་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་སོགས་བྱུང་བ་ན་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་རྩོལ་བཞིན་འདུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འདུ་མི་བྱེད་བ་ནི་སྒྲིབ་པའོ། །གཉེན་པོ་དེས་བྱིང་རྒོད་ཞི་བ་ན་དྭང་ཡང་འདུ་བྱེད་ཆེས་ན་དེ་ཉིད་ཆོས་གཡོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་༼གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པ་༽། གནས་དང་དེ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །
དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །
བྱིང་དང་རྒོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །
དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །

ཞི་ཆེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པའོ། །

དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྦྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། རྩོལ་བའི་གནས་འདུན་པ་དང་འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྩོལ་བ་དང་། །གནས་འདུན་པའི་རྒྱུ་དད་པ་དང་གནས་པ་རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །སྦྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་ལྷག་མ་བཞི་ནི་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དྲན་པ་དང་། །བྱིང་དང་རྒོད་པ་རྟོགས་པ་ཤེས་བཞིན་དང་། །རྟོགས་ནས་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། །བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ཞི་བའི་ཆེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པའོ།

ལེ་ལོ་སྤང་པའི་གཉེན་པོ་བཞི་ནི། དད་པ་འདུན་པ་རྩོལ་བ་ཤིན་སྦྱང་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཤིན་སྦྱང་ཐོབ་ན་ལེ་ལོ་མི་འབྱུང་ལ། ཤིན་སྦྱང་དེ་ནི་རྩོལ་བས་འཐོབ་ཅིང་། རྩོལ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདུན་པའི་སྒོ་ནས་འཐོབ་ལ། འདུན་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཐོག་མར་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པས་སོ། །དེས་ན་རྩོལ་བའི་གནས་ནི་ཏིང་འཛིན་དེ་མངོན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྩོལ་བ་དང་། འདུན་པའི་རྒྱུ་དད་པ་དང་། རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །དེས་ན་དེ་བཞིས་ལེ་ལོ་སྤོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་གཞན་བཞིའི་གཉེན་པོ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་སེམས་པ་བཏང་སྙོམས་བཞི་སྟེ། དྲན་པས་གདམས་ངག་གི་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་པ་དང་རྒོད་པ་བྱུང་བ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་པས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་བྱིང་རྒོད་ཞི་ཆེ་རང་བབ་ཀྱིས་རྣལ་དུ་འཇུག་པའོ། །

བཞི་པ་ (སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྔ)། ཐར་པའི་ཆ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བསྐྱེད་ནས། །
འདུན་དང་སྦྱོར་བ་དབང་བྱེད་དང་། །
དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །
མི་འཕྲོ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱང་ངོ་། །

དེའི་འོག་ཏུ་དབང་པོ་རྣམས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ནས། །དད་པས་བདེན་བཞིའི་བླང་དོར་ལ་འདུན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། །དྲན་པས་དེའི་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ངོ་།

རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་དད་པས་བདེན་བཞི་བླང་དོར་ལ་འདུན་པ

ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་པས་སྦྱོར་བ་ཉམས་ལེན་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། འདིར་དབང་བྱེད་ཅེས་པ་འདི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དབུས་སུ་བྱུང་བ་ནི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མཐའ་ཀུན་ལའང་དབང་བྱེད་ཅེས་སྦྱར་བར་བྱ་དགོས་པ་ཞེས་པར་བྱའོ། །དྲན་པས་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དང་པོ་ལྔས་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །

ལྔ་པ་༼བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྔ་༽ལ། དངོས་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་༼དངོས་༽། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྲབ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྲབ་པའི་ཕྱིར། །
སྟོབས་ལྡན་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན། །

དད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དད་པ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་སྲབ་པའི་ཕྱིར། །སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ་ཅིའི་ཕྱིར་དད་སོགས་དེ་དག་སྔ་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། །འདི་ལྟར་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ་དད་པར་གྱུར་པས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་སོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པས་ནི་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་གོ །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ།

དད་པ་སོགས་ལྔ་པོ་དེའི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་བརྗེད་ངས་དང་རྣམ་གཡེངས་དང་རྨོངས་པའམ་ཤེས་འཆལ་རྣམས་ནི་སྲབ་པ་སྟེ་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། དད་སོགས་ལྔ་པོ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྫི་མི་ནུས་པས་ན་དད་པའི་སྟོབས་སོགས་སུ་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་དབང་སྟོབས་དེ་དག་ཀྱང་སྔ་མ་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་དབང་གིས་བརྩོན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དྲན་པ་དང་། དེ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་བར་དུའོ། །

གཉིས་པ་༼སྦྱོར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བ་༽། དབང་པོ་རྣམས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། །
ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །

དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ་དྲོ་བར་གྱུར་པ་དང་རྩེ་མོ་དག་གི་ཚེ་དབང་པོ་རྣམས་དང་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་ལ་སྟོབས་རྣམས་ཏེ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ།

དབང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་གཉིས་གཉིས་སུ་འཇོག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དྲོད་དང་རྩེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཚོན་སྟོབས

ལྔ་ཡོད་པ་ཞེས་པར་བྱའོ། །

དྲུག་པ་༼མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན༽།

རང་བཞིན་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།

རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག །
གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། །
བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །
རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག །
འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། །
དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །

དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཏེ། །དེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་དང་དྲན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། །གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་པ་དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྙོམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། །འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་སྟེ་དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གནས་དང་ནི། །བཏང་སྙོམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དྲན་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་པ་དགའ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ་ལམ་དེ་དག་ལས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཤིན་སྦྱངས། ཏིང་འཛིན། བཏང་སྙོམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་གསུམ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞི་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གནས་དང་། བཏང་སྙོམས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་༼སྒོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པ༽།

ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །
རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །
ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །
ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྒྱུངས། །
གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །
ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཚེ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དེས་རང་གི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་ནི་གཞན་ལ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཀུན་ནས་སློང་བ་དང་བཅས་པའི་ངག་གིས་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །དེའང་ཡང་དག་པའི་ངག་གིས་ལྟ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བས་ནི་ཡོ་བྱད་བསྒྱུངས་པ་རྣམས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་འདོད་ལ། །ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་དྲན་པས་ཞི་

གནས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཞེན་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པས་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དབང་བྱེད་མི་ནུས་པའི་སྒོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པས། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ།

འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛིན་པའམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་ངག་གཉིས་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་རྣམས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་ལ་རྟོག་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་ངག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡང་དག་པ་ཅན་នོ། །ངག་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་ཡང་དག་པའི་ངག་གིས་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི། སྡིག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ལ་རིག

པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ཁ་གསགས་སོགས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེས་ཡོ་བྱད་བསྙུང་བ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལ་རེག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །

རྩོལ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དྲན་པ་གསུམ་ནི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་རྩོལ་བས་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་དང་། དྲན་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱིང་རྒོད་སྤོང་སྟེ། ཞི་གནས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཞེན་ཏུ་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ལྟ་བ་སོགས་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི།

རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་བཟློག་པ་དང་། །
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག །
རྗེས་སུ་འབྲེལ་མེད་བསྒོམ་པའོ། །

གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་དེ་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཚོགས་སྦྱོར་བའི་བསྒོམ་པ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བསྒོམ་སྤང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་ཤིང་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བཟློག་པ་འཕགས་པ་སློབ་པའི་བསྒོམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མི་སློབ་པའི་བསྒོམ་པའོ།

ལམ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། ཚོགས་སྦྱོར་བས་དྲན་ཉེ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་བསྒོམ་པ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཞལ་བས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལ། བདག་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲིབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནའང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བཟློག་པའང་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སློབ་པ་མི་སློབ་ལམ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྒོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་༼བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ༽།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །
དམིགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །
འཐོབ་པས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འབྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་སྟེ་དེ་བས་ན་འཐོབ་པས་ཀྱང་དེ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དྲན་ཉེ་སོགས་སྒོམ་པ་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་འཕགས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་དམིགས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱ་ཆུང་བའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་གིས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སྒྲོ་སྐུར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །

འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ཀྱང་ཉན་རང་རྣམས་ལུས་མི་གཙང་སོགས་དང་འབྲལ་ཞིང་དམན་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ལུས་སོགས་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམས་པས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ། གནས་སྐབས་དགུར་བཞག་པ་དང་། གསུམ་དུ་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་(གནས་སྐབས་དགུར་བཞག་པ་)ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་(དངོས་)། རྒྱུ་ཡི་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྒྱུ་ཡི་གནས་དང་ཞུགས་པ་དང་། །
སྦྱོར་དང་འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་དང་། །
བྱ་དང་བྱ་མེད་ཁྱད་པར་དང་། །
དེ་ནི་བླ་མ་བླ་ན་མེད། །

གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་དེའི་གནས་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཡི་གནས་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་ཞུགས་པའི་གནས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྦྱོར་བའི་གནས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཙམ་ཆད་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། །བྱ་

བ་དང་བཅས་པའི་གནས་ནི་སློབ་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པའི་གནས་ནི་མི་སློབ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཀྱི་གནས་ནི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དང་། །དེ་ནི་བླ་མའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བླ་ན་མེད་པའི་གནས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ །

ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྣམ་པ་དགུས་བཤད་དེ། རྒྱུའི་གནས་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་། ཞུགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དང་པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་བརྗོད་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་ལ་འབད་རྩོལ་གྱི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དང་། འབད་རྩོལ་གྱི་བྱ་བ་མེད་པའམ་མི་སློབ་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ས་དགུ་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་ནི་སློབ་པའི་ས་ཀུན་ལས་བླ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ས་བཅུ་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་མི་སློབ་པ་ལམ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུའོ། །

གཉིས་པ་༼དེའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་༽། མོས་པ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མོས་པ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་། །
ངེས་པར་འབྱུང་དང་ལུང་བསྟན་དང་། །
བརྗོད་པ་དང་ནི་དབང་བསྐུར་དང་། །
ཕྱིན་པ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དང་། །
བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པའོ། །

མོས་པའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ཐམས་ཅད་དང་ནི་འཇུག་པའི་གནས་ནས་དང་པོ་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་དེའི་འོག་ས་དྲུག་པོ་དག་དང་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་དང་། །བརྗོད་པའི་གནས་ནི་ས་དགུ་པ་དང་ནི་དབང་བསྐུར་བའི་གནས་ནི་ས་བཅུ་པ་དང་། །ཕྱིན་པའི་གནས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་གནས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། །བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རུ་བསྟན་པའོ།

དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་རིགས་དང་ཞུགས་པ་དང་སྦྱོར་བས་བསྡུས་པ་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདས་པའི་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་འབད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་གྱི་ལམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་། དགུ་པར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ལོངས་སྐུ་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དགུར་ཡང་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ གསུམ་དུ་བཞག་པ ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །
མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །
རྣམ་པར་དག་པར་ཅི་རིགས་སྦྱར། །
འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ། །
གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པར་འདོད། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མ་དག་པའི་གནས་ནི་རྒྱུའི་གནས་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་སྦྱོར་བའི་བར་དུ་དང་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་ནི་སློབ་པ་རྣམས་དང་། །རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའི་གནས་ནི་མི་སློབ་པ་སྟེ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། །གནས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ། །འདི་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའོ་འདི་ནི་ཞུགས་པའོ་ཞེས་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དོ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་མས་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། སྲིབ་པ་མཐའ་དག་མ་དག་ལ་ཅི་རིགས་དག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་སངས་རྒྱསཀྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྣང་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་ཚན་གཉིས་པོ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ་གང་ཟག་གསུམ་པོའམ། གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དེ། རྒྱུ་དང་ཞུགས་པ་སྦྱོར་མོས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་པ་ནི་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །འབྲས་བུ་ནས་བླ་མའི་བར་ལྔ་དང་། འཇུག་པ་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་བར་གྱི་ལྔ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དག་མ་དག་གཉིས་ལྡན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སས་བསྡུས་པའོ། །དེའི་ལྷག་མ་བླ་མེད་དང་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་བཞི་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་པ་འདི་ལ་མི་སློབ་པ་ཞེས་དང་། བླ་མ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བས་སར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན། བློ་བརྟན་གྱིས་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སར་ཞུགས་པ་ཞེས་འགྲེལ་པར་མཛད་པ་ལྟར་ན། བླ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡར་སྦྱར་བ་དང་། བླ་མ་ས་བཅུ་པ་ལ་མི་སྦྱར་བར་སྤྱིར་སྦྱིར་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་བཅུ་པ་དང་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཏེ་མ་བསྟན་པ་དང་། མི་སློབ་པ་དང་བླ་ན་མེད་པ་ཟློས་པ་དང་། དགུ་ཚན་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མི་འགྲོར་བ་དང་། སར་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་གོང་མ་རྣམས་དང་། དོན་གྱིས་ཟློས་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་ཙུང་མི་བདེ་འདྲ་བས། དབྱིག་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་མི་སློབ་པ་ནི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་འབད་རྩོལ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་ལས་འཕགས་པའི་སར་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་ཉན་རང་སོགས་དང་། སློབ་པའི་བྱང་སེམས་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བླ་མར་གྱུར་པའི་

ས་བཅུ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནའང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དགུ་ཚན་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་འབྱོར་པ་དང་། གོང་འོག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་འཁྲུགས་པར་གོ་བའི་གནས་ལེགས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རང་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ལས་གཞན་ལས་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བས་སླར་ཡང་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་འཚལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། འབྲས་བུ་ལྔ་སྤྱིར་བསྟན། ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་(འབྲས་བུ་ལྔ་སྤྱིར་བསྟན་)། སྣོད་གྱུར་རྣམ་པར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྣོད་གྱུར་རྣམ་པར་སྨིན་བརྗོད་དང་། །
དེ་ཡི་དབང་གིས་སྟོབས་དང་ནི། །
འདོད་དང་འཕེལ་དང་རྣམ་དག་སྟེ། །
དེ་དག་འབྲས་བུ་གོ་རིམས་བཞིན། །

འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་གང་དགེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་དབང་གིས་དགེ་བ་ཤས་ཆེར་གྱུར་པ་སྟོབས་དང་ནི། །སྔོན་གོམས་པར་བྱས་པས་དགེ་བ་འདོད་པ་དང་ད་ལྟ་གོམས་པས་དགེ་བ་འཕེལ་བ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། །དེ་དག་འབྲས་བུ་ལྔ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དང་།

ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བསྡོམས་ན་རྣམ་པ་ལྔར་འདུ་སྟེ། དགེ་བ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་དགེ་བའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དགེ་བའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་རྙེད་པ་དང་། ཡིད་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྒོའམ་སྣོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དགེ་བ་སྔ་མའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དེའི་དབང་གིས་དག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་ནི། དགེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཚེ་འདིར་དགེ་བ་སྔ་མ་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་སྔར་མེད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པར་དག་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ནི། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོག་མ་དང་། །
དེ་གོམས་བྱས་དང་རྫོགས་པའོ། །
རྗེས་སུ་མཐུན་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །

བྲལ་བ་དང་ནི་ཁྱད་པར་དང་། །
ལྷ་མ་དང་ནི་ལྷ་ན་མེད། །
འབྲས་བུ་གཞན་ཧ་མདོར་བསྡུས་པའོ། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། །གཉིས་པོ་
བསྒོམ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་རིགས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཐོག་མའི་འབྲས་བུ་ནི་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་དང་། །དེ་གོམས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སློབ་པ་རྣམས་དང་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མི་སློབ་པའོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུའི་དངོས་པོའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྤོང་བའི་ལམ་སྟེ་ཐོག་མའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་གོམས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དག་དང་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། །ལྷ་མའི་འབྲས་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་དང་ནི་ལྷ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ་འདི་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཞན་ཧ་མདོར་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་སྒོམ་པའི་བསྡུས་དོན་ནི། བྱང་བར་བྱ་བའི་སྒོམ་པ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་སྒོམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་སྒོམ་པ་དང་། གོང་མ་ཡང་དག་པར་ཚོམ་པའི་སྒོམ་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་འདྲེ་བའི་ཕྱིར་འདྲེ་བའི་སྒོམ་པ་དང་། ཞུགས་པའི་སྒོམ་པ་དང་། མཆོག་གི་སྒོམ་པ་དང་། ཐོག་མའི་སྒོམ་པ་དང་། བར་མའི་སྒོམ་པ་དང་། མཐའི་སྒོམ་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་བཅས་པའི་སྒོམ་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་པ་སྟེ་གང་དམིགས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཐོབ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །གནས་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། རིགས་ལ་གནས་པའི་སྐལ་པ་ཡོད་པའི་གནས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྦྱོར་བའི་བར་ཚོམ་པའི་གནས་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་གནས་དང་། རྒྱན་དང་བཅས་པའི་གནས་དང་། ས་བཅུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་གནས་སོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། བསྡུས་པ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་དང་། སྔོན་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དེ་ཡང་བསྡུས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལྔའོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་ནི་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །སྔོན་གོམས་པར་བྱས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་བཞིའོ། །བསྟན་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །བཤད་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་སྟེ་དེ་དག་ཉིད་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་གཉིས་པོ་བསྒོམ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་བས་སྔ་མ་སྔ་མ་རྒྱུ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་མ་ནི་མཐོང་ལམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། མཐོང་ཟིན་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསུམ་སྟེ་དེ་བཞིར་ལམ་གྱི་འབྲས་

བྲུ་ཐམས་ཅད་འདུའོ། །

དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔ་མ་སྔ་མ་དང་ཆོས་མཐུན་པའམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ལམ་ལ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོམས་པར་བྱས་པ་དང་རྫོགས་པ་གཉིས་ལ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱས་ཏེ་རང་སའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་བླ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉན་རང་ལས་བླ་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་འདི་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་སྨོད་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་གཞན་ཏེ། གོང་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གིས་ལམ་མཐའ་དག་གི་འབྲས་བུ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྤྱི་རིགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་བྱས་ན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་དོ། །

དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་ལེའུའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

ཆེག།ཁ།ཁྲ།ཁ།ཁྱེ།།ཁ།

གཉིས་པ་ཐུན་མིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན༽། བླ་མེད་ཉིད་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བླ་མེད་འདི་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། །
དམིགས་པ་དང་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ། །
བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །

དེ་ནི་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་བཤད་དགོས་པས་དེ་བརྗོད་པ་བླ་མེད་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། །དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བླ་ན་མེན་པ། །བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ།

ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་ནི། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱས་བཤད༽ལ། སྒྲུབ་པ་བླ་མེད། དམིགས་པ་བླ་མེད། ཡང་དག་འགྲུབ་པ་བླ་མེད་གསུམ་གྱི་དང་པོ་༼སྒྲུབ་པ་བླ་མེད༽ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན༽། སྒྲུབ་པ་དག་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྒྲུབ་པ་དག་ནི་རྣམ་དྲུག་སྟེ། །
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལའོ། །
དམ་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། །
རྗེས་སུ་མཐུན་ཆོས་མཐའ་སྤངས་དང་། །
ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད། །

སྒྲུབ་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པའོ། །འདི་ལྟར་དམ་པར་སྒྲུབ་པ་དང་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་བསྒྲུབ་པ་དང་། །ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྒྲུབ་པའོ།

སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གམ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལའོ། །སྒྲུབ་པ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། དམ་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱས་བཤད་༽ལ། གོང་གི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྔ་ལས། དང་པོ། དམ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲུབ་ཚུལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས། བསྒྲུབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའོ། །དང་པོ་༼སྒྲུབ་ཚུལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་༽། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དམ་པ་བཅུ་གཉིས་བདག་ཉིད་དེ། །
རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་དང་། །
ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་ཟད་དང་། །
རྒྱུན་མི་འཆད་དང་ཚེགས་མེད་དང་། །
དབང་འབྱོར་བ་དང་ཡོངས་གཟུང་དང་། །
རྩོམ་དང་འཐོབ་དང་རྒྱུ་མཐུན་དང་། །
འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །

དེ་ལ་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འདོད་པ་དང་མཆོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དམ་པ་དང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ཡུན་རིང་བ་དམ་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པས་མི་ཟད་པ་དམ་པ་དང་། །བདག་གཞན་མཉམ་པར་མོས་ཏེ་སྦྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དམ་པ་དང་གཞན་གྱི་སྦྱིན་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ཚེགས་མེད་པ་དམ་པ་དང་། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དམ་པ་དང་། །མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པས་རྩོམ་པ་དམ་པ་དང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པས་འཐོབ་པ་དམ་པ་དང་གཉིས་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་རྣམས་རྒྱུ་མཐུན་པ་དམ་པ་དང་། །ས་བཅུ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི་འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་ཅིང་སྒྲུབ་པ་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ་དམ་པའི་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་ལ་དམ་པ་བཞིས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །གང་ཞེ་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་དམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་མི་འདོད་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡུན་རིང་བ་དམ་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པས་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། །རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དམ་པ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མོས་པས་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚེགས་མེད་པ་དམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཇི་ལྟར

འདོད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དམ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང། དེ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་སྒྲུབ་ཚུལ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ས་མཚམས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྟོགས་པ་དམ་པ་ཚོགས་སྦྱོར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང༌། འཐོབ་པ་དམ་པས་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང༌། རྒྱུ་མཐུན་པ་དམ་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་དུ་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྒྱུ་མཐུན་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང༌། འགྲུབ་པ་དམ་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་བྱང་སེམས་མཐར་ཐུག་པ་དང༌། བཅུ་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)།

དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་གྱིས་ནི། །
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དོ། །

དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་བཅུ་གཉིས་པོའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནི། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དོ།

བཤད་མ་ཐག་པའི་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཕྱིར་དམ་པའམ་མཆོག་གི་དོན་གྱིས་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དེ། ཚུ་རོལ་ཏེ་དམ་པ་མིན་པ་དམན་པའི་ས་ལས་འདས་པས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ། ངོ་བོ་དང༌། བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ་(ངོ་བོ་)།

སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །
བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །
སྨོན་ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང༌། །
འདི་དག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུའོ། །

ཁ་ཅིག་བཅུ་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ལ་དེ་དག་གི་མིང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང༌། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང༌། །སྨོན་ལམ་དང་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ། །འདི་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའོ།

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པར་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་དང༌། བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འཁྲུགས་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་

དང་། དགེ་བའི་གནས་ལ་སྦྱོ་ཞིང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཇུག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་མི་གཡོ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འབྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྐྱུད་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། དགེ་རྩ་ཆུད་མི་ཟ་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའོ། །

གཉིས་པ་(བྱེད་ལས)།

ལས་ནི་རྗེས་སུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ལས་ནི་རྗེས་སུ་འཛིན་བྱེད་དང་། །
གནོད་མི་བྱེད་དང་དེ་ལ་བཟོད། །
ཡོན་ཏན་འཕེལ་དང་འཛུད་ནུས་དང་། །
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །
མི་ཟད་པ་དང་རྟག་འཇུག་དང་། །
ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་སྨིན་པར་བྱེད། །

འདི་དག་གི་སོ་སོའི་ལས་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པའི་ལས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་གནོད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་བཟོད་པས་ནི་གཞན་གྱིས་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བཟོད་ནུས་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱིས་མགུ་བར་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྐོར་འཛུད་ནུས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་བྱིན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བའི་སྒོ་ནས་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་སྨོན་ལམ་གྱིས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། །སྟོབས་ཀྱིས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་སོགས་ལ་ངེས་པར་འཇུག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་ཆོས་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་རྨོངས་པ་དང་བྲལ་བས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ།

ཕར་ཕྱིན་བཅུ་པོ་དེའི་ལས་ནི་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཚིམ་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་གཞན་གནོད་གཞིར་བཅས་སྤོང་བ་དང་། བཟོད་པས་གནོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་འཛུད་ནུས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་གཞན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྔོ་བ་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་

པར་འཛིན་པ་དང་རྟེན་དེས་སྦྱིན་སོགས་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རང་ཉིད་མ་ནོར་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུད་དེས་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་མདོར་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང་། རྒྱས་པར་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་༽ལ། དངོས་དང་དེའི་བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ་༼དངོས་༽། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཇི་ལྟ་བུར། །
ཆོས་རྣམས་བཏགས་པར་མཛད་པ་དག །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་པར་ཡང་། །
ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་བྱེད་པའོ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཆོས་རྣམས་བཏགས་པར་མཛད་པ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་རྟག་པར་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པའོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུར་བཏགས་པར་མཛད་པ་དེ་དག་གོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ན། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་པའམ་བཏགས་པ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་གཟུང་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་བསྟན་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དུས་རྟག་པར་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་༼དེའི་བྱེད་ལས་༽། ཁམས་བརྟས་བྱེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཁམས་རྟས་བྱེད་དང་འཇུག་བྱེད་དང་། །
དེ་ནི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་འཐོབ་ཅེ་ན། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཁམས་བརྟས་པར་བྱེད་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བས་ནི་ཐོས་པ་དེའི་དོན་ལ་སློང་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཡིས་ནི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་དེ་ཉིད་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་དོན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྒོམས་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་ལམ་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་དོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ལ་ཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱས་པར་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་༽ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན༽། དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་བཅུ་དང་། །
ཡང་དག་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ས་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། །ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་པ་བཅུ་དང་ཡང་དག་པ་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱས་བཤད་༽ལ། ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ངོ་བོ་ཕན་ཡོན་བཅས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་༼ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ངོ་བོ་ཕན་ཡོན་བཅས་པ་བསྟན་པ་༽། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱིན་པ་དང་། །
ཉན་དང་ཀློག་དང་ལེན་པ་དང་། །
འཆད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། །
དེ་སེམས་པ་དང་བསྒོམ་པའོ། །
སྤྱོད་པ་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །
བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །

ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་གང་ཞེ་ན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་དེ་ལ་མཆོད་པ་དང་གཞན་དག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཀློག་པ་ལ་ཉན་པ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀློག་པ་དང་དེའི་ཚིག་བློ་ལ་ལེན་པ་དང་། །ཚིག་དང་དོན་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་ཚིག་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། །དེའི་དོན་ལ་སེམས་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ་བསྒོམ་པའོ། །ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།

དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་བསྡུས་ནས་རྣམ་པ་བཅུར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་བསྡུས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྣ་བའི་དབང་པོས་ཉན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཀློག་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་བློ་ལ་ལེན་པ་དང་། ཚིག་གི་དོན་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། བློ་ལ་བླངས་ཟིན་པ་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་བཅུ་པོ་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་འདུ་བས་ན་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་པ་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི་རེ་རེ་ལའང་བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དེ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཕན་བདེ་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཅིང་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་འབྲི་བ་དང་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་རྩ་ཀུན་ལས་འཕགས་པར་རྒྱ་ཆེར་བསྔགས་པ་ནི་མདོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་༼ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་༽།

ཁྱད་པར་ཕྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཁྱད་པར་ཕྱིར་དང་མི་ཟད་ཕྱིར། །
གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་མ་ཞིའི་ཕྱིར། །

ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་དག་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་བསྟན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་ཡང་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་དེ་མ་ཞི་བའི་མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་རྣམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ཁྱད་པར་དུ་བསྔགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡི་གེར་འབྲི་བ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ཆོས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲི་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཕགས་སོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་དོན་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མ་ཞི་བར་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན་༽ནི། མི་གཡེངས་ཕྱིན་ཅི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་གཡེང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར། །
གྱུར་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས། །

རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར། །གྱུར་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སོ།

ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་དོན་ལས་མི་གཡེངས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་ནུས་པས་ན་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱས་བཤད་༽ལ། མི་གཡེང་པ་ཞི་གནས་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་༼མི་གཡེང་པ་ཞི་གནས་༽། ལྡང་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ལྡང་དང་ཡུལ་ལ་འཕྲུག་པ་དང་། །
དེ་བཞིན་རོ་མྱང་བྱིང་དང་རྒོད། །
ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པ་དང་། །
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ངར་འཛིན་དང་། །
ཆུང་ངུའི་སེམས་ནི་གཡེང་བ་སྟེ། །
བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །

དེ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་མེད་པ་ནི་མི་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། གཡེང་བ་དྲུག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྡང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་ཡུལ་ལ་འཕྲུག་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རོ་མྱང་བ་དང་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ནི་ནང་གི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །དེ་ལ་མཚན་མར་བཟུང་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པ་ནི་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ངར་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །ཆུང་ངུའི་སྟེ་ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྟེ། །བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱའོ།

མི་གཡེང་པའི་ཞི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡེང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པའོ། །གཡེང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཡེང་བ་མིག་ཤེས་སོགས་ཚོགས་ལྔ་སྟེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྡང་བ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་འགྲོ་བའམ་

འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་གཡེང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་མྱང་བ་དང་། བྱིང་རྒོད་དང་། མཚན་མའི་གཡེང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པས་མཚན་མར་བཟུང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་ངར་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའམ། ངར་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་ཐེག་དམན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ནི་དེ་ལྟར་གཡེང་བ་དྲུག་སྟེ། དེ་དྲུག་པོ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཡོངས་གཙོད་མི་གཡེངས་པའི་ཞི་གནས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། ནང་དུ་རྩེ་གཅིག་པར་གནས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཙམ་ལ་འདག་གྲོལ་དུ་འཛིན་པ་སོགས་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ངར་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཏན་ལྷ་བུ་དང་། དེར་མ་ཟད་དམན་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་དང་ཡང་བྲལ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ (ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་) ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ (མདོར་བསྟན་) ། ཡི་གེ་དོན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡི་གེ་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །
མི་འཕྲོ་བ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས། །
མ་དག་དག་དང་གློ་བུར་དང་། །
མི་སྤང་བ་དང་ཁེངས་པ་མེད། །

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། །མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་དང་། །མ་དག་པ་དང་དག་པ་གཉིས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་གློ་བུར་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། །མི་སྤང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷག་མཐོང་ནི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ན། ཡི་གེ་དང་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འཕྲོ་བ་དང་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་ཏེ་དེ་གཉིས་དང་། དག་མ་དག་དང་། གློ་བུར་བ་དང་། མི་སྤངས་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་པ་དང་བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་མདོར་བསྟན་དང་མཚུངས་པར་བཅུ་སྟེ། ༡ རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༢ བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༣ གཉིས་སྣང་གི་རྒྱུ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ

ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ ༤ གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ ༥ ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་༦ གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀུན་མི་འདའ་བར་ཤེས་པ་ཆོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༧ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༨ རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་གློ་བུར་བར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༩ གདོད་ནས་དག་པས་ཀུན་ཉོན་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྲངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༡༠ རྣམ་བྱང་འཕེལ་བ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པས་ང་རྒྱལ་བ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དང་པོ་༼ཇི་ཇོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་༽། འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་འདྲིས་ཕྱིར་དང་། །
མ་འབྲེལ་ཕྱིར་དང་མ་འདྲིས་ཕྱིར། །
དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། །
དེ་ནི་ཡི་གེ་མ་ལོག་པའོ། །

ཡི་གེ་རྣམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་འདིའི་མིང་ནི་འདིའོ་ཞེས་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་གཉིས་ལས་ལྡོག་པས་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་མ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར། །སྔ་མ་གཉིས་དོན་ཡོད་པ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་དོན་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

དང་པོ་ཇོད་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་དག་ནི་གོ་རིམ་མ་ནོར་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་ལས་བཞག་པའི་བརྡ་དེ་ལ་དོན་གང་གི་བརྡ་ཡིན་པར་བློ་ལ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཀ་སྔོན་དང་བ་རྗེས་སུ་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་པར་བརྗོད་ཚེ་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་གོ་བར་བྱེད་ཀྱི། བ་སྔོན་དང་ཀ་རྗེས་སུ་བྱས་པའམ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་སོ་སོར་ཕྲལ་ཏེ་བརྗོད་ན་དེ་གོ་མི་ནུས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་བརྡ་དེ་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་བརྡ་ཡིན་པར་སྔར་ནས་འདྲིས་པའི་བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་ལ་བརྡ་དེས་དོན་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་གཞན་པའི་མིས་དེ་ལྟར་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲིས་འབྲེལ་གཉིས་ལས་བརྡ་དེ་དོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་དོན་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྡ་ལས་དོན་གོ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་རྟོགས་པས་འབྲེལ་པ་གསར་དུ་བྱས་ཤིང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཡིན་གྱི། མིང་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡི་གེ་ལས་དོན་རྟོགས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་དོན་དུ་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་༼བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་༽།

གཉིས་སུ་སྣང་བར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི། །
དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །
དེ་ནི་དོན་ལ་མ་ལོག་པ། །
ཡོད་དང་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་དོན་ལ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དེར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། །

འདི་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པས་ཡོད་པའི་མཐའ་སྤངས་ལ་སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་མེད་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དོན་ནམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལས་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ། །

གསུམ་པ་ (གཉིས་སྣང་གི་རྒྱུ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ)།

རྟོག་པ་དེ་ཡིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྟོག་པ་དེ་ཡིས་བསྒོས་པ་ཡི། །
རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་ནི། །
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ལོག་པ། །
གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ལའོ། །

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པ་ཡིས། །རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་ཞེས་པ་དེ་ནི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅེ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ལ་སྟེ་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བརྗོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་མ་བསྒོམས་པའོ།

གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་དེ་ཡིས་བསྒོས་པ་ཡི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་གང་ཡིན་པ་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་དམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དེའི་གནས་སམ་གཞི་གང་ཞེ་ན། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱུར་ཤེས་པ་སྟེ་ཀུན་གཞི་ལ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཆ་ནས་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་དང་། དེའི་མཐུས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཀུན་གཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་ཤེས་པའོ། །

བཞི་པ་ (གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ)།

དོན་གྱིས་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དོན་གྱི་མེད་དང་ཡོད་པ་སྟེ། །
སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་བཞིན་དུ་འདོད། །
དེ་ནི་མི་འགྲོག་མ་ལོག་སྟེ། །
ཡོད་དང་མེད་པ་མི་འགྲོ་ཕྱིར། །

དོན་གྱིས་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་སྟེ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་ཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དེ། །དེ་དག་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། །དེའི་འཁྲུལ་པ་ཙམ་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་ལ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་སེམས་མི་འགྲོ་བ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སེམས་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་དོན་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལ་ནི་མི་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའམ་མི་འགྲོ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་༼ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་༽།

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་ཕྱིར། །
ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ། །
རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ལོག་པའོ། །
དོན་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལའོ། །

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ནས་ཡིད་དང་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཁོ་ན་རུ་ཤེས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །མཚན་ཉིད་གང་ལ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་འདི་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལའོ།

ཡང་དག་པའི་དོན་གྱིས་རང་མཚན་ལ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་སྟེ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་མེད་ཅིང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་སུ་སྣང་བ་གང་ཇི་སྙེད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་རང་མཚན་སོ་སོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཡང་དག་པར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་ཞེས་སོ་སོའི་རྣམ་པར

སྣང་བ་ལ་བརྗོད་ཀྱང་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་མཚན་དུ་བརྗོད་པའོ། །

དྲུག་པ་ གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀུན་མི་འདའ་བར་ཞེས་པ་ཆོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །
འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །
དེ་ཕྱིར་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་དེར། །
དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །

ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །འདི་ལྟར་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ །དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་དེར་ཞེས་པ། །དེ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ

གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་གཏོགས་པར་འདི་ལྟར་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུར་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེར་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བདུན་པ་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད། །
མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས། །
དེ་ནི་མ་དག་རྣམ་དག་སྟེ། །
དེ་ཡང་དེ་ལས་ལོག་པའོ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། །མ་སྤངས་པ་དང་དེ་སྤངས་པ་ལས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་དང་དག་མ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་དོན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི། རང་གི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས་གང་ཟག་དེ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེའང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དོན་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་གློ་བུར་བར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱི། །
རྣམ་པར་དག་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན། །
གཉིས་ནི་གློ་བུར་བྱུང་བ་སྟེ། །
དེ་ཡང་དེ་ལ་མ་ལོག་པའོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཡིན་ལ། །རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་ནི་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ཡང་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་གནས་ལུགས་གཉུག་མའི་དོན་ནོ། །སླར་མ་དག་པ་དང་ཕྱིས་དག་པ་གཉིས་ནི་སྣང་ཚུལ་ཙམ་གྱི་ངོར་གློ་བུར་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་དེ་ཡང་གློ་བུར་བ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཙ་བའི་ས་བཅད་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཆོས་རྣམས་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི། །
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མེད། །
མེད་ཕྱིར་དེ་བས་སྐྲག་དང་དེ། །
མེད་དེ་དེ་འདིར་མ་ལོག་པའོ། །

ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་མེད་ལ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་སྐྲག་པ་དང་ང་། །རྒྱལ་བ་ཡང་མེད་དེ་དེ་འདིར་སྐྲག་པ་མེད་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་བཅིང་པ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་གང་ཡང་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན། འདི་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་འཕེལ་བས་སྐྲག་པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་འཕེལ་བས་ང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། སྐྲག་པར་བྱ་བ་དང་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པའི་གཞི་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ།

༼གསུམ་པ་༽ །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཅུའི་སྡོམ་མམ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུར་བཞག་པ་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐང་བ་ནི། ༼དང་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཅུའི་སྡོམ་མམ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་༽ གང་ལ་གང་ཞིག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འབྲེལ། །
མ་འབྲེལ་གང་ཞིག་གང་ལ་དང་། །
འབྲེལ་དང་མ་འབྲེལ་འབྲས་བུ་ཉིད། །
དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་མཐའ་མའོ། །

འདི་དག་ནི་རྒྱས་པར་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་པོ་དག་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་བཀྲལ་བ་དང་ལན་ཏེ་གང་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོངས་གྲུབ་དང་གང་ཞིག་འབྲེལ་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་གང་ལས་འབྲེལ་པ་གཞན་གྱི་དབང་དང་། །མ་འབྲེལ་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། །འབྲེལ་པ་དང་མ་འབྲེལ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་མའོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ནི་དམིགས་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་དག་སྟེ། ཚིག་དང་པོ་གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་གང་གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ལའོ། །དེ་བས་ན་འདིར་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བཀྲལ་བ་དང་ལན་ནི་ལྷག་མ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་བཀྲལ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

གལ་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་མེད་ན ཇི་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དུ་མི་རུང་ཞེ་ན། །དེའི་ལན་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་ནི་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་སྔར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱིས་རྣམ་པར་བྱང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།རྣམ་པར་བྱང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །རྣམ་པར་བྱང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆད་ ༥༨ པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུའམ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་པོ་འདི་ལ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། བཀྲལ་བ་དང་། ལན་ཏེ་རྣམ་གྲངས་བཞིས་བསྟན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་པའམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་ལ། གང་གི་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་གང་གིས་མི་རྟོག་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་རང་མཚན་ལ་མ་ལོག་པ་དང་། གང་

ལ་མི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་སྤྱི་མཚན་ལ་མ་ལོག་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟའི་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བཀྲལ་བ་དང་ལན་ཅི་རིགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་བསྟན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གམ། མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། ཀུན་ཉོན་མེད་ན་ཅི་ལྟར་དམིགས། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་མི་རུང་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དུ་མས་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བསལ་ན་འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་སྟོང་འདས་འཕེལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་ལས་བརྩམས་སྟེ་འབྱུང་བས་འདི་ནི་བཀྲལ་བར་བྱ་བའི་གནས་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ལན་ནི་བཞི་སྟེ། གཟུང་འཛིན་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྣང་བའི་ལན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ན་སྔར་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་མི་འཐད་པའི་བཀྲལ་ལན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་གློ་བུར་གྱིས་སྒྲིབ་ཡོད་མེད་ལས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྔར་མ་དག་པ་ཕྱིས་དག་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་དག་པ་སླར་མི་ལྡོག་ཅིང་འགྲིབ་པ་ཡོད་པས་ན་འཁོར་བ་རྒྱུན་འཆད་ཅིང་སྟོང་འདས་འཕེལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་བཀྲལ་ལན་འགྲིབ་མེད་དང་ཁེངས་མེད་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀུན་བྱང་ལ་ཚད་མ་མཆིས་པས་ན་འདི་ལ་འགྲིབ་ཏུ་མི་མངོན་ཏེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་དམིགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཞེས་ཚིག་དང་པོ་གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་དང་པོ་ཡོད་མེད་དང་ཡོངས་གྲུབ་སྒྱུར་ཚུལ་ནི། འདྲིས་འབྲེལ་དག་ལས་ཡི་གེ་དོན་ཡོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཤེས་པས། སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའམ། རྒྱ་གར་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་སྟེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་སོད་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་མིང་གིས་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་རུང་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པས་ན། ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གནད་མཐུན་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་དོན་ལ་མ་ལོག་པ་ནི་གནས་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །གནས་སམ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་གཞན་དབང་སྟེ་སྣང་བའི་གཞིའམ་རྒྱུ་ཡིན་པས་གནས་ཡིན་ལ། སྣང་ཟིན་ནམ་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བཏགས་པའོ། །ཡང་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཅིག་ལྟར་ན། གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འཁྲུལ། །མ་འཁྲུལ་གང་ཞིག་གང་ལ་དང་། །འཁྲུལ་དང་མ་འཁྲུལ་འབྲས་བུ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གང་ལ་འཁྲུལ་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཅན། མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ། གང་ཞིག་འཁྲུལ་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱུའམ་གནས་གང་ལས་འཁྲུལ་ན་རྟོག་པས་བསྒོམས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད

ལས་སོ། །མ་འབྲེལ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། དོན་གྱིས་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཞེས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་མ་འབྲེལ་པའི་ངོ་བོའམ་ཡུལ་ཅན་ནོ། །གང་ལ་མ་འབྲེལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའམ། སྤྱི་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་ལའོ། །འབྲེལ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཀུན་ཉོན་དང་། མ་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའམ་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་བྱང་བསྟན་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྒྱུ་མ་ཐ་སྙད་དང་། ཕྱི་མ་དོན་དམ་གྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐམ་ཞེས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པའམ་ཐ་མ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀའི་མཐའ་མྱང་འདས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་ན། དོན་གྱིས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཉོན་གྱི་མཐའ་མ་དང་། མྱང་འདས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ལྷག་པ་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་བྱང་གི་ཐམ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་འཁོར་འདས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་མཐའ་རྫོགས་པའི་ཚད་དང་། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བསལ་བཞག་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་གནས་འདི་དག་ལ་འཆད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་རེ་ཞིག་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱི་གཞུང་བཞིན་གསལ་བར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་བཅུ་པོ་དེས་འཁོར་

འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་མ་ལོག་པར་བསྟན་པས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུར་བཞག་པ་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐང་བ །

ཡོད་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་དང་། །
གནས་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད། །
མི་རྟོག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །
རྟག་པར་འོད་གསལ་ཉིད་དང་ནི། །
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་དང་། །
དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད། །
འགྲིབ་པ་མེད་དང་ལྷག་མེད་པ། །
རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་བཅུ་ཞེ་བྱ། །

ཡི་གེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡོད་མེད་དང་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་གནས་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་མི་རྟོག་པ་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་རང་བཞིན་གྱིས། །རྟག་པར་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དང་ནི་མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། །མི་སྐྲག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ

ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ལྷག་པ་མེད་པ་དང་། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། གོང་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གནས་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པར་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་རྟོག་གེའི་རིག་པས་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། བདུན་ཚན་དང་པོ་དང་། བདུན་ཚན་གཉིས་པའོ། །དང་པོ་(བདུན་ཚན་དང་པོ་) ཐ་དད་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། །
མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀ་དང་། །
གང་ཟག་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །
སྐུར་འདེབས་མཐའ་རྣམས་གཉིས་གཉིས་དང་། །
མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་མཐའ། །
རྟག་དང་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་དང་། །
གཟུང་དང་འཛིན་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །
རྣམ་པར་བྱང་ལ་གཉིས་དང་གསུམ། །

མཐའ་གཉིས་སྤང་བ་བསྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། བདག་དང་ཕུང་པོ་ཐ་དད་པར་ལྟ་བའི་མཐའ་དང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བའི་མཐའ་དང་། །གཟུགས་སོགས་རྟག་གོ་ཞེས་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་དང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀ་དང་། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། །སྐུར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། །མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོའི་མཐའ་དང་། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་པ་དང་དེ་མེད་དོ་ཞེས་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་མཐའ་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཐའ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཐའ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་གཉིས་དང་གསུམ་སྟེ་ཕྱི་མ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་གསུམ་མོ།

གང་གི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་བདག་དང་ཐ་དད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འཛིན་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་བདག་མེད་པ་ནས་ཤེད་བུ་མེད་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་པ་ལས་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་དེའི་

མེད་གི་རྣམ་གྲངས་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་བཏགས་དོན་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེས་ན་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་འཛིན་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐའ་དང་། གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐའ་སྟེ།

དེ་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་ནི། གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པར་ཡང་མི་རྟོག་མི་རྟས་པར་ཡང་མི་རྟོག་པ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་བསྒོམ་པ་སྟེ། མདོ་ལས། གཟུགས་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་སྣང་ཙམ་དུ་མེད་པར་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་གང་ཟག་ཡོད་པ་དང་སེམས་སོགས་ཆོས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་ཆོས་མེད་པར་སྐུར་འདེབས་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་སྒྲོ་སྐུར་དེ་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་བདག་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་སོགས་ཆོས་ལ་སྒྲོ་སྐུར་སྤོང་བ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་ལ་སེམས་མེད་པ་དང་སེམས་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་དགེ་བ་དང་ཀུན་ཉོན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དགེ་བ་དང་རྣམ་བྱང་ལ་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྟ་བའི་མཐའ་དེ་དག་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། གང་མཐའ་དེ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་མི་བརྗོད་མི་སྨྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་ཅིང་དེ་

ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་མེད་པའམ་རྒྱུན་ཆད་དེ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ།

དེ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི་དབུས་སུ་བསྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་སུ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་ཀུན་ཉོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་འགགས་པའི་རྣམ་བྱང་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། རིག་དང་མ་རིག་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །

དེའི་དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོསང་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་སྨོན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་དུ་ཤེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་ཅིག་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཤེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དང། སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཏེ་རིམ་པ་ལྟར་འཆི་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་བར་སྲིད་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ། འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤེས་

པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཉོན་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་བྲལ་བ་ནི་རྣམ་བྱང་སྟེ་དེ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། མདོར་བསྡུ་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པའམ། རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་ཅིང་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་དེ་དག་གིས་སྤང་བྱ་དེ་དག་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་ཞེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་དང་སྟོང་པ་དང་མ་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གདོད་ནས་མཐའ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེས་སྟོང་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ནས་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདུན་ཚན་ཕྱི་མ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན་༽ རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །
དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད། །

ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད།

གོང་དུ་བསྟན་པ་དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའམ། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱས་བཤད་༽ དངོས་མེད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་ཞི་བྱ་དང་། །
ཞི་བྱེད་སྐྲག་བྱ་དེ་ལ་འཇིགས། །
གཟུང་དང་འཛིན་དང་ཡང་དག་ཉིད། །
ལོག་པ་ཉིད་དང་བྱེད་དང་མིན། །
སྐྱེ་བ་མེད་དང་མཉམ་པའི་དུས། །
དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །

བདུན་གང་ཞེ་ན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དེ་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་ཞི་བར་བྱ་བ་སྤང་བྱ་དང་། །ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉེན་པོར་ལྟ་བ་དང་སྐྲག་བྱར་རྟོག་པ་དང་དེ་ལ་འཇིགས་པར་སྐྱེ་བ་རྟོག་པ་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། །ལོག་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་སྤང་བྱ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པར་རྟོག་པ་དང་། །གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་བྱ་མཉམ་པའི་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ། །བདུན་པོ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་

རྣམ་རྟོག་གི་མཐའ་གཉིས་ཟུང་དུ་སྦྲུར་བ་བདུན་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་པས་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་སྟེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་སྟོང་པ་དང༌། ཕྱི་མའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་བར་བྱ་བ་སྤང་བྱ་དང༌། ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉེན་པོ་ལ་དེ་དང་དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ལ་ལ་ནམ་མཁས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་དུས་ཏེ་ནམ་མཁའ་འདི་སོལ་ཞེས་ཟེར་ན། འོད་སྲུང་འདི་ཅི་སྙམ་དུ་སེམས། ནམ་མཁའ་འདི་བསལ་བར་ནུས་སམ་ཞེས་སོགས་གསུང་པ་ལྟ་བུའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་སྐྲག་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང༌། དེ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་རྟོག་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། མཐའ་དེ་དག་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། འོད་སྲུང་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་མོ་མཁན་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་འཇིགས་འཇིགས་ལྟ་ཞིག་བྲིས་ནས། དེས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ་ཁ་སྦུབ་ཏུ་འགྱེལ་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་བ་དང་དེ་ལ་སྐྲག་པའང་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་མཐའ་དེ་གཉིས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་སྒྱུ་མ་ནམ་མཁའི་དཔེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ནས། ཆོས་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་སྟོང་ཉིད་སྤོང་བྱེད་ལྟ་བུར་བསམ་ཞིང༌། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བཤིག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་རྣམས་ལ་སྐྲག་པ་དེ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་ནམ་མཁའ་བསལ་བར་མི་ནུས་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡེ་ནས་རྗེས་སུ་སོང་བར་བསྟན་པའོ། །དཔེ་ཕྱི་མ་རི་མོ་མཁན་གྱི་དཔེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པའོ། །འདི་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་འཆད་ཚུལ་བློ་བརྟན་འབྲེལ་པ་ན་སྣང་ངོ༌། །གཟུགས་སོགས་ལ་གཟུང་བ་དང༌། མིག་སོགས་ལ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བྱེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་དེས་སྒྱུ་མ་བྱེད་པ་ཉིད་ཟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གྲུབ་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་མ་གྲུབ་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མི་གྲུབ་པས་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དེས་བསྟན་ཏོ། །ཟག་མེད་ལ་ཡང་དག་པ་གཉིས་སུ་རྟོག་པ་དང༌། ཟག་བཅས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་རླུང་གིས་དྲུད་པ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཤིང་དེ་གཉིས་ཚིག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཇི་ལྟར་མེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་

ཞིང་ལས་མི་བྱུང་ལ། དེས་ཞིང་དེ་ཉིད་བསྒྲིགས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་མིན་པའམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞིང་ལྟ་བུ་ལས། ཡང་དག་པ་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་འབྱུང་ལ། མེ་དེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་འཚིགས་པ་ལྟར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་དང་ལོག་པ་ཞེས་རིས་སུ་མ་ཆད་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་ངོ་སྙམ་དུ་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྤོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་ནུས་པའམ། བྱེད་པ་མིན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་སེལ་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མར་མེ་བྱུང་ན་མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཡང་། འོད་སྲུང་མར་མེ་དེ་འདི་ལྟར་བདག་གིས་མུན་པ་མུན་ནག་གང་དག་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱང་། མར་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་མུན་པ་མུན་ནག་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད་དེ། མར་མེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་མུན་པ་སེལ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་སྤོང་དཀའ་ཞིང་ཚན་ཆེ་བས་ན་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ་སྙམ་དུ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་བྱ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགག་མི་ནུས་པས་སྤོང་གཉེན་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའམ། མཉམ་པའི་དུས་ཅན་དུ་འགྱུར་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྦྱོར་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྱིམ་མམ། ཁང་པའམ། ཁང་ཁྲུན་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་འདས་པར་སྲུས་ཀྱང་མར་མེ་མ་བྱུས་པ་དེར་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མར་མེ་དེ་བྱུས་ན། འོད་སྲུང་འདི་ཅི་སྙམ་དུ་སེམས། མུན་པ་མུན་ནག་དེ་འདི་ལྟར་བདག་ནི་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་བདག་ནི་འདི་ནས་མི་འགྲོའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སྣང་བ་སྐྱེས་ན་མུན་པ་ངེས་པར་འགག་པ་དང་། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་མི་འགྲོགས་པ་དང་། མུན་པ་ཡུན་ཅི་རིང་ཡང་དེར་མར་མེ་སྣང་བ་མི་སྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེ་དེའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དེ་དག་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཟུང་རེ་སྦྲུར་བ་བདུན་ཚན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཞིག་སྒྲོ་སྐུར་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་ན་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་བྱ་ལ། མཐའ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤོང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གོང་གིས་བཅད་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཁྱད་པར་ཅན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་མེད་ནི། །
ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། །ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི། །ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེས་གང་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པའོ།

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་ས་བཅུ་པོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་ཤས་ཆེར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ལམ་སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་གཉིས་པ་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི།

རྣམ་པར་བཞག་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྣམ་པར་གཞག་དང་དེ་བཞིན་དབྱིངས། །
སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་དང་འཛིན་པ་དང་། །
ངེས་པར་འཛིན་དང་རབ་ཏུ་འཛིན། །
རབ་ཏུ་རྟོགས་དང་རབ་རྒྱས་དང་། །
རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྣལ་འདུག་དང་། །

ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པར་འདོད། །

དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ལས་ཆོས་བརྟགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། །བསྒྲུབ་བྱ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་དང་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱི་དམིགས་པ་དང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་འཛིན་པ་དང་། །བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་ངེས་པར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་དང་། །ས་བདུན་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དམིགས་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་རྣལ་དུ་འདུག་པའི་དམིགས་པ་དང་། །ས་དགུ་པ་ཡན་ཆད་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

སྒྲུབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་མཐའ་དག་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་ས་དང་ལམ་དང་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་གང་དག་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ཇི་སྙེད་པའི་གནས་ལ་མ་ནོར་བར་དམིགས་པ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ

བཞིན་དུ་དམིགས་པ་དང་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཕར་ཕྱིན་བཅུར་འདུ་བས་ན་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པས་ན་ཕར་ཕྱིན་དེ་དག་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་དག་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སྤྲིན་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ནི་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཤིང་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ངེས་པར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པས་དམིགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་ས་དྲུག་པོ་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བདུན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀུན་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་སྲིད་ཞིའི་ཆོས་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་འབད་རྩོལ་དང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་རྣལ་དུ་འདུག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་དགུ་པ་བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གསུམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཕྲིན་ལས་ཕུལ་བྱུང་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་ཕུལ་བྱུང་གསུམ་འབྱུང་བའི་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་སྟེ། ས་དགུ་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་ཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཕྲིན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པར་འདོད་དེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་གཟིགས་པའམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི། མ་ཚང་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མ་ཚང་མེད་དང་མི་སྤྱོང་དང་། །
མི་གཡེང་བ་དང་རབ་རྫོགས་དང་། །
ཡང་དག་བསྐྱེད་དང་འཕེལ་བ་དང་། །

ལས་སུ་རུང་དང་མི་གནས་དང་། །
སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་དེ། །
རྒྱུན་མི་གཙོད་པ་ཡང་དག་འགྲུབ། །

ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི་ལམ་གྱི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མེད་པས་རིགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་སྤོང་བས་མོས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །ཐེག་པ་དམན་པས་སེམས་མི་གཡེང་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ཡངདག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕེལ་བས་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་ཞིང་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པས་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་དེ། །རྒྱུན་མི་གཙོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་བོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཉན་རང་གི་ཐོབ་བྱ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འགྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཅུར་གསུངས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། །སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། །མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་དང་། སད་པའི་རྐྱེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བསམ་པ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནས་འཕགས་པའི་སར་ཕྱིན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་གསུམ་ནི་གཙོ་བོར་དག་སས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མཐར་འབྲས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ནས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་གཙོད་པ་སྟེ། གཟུགས་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་གཙོད་པའོ། །ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ནི་རིགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་མི་སྤོང་བ་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མི་གཡེང་བ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རབ་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་དག

པའི་ཆོས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་སྐྱོན་མེད་པར་འདྲེན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡུན་རིང་པོར་འཕེལ་བས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཁ་ནང་བལྟས་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་ལུང་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དང་། བླ་ན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡི་ཚུལ་ནམ་ཡང་རྒྱུན་མི་གཙོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཞུང་འདི་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་དང་། གཞུང་དེའི་མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་སྨོས་པའོ། །དང་པོ་གཞུང་འདི་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ དབུས་རྣམ་འབྱེད་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དབུས་རྣམ་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །
རྟོགས་པར་དཀའ་དང་སྙིང་པོའི་དོན། །
དོན་ཆེན་དེ་བཞིན་ཀུན་གྱི་དོན། །
དོན་མེད་ཐམས་ཅད་སེལ་བའོ། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྔ་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་དབུས་རྣལ་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་དག་གིས་མི་ཤིགས་པས་སྙིང་པོའི་དོན་དང་། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབས་པས་དོན་ཆེན་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ལམ་སྟོན་པས་ཀུན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་། །དོན་མེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའོ། །ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་གཞི་དང་། བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཇི་ལྟ་བུར་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་གཞུག་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེའང་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་ལ་གཡེང་བ་མེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་གྱུར་པའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ཞེ་ན། དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །གང་དུ་ཞེ་ན། །ས་བཅུ་དག་སྟེ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་མ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་། མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་དེའི་མཚན་མ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རང་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་དེའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། དེའི་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྲག་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་

དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྔ་པའོ། །

མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པས་ན། དབུས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སམ། དབུས་དང་མཐའ་མ་འདྲེས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་རྟོག་གེའི་བློས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བས་མི་ཤེས་པའི་སྙིང་པོའི་དོན་ནམ། ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་སྙིང་པོའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་མཐའ་དག་པ་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་མེད་པ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་དང་། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལེའུའི་འགྲེལ་པའི་སྐབས་སོ། །

གཉིས་པ་མཛད་བྱང་ནི། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་། ཤཱི་ལེན་དྲ་བོ་དྷི་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བན་དེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།

བསྟནབཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་སྟེ་ཁྲིམས་འབྱུང་དབང་པོ་དང་། ཞུ་ཆེན་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་ཞང་སྣ་ནམ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།ཞེས་དང་། འགྱུར་བྱང་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛྙཱ་ན་མི་ཏྲ་དང་། ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་དང་། ཞུ་ཆེན་ལོ་ཙཱ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་སོ།

སྨྲར་ཡང་སྨྲས་པ།

མཆན་འདི་ཡང་སྟོན་བྱོན་སྤྲུལ་པའི་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་དག་ལས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལྟར་གཞན་ཕན་སྣང་བས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

༄ མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་ངན་པའི་གཡང་ས་ལས། །བདེ་བར་སྒྲོལ་བྱེད་ཡང་དག་དབུ་མའི་ལམ། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་འཇུག་པའི་སྒོ། །རྒྱལ་ཚབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་དེས་ལེགས་པར་བསྟན། །སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིན་ཆེན་གཏེར། །གང་དུ་ཆུད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །གསལ་བར་སྟོན་པ་ལེགས་བཤད་འོད་ཕྲེང་འདིས། །འགྲོ་ཀུན་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པས་ཚིམ་བྱེད་ཤོག །ཆོས་སྡེ་འདིས་མཚོན་འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུ་ཀུན། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་གྱུར་ཏེ། །བཤད་སྒྲུབ་པདྨའི་དགའ་ཚལ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །མི་ཉམས་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། །མཁའ་ཁྱབ་ཡིད་ཅན་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་འགོད། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དཔལ་ཡོན་གོང་དུ་འཕེལ། །འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གནས་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ལ་གནས་ཤིང་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་བཙུགས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ས་གསུམ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དཔལ་སྙེར་བ་ཀཿཐོག་པ་ལྕམ་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་པདྨ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རིག་དང་། རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐྱེས་དང་བཅས་བཀའ་ཡིས་བསྐུལ་མ་གནང་བ་སླེང་ལ་འཆང་ནའང་། རེ་ཞིག་དེ་གར་ལུས་པ། སླད་ནས་ཀཿཐོག་པ་སི་ཏུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་བྱམས་ཆོས་སྐོར་ཕུལ་བའི་སྐབས་ཤོག་སྣག་སོགས་མཐུན་པའི་རྐྱེན་སྦྱར་བ་ལས། མདོ་ཁམས་འདི་ན་འབྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འཕགས་ཡུལ་མ་ག་དྷ་གཉིས་པར་གྲགས་པ་ཀཿཐོག་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་མི་ཕམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་རབ་ཆོས་རྒྱལ་བ་ཤིང་རྟ་ལོའི་ཁྲུམས་སྟོད་ཟླ་བའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་ལ་དབུ་བརྩམས་ཏེ་བཤད་པ་བྱེད་པའི་ཐུན་གསེང་རྣམས་སུ་ཙུང་ཟད་རེ་བྲིས་ཤིང་། ཟླ་བ་དེའི་ཕྱི་མའི་ཆོས་ལྔ་གཟའ་སྐར་དགེ་བའི་སྟུ་ཆར་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདིས། སྐུལ་བ་པོ་སོགས་བདག་གི་བླ་མ་ཞི་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་དཔལ་དམ་པ་སྦྱིན་པར་གྱུར་ཅིག །སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

༄ ན་མ་ཨཱཙྪ་མི་ཧྲི་ཡ། །བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་བྱམས་པའི་མཚན། །གསུང་རབ་སྡེ་ལྔའི་ནང་ཚན་ཐེག་ཆེན་པོ། །ཟབ་རྒྱས་དོན་སྟོན་དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད། །མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དེ་མཉམ་བླ་མེད་ལྟ། །རྟེན་འབྱུང་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི། །ཡོངས་གྲུབ་དབུ་མའི་ལམ་མཆོག་སྟོན་པའི་གཞུང་། །མི་ཕམ་མཁས་པའི་དབང་པོས་ལེགས་བཀྲལ་བའི། །འགྲེལ་ཆེན་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་འཆར་འདི་རྨད། །གཞུང་འདི་སྤར་བསྐྲུན་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་མཐུས། །ཐུབ་བསྟན་མདོ་སྔགས་རིགས་ལམ་ཡན་ལག་བཅས། །བཤད་སྒྲུབ་ཕྲིན་ལས་མི་ནུབ་བྱམས་བསྟན་བར། །འཕེལ་བའི་རྒྱུར་བསྔོ་དེ་བཞིན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་རབ་རྣམས་བླ་མ་ཞིང་སྐྱོང་གིས་སྤར་གྱི་འདུ་བྱེད་བགྱི་སྐབས་དགེ་རྒན་བྱམས་པ་འདུས་པོའི་དངོས་རྫས་དགེ་ཕྱོགས་སུ་བཏང་དུས་སྤར་གྱི་ཡོན་ཇི་བབས་ཕུལ་ཏེ་དཔལ་ལྡན་ལྷུན་གྲུབ་སྟེང་དུ་རབ་རྒྱལ་ལྕགས་རྟ་ཟླ

དུས་ཆོས་དགེ་བའི་ཆར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བགྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

༄༅། །དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ།

Maitreya's

Distinguishing the Middle from Extremes

with Commentaries by

Khenpo Shenga and Ju Mipham

མཁའ་དབྱིངས་ཀུན་ཁྱབ་བྱམས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །
འགྲོ་ལ་བློ་གྲོས་སྣང་བ་རྣམ་འབྱེད་པ། །
རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས། །
མ་ཕམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །
ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །
ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་བཟང་མཚོན་པའི་སྒྲོ། །
དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །
ཚིག་དོན་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོམ་ཆེན་པོ་སྡེ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མཐའ་དག་གི་ལམ་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་པ་ལ། མཚན་དོན། འགྱུར་ཕྱག གཞུང་དོན། མཇུག་དོན་བཞི།

དང་པོ་༼ མཚན་དོན ༽།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མདྷྱཱནྟ་བི་བྷཾ་ག་ཀཱ་རི་ཀཱ།
བོད་སྐད་དུ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མདྷྱཱནྟ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ། དབུས་མཐའ། དེ་བཞིན་དུ། རིམ་པ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་བི་བྷཾག །རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ཀཱ་རི་ཀཱ། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་ཉིད་དབུས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་མ་ནོར་བར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག། གཞུང་མཐའ་དག་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་༼ འགྱུར་ཕྱག ༽ལ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན།

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

གསུམ་པ་༼ གཞུང་དོན ༽ལ། སྡོམ་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་༼ སྡོམ་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ ༽། མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། །

མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དེ་ཁོ་ན། །
གཉེན་པོ་དག་ནི་བསྒོམ་པ་དང་། །

དེ་ཡི་གནས་དང་འབྲས་བུ་འཐོབ། །

ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའོ། །

ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་སྒྲིབ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་དང་། །གཉེན་པོ་དག་ནི་བསྒོམ་པ་དང་། །གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་དེ་ཡི་གནས་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། །ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའོ།

བསྟན་བཅོས་འདིའི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདུས་ཏེ། ཐོག་མར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཀུན་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བདག་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེའང་སྒྲིབ་པ་སྤྱང་བ་ལས་ཐོབ་པས་སྒྲིབ་པ་བསྟན། སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པ་དང་དྲུག་ནི་སྤྱིར་བསྟན་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་「དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་」ལ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཚུལ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་「ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཚུལ་」ལ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ། ལམ་དེའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ། དང་པོ་「ཤེས་བྱའི་ཡུལ་」ལ་ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ། རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གསུམ།

ལཆགཞི།།

དང་པོ་（ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད་）ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་（ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་）ལ་ཀུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའོ། །དང་པོ་（ཀུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་）ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་（གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་）། ཡང་དག་པ་ཡིན་ཀུན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །
དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །
དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །
སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །
དེ་ལྟ་བས་ན་ཐམས་ཅད་བཤད། །
ཡོད་པས་མེད་པ་ཡོད་པས་ན། །
དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

མཚན་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡོད་ལ། །དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། །གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཡོད་ཅིང་། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པ་མིན་པ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཅེས་པ་འདུས་བྱས་དང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་བཤད་ལ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པས་ན། །ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

མ་དག་འཁོར་བ་ལྟར་སྣང་བའི་སྐབས་འདི་ན། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་གཞིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་རྫས་སུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་སྣང་བ་བསྐྱོན་མེད་དུ་ཤར་བ་འདི་ཙམ་མི་སྣང་བར་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་ལ། སྣང་བ་དེ་ཡང་རང་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྙད་ལ་སྐུར་པ་མི་གདབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འཇོག་ཅིང་དེ་ལ་མ་དག་པ་གཞན་དབང་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སེམས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རི་མོ་ལ་མཐོ་དམན་དུ་སྣང་བ་དང་། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པའོ། །

དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སམ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའམ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཀུན་རྟོག་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་ངེས་པས་ན་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཡང་མེ་དང་མེའི་ཚ་བ་བཞིན་འབྲལ་མི་ཤེས་ལ། རྟོགས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ནར་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་རྟོག་རྫས་སུ་ཡོད་པའམ་ཐ་སྙད་དུ་མི་བསླུ་བར་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པས་ན་མི་སྟོང་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་དག་ལས་སྟོང་པའང་མ་ཡིན། མི་སྟོང་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཡི་སོར་བཞག་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་དེ་ལྟར་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བཞིན་པའི་ཚེ་ནའང་། སྦྲུལ་དངོས་ཀྱིས་ཐག་པ་དེ་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་འདིའི་ཚེ་ན་ཡང་། གང་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་མྱོང་བས་ན་ཀུན་རྟོག་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པ་དེས་སྟོང་པར་ཤེས་སོ། །སྦྲུལ་མེད་ཀྱང་ཐག་པ་རང་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་སྦྲུལ་མེད་པ་ཉིད་ཐག་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ་ཡོད་པ་གཉིས་པོ་

དེ་ནི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའམ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྟོག་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་འཁོར་བ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་མ་བཟུང་བར་དགག་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཀྱིས་དེ་ལས་འདས་ན་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་དུས་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གམ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་ཙམ་འབྱུང་ཉིད་མངོན་སུམ་སྣང་བ་འདི་ནི་སྣང་ངོར་མི་བསླུ་བར་ཡོད་པས་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྟོག་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་ན། སྣང་ཡང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའམ་སྣང་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ན། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་མེད་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ༼སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ༽། དོན་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག །
སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །
རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་དེའི་དོན་མེད། །
དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད། །
ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་པ། །
དེ་ན་དེ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡིན། །

དེ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡེ་མེད་ཡིན། །
དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །

དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དེ་དོན་དུ་སྣང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དབང་པོ་ལྔར་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྣང་བ་དང་བདག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་དོན་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དེའི་དོན་མེད་ལ། །དེ་མེད་པས་བདག་དང་རྣམ་པར་རིག་པར་སྣང་བ་ནི་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་འཛིན་པ་དེ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། །ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་དུ་འབྱུང་བས་ཡེ་མེད་པ་ཡང་ཡིན། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཡེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད་དོ། །གཞན་དུ་ན་བཅིང་བ་དང་ཐར་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་སུ་སྣང་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྣང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའོ། །དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་ཚོགས་དྲུག་གི་འཛིན་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ནི་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཆུ་གཅིག་ལ་ཡི་དྭགས་དང་མི་ལ་སོགས་པས་རྣག་དང་ཆུ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྣང་གི་འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དེ་མེད་པས་ན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་པར་བཞག་པ་དེའང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རྟོས་འཇོག་གིས་གྲུབ་ཀྱི་ཡན་གར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་རྫས་སུ་གྲུབ་པའམ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡེ་ནས་ཡོད་མ་སྲོང་བ་རི་བོང་གི་རྭ་དང་འདྲ་བ་དེ་གཏན་མེད་དུ་གྱུར་པས་སུས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་འདོད་མི་ནུས་ལ། སྣང་བ་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཏུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཅེས་བྱ་ལ། གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ནས་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་སུ་ལ་སྣང་མ་སྲོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ནི་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྫས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྐྱོན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཏེ་སུས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཅེས་བཀྲལ་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གམ་འཁྲུལ་པ་དེ་ཟད་པར་གྱུར་ནས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ་འཁྲུལ་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་མ་ཡིན་པར་གཞན་པའི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བྱང་དང་འཆིང་གྲོལ་ཐམས་ཅད་འཐད་ཀྱི། དེ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ ༼ དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ ༽ ལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ ༼ མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ ༽། བརྟག་པ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། །

བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། །

ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །
དོན་ཕྱིར་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཕྱིར། །
གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་བསྡུ་བར་འགྱུར་བའི་བསྡུ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །འདི་དག་རིམ་པ་བཞིན་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པ་དང་ནི། གཞན་གྱི་དབང་དག་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་ཞིང་གཉིས་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་པའམ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་སྣང་གཞི་དེའི་ཆ་ནས་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སུ་བཞག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡི་ནས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ ༼དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་༽། དམིགས་པ་ལ་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །
མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །
མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །
མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དམིགས་པ་ནི། །
མི་དམིགས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ། །
དེ་ལྟ་བས་ན་དམིགས་པ་དང་། །

མི་དམིགས་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། །གཟུང་བྱའི་དོན་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །དམིགས་བྱའི་དོན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དམིགས་པའི་བློ་ནི། །མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་སྟེ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་ན་དམིགས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དོན་དུ་སྣང་བས་དམིགས་པ་དང་། །མི་དམིགས་པ་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྟོག་དེའི་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། དོན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་ནང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པའམ་ཤེས་ཤིང་གོམས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། ཕྱི་དོན་རྫས་སུ་མི་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱི་དོན་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་དོན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྟར་ན་ནང་བློ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཕྱི་དོན་མི་དམིགས་པའམ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བས་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པའམ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་

བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་དོན་དུ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་མཉམ་པའམ་དོན་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་དང་དགག་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཀྱང་དོན་དུ་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེས་ཇི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་༼གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་༽། ཡང་དག་མ་ཡིན་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །
དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །
དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །
གཅིག་ནི་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །
གཉིས་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཅན། །
ཉེ་བར་སྤྱོད་དང་ཡོངས་གཅོད་དང་། །
དེ་ཡི་འཇུག་བྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་། །

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །དོན་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཅིག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དག་གི་རྐྱེན་ཡིན་པས་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །གཉིས་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དྲུག་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཅན་ཏེ། །ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཚོར་བ་དང་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཏེ་སེམས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ།

དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རང་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན། དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་འདིར་མི་གཏོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོའི་སེམས་དང་འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་གཙོ་སེམས་སམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཐོང་བའི་འཛིན་སྟངས་བྱེ་བྲག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གཙོ་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་ནི་རྐྱེན་ནམ་རྒྱུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོགས་བདུན་པོའི་གཞིར་གྱུར་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་བདུན་ནི་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སེམས་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་ལའང་། ཚོར་བ་ནི་ཡུལ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་མོས་པ་སོགས་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་དེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ་དཔེར་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་། གནས་པའི་ཆ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སུ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ༼ངེས་ཇི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པ༽། བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །
ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་འཛིན་ཕྱིར། །
རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཅོད་ཕྱིར། །
ཉེ་བར་གཅོད་ཕྱིར་ཀུན་འཛིན་ཕྱིར། །
རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཅོད་ཕྱིར། །
ཉེ་བར་གཅོད་ཕྱིར་སྣུད་པའི་ཕྱིར། །
སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་མངོན་དུའི་ཕྱིར། །
སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་ཉོན་མོངས། །
རྣམ་གསུམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས། །
རྣམ་བདུན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད། མ་རིག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྐྱིན་པའི་ས་བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱིས་ལུས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་རེག་པས་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཤེས་པ་གསུམ་ཚོགས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཚོར་བས་བདེ་སྡུག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཉེ་བར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་སྲེད་པས་ལས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ཡང་སྲིད་ལ་གསོས་འདེབས་པས་སྣུད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ལེན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་སྲིད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤིས་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་རྣམས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་སྲིད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ནི། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྒྱུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས། །དེ་ལ་རྒྱུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཡང་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པ་བདུན་ནི་རྒྱུ་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ་མ་རིག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་འདེབས་པའི་རྒྱུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཉེ་བར་ཁྲིད་པའི་རྒྱུའོ། །མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཀུན་འཛིན་པའི་རྒྱུའོ། །རེག་པ་དང་ཚོར་བ་ནི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུའོ། །སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ནི་སྣུད་པའི་རྒྱུའོ། །སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གཉིས་ནི་སྐྱོ་བའི་རྒྱུའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པ་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་པའོ།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པ་བརྒྱུད་མར་འཇུག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ལུག་རྒྱུད་དུ་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོསང་པར་བྱེད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ལས་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཀུན་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་

མོངས་པར་བྱེད་དེ་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་སྲིད་ཀྱིས་བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅེས་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱིས་བགོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་གཟུགས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་ལུས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེག་པས་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བས་རྣམ་སྨིན་བདེ་སྡུག་གི་ཆ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲེད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་སྡུད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེན་པས་ཡང་སྲིད་ལ་མངོན་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བས་ནི་རྒ་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་ལ། རྒ་ཤི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་གནས་སྐབས་འགྱུར་བའི་རྒ་བ་དང་། རྒྱུན་འགག་པའི་ཤི་བ་དེས་མཚོན་པའི་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཆ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའམ། བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བདེའམ་སྡུག་བསྔལ་ཀྱང་སླར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་བསྡུ་ན། མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟའི་ལྟག་མ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་རྣམ་པ་བདུན་ལ་ནི་སྐྱེ་བའམ་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱོར་ཞིང་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་མིང་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ ༼མདོར་བསྟན༽།

སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །
མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །
དེ་ཡི་དོན་དང་དབྱེ་བ་དང་། །
སྒྲུབ་པ་དག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ། །

དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་སྟོན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །རྣམ་གྲངས་དེ་ཡི་དོན་དང་དབྱེ་བ་དང་། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་སྟེ་དོན་ལྔ་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་འཁོར་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་བྱང་གི་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ནི། གཞན་ཡང་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་དག་སྟེ་དེ་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་དེ་ཡི་

ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཞིབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད། གོང་གི་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ས་བཅད་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གཉིས་དངོས་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཉིས་དངོས་མེད་དང་དངོས་མེད་པའི། །
དངོས་པོ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །
ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། །
ཐ་དད་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མིན། །

མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཞེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི། །དངོས་པོ་ནི་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའང་མིན། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་ཐ་དད་པ་མིན་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མི་རུང་བས་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མིན་ནོ།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་དེ་གཉིས་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་སྟོང་གི་ངོ་བོར་མེད་པའང་མིན་ཅིང་། ཆོས་ཅན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་གཉིས་པོ་ཁེགས་པས་གཉིས་སྟོང་གྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་གཉིས་སྟོང་མེད་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དགག་པ་བཀག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་སྟོང་དང་ཀུན་རྟོག་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་ཀུན་རྟོག་མྱོང་བས་གྲུབ་ཀྱང་ཞེན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་ཀྱང་མིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ༼ དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས ༽། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །
མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

རྣམ་གྲངས་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། །མཚན་མ་མེད་པ་དང་དོན་དམ་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གསུམ་པ་ ༼ རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན ༽། གཞན་མིན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཞན་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །

དེ་འགོག་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །
འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །
རྣམ་གྲངས་དོན་དེ་གོ་རིམ་བཞིན། །

རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཞེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མ་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་སྟེ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ།

བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའམ་དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་གོང་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོའི་དོན་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དབྱེ་བ་༼སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་༽ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་

༼གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་༽། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག །
དེ་ནི་དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད། །
ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །
དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ། །དེ་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སོ། །འོ་ན་དེ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆུ་ཁམས་ཀྱི་རྙོག་མ་དང་གསེར་གྱི་གཡའ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པར་འདོད་དོ།

སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དྲི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དག་པ་མི་འཐད་སྙམ་ན། མི་འཐད་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཡི་ཁམས་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་དེ་མ་དག་པ་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་༼བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་༽། ཟ་བ་བཟའ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། །

གནས་ཀྱི་གཞི་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད། །

དེ་ཡང་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །

གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། །

གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་ཟ་བ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཟའ་བ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེ་གཉི་ག་ཡི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལུས་ཏེ་དེའི་སྟོང་པ་ནི་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །གནས་ཀྱི་གཞི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་བློ་གང་གིས་སྟོང་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ། །གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།

གང་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའམ། ཟ་བ་པོ་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟའ་བའམ་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དེ་ཡི་རྟེན་ནམ་ལུས་ཏེ་གཞི་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གནས་ཀྱི་གཞི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་བཅུས་བསྡུས་པ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་དེ་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་བློ་གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བློ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དམ་པ་དེ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

དགེ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །

རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཕན་པའི་ཕྱིར། །

འཁོར་བ་བཏང་བར་མི་བྱའི་ཕྱིར། །

དགེ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །

རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བྱའི་ཕྱིར། །

མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །

སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དག་བྱའི་ཕྱིར། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །

གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །

དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །

དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །

དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན། །

གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟེ། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བ་གཏོང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་ཡང་དོར་བ་མེད་པ་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་ཏེ

དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་ཞེ་ན། དགེ་གཉིས་ཐོབ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱི་བར་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ནི། འདུས་བྱས་ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་མྱང་འདས་སམ། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམས་ཏེ། དགེ་བ་དེ་དག་ལ་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་ན་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་རློམ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་གང་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་ན་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་དེར་རློམ་པས་ཞེན་པ་དང་བཅས་ན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། མ་ཞེན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྟོང་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་སྟེ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མཐོང་ནས་འདོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཐུས་མི་ཟད་པའི་དགེ་རྩ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དག་ཅིང་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་ནས་དེའི་དགེ་རྩ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་སྟེ། རིགས་ལ་དེར་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་རིག་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྐབས་འདིར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་དག་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམས་ཏེ། མཚན་དཔེ་ལ་བདེན་ཞེན་དག་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འགྲུབ་བོ། །སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར

དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགག་བྱ་བདག་གཉིས་རྣམ་བཅད་དུ་ཁེགས་པའོ། །བདག་གཉིས་པོ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོའམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་ཅིང་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐ་མ་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མ་སྟོང་ཉིད་ལ་མེད་པར་སྐུར་པ་འདེབས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། །

ལྔ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།

གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་དེ་མ་གྱུར། །
ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་འགྱུར། །
གལ་ཏེ་རྣམ་དག་དེ་མ་གྱུར། །
འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར། །
ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་མི་མོངས་མིན། །
དེ་ནི་དག་དང་མ་དག་མིན། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །

སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་མ་གྱུར་ན། །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་མ་གྱུར་ན། །ཐར་པའི་ཕྱིར་འབད་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཡོད་པས་ཉོན་མི་མོངས་པ་ཡང་མིན་ལ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པས་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྐྲག་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོས་ནས་སམ་གནས་ཚུལ་ལ་དག་མ་དག་གི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྣང་ཚུལ་ལ་དྲི་བཅས་དང་དྲི་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བཞག་པ་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་ན། །དང་པོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པས་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པའམ། དག་པར་སྣང་བ་མེད་ན་ལམ་ལ་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སུ་ཡང་ལམ་ལ་འབད་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བས་ན་གནས་ཚུལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཉོན་མི་མོངས་པའང་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་དབྱིངས་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་ནི། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཀུན་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

ཤོ་༡༡༧

གཉིས་པ་སྤྱང་བྱ་སྦྱིན་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་༼སྤྱིར་བསྟན་པ༽། ཁྱབ་དང་ཉེ་ཚེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཁྱབ་དང་ཉེ་ཚེ་ལྷག་པ་དང་། །
མཉམ་དང་ལེན་དང་སྤོང་བ་ནི། །
གཉིས་ཀྱི་སྦྱིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །

སྦྱིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། ཁྱབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཏེ་རངགཞན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཉེ་ཚེ་བ་ནི་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་སྦྱིན་སྟེ་བདག་གི་དོན་ཙམ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་ལྷག་པ་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་ཆགས་སོགས་ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། །མཉམ་པ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་ཆ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ལེན་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྟེ་འཁོར་བ་ལེན་པ་དང་སྤོང་བ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྦྱིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་གློ་བུར་བའི་དྲི་མ་རྣམས་རིགས་བསྡུས་ན་འདི་ལྟར། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱིབ་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྦྱིབ་པ་ཞེས་བཤད་དེ། སྦྱིབ་པ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དེ་དག་གི་རང་གཞན་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་བསྒྲིབས་པས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཆེན་པོའམ་ཁྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ཐེག་པ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ལ་ཉེ་ཚེ་བའི་སྦྱིབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་མ་སྤྱང་བར་དུ་རང་དོན་ཉེ་ཚེ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རང་ཉིད་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་སུ་ཡང་རུང་སྟེ། ཡུལ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ལའང་ཆགས་སོགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷག་པའི་སྦྱིབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡུལ་དང་འཚམས་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཉམ་པའི་སྦྱིབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡང་ན་ལྷག་དང་ཞེས་ཆགས་སོགས་གང་རུང་ལྷག་པར་ཆེ་བ་དང་། དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལའང་དེ་ལྟར་བརྗོད་དེ། དེ་གང་ལྟར་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །

ཡང་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བསམ་པས་འཁོར་བ་སྤོང་བ་གཉིས་ནི། ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཀྱི་སྦྱིབ་པར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱིབ་པའི་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་སྦྱིབ་པའོ། །

གཉིས་པ་༼བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་༽ལ། ཐར་པ་ལ་སྦྱིབ་པ། དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྦྱིབ་པ། གཉེན་པོ་གསུམ་ལ་

སྒྲིབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་༼ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་༽ལ། སྒྲིབ་པ་དངོས་དང་། དེས་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་༼སྒྲིབ་པ་དངོས་༽། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་རྣམ་དགུ་པོ། །
ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཡིན། །

ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་པོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ།

ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་བ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་འདི་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་སྦྱོར་དགུ་ནི། མ་རིག་པ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྟ་མིན་ལྔ་དང་། འཇིག་ལྟ་ལོག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ཏེ་མཆོག་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་སྟེ་དེ་ལྟར་དགུའོ།

གཉིས་པ་དེས་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་ཅེ་ན། སྐྱོ་བ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྐྱོ་བ་དང་ནི་བཏང་སྙོམས་དང་། །
དེ་ཁོན་ནི་མཐོང་བ་དང་། །
འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་དེའི་གཞི་དང་། །
འགོག་དང་ལམ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་། །
རྙེད་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟི་དང་། །
ཡོ་བྱད་བསྙུངས་པ་ཡོངས་ཤེས་ལ། །

དེ་དག་གང་ལ་གང་གིས་སྒྲིབ་ཅེ་ན། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བས་སྐྱོ་བ་ལ་དང་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བས་བཏང་སྙོམས་ལ་དང་། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་དེ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་རིག་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་འཇིག་ལྟ་དེའི་གཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་དེས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ལྟ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གཉིས་ནི་དེ་ལ་སྐྲག་པ་དང་ལོག་ལྟས་དེ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་རྣམ་པ་གཞན་ལ་དག་པ་དང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངོན་པར་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཕྲག་དོག་གི་ཀུན་སྦྱོར་ནི། རྙེད་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་དེའི་ཉེས་པའི་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། །སེར་སྣའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། ཡོ་བྱད་བསྙུངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་ཡོ་བྱད་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོར་དེས་འཁོར་བར་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ནས་ཆགས་པའི་བློ་དེས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་མི་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོས་ནི་

སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་རྣལ་དུ་གནས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཐེ་བྲག་ཏུ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ལྟ་བའི་དོན་དེ་དམ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པས་ནི་འཇིག་ལྟ་དེའི་གཞི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་མི་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བས་ནི་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཇིག་ལྟའི་དབང་གིས་འགོག་པའི་སྐབས་ན་བདག་ཆད་དུ་དོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྲག་ནས་ཐར་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བས་འགོག་པ་ཐོབ་ཏུ་མེད་པ་དང་། ལོག་ལྟས་འགོག་པ་ཉིད་མེད་པར་སྐུར་པ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལམ་བདེན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དེས་བསླུས་ནས་ལམ་རྣམ་དག་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ལ་བློ་རྩེ་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ་ངེས་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྲག་དོག་གིས་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟིའི་ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། རང་རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་རྙེད་བཀུར་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པར་མི་ནུས་སོ། །སེར་སྣས་ནི་ཡོ་བྱད་བསྟུངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བསྒྲིབ་པར་བྱད་དེ། དེས་ཡོ་བྱད་ཅི་ཙམ་ཚོགས་ཀྱང་ཚོག་མི་ཤེས་པར་དམ་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་སྦྱོར་དགུ་མ་སྤང་བར་དུ་སྲིད་པར་འཆིང་ཞིང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ (དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་) ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ (མདོར་བསྟན་)། དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་གཞན། །ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། །

དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་གཞན། །

དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་གཞན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།

བསྒྲིབ་བྱ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ (རྒྱས་བཤད་) ལ། སྒྲིབ་བྱེད་སུམ་ཅུ། བསྒྲིབ་བྱ་བཅུ། དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ (སྒྲིབ་བྱེད་སུམ་ཅུ་)། སྦྱོར་བ་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྦྱོར་བ་མེད་དང་སྐྱེ་མཆེད་མིན། །
རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་དང་། །
སྐྱེ་བ་མེད་དང་ཡིད་མི་བྱེད། །
ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་མ་རྫོགས་དང་། །
རིགས་དང་བཤེས་གཉེན་མི་ལྡན་དང་། །
སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་དང་། །
སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་དང་། །
སྐྱེ་བོ་ངན་སྡང་འགྲོགས་པ་དང་། །
རང་གི་གནས་ངན་ལེན་གསུམ་ལས། །
ལྷག་མ་ཤེས་རབ་མ་སྨིན་དང་། །

རང་བཞིན་གྱི་ནི་གནས་ངན་ལེན། །
ལེ་ལོ་དང་ཡང་བག་མེད་དང་། །
སྲིད་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆགས་པ་དང་། །
སེམས་ནི་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་དང་། །
མ་དད་པ་དང་མ་མོས་དང་། །
སྒྲ་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། །
དམ་ཆོས་ཆེད་ཆེར་མིན་འཛིན་དང་། །
རྙེད་ལ་གདུ་དང་སྙིང་རྗེ་མེད། །
ཐོས་པས་ཡོངས་དང་ཉུང་བ་དང་། །
ཏིང་འཛིན་སྦྱངས་པ་མ་བྱས་པའོ། །

སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་གང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་མཆེད་མིན་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མིན་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་། །དགེ་རྩ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། །ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་མ་རྫོགས་པ་གསུམ་དང་། །རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། །དཀའ་བ་སྤྱད་པས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་གསུམ་དང་། །ཕར་ཕྱིན་སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་། །སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་སྡང་བ་དང་འགྲོགས་པ་གསུམ་དང་། །རང་གི་གནས་ངན་ལེན་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས། །ལྷག་མ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་མ་སྨིན་པ་གསུམ་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ནི་གནས་ངན་ལེན་དང་། །ལེ་ལོ་དང་ཡང་བག་མེད་པ་གསུམ་དང་། །བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་མི་བསྔོ་བར་སྲིད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། །དགེ་བའི་ལས་ལ་སེམས་ནི་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། །གང་ཟག་ལ་མ་དད་པ་དང་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། །དོན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་པ་དང་། །རྙེད་ལ་གདུ་བ་སྟེ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་མཆོད་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་གསུམ་དང་། །ཐོས་པས་ཡོངས་པ་དང་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱངས་པ་མ་བྱས་པའོ།

དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བག་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་བརྩམས་ཀྱང་དགེ་རྩ་དེ་སྐྱེ་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་སློ་ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་སོགས་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དགེ་རྩ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པ་མིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལ་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚུལ་དེས་དགེ་རྩ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ལྡན་པའམ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་མིན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་སྒོམ་པ་རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། དགེ་རྩ་ལ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པའམ། ཞུགས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱུ་ཐོས་བསམ་ཡང་དག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་བྱས་ཀྱང་སྒོམ་པའི་གནད་མ་ལོག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དད་བརྩོན་དང་མི་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་རྩ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་དང་དེའི་ལམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་དགེ་རྩ་ཁྱད་དུ་མི་འཕེལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་མ་ཚང་བའམ་མ་རྫོགས་པ་སྟེ

ཟུང་དུ་མ་འབྲེལ་པ་དང་གསུམ་ནི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའམ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་མི་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགེ་རྩ་མ་བསགས་ཤིང་། ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་དང་ཚོགས་མ་རྫོགས་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཛིན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། རིགས་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་དང་ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་དང་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་ཚུལ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་། གང་དང་འགྲོགས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཡིད་སྨང་ཞིང་སྐྱོན་གདགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་བ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་འདི་ནི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའོ། །རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་མ་སྟེ་གང་རུང་ཡོད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་བདེན་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་འཁྲུལ་པ་མེད་པས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་དང་ཡང་དེར་མ་ཟད་ཟག་བཅས་ལས་སེམས་མི་བསྲུང་བའི་བག་མེད་པ་དང་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་ཉེས་པ་འདི་དག་གི་སྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཞེན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པར་སེམས་ནི་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་དང་གསུམ་གྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལ་བསྒྲིབ་སྟེ་འདུན་པ་རྒྱ་ཆུང་ཞིང་སྲིད་པར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་མ་དད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་གི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་མི་ཤེས་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་བས་ནོར་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་ལ་མི་སྐྲག་པའམ་མོས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ལ་གཅེས་སྤྲས་མེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་གཙོ་བོར་རམ་ཆེད་ཆེར་ཏེ་ནན་ཏན་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་རྙེད་པ་ལ་གདུ་བ་སྟེན་ན་ཆགས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་འདོད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་མེད་པའམ་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རྙེད་བཀུར་ལ་མི་ལྟ་བར་སེར་སྣ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྒྲིབ་བོ། །ཆོས་སྤང་གི་ལས་བསགས་པས་དམ་ཆོས་ཉན་པ་དང་བྲལ་ཏེ་ཐོས་པས་ཕོངས་པས་རྣལ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཐོས་ཀྱང་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་བླང་དོར་གྱིམཐའ་རྒྱ་མཚོད་པས་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། ཐོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཉམས་སུ་མ་བླང་བར་འདུན་བརྩོན་སོགས་ཀྱི་རྐང་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུང་བ་མ་བྱས་པ་དང་གསུམ་ནི་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ ༼བསྒྲིབ་བྱ་བཅུ༽། དགེ་དང་བྱང་ཆུབ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དགེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་འཛིན། །
བློ་ལྡན་འཁྲུལ་མེད་སྒྲིབ་པ་མེད། །
བསྔོ་དང་མི་སྐྲག་སེར་སྣ་མེད། །
དབང་ནི་དགེ་ལ་སོགས་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། །བློ་སྡེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་དང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སྟེ་སྦྱོང་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྔོ་བ་དང་

ཟབ་མོ་ལ་མི་སྐྲག་པ་དང་སེར་སྣ་མེད་པ་དང་། །དབང་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའོ།

ཉེས་པ་སུམ་ཅུ་པོ་དེས་གང་ལ་བསྒྲིབ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་དགེ་བ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བས་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་པའམ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་དེས་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་པ་དང་། དེས་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། དེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བསྔོ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་ལ་མི་སྐྲག་པར་མོས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་སེར་སྣ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་གསུམ་དང་། དབང་བཅུ་པོ་ཐོབ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་པ་དང་བཅུ་ནི་དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུའོ། །འདི་དག་ན་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་བཅུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་དེ་རྣམས་ངོ་ཤེས་ནས་གཉེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་སྤངས་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་〔དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ〕། དེ་དག་གི་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེ་དག་གི་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས། །
གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །

དགེ་སོགས་འདི་དག་གང་ལ་སྒྲིབ་པ་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྒྲིབ་བྱ་རེ་རེ་ལ། །སྒྲིབ་པ་གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པ་སུམ་ཅུ་པོ་རྣམས་ནི་བསྒྲིབ་བྱ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་དག་ཏུ་སྦྱར་བཞིན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་རྒྱུ་བཅུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོ། །

བྱེད་རྒྱུ་བཅུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །
གནས་པ་རྟེན་དང་བསྟན་བྱ་དང་། །
འགྱུར་དང་འབྲལ་དང་གཞན་དུ་དང་། །
ཡིད་ཆེས་གོ་འབྱེད་འཐོབ་རྣམས་ལ། །
མིག་དང་ཟས་ས་མར་མེ་དང་། །
མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དཔེ། །
ཟོར་བ་བཟོ་ཤེས་དུ་བ་དང་། །
རྒྱུ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན། །

སྒྲིབ་པ་འདི་དག་བཟློག་པས་དགེ་སོགས་དེ་དག་ལ་བྱེད་རྒྱུ་བཅུར་ནི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལས་སྐྱེ་བའམ་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། །གནས་པའི་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཟས་བཞི་ལྟ་བུ་དང་རྟེན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། གང་གི་གནས་སུ་གང་གྱུར་པ་སྟེ་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ་དང་བསྟན་བྱ་གསལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གསལ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང་། །འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་བཙོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་འབྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་བཇ་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཟོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བས་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་གསེར་མགར་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ

ལྟ་བུ་དང་གོ་འབྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུ་དང་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ། །གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་མིག་དང་ཟས་དང་ས་དང་མར་མེ་དང་། །མི་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དཔེ། །ཐེར་བ་དང་བཟོ་ཤེས་པ་དང་དུ་བ་དང་། །ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱུ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནོ། །དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་ནི། །འདི་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དེས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་སྤངས་ནས་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བསྔོ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དག་ལ་མི་སྐྲག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་གཞན་དག་ལ་ཆོས་དེ་དག་རྒྱ་ཆེན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དེ་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་བོ།

འདི་གཞུང་རྩ་བའི་ཚིག་དངོས་མིན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་བར་བཀོད་པ་འདིས་དགེ་སོགས་བཅུའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། འདིའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱེད་རྒྱུ་བཅུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་རྒྱུ་བཅུ་དང་འོག་མས་དེའི་དཔེ་བསྟན་པ་སྦྲར་ཏེ་བཤད་ན། བྱེད་པའི་རྒྱུ་བཅུ་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་པ་མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཟས་བཞིས་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་བཅུད་རྣམས་སྣོད་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བརྟེན་པར་བྱ་བའམ་གསལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་མར་མེས་མུན་ཁུང་གི་གཟུགས་གསལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཙོ་སྲེག་བྱེད་པའི་མེ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་རྩྭ་བཏབ་ལ་ཐེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཟོ་ཤེས་པའམ་མགར་བ་མཁས་པས་གསེར་གྱི་སྣམ་བུ་གདུ་བུ་སོགས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་དང་ཞེས་གཏན་ཚིགས་ལས་དོན་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཐོབ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ལམ་ལས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་བཅུ་པོ་རྣམས་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ནི་དེ་ཡི་དཔེར་སྦྲར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དགེ་སོགས་བཅུ་དང་སྦྲར་ན་དགེ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་འདིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་དགེ་བའི་རྒྱུན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་འཛིན་བརྟེན་པར་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་གནས་པ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་བརྟེན་པ་དང་། བློ་ལྡན་ནི་གསལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །མཐོང་ལམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འགྱུར་པའི་བྱེད་རྒྱུ། སྒོམ་ལམ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ། བསྔོ་བ་ནི་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་མི་སྐྲག་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ། ཆོས་སྟོན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ། དབང་བཅུ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་དག་གི་སྤོང་གཉེན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་དེ་དང་དེ་ལས་བཟློག་ནས་ངག་རྩལ་སྦྱོར་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་དགེ་རྩ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་རྩ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་སོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འགྲེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་(མདོར་བསྟན)། ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ས་ལ། །
སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ས་རྣམས་ལ། །སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ།

བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་སྔེ་ཚན་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲིབ་པ་དག་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་（རྒྱས་བཤད་）ལ། བྱང་ཕྱོགས་དང་། ཕར་ཕྱིན་དང་། སའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ། དང་པོ་（བྱང་ཕྱོགས་）། གཞི་ལ་མི་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཞི་ལ་མི་མཁས་ལེ་ལོ་དང་། །
གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། །
མི་སྐྱེད་པ་དང་ཉམ་ཆུང་དང་། །
ལྟ་དང་གནས་ངན་ལེན་སྐྱོན་ཆགས། །

དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི། གཞི་ལ་མི་མཁས་པས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་ལེ་ལོས་ཡང་དག་པ་སྤོང་བ་རྣམས་དང་། །འདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་སེམས་པ་དཔྱོད་པ་རྣམས་ལས་གང་རུང་མ་ཚང་བ་དང་། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བསྒོམ་པ་མ་ཚང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་ཉམས་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པས་དབང་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་དབང་པོ་དེ་དག་ཉམ་ཆུང་བས་སྟོབས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། །ལྟ་བའི་སྐྱོན་ཆགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྐྱོན་ཆགས་པས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ།

བརྟགས་ཤིང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི་ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་ཅིང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མི་གཙང་བ་སོགས་ལ་མི་མཁས་པས་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་བོ། །ལེ་ལོ་དག་གིས་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། འགལ་རྐྱེན་བྱིང་རྒོད་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་འདུན་བརྩོན་སོགས་མ་ཚང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དད་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིས་དབང་པོ་ལྔ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། བསྐྱེད་ཀྱང་དད་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཉམ་ཆུང་བས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བཟྡི་ནུས་པ་སྟོབས་ལྔའི་སྒྲིབ་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་སོགས་མཐོང་སྤངས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྐྱོན་ཆགས་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་（ཕར་ཕྱིན་）། ཕྱུག་པོ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཕྱུག་པོ་དང་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་། །
སེམས་ཅན་མི་གཏོང་སྒྲིབ་པ་དང་། །
ཉེས་པ་དག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །
འབྲི་དང་འཕེལ་དང་འཇུད་པ་དང་། །
གྲོལ་བར་བྱེད་དང་མི་ཟད་དང་། །
དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། །

ངེས་པར་བྱེད་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །
ཡོངས་པར་སྨྱོད་དང་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིབ་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱུག་པོ་དང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོ་དང་། ། བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉེས་པ་དག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །རིམ་པ་ལྟར་འབྲི་བ་དང་འཕེལ་བ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་གདུལ་བྱ་འཇུད་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྦྱིན་སོགས་མི་ཟད་པ་དང་། །སྨོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། །སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་བདག་དང་གཞན་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཡོངས་རྫོགས་པར་སྨྱོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་སྟེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་གིས་སོ།

སེར་སྣས་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱིབ་ཅིང་དེ་ཡི་དབང་གིས་སྦྱིན་པར་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱུག་པོ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྨྲར་ཏེ་ཚུལ་འཆལ་གྱིས་རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོས་བཟོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། ལེ་ལོས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་འབྲི་བ་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། རྣམ་གཡེངས་གིས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བས་གདུལ་བྱ་མ་དད་པ་རྣམས་བསྟན་པ་འདི་ལ་འཇུད་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། ཤེས་འཆལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། སྨོན་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པས་ནི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་ནུས་པ་ཆུང་བས་ནི་སྟོབས་དང་དེའི་བྱེད་ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། གསུང་རབས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་མི་ཤེས་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ཡོངས་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་ལ་མ་ནོར་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་〔སའི་སྦྱིབ་པ〕། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཀུན་དུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །
རྒྱུ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། །
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །
རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། །
ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང་། །
ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །
དྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །
དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྦྱིབ་པ་བཅུ། །
ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །
གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །

སའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པ་དང་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེ་ལ་གོམས་པས་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱུ་མཐུན་པ་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེས་ཐོས་པ་མཆོག་ཏུ་རིག་ནས་དེའི་ཕྱིར་མེའི་འོབས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ཚད་ཙམ་དུ་ཡང་བདག་ཉིད་བརྒྱལ་བ་དང་། །བཞི་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ལ་སྲེད་པ་ཡང་ལྡོག་པ་དང་། །ལྔ་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱུ་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། །དྲུག་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་ཆོས་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དང་། །བདུན་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་མཚན་མ་མེད་པས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་བྲི་བ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ལ་བྲི་འཕེལ་མེད་པ་དང་། །བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་ཞིང་། དགུ་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །བཅུ་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་སྒྲིབ་པ་བཅུ་ཡོད་པ། །ས་བཅུའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི། །གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ།

རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། །དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་རྣམས་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་སུ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས། ཇི་ལྟར་བར་སྣང་གི་བྱ་ཡི་རྗེས་སོ་སོར་དབྱེ་མ་ནུས་པ་ལྟར་མཉམ་གཞག་གི་ངོས་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ནུས་པས། མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ས་ནས་སར་འབར་བའི་ཆོས་དེ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་སྤོང་ལ། དེའི་ནུས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ངེས་པར་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་དེའི་ཆ་ནས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་ནས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་གཞག་དེ་ནི་རྗེས་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མི་རྟོགས་པའི་གེགས་དེ་ནི་ས་དེའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྗེས་ཐོབ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པར་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དོ། །དེའང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་ཀུན་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པའམ་མཆོག་ཏུ་འཕེལ་བ་དག་གི་དོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ནས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེས་སྔར་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའོ། །ས་གསུམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་མཆོག་ཉིད་དུ་རྟོག་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་གསུམ་མེས་གང་བའི་འོབས་ལས་བརྒྱལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའང་རྟོགས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དོན་ཆེ་ཞིང་མི་བསླུ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཞི་པར་ཆོས་གང་ལའང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ལའང་སྲེད་པ་ལྡོག་ན་ཆོས་མིན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ས་ལྔ་པར་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་བདག་ཐ་མི་དད་ཅིང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཡང་སེམས་དང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་། སེམས་ཙན་རྣམ་དག་དང་། །ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་འགྱོད་པ་སེལ་བ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་དང་ལམ་མིན་ཤེས་པ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་ཤེས་པ་རྣམ་དག་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་རྣམ་དག་དང་། སེམས་ཙན་སྨིན་བྱེད་རྣམ་དག་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བཅུར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་སོ། །ས་དྲུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་མཐོང་བས་སྡུར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དང་། ས་བདུན་པར་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རོ་གཅིག་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ལས་བྲི་བ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་དབང་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། དབང་བཞི་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབང་བ། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ། ལས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྨོས་མཚན་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྣང་བ་མུ་མེད་པར་སྣང་ཞིང་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་པ་གཉིས་ཐོབ་བོ། །ས་དགུ་པར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་བསྒོམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །ས་བཅུ་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་བསྒོམས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་ཕྲིན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་དེ་དག་གི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དབང་དེ་དག་གི་རྒྱུའམ་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་ཤིང་། གཞན་ཕལ་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་བྲི་གང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་བ་ཙམ་མོས་སྤྱོད་ནའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ས་དང་ས་ཡི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་མཇལ་བའི་རྗེས་ཐོབ་ན་སྒོམ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ངེས་པ་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་ནས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་དག་ཏུ་མཐོང་བའི་མཐོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་ནས་སར་འཕར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བར་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མིང་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་ཕྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་བཅུ་པོ་གང་ཞིག ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་དེ་དང་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པས་འདི་དག་གཏན་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་〔དོན་བསྡུ་བ〕། དོན་བསྡུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །
དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །

དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། །སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

མདོར་བསྡུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ལ། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཉིད་དེ། །གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ནས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འདོད། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཁྱབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྒྲིབ་པ་ཆུང་ངུ་ནི་ཉི་ཚེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །སྦྱོར་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ལྷག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་མཉམ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐོབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ལེན་པ་དང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་དགུ་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྡུས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེས་མཚོན་ནས་སྒྲིབ་པ་ཚད་མེད་པ་ཉིད་བཤད་ཀྱང་དོན་མདོར་བསྡུ་ན། ཐར་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་དུ་གཟིགས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་ལ་གགས་བྱེད་ཅིང་སྤྲོས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ལྟུང་བར་བྱེད་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་འདུ་བར་ཟད་དེ། འཐད་པ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐར་པ་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ཕུང་སུམ་པ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་གཉིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་སྤོང་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་དམ་པ་གཞན་རྟོགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་དྲང་ངེས་ཀྱི་མང་ཉུང་གི་མཐའ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ནས་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་དེ། གཞན་དུ་དེ་ལྟར་མིན་ན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤང་བའི་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏིང་ཚུགས་པ་འཆད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅས་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།

།ཚིག་ཁྲིད།།

གསུམ་པ་རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་〈མདོར་བསྟན〉།

རྟ་བ་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྟ་བ་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། །
ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དང་། །
འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན། །
རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བ་དང་། །
གྲགས་དང་རྣམ་པར་དག་ཡུལ་དང་། །
བསྡུ་དང་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། །
མཁས་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་བཅུ་ནི། །
བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོའོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྟ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །བསྡུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་དུས་ལ་མཁས་པ་དང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཁས་པའོ།

ཞེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཤིང་དེ་དག་གི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་དུ་འདུ་བ་རྟ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་དེ་གསུམ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་ལ་མི་རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་ཀུན་བྱུང་གི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་ལྔ་བསྡུས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་འཇུག་སོགས་བདུན་དབྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་བརྩམས་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལ་ནང་གི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྤང་བྱ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཅུའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚོན་བྱ་རྩ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ (མཚོན་བྱ་རྩ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་)། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྟག་མེད་དང་། །
ཡོད་ཀྱང་ཁོ་ན་མ་ཡིན་དང་། །
ཡོད་དང་མེད་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། །
ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད། །

དེ་ལ་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ་དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པ་ཁོ་ན་དང་། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དག་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད་དོ།

ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་གསུམ་གྱི་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གསུམ་སྟེ། བྱིས་པ་འཁྲུལ་པའི་བློས་བདག་གཉིས་སུ་བཟུང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་རྟག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་ཡོང་མ་སྲིད་པ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ངོར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཀུན་བརྟགས་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་སྟོང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ་གནས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ (དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)། འདི་ལ་ཆོས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འདི་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་དང་། །
གཟུང་བ་དག་དང་འཛིན་པ་དང་། །
ཡོད་དང་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །
སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་དག །
གང་ཞིག་ནས་ནི་མི་འབྱུང་བ། །
དེ་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དང་། །

མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལ་གང་ཞིག་ནས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དང་། །གང་ཞིག་ནས་གཟུང་བ་དག་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། །སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་དག །གང་ཞིག་ནས་ནི་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ།

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་ལ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་བློའི་འཛིན་སྟངས་དོན་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱུར་འདེབས་མེད་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

ཞུགས་པའི་བློ་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་མཚོན་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅེས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །འདི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དངོས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་བྱ་འདི་ཡི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཚན་ཉིད་ཡན་གར་བ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་གྲུབ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱི། ནང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་མཚོན་པའི་སླད་དུ་དེ་སྐད་བཤད་དེ། བདག་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྫས་སུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གོ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡོངས་གྲུབ་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མེད་པར་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་བདག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་ལ་གང་ཤེས་ན་ཞེས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཕེབས་ན་དེའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་བློ་ངན་མི་འབྱུང་ལ། སྒྲོ་སྐུར་བྲལ་བའི་བློས་ཇི་ལྟར་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཡུལ་དེ་དག་གི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ ⌠དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་⌡ལ། བདེན་དོན་དུ་བཞག་པ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་པ། ཕྲ་རགས་སུ་བཞག་པ། གྲགས་པའི་དོན་བཞག་པ། ངག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ། བསྡུ་བ་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། མཁས་བྱའི་གནས་བཅུར་བཞག་པ་དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ ⌠བདེན་དོན་དུ་བཞག་པ་⌡། མི་རྟག་དོན་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། །
སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། །
དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད་དོན་ཏེ། །
རྩ་བའི་ཁོ་ནར་གོ་རིམས་བཞིན། །
སྡུག་བསྔལ་ལེན་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །
འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །
དངོས་མེད་དེ་དངོས་མ་ཡིན་དང་། །
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད། །
མཚན་ཉིད་མེད་པས་བདག་མེད་དང་། །
དེ་དང་མི་མཐུན་མཚན་ཉིད་དང་། །
རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན། །

རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་མེད་པའི་དོན་དང་། །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། །དྲི་མ་དང་བཅས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། །རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ནར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཀུན་བརྟགས་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྡུག་བསྔལ་ལེན་པ་དང་གཞན་དབང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། །ཡོངས་གྲུབ་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྡུག

བསྔལ་བ་སྟེ་སྔ་མ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་མེད་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད་དོ། །ཡང་བདག་མེད་གསུམ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་མཚན་ཉིད་དེའི་བདག་མེད་པ་དང་། །གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ལྟར་མེད་པས་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་བདག་མེད་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པ།

ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་རྟག་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་དང་། དེའི་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་འཇོག་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་འཇོག་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་རྫས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཡང་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཐོབ་སྟེ་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་གྱི་བར་ན་ཕུང་གསུམ་མེད་པ་ལ། ཀུན་བརྟགས་དེ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའོ། །གཞན་དབང་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྔར་དྲི་བཅས་དང་། ཕྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཏེ། སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དང་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་མི་རྟག་པའི་གནས་སྐབས་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བར་རུང་སྟེ། དེས་ན་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་འདི་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། ཀུན་བརྟགས་ལ་དངོས་པོར་བཟུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ནི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་འཇོག་ལ། འདི་ན་སྔ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་འཇོག་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའམ། ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོས་ཡིན་པས་ན་སྟོང་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད་དེ། སྟོང་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཅེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་བདག་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བའམ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་པ༽། དེ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།

དེ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་འདོད། །
བག་ཆགས་དང་ནི་ཀུན་ནས་འབྱུང་། །
མ་བྲལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཉིས་མི་སྐྱེ། །
དྲི་མ་ཞི་བ་གཉིས་སུ་འདོད། །
ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤང་བ་དང་། །
ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་བྱས་བས་ནི། །
ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དག་བཤད། །

དེ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་འདོད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྟེ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དང་ནི་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །མ་བྲལ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འགོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བ་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དྲི་མ་ཞི་བ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྟ་བའི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཀུན་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། །ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་བྱས་བས་ནི། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ།

ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཕྱུག་གཉིས་བཞིས་བསྡུས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཚང་སྟེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པར་རང་རྣམ་པར་བཞག་བ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཞེན་པས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན་མ་བྲལ་བའི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་བརྟགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་གྲུབ་པའམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གདོད་ནས་དྲི་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་གྱི་དོན་འཇོག་ཅིང་། ཕྱི་མ་ཡོངས་གྲུབ་འདི་ལ་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་བྲལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་འདོད་ལ། དེའི་ནང་གི་ཕྱི་མ་བྲལ་ཆ་འདི་ནི་འགོག་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་འདི་གསུམ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་ཀུན་བརྟགས་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ལམ་གྱི་མིང་ཡུལ་དེ་ལ་འདང་བཏགས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་ན་གོང་དུ་ཀུན་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་ལམ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་མིང་སྤང་བྱ་ལ་བཏགས་པའོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནི་ལམ་དུ་བཤད་དེ་འབྲས་བུའི་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ ༼ ཕྲ་རགས་སུ་བཞག་པ་ ༽ ལ་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཕྲ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ ༼ རགས་པ་ཀུན་རྫོབ ༽། བཏགས་པ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། །
དེ་བཞིན་བརྗོད་པ་རགས་པ་ཡིན། །

རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་རྟ་བའི་དེ་ཁོ་ནར་ཧེ་ལྟར་རིགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་བཏགས་དང་ནི་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དབང་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་སྟེ་འདི་དག་ནི་རགས་པ་ཡིན་ལ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་ན། ཀུན་རྫོབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་བཏགས་དང་ནི། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དབང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དེ་དོན་སྤྱིའི་དོན་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་གྱིས་བསྡུས་པ་དེ་དག་རགས་པ་ཡིན་ཏེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ༼ ཕྲ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་ ༽ ལ་དངོས་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ ༼ དངོས ༽། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུའོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། །

དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུའོ།

དམ་པའི་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཅིག་པུའོ།

དོན་དམ་པའམ་དམ་པའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཡིན་གྱི་གཞན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་པའམ། གནས་སྣང་མཐུན་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ ༼ དེའི་དབྱེ་བ ༽། དོན་དང་ཐོབ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དོན་དང་ཐོབ་དང་སྒྲུབ་པ་ནི། །
དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །
འགྱུར་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། །
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །

དེ་ལ་དམིགས་པ་དོན་དམ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཐོབ་པ་དོན་དམ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་ནི། ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདུས་མ་བྱས་པ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་འདུས་བྱས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞེས་པ་སྟེ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།

དོན་དམ་པ་དེའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཕུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་པ་ནི་ལམ་སྟེ་འབྲས་བུའི་མཆོག་མྱང་འདས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟར་གཞི་འབྲས་ལམ་གསུམ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཞག་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དོན་དམ་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ལ་གཞི་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལམ་བདེན་འདུས་བྱས་སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པས་སྡོམ་གསུམ་དང་

གནད་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་ན་གནས་སྣང་མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པའི་བརྟ་སྦྱུར་བའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བསྡུ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དག་པ་གཞན་དབང་གི་བརྟ་སྦྱུར་ན་ཡང་དགོངས་བཞེད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ གྲགས་པའི་དོན་བཞག་པ། གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་སྟེ། །
གསུམ་གྱིས་རིགས་པའི་གྲགས་པའོ། །

གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫ་བའི་དེ་ཁོན་ལ་བློ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་སྟེ་དངོས་པོ་གང་ལ་འདི་ནི་ས་ཡིན་གྱི་མེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སོགས་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ནི་རིགས་པའི་གྲགས་པའོ།

གང་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའམ། རིགས་པས་གྲགས་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གྲགས་པ་གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྡའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་གཅིག་པུའི་སྒོ་ནས་གྲགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ཟབ་རིགས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་བྱ་བ་བྱེད་པ་བལྟོས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ནི་རིགས་པའི་གྲགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཀ་བ་ཞེས་སུ་མིང་ཐོགས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གྲགས་པ་དང་། ཀ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་པས་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་གྲགས་པ་དེ་གཉིས་གང་གི་སྒོ་ནས་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅེ་ན། ཀུན་བརྟགས་གཅིག་པུའི་ཆ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་མིང་སྣ་ཚོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་ན་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིགས་པས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ན་ལས་འཛོག་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀ་ལའང་ཅི་རིགས་པར་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གྲགས་པ་རྣམས་སོ། །

ལྔ་པ་ ངག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ། རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །
གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །

རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །འདི་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།

རྣམ་པ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད་པ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། །དེ་ལྟ་བུའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀུན་

བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་མ་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཁོན་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དེ་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཆེ་གནས་སྣང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲུག་པ་ ༼ བསྡུ་བ་བཤད་པ ༽། རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

> རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། །
> མིང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ། །
> ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་རབ་ཁོན་ན། །
> གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན། །

བསྡུ་བའི་དེ་ཁོན་ཙ་བའི་ཁོན་ནར་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལྔ་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་གཞན་དབང་དང་། །མིང་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་ལ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གཞན་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཁོན་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་ཡི་དོན་བསྡུས་པའི་སྒོམ་ནི་དངོས་པོ་ལྔའམ་ཆོས་ལྔར་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མིང་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ལྔའོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་བརྡའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་མིང་གི་གདགས་གཞི་གདུང་འདེགས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ལམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །དེ་ལྔ་བུའི་ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུག་སྟེ། གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་དང་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གཞན་དབང་དང་། ཀུན་བཏགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྣང་བ་ལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིང་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ནི་གཞན་དབང་གི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །མིང་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ནི། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ་ ༼ དབྱེ་བ་བཤད་པ ༽། འཇུག་དེ་ཁོན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

> འཇུག་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་གཉིས། །
> གནས་པ་དང་ནི་ངན་པར་ཞུགས། །
> མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་དང་དག །
> ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་གཅིག་པུའོ། །

རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཙ་བའི་དེ་ཁོན་ནར་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་རྣམ་པ་བདུན་ལས་འཇུག་པའི་དེ་ཁོན་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ནི་ངན་པར་ཞུགས་པའམ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོན་ཡང་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོན་དང་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་ཁོན་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོན་དང་། །ཡང་དག་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོན་དང་བཞི་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཅིག་པུའོ།

དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་ནི་རྣམ་བདུན་ལ། བརྟེན་ནས་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གཞན་དབང་གིས་བསྡུས་པ་དང་། རྣམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །མཚོན་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་གང་ཞིག །ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འགོག་ཞི་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་བདེན་པའི་འགོག་བདེན་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལམ་རིགས་པ་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ལམ་བདེན་དང་བདུན་པོ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་མདོ་དང་དབུས་མཐའ་ལྟར་ན། འཇུག་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་གཉིས། རྣམ་རིག་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། ལྷག་མ་བཞི་བདེན་བཞི་དང་སྦྱར་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་དེ་ཉིད་བདུན་པོ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་མ་དག་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པ་དང་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའམ་མངོན་པར་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་འདི་དག་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་གཞན་དབང་གི་འཇུག་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུར་འདུ་བས་ན་དེ་ལས་བཞིར་དབྱེ་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་། རྣམ་དག་འགོག་པ་གཉིས་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་ལམ་གཉིས་ནི། དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བཅུ་བཤད་པ་དང་། སྤོང་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་༼སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བཅུ་བཤད་པ་༽། གཅིག་དང་རྒྱུ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཅིག་དང་རྒྱུ་དང་བཟའ་བ་དང་། །
བྱེད་པ་དང་ནི་དབང་བསྒྱུར་དང་། །
བདག་པོའི་དོན་དང་རྟག་པ་དང་། །
ཉོན་མོངས་པ་དང་དག་པའི་གནས། །
རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་མ་གྲོལ་གྲོལ། །
འདི་དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ། །

མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་ ༣༠ གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཅིག་པུར་འཛིན་པ་དང་རྒྱུ་རུ་འཛིན་པ་དང་ཟ་བར་འཛིན་པ་དང་། །བྱེད་པར་འཛིན་པ་དང་ནི་དབང་བསྒྱུར་བར་འཛིན་པ་དང་། །བདག་པོའི་དོན་དུ་འཛིན་པ་དང་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་མ་གྲོལ་བ་དང་གྲོལ་བར་འཛིན་པ་སྟེ། །འདི་དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟའོ།

མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་པོ་འདི་གཏན་ལ་ཕབ་ན་དེར་ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ཡིན་ལ། གནས་བཅུ་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་སྤོང་བའང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། དུས་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པའོ། །

དེ་ལ་བདག་ལྟ་བཅུ་ནི། བདག་གཅིག་པུར་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྒྱུར་ལྟ་བ་སོགས་བཅུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པས་བདག་གཅིག་པུར་ལྟ་བ་སྤོང་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བདག་གི་གདགས་གཞི་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། འདི་ལ་གཅིག་པུ་ཆ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་ཕུང་པོ་ལྔར་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་ནང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པས་ཆོས་དུ་མ་བསྡུས་ནས་སྤུངས་པ་ལ་ཕུང་པོའི་རྣམ་བཞག་ཏུ་བྱས་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གཅིག་པུ་བ་ཞིག་མེད་པར་ཤེས་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྒྱུ་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་ནི་ཁམས་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་ལ། དེ་དག་ནི་སོ་སོ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ནུས་པའམ་ས་བོན་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་ན། དེ་དག་སོ་སོའི་རྒྱུ་ལས་སྣོད་བཅུད་འདི་འབྱུང་གི་བདག་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱུ་མིན་པར་ཤེས་སོ། །བདག་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའམ་ཟ་བ་པོར་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་མེད་ལ། ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པས་སོ། །བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་ན་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་ཅིང་མ་ཚོགས་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་བདག་གིས་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཤེས་སོ། །བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་གི། བདག་གིས་ནི་རང་དབང་བསྒྱུར་ཏེ་ཅི་ཡང་བྱ་མི་ནུས་པར་རྟོགས་སོ། །བདག་ནི་བདག་པོའམ་གཙོ་བོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་པོར་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་མཁས་པས་སྤང་སྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ན་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ལམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་རྟག་ཕྱི་མི་འགྱུར་མི་འཕོ་བའི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ནི་དུས་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། དངོས་པོའི་སྐྱེ་འཇིག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་དེ་གསུམ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་དང་དུས་གསུམ་གྱི་འགྱུར་བ་མེད་པར་མི་སྲིད་པར་གྲུབ་པས་སོ། །བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སམ་གཞི་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་གཞི་རྒྱུ་འབྲས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་བྱང་གི་གཞིའམ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས་སོ། །བདག་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བླང་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་སྣང་གི། གཞན་དུ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་ནམ་སྒོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པས་སོ། །བདག་དེ་ཉིད་སྔར་མ་གྲོལ་ལ་ཕྱིས་གྲོལ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པས་སློང་སྟེ། འདུས་བྱས་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་འདུས་མ་བྱས་ལ་མྱང་འདས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཐར་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ལ་ནི་དམིགས་ནས་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག

གཅིག་རང་དབང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ལྟ་བའི་གནས་ཞེས་བྱ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕེབས་ན་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རང་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་༼སྐྱོང་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་བཤད་པ་༽ལ། གནས་བཅུ་པོ་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་དང་། གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་༼གནས་བཅུ་པོ་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་༽། ཀུན་ཏུ་རྟོག་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཀུན་ཏུ་རྟོག་དང་རྣམ་རྟོག་དོན། །
ཆོས་ཉིད་དོན་གྱིས་དེ་དག་དེར། །

མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དག་ཙ་བའི་དེ་ཁོ་ནར་ཇི་ལྟར་འདུས་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དག་དེར་ལྟ་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ།

མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་བཤད་ན། འདི་དག་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་དེ་དང་དེར་བཏགས་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞན་དབང་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་ཕྱི་དོན་དུ་ཞེན་ཅིང་བརྗོད་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་སོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ངོ་། །གཟུགས་དེའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་ཀུན་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱར་རུང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་འདུ་སོགས་དང་། ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལྷག་མ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་༼གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བ་༽རྒྱས་བཤད་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བཅུ་ལས། དང་པོ་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་ནི། ཐོག་མར་དུ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཐོག་མ་དུ་མ་ཉིད་དང་ནི། །
བསྡུས་དང་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བའི་དོན།

ཇི་ལྟར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་མཁས་པ་འདི་བཤད་ན། །ཕུང་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་བཤད་པས་དེ་བརྗོད་པ་ནི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཕུང་པོ་དེ་དག་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་དུ་མའི་དོན་གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་ནི། །བསྡུས་པའི་དོན་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བའི་དོན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །ཕུང་པོའི་དོན་ནི་སྤུངས་པའི་དོན་ཏོ།

མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུའི་ཐོག་མ་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ན། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རང་མཚན་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཉིད་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་ནི། དུ་མའི་ཆོས་དེ་དག་རིགས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་

ལྷན་ཅིག་བསྡུས་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུ་མ་ལྷན་ཅིག་སྤུངས་པ་ལ་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལའང་ནང་གི་དབྱེ་བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བྱེ་བའི་དོན་ནམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཞེ་ན།

གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །

དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དོན་ལྔ་སྟེ་བཅུ་པོ་འདི་དག་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བར་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་ཀུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་གྲངས་སུ་བཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་མྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཚོགས་བརྒྱད་དམ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པ། འཛིན་དང་གཟུང་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འཛིན་དང་གཟུང་དང་དེ་འཛིན་པ། །
ས་བོན་དོན་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད། །

ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་འཛིན་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུང་བའི་ས་བོན་གྱི་དོན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་འཛིན་པའི། །ས་བོན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏེ་འདི་དག་ནི་སྔ་མ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་དོ།

ཁམས་ཞེས་པ་རྒྱུའམ་གཞིའམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་གྱི་མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཏེ། དབང་པོ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་རང་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པའམ་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཐོང་སོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ནི་མིའི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་ཁམས་ཞེས་བཏགས་ཏེ། སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་ལ་ས་བོན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་སུ་མ་ཟད་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྐབས་ན་ཡང་ཡུལ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ནང་གི་ས་བོན་བཞིན་དུ་དེ་ལ་དེའི་ཆོས་དེ་དག་འབྲལ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་བར་དྲུག་པོ་འདི་ནི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་དང་བློའི་གཟུང་བའི་གཞིའམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་པ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དྲུག་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ངོ་བོས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་མཁས་བྱའི་གནས་དང་པོ་ལས་གཞན་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པའི་གནས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ཙམ་སྟེ། འོག་གི་སྐབས་རྣམས་སུའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་༼སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ༽། ཚོར་དང་དོན་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཚོར་དང་དོན་རྣམས་ཡོང་གཅོད་ཀྱི། །
ཉེར་སྤྱོད་འབྱུང་སྒོ་གཞན་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེ་མཆེད་ལས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དག་ནི་ཚོར་བ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་བའི་སྒོའི་ཕྱིར་དང་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི། །ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བའི་སྒོ་སྔ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ།

སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལས། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ནང་གི་དེ་དྲུག་པོ་ནི། ཚོར་བ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་འབྱུང་སྒོའམ་སྐྱེ་སྒོ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་འདིས་ཡུལ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ནས་བདེ་སྡུག་སོགས་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དེ་ནི་དོན་རྣམས་སོ་སོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་འབྱུང་སྒོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པ་ཤེས་པ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་དེ། སྒོ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པ་ལ་མིང་དེ་སྐད་དུ་བཏགས་པའོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ནི་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱ་བ་དང་། མིག་སོགས་ནི་ཡུལ་སོགས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་པས་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཚོགས་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དང་དེ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་བས་ན་ཉེར་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལའང་ཆོས་སུ་གདགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ཞིང་ངེས་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྡུག་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པས་མྱོང་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་ཤེས་པ་ཉིད་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་འདི་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒོ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ ༼རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་༽། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྩོལ་བ་ལ། །
སྒྲོ་འདོགས་མེད་ཅིང་སྐུར་འདེབས་མེད། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་ལ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐུར་བ་འདེབས་པ་མེད་པའོ།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་ཡི། རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་མིན་པ་དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དབྱེ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུས་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་རྩོལ་པའམ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐུར་འདེབས་མེད་པར་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་མིན་རྒྱུར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་དུས་དང་དབང་ཕྱུགས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་མིན་དུ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ནི། ད་ལྟའི་ཕུང་པོ་འདི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ཕུང་པོ་ལས་མ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་འདི་དག་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་འདོད་པའམ། རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་ཅེས་སམ། ཚེ་ཕྱི་མ་མེད་པའམ། འགོག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ

ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱུའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རྩོལ་བའམ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་དང་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་བྱའོ་ཞེས་བསམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པའམ། ཡང་ན་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་དེ་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་རང་དབང་བ་ཞིག་འཛིན་པའོ། །

བྱེད་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ནི་རྒྱུ་དེས་དེ་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ་འབྲས་དུས་ན་རྒྱུ་འགགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྟས་སྟེ། མདོར་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ཕྱི་མའི་དུས་ན་མེད། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་པོ་དེར་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བའམ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། རྒྱུ་ཚོགས་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་པའི་དབང་མེད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་གི། རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་ལ་འབྲས་བུ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པོས་དབེན་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་དང་མ་རིག་པ་ལྟ་བུས་བདག་གིས་མྱུ་གུ་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་འདི་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག མྱུ་གུ་དང་འདུ་བྱེད་དེ་དག་གིས་བདག་འདིས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་བྱས་ནས་རང་ཉིད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལའང་། རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་བྱེད་པོ་སོགས་སུ་བཏགས་ཀྱི། དོན་ལ་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སྔོན་དུས་བཟའ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུའི་དཔྱིད་དུས་ས་བོན་འདེབས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ལོ་ཏོག་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་སྡུད་པ་ལ་ཉེ་བར་ཕན་པའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་དེ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྔོན་སོང་གི་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ལ། སེམས་པ་དེ་ཁོ་ནས་ལོ་ཏོག་རང་དབང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཚོགས་པའི་ཐ་མར་ལོ་ཏོག་བསྐྱེད་ལ། འབྲས་བུ་ལོ་ཏོག་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་ཕྱིར་ལོ་ཏོག་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པོ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུས་བསྒྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་དེ་དག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཞིང་འདི་ནི་མི་འདིས་བཙུགས་སོ་ཞེས་བྱེད་པོར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་མར་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་སྡུད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་བྱེད་པ་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྔ་པ་ ༼གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་༽། མི་འདོད་འདོད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་འདོད་འདོད་དང་རྣམ་དག་དང་། །
མཉམ་དུ་འབྱུང་དང་དབང་བྱེད་དང་། །
འཐོབ་དང་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་དག །
གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་གཞན། །

གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མི་འདོད་པ་གཞན་དབང་ནི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ངན་འགྲོ་འགྲོ་བ་དང་འདོད་པ་གཞན་དབང་ནི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པས་འདོད་པས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་རྣམ་དག་གཞན་དབང་ནི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་མ་སྤངས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མ་བསྒོམས་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐར་མི་བྱེད་པ་དང་། །མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་གཞན་དབང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་གཉིས་གཉིས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་དང་དབང་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་དབང་ནི་བུད་མེད་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། །འཐོབ་པ་གཞན་དབང་ནི་བུད་མེད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་དང་བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པ་དང་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དབང་ནི་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀུན་དུ་མི་སྤྱོད་པ

ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་དག །གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་སྔ་མ་དག་ལས་གཞན་ནོ། །རྒྱ་ཆེར་ནི་ཁམས་མང་པོ་ཅན་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།

སྤྱིར་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རྒྱུ་གང་ལ་བལྟོས་པ་དང་མི་བལྟོས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་སྲིད་པ་དང་མི་སྲིད་པའམ། གནས་ཡོད་པ་དང་གནས་མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་འདས་སྣང་དོར་གྱི་བྱ་བ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་གཞན་དབང་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བསྟན་པ་འདྲེས་མཚོན་ནས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མི་འདོད་པ་གཞན་དབང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱིས་མི་འདོད་བཞིན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པ་གཞན་དབང་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་ལམ་སྒོམ་ཞིང་སྒྲིབ་པ་མ་སྦྱང་བར་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་དབང་ནི་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་ལས་བསགས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་བྱེད་གཞན་དབང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བདུན་ལ་དབང་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཐོབ་པ་གཞན་དབང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དབང་ནི་འཕགས་པས་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་ཚེའི་གཞན་དབང་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་བདུན་པོ་འདི་གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་པའོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་མོད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་དགེའི་ལས་སྤྱོད་སོང་གི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ་རང་གི་འདོད་པས་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་ལ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་པས་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་དགེ་བའི་ལས་སྤྱོད་སོང་ལ་རག་ལས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདོད་པས་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པ་ལས་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་དང་། མ་སྤྱངས་ན་མི་ཐོབ་པ་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་སོ་སོའི་གནས་ཡོད་སྐབས་ཡོད་དང་། གནས་མེད་སྐབས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེས་མཚོན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེས་བུའི་རང་འདོད་ཀྱིས་བཅོས་སུ་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་གང་ལ་གང་ཞིག་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། གང་ལ་གང་གནས་མིན་ཅིང་སྐབས་མིན་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །

དྲུག་པ་ ༼དབང་པོ་ལ་མཁས་པ༽། འཛིན་དང་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འཛིན་དང་གནས་དང་རྒྱུན་མི་འཆད། །
སྤྱོད་དང་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། །

དབང་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཉེར་གཉིས་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དྲུག་འཛིན་པ་ལ་མིག་སོགས་དྲུག་པོ་དབང་བྱེད་པ་དང་། གནས་པ་ལ་སྲོག་གི་དབང་གི་བྱེད་པ་དང་། རིགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་ཕོ་དང་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དབང་བྱེད་པ་དང་། །དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ཚོར་བ་རྣམས་དབང་བྱེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དད་སོགས་ལྔ་དང་ཀུན་ཤེས་གསུམ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་བྲམ་ཟེ་རང་བཞིན་ཉན་གྱིས་ཞུས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། མིག་

དབང་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྔ་དང་། ཡིད་དབང་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། ཕོ་དབང་དང་། མོ་དབང་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་།ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཚོར་བདེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཚོར་བ་དེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གིས་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཟེར་ན། མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་གྱི་དྲུག་པོ་རེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་ཡུལ་དེ་དག་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །སྲོག་གི་དབང་པོས་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཕོ་མོའི་དབང་པོས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཚོར་བ་བདེ་སོགས་ལྔ་པོས་དགེ་སྡིག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དད་སོགས་ལྔ་དང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་སོགས་གསུམ་གྱིས་དག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔས་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་སོགས་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་ལ་དབང་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་ ༼དུས་ལ་མཁས་པ་༽། འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་སྤྱད་ཟིན་དང་། །
དེ་བཞིན་མ་སྤྱད་གཞན་ཡིན་ནོ། །

དུས་བཤད་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་རྣམས་སྤྱད་ཟིན་པ་འདས་པའི་དུས་དང་རྒྱུ་སྤྱད་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་པ་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་མ་སྤྱད་པ་མ་འོངས་པའི་དུས་ཏེ་སྔ་མ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ།

དུས་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཆ་ལས་བཏགས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཆོས་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟིན་པ་དེ་ནི་འདས་པ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་པའམ་རང་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ནས་ད་ལྟ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟིན་ན་དེའི་རྒྱུ་སྔོན་དུ་འགགས་པ་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་རྒྱུ་ལས་དངོས་པོ་དེ་སྔར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟ་མེད་པ་ལ་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་རྣམས་སྤྱད་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ས་ན་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་འགག་པར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་དེ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ལ། འབྲས་བུ་ཉིད་འགག་པར་མ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ད་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་སྤྱད་པ་སྟེ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་མངོན་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་ཚོགས་པ་མ་ཚང་ཞིང་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་མ་གྱུར་པས་ན་རྒྱུ་སྤྱད་མ་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱུ་སྤྱད་ཟིན་ན་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡོད་དགོས་ལ། རྒྱུ་ཡང་མ་སྤྱད་ན་འབྲས་བུ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདིས་ཕྲ་བ་སྐད་ཅིག་གི་དུས་གསུམ་དང་རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་སྟེང་གི་དུས་གསུམ་པོའི་ཐ་སྙད་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འདུས

མཐའི་སྐད་ཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྣགས་པའི་བར་དུ་བཏགས་པས་ན། དུས་ཀྱི་ཆ་ནི་སྐད་ཅིག་གི་ཕྲེང་བ་ཡིན་ནའང་། དུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ལ་ད་ལྟའི་བསྐལ་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་བཞག་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ་ ༼ བདེན་པ་ལ་མཁས་པ ༽། ཚོར་བ་རྒྱུ་དང་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། །

ཚོར་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་དོན། །
དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན། །
དེ་ཞི་བ་དང་གཉེན་པོའི་དོན། །
ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དུ་འདོད། །

བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་དོན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། །དེ་གཉིས་ཞི་བ་འགོག་བདེན་དང་གཉེན་པོའི་དོན་དང་། །ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་སྡུམ་དག་ལས་གཞན་དུ་འདོད་དོ།

དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ངོར་བདེན་ཅིང་མི་བསླུ་བའི་དོན་ལ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཀུན་བྱུང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ཕྱེ་བའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པ་དང་དེའི་རྒྱུའམ་གཞི་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །

སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འཁོར་བའི་ཡང་སྲིད་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དེ་གཉིས་གཏན་དུ་ཞི་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །

དགུ་པ་ ༼ ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ ༽། ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་རྣམ་མི་རྟོག །
ཤེས་པས་གཞན་ལས་བདག་གིས་ནི། །
ངེས་པར་འབྱུང་ཕྱིར་གཞན་ཞེས་བྱ། །

ཐེག་པ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་སོ་སོར་ཤེས་པ་ཉན་རང་གཉིས་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན། །ཤེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་སྐྱོན་ཡོན་ཤེས་པ་གཞན་ལས་ཐོས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉན་ཐོས་དང་བདག་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱས་དང་བདག་གིས་ནི། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་སྟེ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྡུམ་དག་ལས་གཞན་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡཱ་ནའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན་བཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཞུགས་པའམ་ཞོན་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་འདོད་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱོགས་སུ་འདྲེགས་ཤིང་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདྲེས་འདྲེགས་པ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། ངེས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་འདྲེར་འདྲེགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག

པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པའི་དབྱེ་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་དང་འདི་གཉིས་སློབ་དཔོན་གཞན་ལས་ཐོས་ཤིང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རང་འབྲས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་དེ་དག་སློབ་དཔོན་ལ་མ་བལྟོས་པར་བདག་གིས་ནི་མངོན་དུ་ཤེས་པས་ཞི་བའི་ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས། སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་དང་། ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་པ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཟབ་མོ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

བཅུ་པ་ ༼འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་༽། བཏགས་པ་རྒྱུར་བཅས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བཏགས་བཅས་རྒྱུར་བཅས་རྒྱུ་མཚན་དང་། །
རབ་ཏུ་ཞི་བ་དོན་བཅས་ནི། །
ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །
བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། །
དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་བཤད་པ་ནི། བཏགས་པ་སྟེ་མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུར་གྱུར་པ་ས་བོན་དུ་བསྡུས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་ནི་གནས་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བསྡུས་པ་དང་། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་འགོག་པ་དོན་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ནི། །ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་བསྡུས་པ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མི་ལོང་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་དང་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ནི་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་སྟེ་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བའི་ནི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོའི་སྣང་བ་དེ་ཁོ་ན་དང་། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །རགས་པས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྲ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །དཔེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རིགས་པས་ཚར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། མ་ནོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་བརྗོད་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ལ་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ།

མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུར་བཅས་ཞེས། རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེ་དེ་ལ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་ལས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའོ། །རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཞེས་མིང་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ནང་གི་སྣང་བ་རྣམས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཆར་བསྡུས་པ་གནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རི་གླིང་སོགས་སུ་སྣང་བ་དང་། ལུས་སུ་སྣང་བ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྣང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་ཆར་བསྡུས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྔ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་

པའི་ཚོགས་བདུན་པོ་དག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆའོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འདུས་བྱས་ཤིང་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་འགོག་པ་དང་། དོན་ནི་ལམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཅས་པ་འདི་དག་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལམ་དེ་ཡང་ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཞི་བར་གཏོགས་ཤིང་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་མཚན་ཉིད་པར་མི་བཞག་གོ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་འདི་ནི་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུའི་ནང་གི་ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དོན་བཅས་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རབ་ཞི་འགོག་པ་འབྲས་བུ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་ཆར་བསྡུ་ན། ཆོས་ལྔ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་དེའི་སྟེང་ནས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ་འཇོག་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་ལ་མཛེས་ཤིང་ཐུན་མོང་སྤྱིར་ནི། བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་རྒྱུར་བཅས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་བཅས་ཤིང་། གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་བཅས་པའམ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་དང་། བཏགས་བཅས་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དེ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བ་གང་ཞིག་དོན་དང་བཅས་པ་སྟེ་གཏན་མེད་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་དོན་གྱི་འགལ་བ་མ་མཐོང་ངོ་། །དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུའི་འགྲེལ་བའི་སྐབས་སོ།། །།

[illegible]

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་(ལམ་གྱི་ཆོས་)ལ། ལམ་ལྔ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ལམ་ལྔ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བཤད་པ། འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། ཆེན་པོར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྔ།བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྔ། མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། སྒོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བཤད་པ་)། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྲིད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །
གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་རྨོངས་ཕྱིར། །
བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །
དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམ། །

གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒོམ་པ་སྔེ་དེ་ལས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི། གནས་ངན་ལེན་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་སྲིད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་ཚོར་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། །བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་ནི་སེམས་ཏེ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དང་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ལ་མ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པས། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བས། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།

ལུས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཞི་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་དེའི་དོན་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཚོར་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་སྲེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །སེམས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟགས་པས་འགོག་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ་བདག་མེད་པ་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྒོ་ནས་བདག་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པའི་སྐྲག་པ་མེད་པར་འགོག་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་རྨོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་(འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་)། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། །
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་ནས། །

དེ་དག་སྤྱོངས་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ནི། །
རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །

དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་སྤོང་ཞིང་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ནི། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད། །སྐྱེས་པ་སྤང་། །གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད། །སྐྱེས་པ་སྤེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས། །རྣམ་པ་བཞི་དག་རག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་།

དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམས་པས་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་བརྩོན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་༺ཆེན་པོར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་༻ལ། དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་༺དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་༻། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །
དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲོར་བར་འགྱུར། །
ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །
བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །

དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ན་དེར་སེམས་གནས་པ་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲོར་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གྲོགས་འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་པ་དང་དཔྱོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིའོ། །དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའི་འོག་ཏུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་སོ། །ལས་སུ་རུང་བ་དེ་ཡང་ཉེས་པ་ལྔ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ།

དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དེར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ནི། མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུར་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་༺དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་༻ལ། སྤང་བྱ་ཉེས་པ་ལྔ། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་༺སྤང་བྱ་ཉེས་པ་ལྔ་༻། ལེ་ལོ་དང་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །
བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྒོད་པ་དང་། །
འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །
འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །

ཉེས་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་ལེ་ལོ་དང་ནི་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་པ་

བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་གཉིས་ཉེས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་དང་། །དེ་གཉིས་ཞི་བའི་ཕྱིར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཚེ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ།

ཏིང་འཛིན་གྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ལྔ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་བརྩོན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་བརྗེད་པ་དང་གཉིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲིབ་པོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ནང་དུ་རྨུགས་ཏེ་བྱིང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་འཕྲོ་བའི་རྒོད་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་སོགས་བྱུང་བ་ན་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་རྩོལ་བཞིན་འདུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིབ་པའོ། །གཉེན་པོ་དེས་བྱིང་རྒོད་ཞི་བ་ན་ད་དུང་ཡང་འདུ་བྱེད་ཆེས་ན་དེ་ཉིད་ཆོས་གཡོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ (གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པ)། གནས་དང་དེ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །
དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །
བྱིང་དང་རྒོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །
དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །
ཞི་ཚེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པའོ། །

དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། རྩོལ་བའི་གནས་འདུན་པ་དང་འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྩོལ་བ་དང་། །གནས་འདུན་པའི་རྒྱུ་དད་པ་དང་གནས་པ་རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་ལྷག་མ་བཞི་ནི་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དྲན་པ་དང་། །བྱིང་དང་རྒོད་པ་རྟོགས་པ་ཤེས་བཞིན་དང་། །རྟོགས་ནས་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། །བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ཞི་བའི་ཚེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་སེམས་པ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པའོ།

ལེ་ལོ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བཞི་ནི། དད་པ་འདུན་པ་རྩོལ་བ་ཤིན་སྦྱང་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཤིན་སྦྱང་གྲུབ་ན་ལེ་ལོ་མི་འབྱུང་ལ། ཤིན་སྦྱང་དེ་ནི་རྩོལ་བས་འགྲུབ་ཅིང་། རྩོལ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདུན་པའི་སྒོ་ནས་འགྲུབ་ལ། འདུན་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཐོག་མར་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པས་སོ། །དེས་ན་རྩོལ་བའི་གནས་ནི་ཏིང་འཛིན་དེ་མངོན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྩོལ་བ་དང་། འདུན་པའི་རྒྱུ་དད་པ་དང་། རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །དེས་ན་དེ་བཞིས་ལེ་ལོ་སྤོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་གཞན་བཞིའི་གཉེན་པོ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་སེམས་པ་བཏང་སྙོམས་བཞི་སྟེ། དྲན་པས་གདམས་ངག་གི་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་པ་དང་རྒོད་པ་བྱུང་བ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་པས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་བྱིང་རྒོད་ཞི་ཚེ་རང་བབ་ཀྱིས་རྣལ་དུ་འཇུག་པའོ། །

བཞི་པ་ (སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྔ)། ཐར་པའི་ཆ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བསྐྱེད་ནས། །

འདུན་དང་སྨྲོར་བ་དབང་བྱེད་དང་། །
དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །
མི་འཕྲོ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱང་ངོ་། །

དེའི་འོག་ཏུ་དབང་པོ་རྣམས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ནས། །དད་པས་བདེན་བཞིའི་བླང་དོར་ལ་འདུན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། །དྲན་པས་དེའི་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ངོ་།

རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་དད་པས་བདེན་བཞི་བླང་དོར་ལ་འདུན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་པས་སྦྱོར་བ་ཉམས་ལེན་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། འདིར་དབང་བྱེད་ཅེས་པ་འདི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དབུས་སུ་བྱུང་བ་ནི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མཐའ་ཀུན་ལའང་དབང་བྱེད་ཅེས་སྦྱར་བར་བྱ་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲན་པས་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དང་པོ་ལྔས་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །

ལྔ་པ་ (བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྔ་) ལ། དངོས་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་མདུག་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ (དངོས་)། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྲབ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྲབ་པའི་ཕྱིར། །
སྟོབས་ལྡན་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན། །

དད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དད་པ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་སྲབ་པའི་ཕྱིར། །སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ་ཅིའི་ཕྱིར་དད་སོགས་དེ་དག་སྔ་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། །འདི་ལྟར་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ་དད་པར་གྱུར་པས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་སོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པས་ནི་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་གོ །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ།

དད་པ་སོགས་ལྔ་པོ་དེའི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་བརྗེད་ངས་དང་རྣམ་གཡེངས་དང་རྨོངས་པའམ་ཤེས་འཆལ་རྣམས་ནི་སྲབ་པ་སྟེ་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། དད་སོགས་ལྔ་པོ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྫི་མི་ནུས་པས་ན་དད་པའི་སྟོབས་སོགས་སུ་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་དབང་སྟོབས་དེ་དག་ཀྱང་སྔ་མ་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་དབང་གིས་བརྩོན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དྲན་པ་དང་། དེ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་བར་དུའོ། །

གཉིས་པ་ (སྦྱོར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་མདུག་བསྡུ་བ་)། དབང་པོ་རྣམས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། །
ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །

དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ་དྲོ་བར་གྱུར་པ་དང་རྩེ་མོ་དག་གི་ཚེ་དབང་པོ་རྣམས་དང་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་ལ་སྟོབས་རྣམས་ཏེ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ།

དབང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་གཉིས་གཉིས་སུ་འཇོག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དྲོད་དང་རྩེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཚོན་སྟོབས་ལྔ་ཡོད་པ་ཞེས་པར་བྱའོ། །

དྲུག་པ་ ༼མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན༽། རང་བཞིན་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།

རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག །
གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། །
བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །
རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག །
འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། །
དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །

དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཏེ། །དེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་དང་དྲན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། །གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་པ་དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྙོམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། །འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་སྟེ་དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གནས་དང་ནི། །བཏང་སྙོམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དྲན་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་པ་དགའ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ་ལམ་དེ་དག་ལས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཤིན་སྦྱངས། ཏིང་འཛིན། བཏང་སྙོམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་གསུམ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞི་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གནས་དང་། བཏང་སྙོམས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ ༼སྒོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པ༽། ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །
རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །
ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །
ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྙུངས། །

གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །
ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཚེ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དེས་རང་གི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་ནི་གཞན་ལ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཀུན་ནས་སློང་བ་དང་བཅས་པའི་ངག་གིས་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །དེའང་ཡང་དག་པའི་ངག་གིས་ལྟ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བས་ནི་ཡོ་བྱད་བསླངས་པ་རྣམས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་འདོད་ལ། །ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་དྲན་པས་ཞི་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པས་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དབང་བྱེད་མི་ནུས་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པས། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ།

འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛིན་པའམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་ངག་གཉིས་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་རྣམས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་ལ་རྟོག་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་ངག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡང་དག་པ་ཅན་ནོ། །ངག་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་ཡང་དག་པའི་ངག་གིས་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་མཐའ་ནི། སྡིག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ཁ་གསག་སོགས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེས་ཡོ་བྱད་བསླང་བ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །

རྩོལ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དྲན་པ་གསུམ་ནི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་འགྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་རྩོལ་བས་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་དང་། དྲན་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱིང་རྒོད་སྤོང་སྟེ། ཞི་གནས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ལྟ་བ་སོགས་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་བཟློག་པ་དང་། །
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག །
རྗེས་སུ་འབྲེལ་མེད་བསྒོམ་པའོ། །

གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་དེ་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཚོགས་སྦྱོར་བའི་བསྒོམ་པ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བསྒོམ་སྣང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་ཤིང་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བཟློག་པ་འཕགས་པ་སློབ་པའི་བསྒོམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མི་སློབ་པའི་བསྒོམ་པའོ།

ལམ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། ཚོགས་སྦྱོར་བས་དྲན་ཉེ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་བསྒོམ་པ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཞལ་བས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལ། བདག་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲིབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནའང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བཟློག་པའང་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སློབ་པ་མི་སློབ་ལམ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྒོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་〔བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ〕། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །
དམིགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །
འཐོབ་པས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འབྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་སྟེ་དེ་བས་ན་འཐོབ་པས་ཀྱང་དེ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དྲན་ཉེ་སོགས་སྒོམ་པ་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་འཕགས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་དམིགས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱ་ཆུང་བའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་གིས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སྒྲོ་སྐུར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །

འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ཀྱང་ཉན་རང་རྣམས་ལུས་མི་གཙང་སོགས་དང་འབྲལ་ཞིང་དམན་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ལུས་སོགས་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམས་པས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ། གནས་སྐབས་དབྱེར་བཞག་པ་དང་། གསུམ་དུ་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་༼གནས་སྐབས་དབྱེར་བཞག་པ་༽ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་༼དངོས༽།

རྒྱུ་ཡི་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྒྱུ་ཡི་གནས་དང་ཞུགས་པ་དང་། །
སྦྱོར་དང་འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་དང་། །
བྱ་དང་བྱ་མེད་ཁྱད་པར་དང་། །
དེ་ནི་བླ་མ་བླ་ན་མེད། །

གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་དེའི་གནས་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཡི་གནས་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་ཞུགས་པའི་གནས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྦྱོར་བའི་གནས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཙྭན་ཆད་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། །བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་གནས་ནི་སློབ་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པའི་གནས་ནི་མི་སློབ་པ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གནས་ནི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དང་། །དེ་ནི་བླ་མའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བླ་ན་མེད་པའི་གནས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་།

ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྣམ་པ་དགུས་བཤད་དེ། རྒྱུའི་གནས་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་། ཞུགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དང་པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་བརྗོད་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་ལ་འབད་རྩོལ་གྱི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དང་། འབད་རྩོལ་གྱི་བྱ་བ་མེད་པའམ་མི་སློབ་པས་བརྒྱད་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ས་དགུ་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་སློབ་པའི་ས་ཀུན་ལས་བླ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་བཅུ་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་མི་སློབ་པ་ལམ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུའོ། །

གཉིས་པ་༼དེའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ༽། མོས་པ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མོས་པ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་། །
ངེས་པར་འབྱུང་དང་ལུང་བསྟན་དང་། །
བརྗོད་པ་དང་ནི་དབང་བསྐུར་དང་། །
ཕྱིན་པ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དང་། །
བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པའོ། །

མོས་པའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ཐམས་ཅད་དང་ནི་འཇུག་པའི་གནས་ནས་དང་པོ་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་དེའི་འོག་ས་དྲུག་པོ་དག་དང་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་དང་། །བརྗོད་པའི་གནས་ནི་ས་དགུ་པ་དང་ནི་དབང་བསྐུར་བའི་གནས་ནི་ས་བཅུ་པ་དང་། །ཕྱིན་པའི་གནས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་གནས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། །བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རུ་བསྟན་པའོ།

དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་རིགས་དང་ཞུགས་པ་དང་སྦྱོར་བས་བསྡུས་པ་ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདས་པའི་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་འབད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་གྱི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་། དགུ་པར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་གདུལ་བྱ་ལ་

ཆོས་བརྗོད་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ལོངས་སྐུ་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དགུར་ཡང་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ ༼ གསུམ་དུ་བཞག་པ ༽། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །
མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །
རྣམ་པར་དག་པར་ཅི་རིགས་སྦྱར། །
འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ། །
གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པར་འདོད། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མ་དག་པའི་གནས་ནི་རྒྱུའི་གནས་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་སྦྱོར་བའི་བར་དུ་དང་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་ནི་སློབ་པ་རྣམས་དང་། །རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའི་གནས་ནི་མི་སློབ་པ་སྟེ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། །གནས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ། །འདི་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའོ་འདི་ནི་ཞུགས་པའོ་ཞེས་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དོ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་མས་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། སྤྲིབ་པ་མཐའ་དག་མ་དག་ལ་ཅི་རིགས་དག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྣང་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་ཚན་གཉིས་པོ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ་གང་ཟག་གསུམ་པོའམ། གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དེ། རྒྱུ་དང་ཞུགས་པ་སྦྱོར་བ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་པ་ནི་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །འབྲས་བུ་ནས་བླ་མའི་བར་ལྔ་དང་། འཇུག་པ་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་བར་གྱི་ལྔ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དག་མ་དག་གཉིས་ལྡན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སས་བསྡུས་པའོ། །དེའི་ལྷག་མ་བླ་མེད་དང་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་བཞི་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་བླ་མེད་ཅེས་པ་འདི་ལ་མི་སློབ་པ་ཞེས་དང་། བླ་མ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བས་སར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན། བློ་བརྟན་གྱིས་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སར་ཞུགས་པ་ཞེས་འགྲེལ་པར་མཛད་པ་ལྟར་ན། བླ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་སྦྱར་བ་དང་། བླ་མ་ས་བཅུ་པ་ལ་མི་སྦྱར་བར་སྤྱིར་སྦྱར་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་བཅུ་པ་དང་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཏེ་མ་བསྟན་པ་དང་། མི་སློབ་པ་དང་བླ་ན་མེད་པ་ཟློས་པ་དང་། དགུ་ཚན་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མི་འགྲོར་བ་དང་། སར་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་གོང་མ་རྣམས་དང་། དོན་གྱིས་ཟློས་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་ཙུང་མི་བདེ་འདྲ་བས། དབྱིག་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་མི་སློབ་པ་ནི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་འབད་རྩོལ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་ལས་འཕགས་པའི་སར་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་ཉན་རང་སོགས་དང་། སློབ་པའི་བྱང་སེམས་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བླ་མར་གྱུར་པའི་ས་བཅུ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནའང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དགུ་ཚན་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་འགྲོར་པ་དང་། གོང་འོག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་འཁྲུགས་པར་གོ་བའི་གནས་ལེགས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རང་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ལས་གཞན་ལས་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བས་སྣར་ཡང་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་འཚལ་

ལོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། འབྲས་བུ་ལྔ་སྤྱིར་བསྟན། ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་༼འབྲས་བུ་ལྔ་སྤྱིར་བསྟན༽། སྨོད་གྱུར་རྣམ་པར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྨོད་གྱུར་རྣམ་པར་སྨིན་བརྗོད་དང་། །
དེ་ཡི་དབང་གིས་སྨོབས་དང་ནི། །
འདོད་དང་འཕེལ་དང་རྣམ་དག་སྟེ། །
དེ་དག་འབྲས་བུ་གོ་རིམས་བཞིན། །

འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། སྨོད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་གང་དགེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །སྨོད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་དབང་གིས་དགེ་བ་ཤས་ཆེར་གྱུར་པ་སྨོབས་དང་ནི། །སྔོན་གོམས་པར་བྱས་པས་དགེ་བ་འདོད་པ་དང་དལྟ་གོམས་པས་དགེ་བ་འཕེལ་བ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། །དེ་དག་འབྲས་བུ་ལྔ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དང་།

ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བསྡོམས་ན་རྣམ་པ་ལྔར་འདུ་སྟེ། དགེ་བ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་དགེ་བའི་སྨོད་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དགེ་བའི་སྨོད་དུ་གྱུར་པ་མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་རྙེད་པ་དང་། ཡིད་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྐྱོའམ་སྨོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དགེ་བ་སྔ་མའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །སྨོད་དུ་གྱུར་པ་དེའི་དབང་གིས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྨོབས་དང་ལྡན་པ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་ནི། དགེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཆོ་འདིར་དགེ་བ་སྔ་མ་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་སྟར་མེད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པར་དག་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་༼ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་༽ནི། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོག་མ་དང་། །
དེ་གོམས་བྱས་དང་རྫོགས་པའོ། །
རྗེས་སུ་མཐུན་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །
བྲལ་བ་དང་ནི་ཁྱད་པར་དང་། །
བླ་མ་དང་ནི་བླ་ན་མེད། །
འབྲས་བུ་གཞན་ཏེ་མདོར་བསྡུས་པའོ། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། །གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་རིགས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཐོག་མའི་འབྲས་བུ་ནི་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་དང་། །དེ་གོམས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སློབ་པ་རྣམས་དང་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མི་སློབ་པའོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུའི་དངོས་པོའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྤོང་བའི་ལམ་

སྐྱེ་ཐོག་མའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་གོམས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དག་དང་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། །བླ་མའི་འབྲས་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་དང་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ་འདི་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཞན་ཏེ་མདོར་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་བསྡུས་དོན་ནི། བྱང་བར་བྱ་བའི་སྒོམ་པ་དང་། བསྲབ་པའི་སྒོམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་སྒོམ་པ་དང་། གོང་མ་ཡང་དག་པར་རྫོམ་པའི་སྒོམ་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་འདྲེ་བའི་ཕྱིར་འདྲེ་བའི་སྒོམ་པ་དང་། ཞུགས་པའི་སྒོམ་པ་དང་། མཆོག་གི་སྒོམ་པ་དང་། ཐོག་མའི་སྒོམ་པ་དང་། བར་མའི་སྒོམ་པ་དང་། མཐའི་སྒོམ་པ་དང་། བླ་མ་དང་བཅས་པའི་སྒོམ་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་པ་སྐྱེ་གང་དམིགས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཐོབ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །གནས་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། རིགས་ལ་གནས་པའི་སྐལ་པ་ཡོད་པའི་གནས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་སྐྱེ་སྦྱོར་བའི་བར་རྫོམ་པའི་གནས་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་གནས་དང་། རྒྱན་དང་བཅས་པའི་གནས་དང་།ས་བཅུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་དང་།བླ་ན་མེད་པའི་གནས་སོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། བསྡུས་པ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་དང་། སྔོན་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་།བཤད་པའོ། །དེ་ཡང་བསྡུས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལྔའོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་ནི་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །སྔོན་གོམས་པར་བྱས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་བཞིའོ། །བསྟན་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །བཤད་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་སྟེ་དེ་དག་ཉིད་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་ལེའུ་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་པའོ།
།

རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་བས་སྔ་མ་སྔ་མ་རྒྱུ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་མ་ནི་མཐོང་ལམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། མཐོང་ཟིན་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསུམ་སྟེ་དེ་བཞིར་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་འདུའོ། །

དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔ་མ་སྔ་མ་དང་ཆོས་མཐུན་པའམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ལམ་ལ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོམས་པར་བྱས་པ་དང་རྫོགས་པ་གཉིས་ལ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱས་ཏེ་རང་སའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་བླ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉན་རང་ལས་བླ་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་འདི་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་སྔོན་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་གཞན་ཏེ། གོང་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གིས་ལམ་མཐའ་དག་གི་འབྲས་བུ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྤྱི་རིགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་བྱས་ན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་དོ། །

དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་ལེའུའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

ཞེ་ཀ།ཁ།ག།ཀ།ཁ།།ཁ།

གཉིས་པ་ཐུན་མིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ (མདོར་བསྟན་)། བླ་མེད་ཉིད་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བླ་མེད་འདི་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། །
དམིགས་པ་དང་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ། །
བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །

ད་ནི་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་བཤད་དགོས་པས་དེ་བརྗོད་པ་བླ་མེད་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། །དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ། །བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ།

ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་ནི། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ (རྒྱས་བཤད་) ལ། སྒྲུབ་པ་བླ་མེད། དམིགས་པ་བླ་མེད། ཡང་དག་འགྲུབ་པ་བླ་མེད་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ (སྒྲུབ་པ་བླ་མེད་) ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ (མདོར་བསྟན་)། སྒྲུབ་པ་དག་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྒྲུབ་པ་དག་ནི་རྣམ་དྲུག་སྟེ། །
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལའོ། །
དམ་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། །
རྗེས་སུ་མཐུན་ཆོས་མཐའ་སྤངས་དང་། །
ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད། །

སྒྲུབ་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པའོ། །འདི་ལྟར་དམ་པར་སྒྲུབ་པ་དང་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་བསྒྲུབ་པ་དང་། །ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྒྲུབ་པའོ།

སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གམ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལའོ། །སྒྲུབ་པ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། དམ་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ (རྒྱས་བཤད་) ལ། གོང་གི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྔ་ལས། དང་པོ། དམ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲུབ་ཚུལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས། བསྒྲུབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའོ། །དང་པོ་ (སྒྲུབ་ཚུལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་)། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དམ་པ་བཅུ་གཉིས་བདག་ཉིད་དེ། །

རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་དང་། །
ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་ཟད་དང་། །
རྒྱུན་མི་འཆད་དང་ཚོགས་མེད་དང་། །
དབང་འབྱོར་བ་དང་ཡོངས་གཟུང་དང་། །
རྩོམ་དང་འཐོབ་དང་རྒྱུ་མཐུན་དང་། །
འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །

དེ་ལ་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འདོད་པ་དང་མཆོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དམ་པ་དང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ཡུན་རིང་བ་དམ་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པས་མི་ཟད་པ་དམ་པ་དང་། །བདག་གཞན་མཉམ་པར་མོས་ཏེ་སྦྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དམ་པ་དང་གཞན་གྱི་སྦྱིན་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ཚོགས་མེད་པ་དམ་པ་དང་། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དམ་པ་དང་། །མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པས་རྩོམ་པ་དམ་པ་དང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པས་འཐོབ་པ་དམ་པ་དང་གཉིས་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་རྣམས་རྒྱུ་མཐུན་པ་དམ་པ་དང་། །ས་བཅུ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི་འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་ཅིང་སྒྲུབ་པ་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ་དམ་པའི་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་ལ་དམ་པ་བཞིས་པ་ཙི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །གང་ཞེ་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་དམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་མི་འདོད་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡུན་རིང་བ་དམ་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པས་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དམ་པ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མོས་པས་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་མེད་པ་དམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དམ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་སྒྲུབ་ཚུལ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ས་མཚམས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྩོམ་པ་དམ་པ་ཚོགས་སྦྱོར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐོབ་པ་དམ་པས་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པ་དམ་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་དུ་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྒྱུ་མཐུན་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། འགྲུབ་པ་དམ་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་བྱང་སེམས་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)། དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་གྱིས་ནི། །
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དོ། །

དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་བཅུ་གཉིས་པོའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནི། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དོ།

བཤད་མ་ཐག་པའི་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཕྱིར་དམ་པའམ་མཆོག་གི་དོན་གྱིས་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དེ། ཚུ་རོལ་ཏེ་དམ་པ་མིན་པ་དམན་པའི་ས་ལས་འདས་པས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱས་བཤད་༽ལ། ངོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ་༼ངོ་བོ་༽། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །
བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །
སྨོན་ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །
འདི་དག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུའོ། །

ཁ་ཅིག་བཅུ་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ལ་དེ་དག་གི་མིང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་། །སྨོན་ལམ་དང་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ། །འདི་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའོ།

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པར་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འཁྲུགས་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་གནས་ལ་སྤྲོ་ཞིང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཇུག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་མི་གཡོ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འབྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། དགེ་རྩ་རྒྱུད་མི་ཟ་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའོ། །

གཉིས་པ་༼བྱེད་ལས་༽། ལས་ནི་རྗེས་སུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ལས་ནི་རྗེས་སུ་འཛིན་བྱེད་དང་། །
གནོད་མི་བྱེད་དང་དེ་ལ་བཟོད། །
ཡོན་ཏན་འཕེལ་དང་འཇུག་ནུས་དང་། །
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །
མི་ཟད་པ་དང་རྟག་འཇུག་དང་། །
ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་སྨིན་པར་བྱེད། །

འདི་དག་གི་སོ་སོའི་ལས་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པའི་ལས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་གནོད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་བཟོད་པས་ནི་གཞན་གྱིས་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བཟོད་

ནུས་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱིས་མགུ་བར་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྒོར་འཛུད་ནུས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་བྱིན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བའི་སྒོ་ནས་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་སྨོན་ལམ་གྱིས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། །སྟོབས་ཀྱིས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་སོགས་ལ་ངེས་པར་འཇུག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་ཆོས་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་རྨོངས་པ་དང་བྲལ་བས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ།

ཕར་ཕྱིན་བཅུ་པོ་དེའི་ལས་ནི་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཚིམ་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་གཞན་གནོད་གཞིར་བཅས་སྤོང་བ་དང་། བཟོད་པས་གནོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་འཛུད་ནུས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་གཞན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྔོ་བ་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་རྟེན་དེས་སྦྱིན་སོགས་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རང་ཉིད་མ་ནོར་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གཞན་ཚུལ་དེས་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་མདོར་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང་། རྒྱས་པར་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ མདོར་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་དེའི་བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ་ དངོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཇི་ལྟ་བུར། །
ཆོས་རྣམས་བཏགས་པར་མཛད་པ་དག །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་པར་ཡང་། །
ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་བྱེད་པའོ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཆོས་རྣམས་བཏགས་པར་མཛད་པ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་རྟག་པར་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པའོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུར་བཏགས་པར་མཛད་པ་དེ་དག་གོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ན། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་པའམ་བཏགས་པ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་གཟུང་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་བསྟན་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དུས་རྟག་པར་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ༼ དེའི་བྱེད་ལས ༽། ཁམས་བརྟས་བྱེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཁམས་རྟས་བྱེད་དང་འཇུག་བྱེད་དང་། །
དེ་ནི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་འཐོབ་ཅེ་ན། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཁམས་བརྟས་པར་བྱེད་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བས་ནི་ཐོས་པ་དེའི་དོན་ལ་སྙིང་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཡིས་ནི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་དེ་ཉིད་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་དོན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྒོམས་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་ལམ་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་དོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ལ་ཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ ༼ རྒྱས་པར་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ ༽ ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ ༼ མདོར་བསྟན ༽། དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་བཅུ་དང་། །
ཡང་དག་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ས་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། །ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་པ་བཅུ་དང་ཡང་དག་པ་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ ༼ རྒྱས་བཤད ༽ ལ། ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ངོ་བོ་ཕན་ཡོན་བཅས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ ༼ ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ངོ་བོ་ཕན་ཡོན་བཅས་པ་བསྟན་པ ༽། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱིན་པ་དང་། །
ཉན་དང་ཀློག་དང་ལེན་པ་དང་། །
འཆད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། །
དེ་སེམས་པ་དང་བསྒོམ་པའོ། །
སྤྱོད་པ་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །
བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །

ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་གང་ཞེ་ན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་དེ་ལ་མཆོད་པ་དང་གཞན་དག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཀློག་པ་ལ་ཉན་པ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀློག་པ་དང་དེའི་ཚིག་བློ་ལ་ལེན་པ་དང་། །ཚིག་དང་དོན་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་ཚིག་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། །དེའི་དོན་ལ་སེམས་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ་བསྒོམ་པའོ། །ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།

དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་བསྡུས་ནས་རྣམ་པ་བཅུར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་བསྡུས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཉན་པའི་དབང་པོས་ཉན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཀློག་པ་དང་། ཇོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་བློ་ལ་ལེན་པ་དང་། ཚིག་གི་དོན་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། བློ་ལ་བླངས་ཟིན་པ་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་བཅུ་པོ་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་འདུ་བས་ན་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་པ་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི་རེ་རེ་ལའང་བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དེ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཕན་བདེ་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཅིང་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་འབྲི་བ་དང་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་རྩ་ཀུན་ལས་འཕགས་པར་རྒྱ་ཆེར་བསྔགས་པ་ནི་མདོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་༼ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་༽། ཁྱད་པར་ཕྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཁྱད་པར་ཕྱིར་དང་མི་ཟད་ཕྱིར། །
གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་མ་ཞིའི་ཕྱིར། །

ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་དག་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་བསྟན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་ཡང་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་དེ་མ་ཞི་བའི་མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་རྣམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ཁྱད་པར་དུ་བསྔགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡི་གེར་འབྲི་བ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ཆོས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲི་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཕགས་སོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་དོན་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མ་ཞི་བར་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན་༽ནི། མི་གཡེངས་ཕྱིན་ཅི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་གཡེང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར། །
འགྱུར་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས། །

རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར། །འགྱུར་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་

ཆོས་སོ།

ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་དོན་ལས་མི་གཡེངས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་ནུས་པས་ན་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ (རྒྱས་བཤད་) ལ། མི་གཡེང་པ་ཞི་གནས་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ (མི་གཡེང་པ་ཞི་གནས) ། ལྡང་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ལྡང་དང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །
དེ་བཞིན་རོ་མྱང་བྱིང་དང་རྒོད། །
ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པ་དང་། །
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ངར་འཛིན་དང་། །
ཆུང་ངུའི་སེམས་ནི་གཡེང་བ་སྟེ། །
བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །

དེ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་མེད་པ་ནི་མི་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། གཡེང་བ་དྲུག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྡང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རོ་མྱང་བ་དང་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ནི་ནང་གི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །དེ་ལ་མཚན་མར་བཟུང་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པ་ནི་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ངར་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །ཆུང་ངུའི་སྣེ་ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྟེ། །བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱའོ།

མི་གཡེང་པའི་ཞི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡེང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པའོ། །གཡེང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཡེང་བ་མིག་ཤེས་སོགས་ཚོགས་ལྔ་སྟེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྡང་བ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའམ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་གཡེང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་མྱང་བ་དང་། བྱིང་རྒོད་དང་། མཚན་མའི་གཡེང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པས་མཚན་མར་བཟུང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་ངར་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའམ། ངར་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་ཐེག་དམན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ནི་དེ་ལྟར་གཡེང་བ་དྲུག་སྟེ། དེ་དྲུག་པོ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཡོངས་གཅོད་མི་གཡེངས་པའི་ཞི་གནས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། ནང་དུ་རྩེ་གཅིག་པར་གནས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཙམ་ལ་འདག་གྲོལ་དུ་འཛིན་པ་སོགས་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ངར་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཏན་ལྟ་བུ་དང་། དེར་མ་ཟད་དམན་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་དང་ཡང་བྲལ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་

པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་༼ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་༽ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན་༽། ཡི་གེ་དོན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡི་གེ་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །
མི་འཕྲོ་བ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས། །
མ་དག་དག་དང་གློ་བུར་དང་། །
མི་སྐྲག་བ་དང་ཁེངས་པ་མེད། །

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། །མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་དང་། །མ་དག་པ་དང་དག་པ་གཉིས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་གློ་བུར་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། །མི་སྐྲག་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷག་མཐོང་ནི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ན། ཡི་གེ་དང་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འཕྲོ་བ་དང་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་ཏེ་དེ་གཉིས་དང་། དག་མ་དག་དང་། གློ་བུར་བ་དང་། མི་སྐྲངས་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་པ་དང་བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་མདོར་བསྟན་དང་མཚུངས་པར་བཅུ་སྟེ། ༡ ཇོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༢ བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༣ གཉིས་སྣང་གི་རྒྱུ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ ༤ གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ ༥ ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་༦ གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀུན་མི་འདའ་བར་ཤེས་པ་ཆོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༧ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༨ རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་གློ་བུར་བར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༩ གདོད་ནས་དག་པས་ཀུན་ཉོན་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྲངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༡༠ རྣམ་བྱང་འཕེལ་བ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པས་ང་རྒྱལ་བ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དང་པོ་༼ཇོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་༽། འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་འདྲིས་ཕྱིར་དང་། །
མ་འབྲེལ་ཕྱིར་དང་མ་འདྲིས་ཕྱིར། །
དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། །
དེ་ནི་ཡི་གེ་མ་ལོག་པའོ། །

ཡི་གེ་རྣམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་འདིའི་མིང་ནི་འདིའོ་ཞེས་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་གཉིས་ལས་ལྡོག་པས་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་མ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར། །སྔ་མ་གཉིས་དོན་ཡོད་པ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་དོན་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

དང་པོ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་དག་ནི་གོ་རིམ་མ་ནོར་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་ལས་བཞག་པའི་བརྡ་དེ་ལ་དོན་གང་གི་བརྡ་ཡིན་པར་བློ་ལ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཀ་སྔོན་དང་བ་རྗེས་སུ་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་པར་བརྗོད་ཚེ་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་གོ་བར་བྱེད་ཀྱི། བ་སྔོན་དང་ཀ་རྗེས་སུ་བྱས་པའམ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་སོ་སོར་ཕྲལ་ཏེ་བརྗོད་ན་དེ་གོ་མི་ནུས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་བརྡ་དེ་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་བརྡ་ཡིན་པར་སྔར་ནས་འདྲིས་པའི་བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་ལ་བརྡ་དེས་དོན་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་གཞན་པའི་མིས་དེ་ལྟར་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲིས་འབྲེལ་གཉིས་ལས་བརྡ་དེ་དོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་དོན་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྡ་ལས་དོན་གོ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་རྟོགས་པས་འབྲེལ་པ་གསར་དུ་བྱས་ཤིང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཡིན་གྱི། མིང་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡི་གེ་ལས་དོན་རྟོགས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་དོན་དུ་སྨྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་ ༼ བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ ༽ ། གཉིས་སུ་སྣང་བར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི། །
དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །
དེ་ནི་དོན་ལ་མ་ལོག་པ། །
ཡོད་དང་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་དོན་ལ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དེར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ།

འདི་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པས་ཡོད་པའི་མཐའ་སྤངས་ལ་སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་མེད་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དོན་ནམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལས་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ། །

གསུམ་པ་ ༼ གཉིས་སྣང་གི་རྒྱུ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ ༽ ། རྟོག་པ་དེ་ཡིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྟོག་པ་དེ་ཡིས་བསྒོས་པ་ཡི། །
རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་ནི། །
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ལོག་པ། །
གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ལའོ། །

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པ་ཡིས། །རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་ཤེས་པ་དེ་ནི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅེ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ལ་སྟེ་རྟོག

པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བརྗོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་མ་བསྒོམས་པའོ།

གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་དེ་ཡིས་བསྒོས་པ་ཡི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་གང་ཡིན་པ་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་དམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དེའི་གནས་སམ་གཞི་གང་ཞེ་ན། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱུར་ཤེས་པ་སྟེ་ཀུན་གཞི་ལ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཆ་ནས་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་དང་། དེའི་མཐུས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཀུན་གཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་ཤེས་པའོ། །

བཞི་པ་ ༼གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ༽།

དོན་གྱིས་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དོན་གྱི་མེད་དང་ཡོད་པ་སྟེ། །
སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་བཞིན་དུ་འདོད། །
དེ་ནི་མི་འགྲོག་མ་ལོག་སྟེ། །
ཡོད་དང་མེད་པ་མི་འགྲོ་ཕྱིར། །

དོན་གྱིས་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་སྟེ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་ཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དེ། །དེ་དག་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། །དེའི་འཁྲུལ་པ་ཙམ་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་ལ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་སེམས་མི་འགྲོ་བ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སེམས་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་དོན་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལ་ནི་མི་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའམ་མི་འགྲོ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ ༼ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ༽།

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་ཕྱིར། །
ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ། །
རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ལོག་པའོ། །
དོན་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལའོ། །

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ནས་ཡིད་དང་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཁོ་ན་རུ་ཤེས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ །མཚན་ཉིད་གང་ལ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་འདི་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལའོ།

ཡང་དག་པའི་དོན་གྱིས་རང་མཚན་ལ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་སྟེ།

སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་མེད་ཅིང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་སུ་སྣང་བ་གང་ཇི་སྙེད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་རང་མཚན་སོ་སོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཡང་དག་པར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་ཞེས་སོ་སོའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ལ་བརྗོད་ཀྱང་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་མཚན་དུ་བརྗོད་པའོ། །

དྲུག་པ་༼གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀུན་མི་འདའ་བར་ཤེས་པ་ཆོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ༽། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །
འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །
དེ་ཕྱིར་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་དེར། །
དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །

ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །འདི་ལྟར་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་དེར་ཤེས་པ། །དེ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ་

གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་གཏོགས་པར་འདི་ལྟར་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེར་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བདུན་པ་༼དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ༽། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད། །
མ་སྤྱངས་པ་དང་སྤྱངས་པ་ལས། །
དེ་ནི་མ་དག་རྣམ་དག་སྟེ། །
དེ་ཡང་དེ་ལས་ལོག་པའོ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། །མ་སྤྱངས་པ་དང་དེ་སྤྱངས་པ་ལས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་དང་དག་མ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་དོན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི། རང་གི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་མ་སྤྱངས་པ་དང་སྤྱངས་པ་ལས་གང་ཟག་དེ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེའང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དོན་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་གློ་བུར་བར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱི། །
རྣམ་པར་དག་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན། །
གཉིས་ནི་གློ་བུར་བྱུང་བ་སྟེ། །
དེ་ཡང་དེ་ལ་མ་ལོག་པའོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཡིན་ལ། །རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་ནི་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡང་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་གནས་ལུགས་གཉུག་མའི་དོན་ནོ། །སླར་མ་དག་པ་དང་ཕྱིས་དག་པ་གཉིས་ནི་སྣང་ཚུལ་ཙམ་གྱི་ངོར་གློ་བུར་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་གློ་བུར་བ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

རྣ་བའི་ས་བཅད་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཆོས་རྣམས་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི། །
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མེད། །
མེད་ཕྱིར་དེ་བས་སྐྲག་དང་དྲེ། །
མེད་དེ་དེ་འདིར་མ་ལོག་པའོ། །

ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་མེད་ལ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་སྐྲག་པ་དང་ང་། །རྒྱལ་བ་ཡང་མེད་དེ་དེ་འདིར་སྐྲག་པ་མེད་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་བཅིང་པ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་གང་ཡང་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན། འདི་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་འཕེལ་བས་སྐྲག་པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་འཕེལ་བས་ང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། སྐྲག་པར་བྱ་བ་དང་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པའི་གཞི་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྔངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ།

གསུམ་པ་ ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཅུའི་སྒོམ་ལམ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུར་བཞག་པ་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐང་བ་ནི། དང་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཅུའི་སྒོམ་ལམ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་ ། གང་ལ་གང་ཞིག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འཁྲུལ། །
མ་འཁྲུལ་གང་ཞིག་གང་ལ་དང་། །
འཁྲུལ་དང་མ་འཁྲུལ་འབྲས་བུ་ཉིད། །
དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་མཐའ་མའོ། །

འདི་དག་ནི་རྒྱས་པར་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་པོ་དག་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་ལན་ཏེ་གང་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡོངས་གྲུབ་དང་གང་ཞིག་འཁྲུལ་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་གང་ལས་འཁྲུལ་པ་གཞན་གྱི་དབང་དང་། །མ་འཁྲུལ་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། །འཁྲུལ་པ་དང་མ་འཁྲུལ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་མའོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ནི་དམིགས་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་དག་སྟེ། ཚིག་དང་པོ་གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་གང་གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ལའོ། །དེ་བས་ན་འདིར་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བརྒྱལ་བ་དང་ལན་ནི་ལྷག་མ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱལ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་མེད་ན་ཇི་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དུ་མི་རུང་ཞེ་ན། །དེའི་ལན་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་ནི་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་སྔར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱིས་རྣམ་པར་བྱང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །རྣམ་པར་བྱང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆད་ ༥༧ པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུའམ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་པོ་འདི་ལ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། ལན་ཏེ་རྣམ་གྲངས་བཞིས་བསྟན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་པའམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་ལ། གང་གི་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་གང་གིས་མི་རྟོག་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་རང་མཚན་ལ་མ་ལོག་པ་དང་། གང་ལ་མི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་སྤྱི་མཚན་ལ་མ་ལོག་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟའི་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བརྒྱལ་བ་དང་ལན་ཅི་རིགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་བསྟན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གམ། མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། ཀུན་ཉོན་མེད་ན་ཅི་ལྟར་དམིགས། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་མི་རུང་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དུ་མས་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བསལ་ན་འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་མྱང་འདས་འཕེལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་ལས་བརྩམས་སྟེ་འབྱུང་བས་འདི་ནི་བརྒྱལ་བར་བྱ་བའི་གནས་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ལན་ནི་བཞི་སྟེ། གཟུང་འཛིན་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྣང་བའི་ལན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ན་སྔར་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་མི་འཐད་པའི་བརྒྱལ་ལན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་གློ་བུར་གྱིས་སྒྲིབ་ཡོད་མེད་ལས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྔར་མ་དག་པ་ཕྱིས་དག་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་དག་པ་སླར་མི་ལྡོག་ཅིང་འགྲིབ་པ་ཡོད་པས་ན་འཁོར་བ་རྒྱུན་འཆད་ཅིང་མྱང་འདས་འཕེལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་བརྒྱལ་ལན་འགྲིབ་མེད་དང་ཁེངས་མེད་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀུན་བྱང་ལ་ཚད་མ་མཆིས་པས་ན་འདི་ལ་འགྲིབ་ཏུ་མི་མངོན་ཏེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་དམིགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཞེས་ཚིག་དང་པོ་གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་དང་པོ་ཡོད་མེད་དང་ཡོངས་གྲུབ་སྒྲུར་ཚུལ་ནི། འདྲིས་འབྲེལ་དག་ལས་ཡི་གེ་དོན་ཡོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཤེས

པས། སྨྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའམ། རྒྱ་གར་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་སྟེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་སོད་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་མིང་གིས་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་རྟུང་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པས་ན། ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གནད་མཐུན་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་དོན་ལ་མ་ལོག་པ་ནི་གནས་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །གནས་སམ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་གཞན་དབང་སྟེ་སྣང་བའི་གཞིའམ་རྒྱུ་ཡིན་པས་གནས་ཡིན་ལ། སྣང་ཟིན་ནམ་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བཏགས་པའོ། །ཡང་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཅིག་ལྟར་ན། གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འགྲུལ། །མ་འགྲུལ་གང་ཞིག་གང་ལ་དང་། །འགྲུལ་དང་མ་འགྲུལ་འབྲས་བུ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གང་ལ་འགྲུལ་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཅན། མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྣང་བ་ལ་འགྲུལ། གང་ཞིག་འགྲུལ་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱུའམ་གནས་གང་ལས་འགྲུལ་ན་རྟོག་པས་བསྒོས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་སོ། །མ་འགྲུལ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། དོན་གྱིས་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་མ་འགྲུལ་པའི་ངོ་བོའམ་ཡུལ་ཅན་ནོ། །གང་ལ་མ་འགྲུལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའམ། སྤྱི་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་ལའོ། །འགྲུལ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཀུན་ཉོན་དང་། མ་འགྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའམ་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་བྱང་བསྟན་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྒྱུ་མ་ཐ་སྙད་དང་། ཕྱི་མ་དོན་དམ་གྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་མ་ཞེས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པའམ་ཐ་མ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀའི་མཐའ་མྱང་འདས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་ན། དོན་གྱིས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཉོན་གྱི་མཐའ་མ་དང་། མྱང་འདས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ལྷག་པ་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་བྱང་གི་ཐ་མ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་འཁོར་འདས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་མཐའ་རྫོགས་པའི་ཚད་དང་། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བསལ་བཞག་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་གནས་འདི་དག་ལ་འཆད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་རེ་ཞིག་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱི་གཞུང་བཞིན་གསལ་བར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་བཅུ་པོ་དེས་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་མ་ལོག་པར་བསྟན་པས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུར་བཞག་པ་འགྲིལ་པས་ཁ་བསྐང་བ་ །

ཡོད་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་དང་། །
གནས་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད། །
མི་རྟོག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །
རྟག་པར་འོད་གསལ་ཉིད་དང་ནི། །
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་དང་། །

དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད། །
འགྲིབ་པ་མེད་དང་ལྷག་མེད་པ། །
རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་བཅུ་ཞེ་བྱ། །

ཡི་གེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡོད་མེད་དང་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་གནས་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་མི་རྟོག་པ་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་རང་བཞིན་གྱིས། །རྟག་པར་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དང་ནི་མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། །མི་སྐྲག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ལྷག་པ་མེད་པ་དང་། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། གོང་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གནས་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པར་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་རྟོག་གེའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་མཐའ་གཉིས་སྤོང་བའི་སྒྲུབ་པ་ལ། བདུན་ཚན་དང་པོ་དང་། བདུན་ཚན་གཉིས་པའོ། །དང་པོ་ (བདུན་ཚན་དང་པོ་) ཐ་དད་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། །
མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀ་དང་། །
གང་ཟག་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །
སྐུར་འདེབས་མཐའ་རྣམས་གཉིས་གཉིས་དང་། །
མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་མཐའ། །
རྟག་དང་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་དང་། །
གཟུང་དང་འཛིན་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །
རྣམ་པར་བྱང་ལ་གཉིས་དང་གསུམ། །

མཐའ་གཉིས་སྤང་བ་བསྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། བདག་དང་ཕུང་པོ་ཐ་དད་པར་ལྟ་བའི་མཐའ་དང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བའི་མཐའ་དང་། །གཟུགས་སོགས་རྟག་གོ་ཞེས་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་དང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་སྟེ་དེ་གཉི་ག་དང་། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། །སྐུར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། །མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོའི་མཐའ་དང་། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་པ་དང་དེ་མེད་དོ་ཞེས་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་མཐའ་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཐའ་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཐའ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་གཉིས་དང་གསུམ་སྟེ་ཕྱི་མ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་གསུམ་མོ།

གང་གི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

མཐའ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་བདག་དང་ཐ་དད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འཛིན་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་བདག་མེད་པ་ནས་ཤེད་བུ་མེད་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་པ་ལས་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་བཏགས་དོན་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེས་ན་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་འཛིན་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐའ་དང་། གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐའ་སྟེ།

དེ་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་ནི། གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པར་ཡང་མི་རྟོག་མི་རྟས་པར་ཡང་མི་རྟོག་པ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་བསྒོམ་པ་སྟེ། མདོ་ལས། གཟུགས་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་སྣང་ཙམ་དུ་མེད་པར་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་གང་ཟག་ཡོད་པ་དང་སེམས་སོགས་ཆོས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་ཆོས་མེད་པར་སྐུར་འདེབས་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་སྒྲོ་སྐུར་དེ་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་བདག་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་སོགས་ཆོས་ལ་སྒྲོ་སྐུར་སྤོང་བ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་ལ་སེམས་མེད་པ་དང་སེམས་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་དགེ་བ་དང་ཀུན་ཉོན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དགེ་བ་དང་རྣམ་བྱང་ལ་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྟ་བའི་མཐའ་དེ་དག་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། གང་མཐའ་དེ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་མི་བརྗོད་མི་སྨྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་ཅིང་དེ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་མེད་པའམ་རྒྱུན་ཆད་དེ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ།

དེ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི་དབུས་སུ་བསྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་སུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་ཀུན་ཉོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་འགགས་པའི་རྣམ་བྱང་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། རིག་དང་མ་རིག་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །

དེའི་དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་སྨོན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་དུ་ཤེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་ཅིག་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཤེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཏེ་རིམ་པ་ལྟར་འཆི་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་བར་སྲིད་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ། འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཉོན་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་བྲལ་བ་ནི་རྣམ་བྱང་སྟེ་དེ་ལའང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། མདོར་བསྡུ་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པའམ། རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་ཅིང་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་དེ་དག་གིས་སྦྱང་བྱ་དེ་དག་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་ཞེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་

ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་སྣང་བ་དང་གཉེན་པོ་དང་སྟོང་པ་དང་མ་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གདོད་ནས་མཐའ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེས་སྟོང་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ནས་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདུན་ཚན་ཕྱི་མ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་(མདོར་བསྟན་) རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །
དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད། །

ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད།

གོང་དུ་བསྟན་པ་དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའམ། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་) དངོས་མེད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་ཞི་བྱ་དང་། །
ཞི་བྱེད་སྐྲག་བྱ་དེ་ལ་འཇིགས། །
གཟུང་དང་འཛིན་དང་ཡང་དག་ཉིད། །
ལོག་པ་ཉིད་དང་བྱེད་དང་མིན། །
སྐྱེ་བ་མེད་དང་མཉམ་པའི་དུས། །
དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །

བདུན་གང་ཞེ་ན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དེ་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་ཞི་བར་བྱ་བ་སྤང་བྱ་དང་། །ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉེན་པོར་ལྟ་བ་དང་སྐྲག་བྱར་རྟོག་པ་དང་དེ་ལ་འཇིགས་པར་སྐྱེ་བ་རྟོག་པ་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། །ལོག་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་སྤང་བྱ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པར་རྟོག་པ་དང་། །གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་བྱ་མཉམ་པའི་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ། །བདུན་པོ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་མཐའའོ།

རྣམ་རྟོག་གི་མཐའ་གཉིས་ཟུང་དུ་སྦྲུར་བ་བདུན་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་པས་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་སྟེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་སྟོང་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་བར་བྱ་བ་སྤང་བྱ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉེན་པོ་ལ་དེ་དང་དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ལ་ལ་ནམ་མཁས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་དུས་ཏེ་ནམ་མཁའ་འདི་སོལ་ཞེས་ཟེར་

ན། འོད་སྲུང་འདི་ཅི་སྙམ་དུ་སེམས། ནམ་མཁའ་འདི་བསལ་བར་ནུས་སམ་ཞེས་སོགས་གསུང་པ་ལྟ་བུའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་སྐྲག་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་རྟོག་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། མཐའ་དེ་དག་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། འོད་སྲུང་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་མོ་མཁན་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་འཇིགས་འཇིགས་ལྟ་ཞིག་བྲིས་ནས། དེས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ་ཁ་སྦུབ་ཏུ་འགྱེལ་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་བ་དང་དེ་ལ་སྐྲག་པའང་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་མཐའ་དེ་གཉིས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་སྔ་མ་ནམ་མཁའི་དཔེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ནས། ཆོས་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་བྱེད་ལྟ་བུར་བསམ་ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བཤིག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་རྣམས་ལ་སྐྲག་པ་དེ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་ནམ་མཁའ་བསལ་བར་མི་ནུས་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡེ་ནས་རྗེས་སུ་སོང་བར་བསྟན་པའོ། །དཔེ་ཕྱི་མ་རི་མོ་མཁན་གྱི་དཔེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པའོ། །འདི་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་འཆད་ཚུལ་བློ་བརྟན་འབྲེལ་པ་ན་སྣང་ངོ་། །གཟུགས་སོགས་ལ་གཟུང་བ་དང་། མིག་སོགས་ལ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བྱེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་དེས་སྒྱུ་མ་བྱེད་པ་ཉིད་ཟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གྲུབ་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་མ་གྲུབ་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མི་གྲུབ་པས་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དེས་བསྟན་ཏོ། །ཟག་མེད་ལ་ཡང་དག་པ་གཉིས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་རླུང་གིས་དྲུད་པ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཤིང་དེ་གཉིས་ཚིག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཇི་ལྟར་མེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་ཤིང་ལས་མི་བྱུང་ལ། དེས་ཤིང་དེ་ཉིད་བསྲེགས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་མིན་པའམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཤིང་ལྟ་བུ་ལས། ཡང་དག་པ་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་འབྱུང་ལ། མེ་དེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་འཚིགས་པ་ལྟར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་དང་ལོག་པ་ཞེས་རིས་སུ་མ་ཆད་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་ངོ་སྙམ་དུ་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྤོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་ནུས་པའམ། བྱེད་པ་མིན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་སེལ་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མར་མེ་བྱུང་ན་མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཡང་། འོད་སྲུང་མར་མེ་དེ་འདི་ལྟར་བདག་གིས་མུན་པ་མུན་ནག་གང་དག་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱང་། མར་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་མུན་པ་མུན་ནག་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད་དེ། མར་མེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་མུན་པ་སེལ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་སྤོང་དཀའ་ཞིང་ཚན་ཆེ་བས་ན་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ་སྙམ་དུ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་བྱ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགག་མི་ནུས་པས་སྤོང་གཉེན་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའམ། མཉམ་པའི་དུས་ཅན་དུ་འགྱུར་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྦྱོར་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྱིམ་མམ། ཁང་པའམ། ཁང་ཁྲུན་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་འདས་པར་སྲུས་ཀྱང་མར་མེ་མ་བུས་པ་དེར་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མར་མེ་དེ་བུས་ན། འོད་སྲུང་འདི་ཅི་སྙམ་དུ་སེམས། མུན་པ་མུན་ནག་དེ་འདི་ལྟར་བདག་ནི་

ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་བདག་ནི་འདི་ནས་མི་འགྲོའི་སླམ་དུ་སེམས་སམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སྣང་བ་སྐྱེས་ན་མུན་པ་ངེས་པར་འགག་པ་དང་། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་མི་འགྲོགས་པ་དང་། མུན་པ་ཡུན་ཅི་རིང་ཡང་དེར་མར་མེ་སྦར་བ་མི་སྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེ་དེའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དེ་དག་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཟུང་རེ་སྦྲར་བ་བདུན་ཚན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཞིག་སྒྲོ་སྐུར་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་ན་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་བྱ་ལ། མཐའ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤོང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གོང་གིས་བཅད་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཁྱད་པར་ཅན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་མེད་ནི། །
ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། །ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི། །ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པའོ།

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་ས་བཅུ་པོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་ཤས་ཆེར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ལམ་སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་གཉིས་པ་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི། རྣམ་པར་བཞག་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྣམ་པར་གཞག་དང་དེ་བཞིན་དབྱིངས། །
སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་དང་འཛིན་པ་དང་། །
ངེས་པར་འཛིན་དང་རབ་ཏུ་འཛིན། །
རབ་ཏུ་རྟོགས་དང་རབ་རྒྱས་དང་། །
རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྣལ་འདུག་དང་། །
ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པར་འདོད། །

དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ལས་ཆོས་བརྟགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། །བསྒྲུབ་བྱ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་དང་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱི་དམིགས་པ་དང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་འཛིན་པ་དང་། །བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་ངེས་པར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་དང་། །ས་བདུན་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དམིགས་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་རྣལ་དུ་འདུག་པའི་དམིགས་པ་དང་། །ས་དགུ་པ་ཡན་ཆད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

སྒྲུབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་མཐའ་དག་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་ས་དང་ལམ་དང་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་གང་དག་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ཇི་སྙེད་པའི་གནས་ལ་མ་ནོར་བར་དམིགས་པ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་དང་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཕར་ཕྱིན་བཅུར་འདུ་བས་ན་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པས་ན་ཕར་ཕྱིན་དེ་དག་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་དག་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སྙིང་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ནི་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཤིང་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ངེས་པར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པས་དམིགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་ས་དྲུག་པོ་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བདུན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀུན་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་སྲིད་ཞིའི་ཆོས་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་འབད་རྩོལ་དང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་རྣལ་དུ་འདུག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་དགུ་པ་བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གསུམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཕྲིན་ལས་ཕུལ་བྱུང་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་ཕུལ་བྱུང་གསུམ་འབྱུང་བའི་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་སྟེ། ས་དགུ་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་ཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཕྲིན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་པའི་དམིགས་པར་འདོད་དེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་གཟིགས་པའམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི།

མ་ཚང་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མ་ཚང་མེད་དང་མི་སྤྱོང་དང་། །
མི་གཡེང་བ་དང་རབ་རྫོགས་དང་། །
ཡང་དག་བསྐྱེད་དང་འཕེལ་བ་དང་། །
ལས་སུ་རུང་དང་མི་གནས་དང་། །
སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་དེ། །

རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ཡང་དག་འགྲུབ། །

ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི་ལམ་གྱི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མེད་པས་རིགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་སྤྱོང་བས་མོས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །ཐེག་པ་དམན་པས་སེམས་མི་གཡེང་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ཡངདག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕེལ་བས་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་ཞིང་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པས་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་དེ། །རྒྱུན་མི་གཅོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་བོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཉན་རང་གི་ཐོབ་བྱ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འགྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཅུར་གསུངས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། །སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། །མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་དང་། སད་པའི་རྐྱེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བསམ་པ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནས་འཕགས་པའི་སར་ཚུད་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་གསུམ་ནི་གཙོ་བོར་དག་སས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མཐར་འབྲས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ནས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་སྟེ། གཟུགས་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའོ། །ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ནི་རིགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོང་བ་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མི་གཡེང་བ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རབ་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་སྐྱོན་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡུན་རིང་པོར་འཕེལ་བས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཁ་ནང་བལྟས་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་ལུང་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དང་། བླ་ན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡི་ཚུལ་ནམ་ཡང་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་

པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷུག་ལེ་ཀོ།

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཞུང་འདི་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་དང་། གཞུང་དེའི་མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་སྨོས་པའོ། །དང་པོ་ ༼ གཞུང་འདི་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ ༽ དབུས་རྣམ་འབྱེད་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དབུས་རྣམ་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །
རྟོགས་པར་དཀའ་དང་སྙིང་པོའི་དོན། །
དོན་ཆེན་དེ་བཞིན་ཀུན་གྱི་དོན། །
དོན་མེད་ཐམས་ཅད་སེལ་བའོ། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལེའུ་བཅད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྔ་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་དབུས་རྣལ་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་དག་གིས་མི་ཤིགས་པས་སྙིང་པོའི་དོན་དང་། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབས་པས་དོན་ཆེན་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ལམ་སྟོན་པས་ཀུན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་། །དོན་མེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའོ། །ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་གཞི་དང་། བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཇི་ལྟར་བྱར་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་གཞུག་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེའང་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་ལ་གཡེང་བ་མེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྱུར་པའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ཞེ་ན། དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །གང་དུ་ཞེ་ན། །ས་བཅུ་དག་སྟེ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་མ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་གི་གཞི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་དེའི་མཚན་མ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རང་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་དེའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། དེའི་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྲག་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྔ་པའོ། །

མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པས་ན། དབུས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སམ། དབུས་དང་མཐའ་མ་འདྲེས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་རྟོག་གེའི་བློས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བས་མི་ཤེས་པའི་སྙིང་པོའི་དོན་ནམ། ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་སྙིང་པོའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་

བྱ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་མཐའ་དག་པ་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་མེད་པ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་དང་། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལེའུའི་འགྲེལ་པའི་སྐབས་སོ། །

གཉིས་པ་མཇུག་བྱང་ནི། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་། ཤཱི་ལེན་དྲ་བོ་དྷི་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།

བསྟནབཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་སྟེ་ཁྲིམས་འབྱུང་དབང་པོ་དང་། ཞུ་ཆེན་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་ཞང་སྣ་ནམ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།ཞེས་དང་། འགྱུར་བྱང་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་། ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་དང་། ཞུ་ཆེན་ལོ་ཙཱ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་སོ།

སླར་ཡང་སྨྲས་པ།

མཆན་འདི་ཡང་སྔོན་བྱོན་སྤྲུལ་པའི་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་དག་ལས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལྟར་གཞུང་ཕན་སྣང་བས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

༈ མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་ངན་པའི་གཡང་ས་ལས། །བདེ་བར་སྒྲོལ་བྱེད་ཡང་དག་དབུ་མའི་ལམ། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་འཇུག་པའི་སྒོ། །རྒྱལ་ཚབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་དེས་ལེགས་པར་བསྟན། །སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིན་ཆེན་གཏེར། །གང་དུ་ཆུད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །གསལ་བར་སྟོན་པ་ལེགས་བཤད་འོད་ཕྲེང་འདིས། །འགྲོ་ཀུན་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པས་ཚིམ་བྱེད་ཤོག །ཆོས་སྡེ་འདིས་མཚོན་འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུ་ཀུན། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་གྱུར་ཏེ། །བཤད་སྒྲུབ་པདྨའི་དགའ་ཚལ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །མི་ཉམས་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། །མཁའ་ཁྱབ་ཡིད་ཅན་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་འགོད། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དཔལ་ཡོན་གོང་དུ་འཕེལ། །འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གནས་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྐྱོ་ལ་གནས་ཤིང་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་བཙུགས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ས་གསུམ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དཔལ་སྟེར་བ་ཀཿཐོག་པ་ལྷུམ་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་པདྨ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རིག་དང་། རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐྱེས་དང་བཅས་བཀའ་ཡིས་བསྐུལ་མ་གནང་བ་སྙིང་ལ་འཆང་ནའང་། རེ་ཞིག་དེ་གར་ལུས་པ། སླད་ནས་ཀཿཐོག་པ་སི་ཏུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་བྱམས་ཆོས་སྐོར་ཕུལ་བའི་སྐབས་ཤོག་སྣག་སོགས་མཐུན་པའི་རྐྱེན་སྦྱར་བ་ལས། མདོ་ཁམས་འདི་ན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འཕགས་ཡུལ་མ་ག་དྷ་གཉིས་པར་གྲགས་པ་ཀཿཐོག་རྡོ་རྗེ་

གདན་གྱི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་མི་ཕམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་རབ་ཆོས་རྒྱལ་བ་ཤིང་རྟ་ལོའི་ཁྲིམས་སྟོད་ཟླ་བའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་ལ་དབུ་བཙུགས་སྟེ་བཤད་པ་བྱེད་པའི་ཐུན་གསེང་རྣམས་སུ་ཅུང་ཟད་རེ་བྲིས་ཤིང་། ཟླ་བ་དེའི་ཕྱི་མའི་ཚེས་ལྔ་གཟའ་སྐར་དགེ་བའི་སྟ་ཆར་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདིས། སྐྱུལ་བ་པོ་སོགས་བདག་གི་བླ་མ་ཞི་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་དཔལ་དམ་པ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག །སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

༄ ན་མ་ཨཱརྱ་མཻ་ཏྲི་ཡ། །བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་བྱམས་པའི་མཚན། །གསུང་རབ་སྡེ་ལྔའི་ནང་ཚན་ཐེག་ཆེན་པོ། །ཟབ་རྒྱས་དོན་སྟོན་དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད། །མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དེ་མཉམ་བླ་མེད་ལྔ། །རྟེན་འབྱུང་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི། །ཡོངས་གྲུབ་དབུ་མའི་ལམ་མཆོག་སྟོན་པའི་གཞུང་། །མི་ཕམ་མཁས་པའི་དབང་པོས་ལེགས་བཀྲལ་བའི། །འགྲེལ་ཆེན་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་འཆར་འདི་རྨད། །གཞུང་འདི་སྤར་བསྐྲུན་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་མཐུས། །ཐུབ་བསྟན་མདོ་སྔགས་རིགས་ལམ་ཡན་ལག་བཅས། །བཤད་སྒྲུབ་ཕྲིན་ལས་མི་ནུབ་བྱམས་བསྟན་བར། །འཕེལ་བའི་རྒྱུར་བསྔོ་དེ་བཞིན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་རབ་རྣམས་བླ་མ་ཞིང་སྐྱོང་གིས་སྤར་གྱི་འདུ་བྱེད་བགྱི་སྐབས་དགེ་རྒན་བྱམས་པ་འདུས་པོའི་དངོས་རྫས་དགེ་ཕྱོགས་སུ་བཏང་དུས་སྤར་གྱི་ཡོན་ཐེ་བབས་ཕུལ་ཏེ་དཔལ་ལྡན་ལྷུན་གྲུབ་སྟེང་དུ་རབ་རྒྱལ་ལྕགས་རྟ་ཟླ་དུས་ཚེས་དགེ་བའི་ཆར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བགྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ།

Maitreya's

Distinguishing the Middle from Extremes

with Commentaries by

Khenpo Shenga and Ju Mipham

མཁའ་དབྱིངས་ཀུན་ཁྱབ་བྱམས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །
འགྲོ་ལ་བློ་གྲོས་སྣང་བ་རྣམ་འབྱེད་པ། །
རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས། །
མ་ཕམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །
ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །
ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་བཟང་མཚོན་པའི་སྒྲོ། །
དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །
ཚིག་དོན་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོམ་ཆེན་པོ་སྡེ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མཐའ་དག་གི་ལམ་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་པ་ལ། མཚན་དོན། འགྱུར་ཕྱག གཞུང་དོན། མཇུག་དོན་བཞི།

དང་པོ་ (མཚན་དོན)།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མདྷྱཱནྟ་བི་བྷཾ་ག་ཀཱ་རི་ཀཱ།
བོད་སྐད་དུ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མདྷྱཱནྟ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ། དབུས་མཐའ། དེ་བཞིན་དུ། རིམ་པ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་བི་བྷེག །རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ཀཱ་རི་ཀཱ། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་ཉིད་དབུས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་མ་ནོར་བར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག། གཞུང་མཐའ་དག་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ (འགྱུར་ཕྱག) ལ།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན།

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

གསུམ་པ་ (གཞུང་དོན) ལ།

སྡོམ་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་

(སྡོམ་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ)།

མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། །

མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དེ་ཁོ་ན། །
གཉེན་པོ་དག་ནི་བསྒོམ་པ་དང་། །
དེ་ཡི་གནས་དང་འབྲས་བུ་འཐོབ། །
ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའོ། །

ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་སྒྲིབ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་དང་། །གཉེན་པོ་དག་ནི་བསྒོམ་པ་དང་། །གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་དེ་ཡི་གནས་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། །ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའོ།

བསྟན་བཅོས་འདིའི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདུས་ཏེ། ཐོག་མར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཀུན་

བྱང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བདག་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེའང་སྒྲིབ་པ་སྤང་བ་ལས་ཐོབ་པས་སྒྲིབ་པ་བསྟན། སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པ་དང་དྲུག་ནི་སྤྱིར་བསྟན་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་༼དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་༽ལ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཚུལ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་༼ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཚུལ་༽ལ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ། ལམ་དེའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ། དང་པོ་༼ཤེས་བྱའི་ཡུལ་༽ལ་ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ། རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གསུམ།

ཡ་ཆ་ཤ་ཞི།།

དང་པོ་༼ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་༽ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་༼ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་༽ལ་ཀུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའོ། །དང་པོ་༼ཀུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་༽ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་༼གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་༽། ཡང་དག་པ་ཡིན་ཀུན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །
དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །
དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །
སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །
དེ་ལྟ་བས་ན་ཐམས་ཅད་བཤད། །
ཡོད་པས་མེད་པ་ཡོད་པས་ན། །

དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

མཚན་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡོད་ལ། །དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། །གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཡོད་ཅིང་། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པ་མིན་པ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཅེས་པ་འདུས་བྱས་དང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་བཤད་ལ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པས་ན། །ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

མ་དག་འཁོར་བ་ལྟར་སྣང་བའི་སྐབས་འདི་ན། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་གཞིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་རྫས་སུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་སྣང་བ་བསྙོན་མེད་དུ་ཤར་བ་འདི་ཙམ་མི་སྣང་བར་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་ལ། སྣང་བ་དེ་ཡང་རང་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྙད་ལ་སྐུར་པ་མི་གདབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འཇོག་ཅིང་དེ་ལ་མ་དག་པ་གཞན་དབང་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སམ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རི་མོ་ལ་མཐོ་དམན་དུ་སྣང་བ་དང་། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པའོ། །

དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སམ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའམ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཀུན་རྟོག་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཚོས་སུ་ངེས་པས་ན་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཡང་མེ་དང་མེའི་ཚ་བ་བཞིན་འབྲལ་མི་ཤེས་ལ། རྟོགས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ནར་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་རྟོག་རྫས་སུ་ཡོད་པའམ་ཐ་སྙད་དུ་མི་བསླུ་བར་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པས་ན་མི་སྟོང་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་དག་ལས་སྟོང་པའང་མ་ཡིན། མི་སྟོང་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཡི་སོར་བཞག་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་དེ་ལྟར་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ༌། །འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བཞིན་པའི་ཚེ་ནའང་། སྦྲུལ་དངོས་ཀྱིས་ཐག་པ་དེ་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་འདིའི་ཚེ་ན་ཡང་། གང་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་མྱོང་བས་ན་ཀུན་རྟོག་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པ་དེས་སྟོང་པར་ཤེས་སོ། །སྦྲུལ་མེད་ཀྱང་ཐག་པ་རང་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་སྦྲུལ་མེད་པ་ཉིད་ཐག་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ་ཡོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའམ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྟོག་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་འཁོར་བ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་མ་བཟུང་བར་དགག་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཀྱིས་དེ་ལས་འདས་ན་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱིས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་དུས་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གམ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་ཙམ་འབྱུང་ཉིད་མངོན་སུམ་སྣང་བ་འདི་ནི་སྣང་ངོར་མི་བསླུ་བར་ཡོད་པས་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྟོག་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་ན། སྣང་ཡང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའམ་སྣང་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ན། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་མེད་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་༼སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ༽། དོན་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག །
སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །
རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་དེའི་དོན་མེད། །
དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད། །
ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་པ། །
དེ་ན་དེ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡིན། །
དེ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡེ་མེད་ཡིན། །

དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །

དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དེ་དོན་དུ་སྣང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དབང་པོ་ལྔར་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྣང་བ་དང་བདག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་དོན་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དེའི་དོན་མེད་ལ། །དེ་མེད་པས་བདག་དང་རྣམ་པར་རིག་པར་སྣང་བ་ནི་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་འཛིན་པ་དེ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། །ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་དུ་འབྱུང་བས་ཡེ་མེད་པ་ཡང་ཡིན། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཡེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད་དོ། །གཞན་དུ་ན་བཅིང་བ་དང་ཐར་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཙིག་པུ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་སུ་སྣང་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྣང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའོ། །དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་ཚོགས་དྲུག་གི་འཛིན་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ནི་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རྒྱ་གཅིག་ལ་ཡི་དྭགས་དང་མི་ལ་སོགས་པས་རྣག་དང་ཆུ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྣང་གི་འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དེ་མེད་པས་ན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་པར་བཞག་པ་དེའང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རྟོས་འཛོག་གིས་གྲུབ་ཀྱི་ཡན་གར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་རྫས་སུ་གྲུབ་པའམ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡེ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བ་རི་བོང་གི་རྭ་དང་འདྲ་བ་དེ་གཏན་མེད་དུ་གྱུར་པས་སུས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་འདོད་མི་ནུས་ལ། སྣང་བ་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཏུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཅེས་བྱ་ལ། གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ནས་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་སུ་ལ་སྣང་མ་མྱོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ནི་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྫས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྐྱོན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཏེ་སུས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཅེས་བཀལ་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གམ་འཁྲུལ་པ་དེ་ཟད་པར་གྱུར་ནས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ་འཁྲུལ་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་མ་ཡིན་པར་གཞན་པའི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བྱང་དང་འཆིང་གྲོལ་ཐམས་ཅད་འཐད་ཀྱི། དེ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ (དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་) ལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ (མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་)། བརྟག་པ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། །

བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། །
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །
དོན་ཕྱིར་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཕྱིར། །

གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་བསྡུ་བར་འགྱུར་བའི་བསྡུ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །འདི་དག་རིམ་པ་བཞིན་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པ་དང་ནི། གཞན་གྱི་དབང་དག་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་ཞིང་གཉིས་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་པའམ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་སྣང་གཞི་དེའི་ཆ་ནས་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཞེས་སུ་བཞག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡི་ནས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་〔དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ〕། དམིགས་པ་ལ་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །
མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །
མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །
མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དམིགས་པ་ནི། །
མི་དམིགས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ། །
དེ་ལྟ་བས་ན་དམིགས་པ་དང་། །

མི་དམིགས་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། །གཟུང་བྱའི་དོན་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །དམིགས་བྱའི་དོན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དམིགས་པའི་བློ་ནི། །མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་སྟེ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་ན་དམིགས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དོན་དུ་སྣང་བས་དམིགས་པ་དང་། །མི་དམིགས་པ་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྟོག་དེའི་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། དོན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་ནང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པའམ་ཤེས་ཤིང་གོམས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། ཕྱི་དོན་རྫས་སུ་མི་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱི་དོན་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་དོན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་རྣམ་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྟར་ན་ནང་བློ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཕྱི་དོན་མི་དམིགས་པའམ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བས་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པའམ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་དོན་དུ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་མཉམ་པའམ་དོན་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་དང་དགག་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པ་དེ

གཉིས་གང་ལྟར་ཀྱང་དོན་དུ་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཞུགས་པ་ལ། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེས་ཇི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་（གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ）། ཡང་དག་མ་ཡིན་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །
དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །
དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །
གཅིག་ནི་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །
གཉིས་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཅན། །
ཉེ་བར་སྤྱོད་དང་ཡོངས་གཅོད་དང་། །
དེ་ཡི་འཇུག་བྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་། །

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །དོན་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཅིག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དག་གི་རྐྱེན་ཡིན་པས་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །གཉིས་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དྲུག་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཅན་ཏེ། །ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཚོར་བ་དང་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཏེ་སེམས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ།

དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རང་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན། དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་འདིར་མི་གཏོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོའི་སེམས་དང་འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་གཙོ་སེམས་སམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཐོང་བའི་འཛིན་སྟངས་བྱེ་བྲག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གཙོ་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་ནི་རྐྱེན་ནམ་རྒྱུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོགས་བདུན་པོའི་གཞིར་གྱུར་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་བདུན་ནི་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སེམས་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་ལའང་། ཚོར་བ་ནི་ཡུལ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་མོས་པ་སོགས་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་དེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ་དཔེར་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་། གནས་པའི་ཆ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སུ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ༼དེས་ཇི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པ༽། བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །
ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་འཛིན་ཕྱིར། །
རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཅོད་ཕྱིར། །
ཉེ་བར་གཅོད་ཕྱིར་ཀུན་འཛིན་ཕྱིར། །
རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཅོད་ཕྱིར། །
ཉེ་བར་གཅོད་ཕྱིར་སྡུད་པའི་ཕྱིར། །
སྨྲོར་བའི་ཕྱིར་དང་མངོན་དུའི་ཕྱིར། །
སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་ཉོན་མོངས། །
རྣམ་གསུམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས། །
རྣམ་བདུན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད། མ་རིག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྙིང་པའི་ས་བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱིས་ལུས་ཀུན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་རེག་པས་ཡུལ་་དང་དབང་པོ་ཤེས་པ་གསུམ་ཚོགས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཚོར་བས་བདེ་སྡུག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཉེ་བར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་སྲེད་པས་ལས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ཡང་སྲིད་ལ་གསོས་འདེབས་པས་སྡུད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ལེན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་སྨྲོར་བའི་ཕྱིར་དང་སྲིད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་

མ་མངོན་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤིས་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་རྣམས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་སྲིད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ནི། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྒྱུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས། །དེ་ལ་རྒྱུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པ་བདུན་ནི་རྒྱུ་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ་མ་རིག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་འདེབས་པའི་རྒྱུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཉེ་བར་ཁྲིད་པའི་རྒྱུའོ། །མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཀུན་འཛིན་པའི་རྒྱུའོ། །རེག་པ་དང་ཚོར་བ་ནི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུའོ། །སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ནི་སྡུད་པའི་རྒྱུའོ། །སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གཉིས་ནི་སྐྱོ་བའི་རྒྱུའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པ་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་པའོ།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པ་བརྒྱུད་མར་འཇུག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ལུག་རྒྱུད་དུ་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོསང་པར་བྱེད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ལས་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཀུན་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་

སྲིད་ཀྱིས་བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅེས་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱིས་བགོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་གཟུགས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་ལུས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེག་པས་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བས་རྣམ་སྨིན་བདེ་སྡུག་གི་ཆ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲེད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་སྤྲུད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེན་པས་ཡང་སྲིད་ལ་མངོན་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བས་ནི་རྒ་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་ལ། རྒ་ཤི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་གནས་སྐབས་འགྱུར་བའི་རྒ་བ་དང་། རྒྱུན་འགག་པའི་ཤི་བ་དེས་མཚོན་པའི་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཆ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའམ། བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བདེའམ་སྡུག་བསྔལ་ཀྱང་སླར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་བསྡུ་ན། མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟའི་ལྷག་མ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་རྣམ་པ་བདུན་ལ་ནི་སྐྱེ་བའམ་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱོར་ཞིང་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་མིང་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན༽། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །
མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །
དེ་ཡི་དོན་དང་དབྱེ་བ་དང་། །
སྒྲུབ་པ་དག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ། །

ད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་སྟོན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །རྣམ་གྲངས་དེ་ཡི་དོན་དང་དབྱེ་བ་དང་། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་སྟེ་དོན་ལྔ་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་འཁོར་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་བྱང་གི་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ནི། གཞན་ཡང་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་དག་སྟེ་དེ་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་དེ་ཡི་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད། གོང་གི་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ས་བཅད་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གཉིས་དངོས་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཉིས་དངོས་མེད་དང་དངོས་མེད་པའི། །
དངོས་པོ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །
ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། །
ཐ་དད་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མིན། །

མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི། །དངོས་པོ་ནི་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའང་མིན། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་ཐ་དད་པ་མིན་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མི་རུང་བས་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མིན་ནོ།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་དེ་གཉིས་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་སྟོང་གི་ངོ་བོར་མེད་པའང་མིན་ཅིང་། ཆོས་ཅན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་གཉིས་པོ་ཁེགས་པས་གཉིས་སྟོང་གྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་གཉིས་སྟོང་མེད་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དགག་པ་བཀག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་སྟོང་དང་ཀུན་རྟོག་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་ཀུན་རྟོག་མྱོང་བས་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་ཀྱང་མིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ༼ དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས ༽། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །
མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

རྣམ་གྲངས་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། །མཚན་མ་མེད་པ་དང་དོན་དམ་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གསུམ་པ་ ༼ རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན ༽། གཞན་མིན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཞན་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །
དེ་འགོག་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །

འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །
རྣམ་གྲངས་དོན་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན། །

རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མ་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་སྟེ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ།

བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའམ་དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་གོང་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོའི་དོན་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དབྱེ་བ་(སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་(གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་)། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག །
དེ་ནི་དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད། །
ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །
དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ། །དེ་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སོ། །འོ་ན་དེ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆུ་ཁམས་ཀྱི་རྙོག་མ་དང་གསེར་གྱི་གཡའ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པར་འདོད་དོ།

སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དྲི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དག་པ་མི་འཐད་སྙམ་ན། མི་འཐད་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཡི་ཁམས་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་དེ་མ་དག་པ་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་(བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་)། ཟ་བ་བཟའ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། །
གནས་ཀྱི་གཞི་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད། །

དེ་ཡང་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །
གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། །

གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་ཟ་བ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཟའ་བ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེ་གཉི་ག་ཡི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལུས་ཏེ་དེའི་སྟོང་པ་ནི་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །གནས་ཀྱི་གཞི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་བློ་གང་གིས་སྟོང་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ། །གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།

གང་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའམ། ཟ་བ་པོ་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟའ་བའམ་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དེ་ཡི་རྟེན་ནམ་ལུས་ཏེ་གཞི་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གནས་ཀྱི་གཞི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་བཅུས་བསྡུས་པ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་དེ་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་བློ་གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བློ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་
མཐོང་བ་དེ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དམ་པ་དེ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི

དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

དགེ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །
རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཕན་པའི་ཕྱིར། །
འཁོར་བ་བཏང་བར་མི་བྱའི་ཕྱིར། །
དགེ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །
རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བྱའི་ཕྱིར། །
མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །
སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དག་བྱའི་ཕྱིར། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །
གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །
དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །
དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །
དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན། །

གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟེ། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བ་གཏོང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་ཡང་དོར་བ་མེད་པ་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་ཏེ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དགེ་

བ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་នོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་ཞེ་ན། དགེ་གཉིས་ཐོབ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱི་བར་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ནི། འདུས་བྱས་ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་མྱང་འདས་སམ། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམས་ཏེ། དགེ་བ་དེ་དག་ལ་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་ན་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་རློམ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་གང་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་ན་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་དེར་རློམ་པས་ཞེན་པ་དང་བཅས་ན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། མ་ཞེན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྟོང་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་སྟེ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མཐོང་ནས་འདོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཐུས་མི་ཟད་པའི་དགེ་རྩ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དག་ཅིང་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་ནས་དེའི་དགེ་རྩ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་སྟེ། རིགས་ལ་དེར་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་རིག་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྐབས་འདིར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་དག་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམས་ཏེ། མཚན་དཔེ་ལ་བདེན་ཞེན་དག་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འགྲུབ་བོ། །སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགག་བྱ་བདག་གཉིས་རྣམ་བཅད་དུ་ཁེགས་པའོ། །བདག་གཉིས་པོ་དེའི་དངོས་པོ

མེད་པའི་དངོས་པོའམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་ཅིང་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མ་སྟོང་ཉིད་ལ་མེད་པར་སྐུར་པ་འདེབས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། །

ལྔ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།

གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་དེ་མ་གྱུར། །
ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་འགྱུར། །
གལ་ཏེ་རྣམ་དག་དེ་མ་གྱུར། །
འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར། །
ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་མི་མོངས་མིན། །
དེ་ནི་དག་དང་མ་དག་མིན། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །

སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་མ་གྱུར་ན། །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་མ་གྱུར་ན། །ཐར་པའི་ཕྱིར་འབད་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཡོད་པས་ཉོན་མི་མོངས་པ་ཡང་མིན་ལ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པས་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྐྲག་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོས་ནས་སམ་གནས་ཚུལ་ལ་དག་མ་དག་གི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྣང་ཚུལ་ལ་དྲི་བཅས་དང་དྲི་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བཞག་པ་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་ན། །དང་པོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པས་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པའམ། དག་པར་སྣང་བ་མེད་ན་ལམ་ལ་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སུ་ཡང་ལམ་ལ་འབད་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བས་ན་གནས་ཚུལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཉོན་མི་མོངས་པའང་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་དབྱིངས་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་ནི། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཀུན་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

ཀྱེ༡༡༨།

གཉིས་པ་སྤྱང་བྱ་སྦྱིན་པ་ལ། སྦྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་༼སྦྱིར་བསྟན་པ༽།

ཁྱབ་དང་ཉེ་ཚེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཁྱབ་དང་ཉེ་ཚེ་ལྷག་པ་དང་། །
མཉམ་དང་ལེན་དང་སྤོང་བ་ནི། །
གཉིས་ཀྱི་སྦྱིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །

སྦྱིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། ཁྱབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཉེ་ཚེ་བ་ནི་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་སྦྱིན་སྟེ་བདག་གི་དོན་ཙམ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་ལྷག་པ་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་ཆགས་སོགས་ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། །མཉམ་པ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་ཆ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ལེན་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྟེ་འཁོར་བ་ལེན་པ་དང་སྤོང་བ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྦྱིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་

ཀོ།

རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྦྱིན་བྱེད་གློ་བུར་བའི་དྲི་མ་རྣམས་རིགས་བསྡུས་ན་འདི་ལྟར། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྦྱིན་པ་ཞེས་བཤད་དེ། སྦྱིན་པ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དེ་དག་གི་རང་གཞན་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་བསྒྲིབས་པས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཆེན་པོའམ་ཁྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ཐེག་པ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་ཉེ་ཚེ་བའི་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་མ་སྤང་བར་དུ་རང་དོན་ཉེ་ཚེ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རང་ཉིད་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་སུ་ཡང་རུང་སྟེ། ཡུལ་ཕྲུང་ཟད་ཙམ་ལའང་ཆགས་སོགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷག་པའི་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡུལ་དང་འཚམས་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཉམ་པའི་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡང་ན་ལྷག་དང་ཞེས་ཆགས་སོགས་གང་རུང་ལྷག་པར་ཆེ་བ་དང་། དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལའང་དེ་ལྟར་བརྗོད་དེ། དེ་གང་ལྟར་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །

ཡང་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བསམ་པས་འཁོར་བ་སྤང་བ་གཉིས་ནི། ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཀྱི་སྦྱིན་པར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་སྦྱིན་པའོ། །

གཉིས་པ་༼བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་༽ལ། ཐར་པ་ལ་སྦྱིན་པ། དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྦྱིན་པ། གཉེན་པོ་གསུམ་ལ་སྦྱིན་པ

དང་གསུམ། དང་པོ་༼ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་༽ལ། སྒྲིབ་པ་དངོས་དང་། ངེས་ཚིག་ལྟར་སྒྲིབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་༼སྒྲིབ་པ་དངོས་༽། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་རྣམ་དགུའོ། །
ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཡིན། །

ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་དགུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ།

ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་བ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་འདིའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་སྦྱོར་དགུ་ནི། མ་རིག་པ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྟ་མིན་ལྔ་དང་། འཇིག་ལྟ་ལོག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་མཆོག་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་སྟེ་དེ་ལྟར་དགུའོ།

གཉིས་པ་ངེས་ཚིག་ལྟར་སྒྲིབ་ཚེ་ན། སྐྱོ་བ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྐྱོ་བ་དང་ནི་བཏང་སྙོམས་དང་། །
དེ་ཁོ་ན་ནི་མཐོང་བ་དང་། །
འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་དེའི་གཞི་དང་། །
འགོག་དང་ལམ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་། །
རྙེད་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟི་དང་། །
ཡོ་བྱད་བསྒྲུངས་པ་ཡོངས་ཤེས་ལ། །

དེ་དག་གང་ལ་གང་གིས་སྒྲིབ་ཅེ་ན། ཇེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བས་སྐྱོ་བ་ལ་དང་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བས་བཏང་སྙོམས་ལ་དང་། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་དེ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་རིག་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་འཇིག་ལྟ་དེའི་གཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་དེས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ལྟ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གཉིས་ནི་དེ་ལ་སྐྲག་པ་དང་ལོག་ལྟས་དེ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་རྣམ་པ་གཞན་ལ་དག་པ་དང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་ནི། མཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངོན་པར་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཕྲག་དོག་གི་ཀུན་སྦྱོར་ནི། རྙེད་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་དེའི་ཉེས་པའི་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། །སེར་སྣའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། ཡོ་བྱད་བསྒྲུངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ་ཡོ་བྱད་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོར་ངེས་འབྱོར་བར་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ནས་ཆགས་པའི་བློ་ངེས་འབྱོར་བའི་སྐྱོན་མི་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོས་ནི་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་རྣལ་དུ་གནས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་།

བྱེ་བྲག་ཏུ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཞེས་པ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ལྟ་བའི་དོན་དེ་དམ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པས་ནི་འཇིག་ལྟ་དེའི་གཞི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔའི་གནས་ཚུལ་ཞེས་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་མི་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བས་ནི་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཇིག་ལྟའི་དབང་གིས་འགོག་པའི་སྐབས་ན་བདག་ཆད་དུ་དོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྲག་ནས་ཐར་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བས་འགོག་པ་ཐོབ་ཏུ་མེད་པ་དང་། ལོག་ལྟས་འགོག་པ་ཉིད་མེད་པར་སྐུར་པ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལམ་བདེན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དེས་བསླུས་ནས་ལམ་རྣམ་དག་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་ལ་བློ་རྩེ་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ་ངེས་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྲག་དོག་གིས་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟིའི་ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། རང་རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་རྙེད་བཀུར་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པར་མི་ནུས་སོ། །སེར་སྣས་ནི་ཡོ་བྱད་བསྔུངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བསྒྲིབ་པར་བྱད་དེ། དེས་ཡོ་བྱད་ཅི་ཙམ་ཚོགས་ཀྱང་ཆོག་མི་ཤེས་པར་དམ་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་སྦྱོར་དགུ་མ་སྤང་བར་དུ་སྲིད་པར་འཆིང་ཞིང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ (དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་) ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ (མདོར་བསྟན་)། དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་གཞན། །ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། །

དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་གཞན། །

དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་གཞན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།

བསྒྲིབ་བྱ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ (རྒྱས་བཤད་) ལ། སྒྲིབ་བྱེད་སུམ་ཅུ། བསྒྲིབ་བྱ་བཅུ། དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ (སྒྲིབ་བྱེད་སུམ་ཅུ་)། སྦྱོར་བ་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྦྱོར་བ་མེད་དང་སྐྱེ་མཆེད་མིན། །
རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་དང་། །
སྐྱེ་བ་མེད་དང་ཡིད་མི་བྱེད། །
ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་མ་རྫོགས་དང་། །
རིགས་དང་བཤེས་གཉེན་མི་ལྡན་དང་། །
སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་དང་། །
སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་དང་། །
སྐྱེ་བོ་ངན་སྡང་འགྲོགས་པ་དང་། །
རང་གི་གནས་ངན་ལེན་གསུམ་ལས། །
ལྷག་མ་ཞེས་རབ་མ་སྨིན་དང་། །
རང་བཞིན་གྱི་ནི་གནས་ངན་ལེན། །

ལེ་ལོ་དང་ཡང་བག་མེད་དང་། །
སྲིད་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆགས་པ་དང་། །
སེམས་ནི་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་དང་། །
མ་དད་པ་དང་མ་མོས་དང་། །
སྒྲ་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། །
དམ་ཆོས་ཆེད་ཆེར་མིན་འཛིན་དང་། །
རྙེད་ལ་གདུ་དང་སྙིང་རྗེ་མེད། །
ཐོས་པས་ཕོངས་དང་ཉུང་བ་དང་། །
ཏིང་འཛིན་སྦྱངས་པ་མ་བྱས་པའོ། །

སྦྱིན་པ་དེ་ནི་གང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་མཆེད་མིན་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མིན་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་། །དགེ་རྩ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། །ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་མ་རྫོགས་པ་གསུམ་དང་། །རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། །དཀའ་བ་སྤྱད་པས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་གསུམ་དང་། །ཕར་ཕྱིན་སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་། །སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་སྡང་བ་དང་འགྲོགས་པ་གསུམ་དང་། །རང་གི་གནས་ངན་ལེན་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས། །ལྷག་མ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་མ་སྨིན་པ་གསུམ་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ནི་གནས་ངན་ལེན་དང་། །ལེ་ལོ་དང་ཡང་བག་མེད་པ་གསུམ་དང་། །བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་མི་བསྔོ་བར་སྲིད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། །དགེ་བའི་ལས་ལ་སེམས་ནི་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། །གང་ཟག་ལ་མ་དད་པ་དང་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། །དོན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་པ་དང་། །རྙེད་ལ་གདུ་བ་སྟེ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་མཆོད་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་གསུམ་དང་། །ཐོས་པས་ཕོངས་པ་དང་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱངས་པ་མ་བྱས་པའོ།

དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བག་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་བརྩམས་ཀྱང་དགེ་རྩ་དེ་སྐྱེ་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་སོགས་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དགེ་རྩ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པ་མིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལ་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚུལ་དེས་དགེ་རྩ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ལྡན་པའམ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་མིན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་སྒོམ་པ་རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། དགེ་རྩ་ལ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པའམ། ཞུགས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱུ་ཐོས་བསམ་ཡང་དག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་བྱས་ཀྱང་སྒོམ་པའི་གནད་མ་ལོག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དད་བརྩོན་དང་མི་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་རྩ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་དང་དེའི་ལམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་དགེ་རྩ་ཁྱད་དུ་མི་འཕེལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་མ་ཚང་བའམ་མ་རྫོགས་པ་སྟེ་ཟུང་དུ་མ་འབྲེལ་པ་དང་གསུམ་ནི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའམ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་མི་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགེ་རྩ་མ་བསགས་ཤིང་། ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་དང་ཚོགས་

མ་རྟོགས་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཛིན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། རིགས་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་ལྡན་པ་དང། བཤེས་གཉེན་དང་ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་དང་གསུམ་ནི་སྤྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་རྒྱལ་རིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་། གང་དང་འགྲོགས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཡིད་སྨང་ཞིང་སྐྱོན་གདགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་བ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་འདི་ནི་སོས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའོ། །རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་མ་སྟེ་གང་རུང་ཡོད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་བདེན་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་འཁྲུལ་པ་མེད་པས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་དང་ཡང་དེར་མ་ཟད་ཟག་བཅས་ལས་སེམས་མི་བསྲུང་བའི་བག་མེད་པ་དང་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་ཉེས་པ་འདི་དག་གི་སྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཞེན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་ཆུང་ངུ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལ་བསྒྲིབ་སྟེ་འདུན་པ་རྒྱ་ཆུང་ཞིང་སྲིད་པར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་མ་དད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་གི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་མི་ཤེས་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་བས་ནོར་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་ལ་མི་སྐྲག

པའམ་སོས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ལ་གཅེས་སྤྲས་མེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་གཙོ་བོར་རམ་ཆེད་ཆེར་ཏེ་ནན་ཏན་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་རྙེད་པ་ལ་གདུ་བ་སྟེན་ན་ཆགས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་འདོད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་མེད་པའམ་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་སྙིང་བཀུར་ལ་མི་ལྟ་བར་སེར་སྣ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྒྲིབ་བོ། །ཆོས་སྤོང་གི་ལས་བསགས་པས་དམ་ཆོས་ཉན་པ་དང་བྲལ་ཏེ་ཐོས་པས་ཡོངས་པས་རྣལ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཐོས་ཀྱང་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་བླང་དོར་གྱིམཐའ་རྒྱ་མཚོད་པས་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། ཐོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཉམས་སུ་མ་བླང་བར་འདུན་བརྩོན་སོགས་ཀྱི་རྐྱང་པས་ཧིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུང་བ་མ་བྱས་པ་དང་གསུམ་ནི་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ ༼ བསྒྲིབ་བྱ་བཅུ ༽། དགེ་དང་བྱང་ཆུབ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དགེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་འཛིན། །
བློ་ལྡན་འཁྲུལ་མེད་སྒྲིབ་པ་མེད། །
བསྔོ་དང་མི་སྐྲག་སེར་སྣ་མེད། །
དབང་ནི་དགེ་ལ་སོགས་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། །བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་དང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སྟེ་སྦྱོང་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྔོ་བ་དང་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྐྲག་པ་དང་སེར་སྣ་མེད་པ་དང་། །དབང་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའོ།

ཉེས་པ་སུམ་ཅུ་པོ་དེས་གང་ལ་བསྒྲིབ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་དགེ་བ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས

པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང༌། སྦྱོར་བས་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་པའམ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང༌། ཚུལ་དེས་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་པ་དང༌། དེས་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང༌། དེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་པ་དང༌། ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བསྔོ་བ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་ལ་མི་སྐྲག་པར་མོས་པ་དང༌། གདུལ་བྱ་ལ་སེར་སྣ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་གསུམ་དང༌། དབང་བཅུ་པོ་ཐོབ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་པ་དང་བཅུ་ནི་དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུའོ། །འདི་དག་ན་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་བཅུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་དེ་རྣམས་ངོ་ཤེས་ནས་གཉེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་སྤངས་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ ༼ དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ ༽། དེ་དག་གི་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེ་དག་གི་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས། །
གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །

དགེ་སོགས་འདི་དག་གང་ལ་སྒྲིབ་པ་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྒྲིབ་བྱ་རེ་རེ་ལ། །སྒྲིབ་པ་གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པ་སུམ་ཅུ་པོ་རྣམས་ནི་བསྒྲིབ་བྱ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་དག་ཏུ་སྦྱར་བཞིས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་རྒྱུ་བཅུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོ། །

བྱེད་རྒྱུ་བཅུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང༌། །
གནས་པ་རྟེན་དང་བསྟན་བྱ་དང༌། །
འགྱུར་དང་འབྲལ་དང་གཞན་དུ་དང༌། །
ཡིད་ཆེས་གོ་འབྱེད་འཐོབ་རྣམས་ལ། །
མིག་དང་ཟས་ས་མར་མེ་དང༌། །
མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དཔེ། །
ཟོར་བ་བཟོ་ཤེས་དུ་བ་དང༌། །
རྒྱུ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན། །

སྒྲིབ་པ་འདི་དག་བཟློག་པས་དགེ་སོགས་དེ་དག་ལ་བྱེད་རྒྱུ་བཅུར་ནི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལས་སྐྱེ་བའམ་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། །གནས་པའི་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཟས་བཞི་ལྟ་བུ་དང་རྟེན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། གང་གི་གནས་སུ་གང་གྱུར་པ་སྟེ་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ་དང་བསྟན་བྱ་གསལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གསལ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང༌། །འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་བཙོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་འབྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་བཟ་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཟོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བས་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་གསེར་ལ་སོགས་པའི་གསེར་མགར་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། །ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་གོ་འབྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུ་དང་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ནི། དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ། །གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་མིག་དང་ཟས་དང་ས་དང་མར་མེ་དང༌། །མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དཔེ། །ཟོར་བ་དང་བཟོ་ཤེས་པ་དང་དུ་བ་དང༌། །ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱུ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནོ། །དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་ནི། །འདི་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཐོག་མ་

ཉིད་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དེས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་སྤངས་ནས་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བསྔོ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དག་ལ་མི་སྐྲག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་གཞན་དག་ལ་ཆོས་དེ་དག་རྒྱ་ཆེན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དེ་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་བོ།

འདི་གཞུང་རྩ་བའི་ཚིག་དངོས་མིན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་བར་བཀོད་པ་འདིས་དགེ་སོགས་བཅུའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། འདིའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱེད་རྒྱུ་བཅུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་རྒྱུ་བཅུ་དང་འོག་མས་དེའི་དཔེ་བསྟན་པ་སྦྲུར་ཏེ་བཤད་ན། བྱེད་པའི་རྒྱུ་བཅུ་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་པ་མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཟས་བཞིས་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་བཅུད་རྣམས་སྣོད་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བརྟེན་པར་བྱ་བའམ་གསལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་མར་མེས་མུན་ཁུང་གི་གཟུགས་གསལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཙོ་སྲེག་བྱེད་པའི་མེ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་རྩྭ་བཏབ་ལ་ཟོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཟོ་ཤེས་པའམ་མགར་པ་མཁས་པས་གསེར་གྱི་སྦྲམ་བུ་གདུ་བུ་སོགས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་དང་ཞེས་གཏན་ཚིགས་ལས་དོན་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཐོབ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ལམ་ལས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་བཅུ་པོ་རྣམས་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ནི་དེ་ཡི་དཔེར་སྦྲུར་ཏེ་ཞེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་ནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དགེ་སོགས་བཅུ་དང་སྦྲུར་ན་དགེ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་འདིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་དགེ་བའི་རྒྱུན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་འཛིན་བརྟེན་པར་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་གནས་པ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་བརྟེན་པ་དང་། བློ་ལྡན་ནི་གསལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །མཐོང་ལམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འགྱུར་པའི་བྱེད་རྒྱུ། སྒོམ་ལམ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ། བསྔོ་བ་ནི་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་མི་སྐྲག་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ། ཆོས་སྟོན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ། དབང་བཅུ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་དག་གི་སྤྱོང་གཉེན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་དེ་དང་དེ་ལས་བཟློག་ནས་ངག་རྩལ་སྦྱོར་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་དགེ་རྩ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་རྩ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་སོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འགྲེས་ཞེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན༽།

ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ས་ལ། །
སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ས་རྣམས་ལ། །སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ།

བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་སྡེ་ཚན་གཞན་དུ་

བྱུར་བའི་སྒྲིབ་པ་དག་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ (རྒྱས་བཤད་) ལ། བྱང་ཕྱོགས་དང་། ཕར་ཕྱིན་དང་། སའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ། དང་པོ་ (བྱང་ཕྱོགས་)།

གཞི་ལ་མི་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཞི་ལ་མི་མཁས་ལེ་ལོ་དང་། །
གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། །
མི་སྐྱིད་པ་དང་ཉམ་ཆུང་དང་། །
ལྟ་དང་གནས་ངན་ལེན་སྐྱོན་ཆགས། །

དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི། གཞི་ལ་མི་མཁས་པས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་ལེ་ལོས་ཡང་དག་པ་སྤོང་བ་རྣམས་དང་། །འདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་སེམས་པ་དཔྱོད་པ་རྣམས་ལས་གང་རུང་མ་ཚང་བ་དང་། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བསྒོམ་པ་མ་ཚང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་ཉམས་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་མི་སྐྱིད་པས་དབང་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་དབང་པོ་དེ་དག་ཉམ་ཆུང་བས་སྟོབས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། །ལྟ་བའི་སྐྱོན་ཆགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྐྱོན་ཆགས་པས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ།

བརྟགས་ཤིང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི་ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་ཅིང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མི་གཙང་བ་སོགས་ལ་མི་མཁས་པས་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་བོ། །ལེ་ལོ་དག་གིས་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། འགལ་རྐྱེན་བྱིང་རྒོད་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་འདུན་བརྩོན་སོགས་མ་ཚང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དད་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིས་དབང་པོ་ལྔ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། བསྐྱེད་ཀྱང་དད་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཉམ་ཆུང་བས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྗི་ནུས་པ་སྟོབས་ལྔའི་སྒྲིབ་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་སོགས་མཐོང་སྤངས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྐྱོན་ཆགས་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ (ཕར་ཕྱིན་)། ཕྱུག་པོ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཕྱུག་པོ་དང་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་། །
སེམས་ཅན་མི་གཏོང་སྒྲིབ་པ་དང་། །
ཉེས་པ་དག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །
འབྲི་དང་འཕེལ་དང་འཇུག་པ་དང་། །
གྲོལ་བར་བྱེད་དང་མི་ཟད་དང་། །
དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། །
ངེས་པར་བྱེད་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །
ལོངས་པར་སྤྱོད་དང་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱུག་པོ་དང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོ་དང་། ། བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉེས་པ་དག་དང་

ཡོན་ཏན་རྣམས། །རིམ་པ་ལྟར་འབྲི་བ་དང་འཕེལ་བ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་གདུལ་བྱ་འཛུད་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་སོགས་མི་ཟད་པ་དང་། །སྨོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། །སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་བདག་དང་གཞན་ཆོས་རྣམས་ལ། །ལོངས་རྫོགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དགག་གིས་སོ།

སེར་སྣས་སྦྱིན་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་དེ་ཡི་དབང་གིས་སྦྱིན་པར་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱུག་པོ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྔར་ཏེ་ཚུལ་འཆལ་གྱིས་རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོས་བཟོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ལེ་ལོས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་འབྲི་བ་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། རྣམ་གཡེངས་གིས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བས་གདུལ་བྱ་མ་དད་པ་རྣམས་བསྟན་པ་འདི་ལ་འཛུད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་འཆལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། སྨོན་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པས་ནི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་ནུས་པ་ཆུང་བས་ནི་སྟོབས་དང་དེའི་བྱེད་ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། གསུང་རབས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་མི་ཤེས་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ལོངས་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་ལ་མ་ནོར་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ༼སའི་སྒྲིབ་པ༽། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཀུན་དུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །
རྒྱུ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། །
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །
རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། །
ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང་། །
ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །
དྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །
དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྒྲིབ་པ་བཅུ། །
ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །
གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །

སའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པ་དང་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེ་ལ་གོམས་པས་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱུ་མཐུན་པ་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེས་ཐོས་པ་མཆོག་ཏུ་རིག་ནས་དེའི་ཕྱིར་མེའི་འོབས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ཚད་ཙམ་དུ་ཡང་བདག་ཉིད་བརྒལ་བ་དང་། །བཞི་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ

མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ལ་སྲིད་པ་ཡང་ལྡོག་པ་དང་། །ལྔ་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱུ་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། །དྲུག་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་ཆོས་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དང་། །བདུན་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་མཚན་མ་མེད་པས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་བྲི་བ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ལ་བྲི་འཕེལ་མེད་པ་དང་། །བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་ཞིང་། དགུ་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །བཅུ་པ་ལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའིཕྱིར་དེ་ལྟར་དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་སྒྲིབ་པ་བཅུ་ཡོད་པ། །ས་བཅུའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི། །གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ།

རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། །དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་རྣམས་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་ཡོད་ཀྱང་། སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་སུ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས། ཇི་ལྟར་བར་སྣང་གི་བྱ་ཡི་རྗེས་སོ་སོར་དབྱེ་མ་ནུས་པ་ལྟར་མཉམ་གཞག་གི་ངོས་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ནུས་པས། མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ས་ནས་སར་འཕར་བའི་ཆོས་དེ་དང་དེའི་སྣང་བྱ་སྦྱོང་ལ། དེའི་ནུས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ལ་ངེས་པར་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་དེའི་ཆ་ནས་སྣང་བྱ་སྦྱོང་ཚུལ་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་ནས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་གཞག་དེ་ནི་རྗེས་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །ངེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མི་རྟོགས་པའི་གེགས་དེ་ནི་ས་དེའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྗེས་ཐོབ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པར་ཞུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དོ། །དེའང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་ཀུན་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ས་གཉིས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པའམ་མཆོག་ཏུ་འཕེལ་བ་དག་གི་དོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ནས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེས་སྔར་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའོ། །ས་གསུམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེའི་རྒྱུན་མཐུན་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་མཆོག་ཉིད་དུ་རྟོག་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་གསུམ་མེས་གང་བའི་འོབས་ལས་བརྒྱལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའང་རྟོགས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དོན་ཆེ་ཞིང་མི་བསླུ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཞི་པར་ཆོས་གང་ལའང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ལའང་སྲེད་པ་ལྡོག་ན་ཆོས་མིན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལྔ་པར་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་བདག་ཐ་མི་དད་ཅིང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཡང་སེམས་དང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ

འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་། སེམས་ཅན་རྣམ་དག་དང་། །ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་འགྲོད་པ་སེལ་བ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་དང་ལམ་མིན་ཤེས་པ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་ཤེས་པ་རྣམ་དག་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་རྣམ་དག་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་རྣམ་དག་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བཅུར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་སོ། །ས་དྲུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་མཐོང་བས་སྤྱར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དང་། ས་བདུན་པར་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རོ་གཅིག་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ལས་བྲི་བ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་དབང་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། དབང་བཞི་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབང་བ། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ། ལས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོས་མཚན་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྣང་བ་མུ་མེད་པར་སྣང་ཞིང་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བ་གཉིས་ཐོབ་བོ། །ས་དགུ་པར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་བསྒོམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །ས་བཅུ་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་བསྒོམས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་ཕྲིན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་དེ་དག་གི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དབང་དེ་དག་གི་རྒྱུའམ་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་ཤིང་། གཞན་ཕལ་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། བྲི་གང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཙམ་མོས་སྤྱོད་ནའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ས་དང་ས་ཡི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་མཇལ་བའི་རྗེས་ཐོབ་ན་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ངེས་པ་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་ནས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇེ་དག་ཏུ་མཐོང་བའི་མཐོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་ནས་སར་འཕར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བར་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མིང་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷས་ཕྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་བཅུ་པོ་གང་ཞིག ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་དེ་དང་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པས་འདི་དག་གཏན་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་(དོན་བསྡུ་བ)། དོན་བསྡུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །
དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །
དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། །སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

མདོར་བསྡུ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ལ། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཉིད་དེ། །གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ནས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འདོད། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཁྱབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྒྲིབ་པ་ཆུང་ངུ་ནི་ཉེ་ཆེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །སྦྱོར་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ལྷག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་མཉམ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐོབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ལེན་པ་དང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་དགུ་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྡུས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེས་མཚོན་ནས་སྒྲིབ་པ་ཚད་མེད་པ་ཉིད་བཤད་ཀྱང་དོན་མདོར་བསྡུ་ན། ཐར་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་དུ་གཟིགས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་ལ་གགས་བྱེད་ཅིང་སྤྲོས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་འདུ་བར་ཟད་དེ། འཐད་པ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐར་པ་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ཕུང་སུམ་པ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་གཉིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་སྤོང་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་དམ་པ་གཞན་རྟོགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་དྲང་ངེས་ཀྱི་མང་ཉུང་གི་མཐའ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ནས་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་དེ། གཞན་དུ་དེ་ལྟར་མིན་ན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤང་བའི་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏིང་ཚུགས་པ་འཆད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅས་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།

༈ ཛཻ་ཁ་རི།།

གསུམ་པ་རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན༽། རྟ་བ་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྟ་བ་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། །
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དང་། །
འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན། །
རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བ་དང་། །
གྲགས་དང་རྣམ་པར་དག་ཡུལ་དང་། །
བསྡུ་དང་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། །
མཁས་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་བཅུ་ནི། །
བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོའོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྟ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །བསྡུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་དུས་ལ་མཁས་པ་དང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཁས་པའོ།

ཞེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཤིང་དེ་དག་གི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་དུ་འདུ་བ་རྟ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་དེ་གསུམ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་ལ་མི་རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་ཀུན་བྱུང་གི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་ལྔ་བསྡུས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་འཇུག་སོགས་བདུན་དབྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་བརྩམས་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལ་ནང་གི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྤྱང་བྱ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཅུའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚོན་བྱ་རྩ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་༼མཚོན་བྱ་རྩ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་༽། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྟག་མེད་དང་། །
ཡོད་ཀྱང་ཁོ་ན་མ་ཡིན་དང་། །
ཡོད་དང་མེད་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། །
ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད། །

དེ་ལ་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ་དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པ་ཁོ་ན་དང་། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དག་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད་དོ།

ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་གསུམ་གྱི་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གསུམ་སྟེ། བྱིས་པ་འཁྲུལ་པའི་བློས་བདག་གཉིས་སུ་བཟུང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་རྟག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་ཡོང་མ་སྲིད་པ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ངོར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཀུན་བརྟགས་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་སྟོང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ་གནས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་༼དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་༽། འདི་ལ་ཆོས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འདི་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་དང་། །
གཟུང་བ་དག་དང་འཛིན་པ་དང་། །
ཡོད་དང་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །
སྐུར་བ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་དག །
གང་ཞིས་ནས་ནི་མི་འབྱུང་བ། །
དེ་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དང་། །

མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལ་གང་ཞིས་ནས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དང་། །གང་ཞིས་ནས་གཟུང་བ་དག་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། །སྐུར་པ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་དག །གང་ཞིས་ནས་ནི་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ།

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་ལ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་བློའི་འཛིན་སྟངས་དོན་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་མེད་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའི་བློ

དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་མཚོན་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅེས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །འདི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དངོས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་བྱ་འདི་ཡི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཚན་ཉིད་ཡན་གར་བ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་གྲུབ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱི། ནང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་མཚོན་པའི་སླད་དུ་དེ་སྐད་བཤད་དེ། བདག་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྫས་སུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གོ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡོངས་གྲུབ་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མེད་པར་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་བདག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་ལ་གང་ཤེས་ན་ཞེས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཕེབས་ན་དེའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་བློ་ངན་མི་འབྱུང་ལ། སྒྲོ་སྐུར་བྲལ་བའི་བློས་ཇི་ལྟར་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཡུལ་དེ་དག་གི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ (དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་) ལ། བདེན་དོན་དུ་བཞག་པ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་པ། ཕྲ་རགས་སུ་བཞག་པ། གྲགས་པའི་དོན་བཞག་པ། ངག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ། བསྡུ་བ་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། མཁས་བྱའི་གནས་བཅུར་བཞག་པ་དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ (བདེན་དོན་དུ་བཞག་པ་)། མི་རྟག་དོན་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། །
སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། །
དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད་དོན་ཏེ། །
རྩ་བའི་ཁོ་ནར་གོ་རིམས་བཞིན། །
སྡུག་བསྔལ་ལེན་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །
འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །
དངོས་མེད་དེ་དངོས་མ་ཡིན་དང་། །
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད། །
མཚན་ཉིད་མེད་པས་བདག་མེད་དང་། །
དེ་དང་མི་མཐུན་མཚན་ཉིད་དང་། །
རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན། །

རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་མེད་པའི་དོན་དང་། །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། །དྲི་མ་དང་བཅས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། །རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ནར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཀུན་བརྟགས་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྡུག་བསྔལ་ལེན་པ་དང་གཞན་དབང་སྡུག་བསྔལ་

གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། །ཡོངས་གྲུབ་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བ་སྟེ་སྔ་མ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་མེད་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད་དོ། །ཡང་བདག་མེད་གསུམ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་མཚན་ཉིད་དེའི་བདག་མེད་པ་དང་། །གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ལྟར་མེད་པས་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་བདག་མེད་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པ།

ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་རྟག་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་དང་། དེའི་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་འཇོག་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་འཇོག་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་རྫས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཡང་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཐོབ་སྟེ་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་གྱི་བར་ན་ཕུང་གསུམ་མེད་པ་ལ། ཀུན་བརྟགས་དེ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྟགས་པའོ། །གཞན་དབང་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྔར་དྲི་བཅས་དང་། ཕྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཏེ། སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དང་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་མི་རྟག་པའི་གནས་སྐབས་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བར་ཟད་སྟེ། དེས་ན་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་འདི་ཙ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། ཀུན་བརྟགས་ལ་དངོས་པོར་བཟུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ནི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་འཇོག་ལ། འདི་ན་སྔ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་འཇོག་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའམ། ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོས་ཡིན་པས་ན་སྟོང་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད་དེ། སྟོང་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཅེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་བདག་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བའམ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ (རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་པ)། དེ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།

དེ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་འདོད། །
བག་ཆགས་དང་ནི་ཀུན་ནས་འབྱུང་། །
མ་བྲལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །
ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཉིས་མི་སྐྱེ། །

དྲི་མ་ཞི་བ་གཉིས་སུ་འདོད། །
ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤང་བ་དང་། །
ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་བྱས་བས་ནི། །
ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དག་བཤད། །

དེ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་འདོད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྟེ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དང་ནི་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །མ་བྲལ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འགོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བ་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དྲི་མ་ཞི་བ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྩ་བའི་དེ་ཁོན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཀུན་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། །ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་བྱ་བས་ནི། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ།

ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཕྱུག་གཉིས་བཞིས་བསྡུས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཚང་སྟེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པར་རང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཞེན་པས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན་མ་བྲལ་བའི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་བརྟགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་གྲུབ་པའམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གདོད་ནས་དྲི་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་གྱི་དོན་འཇོག་ཅིང་། ཕྱི་མ་ཡོངས་གྲུབ་འདི་ལ་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་བྲལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་འདོད་ལ། དེའི་ནང་གི་ཕྱི་མ་བྲལ་ཆ་འདི་ནི་འགོག་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་འདི་གསུམ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་ཀུན་བརྟགས་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ལམ་གྱི་མིང་ཡུལ་དེ་ལ་འང་བཏགས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་ན་གོང་དུ་ཀུན་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་ལམ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་མིང་སྤང་བྱ་ལ་བཏགས་པའོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནི་ལམ་དུ་བཤད་དེ་འབྲས་བུའི་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པའོ། །

གསུམ་པ་༼ཕྲ་རགས་སུ་བཞག་པ་༽ལ་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཕྲ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་༼རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་༽། བཏགས་པ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། །
དེ་བཞིན་བརྗོད་པ་རགས་པ་ཡིན། །

རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ནར་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་བརྟགས་དང་ནི་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དབང་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་སུ་གྲུབ

སྣེ་འདི་དག་ནི་རགས་པ་ཡིན་ལ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་ན། ཀུན་རྫོབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་བཏགས་དང་ནི། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དབང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དེ་དོན་སྤྱིའི་དོན་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་དག་རགས་པ་ཡིན་ཏེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་༼ཕྲ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་༽ལ་དངོས་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་༼དངོས་༽། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུའོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། །

དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུའོ།

དམ་པའི་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཅིག་པུའོ།

དོན་དམ་པའམ་དམ་པའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཡིན་གྱི་གཞན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་པའམ། གནས་སྣང་མཐུན་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་༼དེའི་དབྱེ་བ་༽། དོན་དང་ཐོབ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དོན་དང་ཐོབ་དང་སྒྲུབ་པ་ནི། །
དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །
འགྱུར་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། །
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །

དེ་ལ་དམིགས་པ་དོན་དམ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཐོབ་པ་དོན་དམ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་ནི། ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདུས་མ་བྱས་པ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་འདུས་བྱས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པ་སྟེ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།

དོན་དམ་པ་དེའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཕུལ་དུ་བྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་པ་ནི་ལམ་སྟེ་འབྲས་བུའི་མཆོག་མྱང་འདས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟར་གཞི་འབྲས་ལམ་གསུམ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཞག་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པདང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དོན་དམ་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ལ་གཞི་འབྲས་ཀྱི་ལྡོག་ཆས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལམ་བདེན་འདུས་བྱས་སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པས་སྡེ་མ་གསུམ་དང་གནད་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་ན་གནས་སྣང་མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པའི་བརྡ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར

ལམ་བདེན་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བསྡུ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དག་པ་གཞན་དབང་གི་བརྡ་སྦྱར་ན་ཡང་དགོངས་བཞེད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འགལ་བར་ཞེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ ༼གྲགས་པའི་དོན་བཞག་པ་༽། གཅིག་གིས་འཛིག་རྟེན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཅིག་གིས་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་སྟེ། །
གསུམ་གྱིས་རིགས་པའི་གྲགས་པའོ། །

གྲགས་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟ་བའི་དེ་ཁོན་ལ་བློ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་གིས་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་སྟེ་དངོས་པོ་གང་ལ་འདི་ནི་ས་ཡིན་གྱི་མེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སོགས་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ནི་རིགས་པའི་གྲགས་པའོ།

གང་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་འདི་དག་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའམ། རིགས་པས་གྲགས་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གྲགས་པ་གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྡའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་གཅིག་པུའི་སྒོ་ནས་གྲགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ཟག་རིགས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་བྱ་བ་བྱེད་པ་བལྟོས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ནི་རིགས་པའི་གྲགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཀ་བ་ཞེས་སུ་མིང་ཐོགས་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གྲགས་པ་དང་། ཀ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་པས་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་གྲགས་པ་དེ་གཉིས་གང་གི་སྒོ་ནས་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅེ་ན། ཀུན་བརྟགས་གཅིག་པུའི་ཆ་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་མིང་སྣ་ཚོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་ན་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིགས་པས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཀུན་བརྟགས་ཁོན་ལས་འཇོག་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀ་ལའང་ཅི་རིགས་པར་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གྲགས་པ་རྣམས་སོ། །

ལྔ་པ་ ༼དག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ་༽། རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །
གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །

རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །འདི་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།

རྣམ་པ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད་པ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། །དེ་ལྟ་བུའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་མ་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཁོན་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དེ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཚེ་གནས་སྣང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲུག་པ་ ༼བསྡུ་བ་བཤད་པ་༽། རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། །
མིང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ། །
ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་རབ་ཁོ་ན། །
གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན། །

བསྡུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་རྩ་བའི་ཁོ་ནར་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལྔ་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་གཞན་དབང་དང་། །མིང་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་ལ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གཞན་ལས་རབ་ཏུ་ཕྱུར་པ་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྡུས་པའི་སྡོམ་ནི་དངོས་པོ་ལྔའམ་ཆོས་ལྔར་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མིང་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ལྔའོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་བརྡའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་མིང་གི་གདགས་གཞི་གདུང་འདེགས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ལམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུག་སྟེ། གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་དང་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གཞན་དབང་དང་། ཀུན་བཏགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྣང་བ་ལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིང་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ནི་གཞན་དབང་གི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །མིང་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རབ་ཏུ་ཕྱུར་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ནི། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ་ ༼དབྱེ་བ་བཤད་པ་༽། འཇུག་དེ་ཁོ་ན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འཇུག་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་གཉིས། །
གནས་པ་དང་ནི་ངན་པར་ཞུགས། །
མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་དང་དག །
ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་གཅིག་པུའོ། །

རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ནར་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་རྣམ་པ་བདུན་ལས་འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ནི་ངན་པར་ཞུགས་པའམ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །ཡང་དག་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་བཞི་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཅིག་པུའོ།

དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་ནི་རྣམ་བདུན་ལ། བརྟེན་ནས་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གཞན་དབང་གིས་བསྡུས་པ་དང་། རྣམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །མཚོན་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན

ཉིད་རྣམ་པར་ཞིག་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་གང་ཞིག །ཁྲིད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འགོག་ཞི་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་བདེན་པའི་འགོག་བདེན་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལམ་རིགས་པ་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ལམ་བདེན་དང་བདུན་པོ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་མདོ་དང་དབུས་མཐའ་ལྟར་ན། འཇུག་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་གཉིས། རྣམ་རིག་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། ལྷག་མ་བཞི་བདེན་བཞི་དང་སྦྱར་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་དེ་ཉིད་བདུན་པོ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་མ་དག་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པ་དང་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའམ་མངོན་པར་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་འདི་དག་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་གཞན་དབང་གི་འཇུག་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུར་འདུ་བས་ན་དེ་ལས་བཞིར་དབྱེ་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་། རྣམ་དག་འགོག་པ་གཉིས་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་ལམ་གཉིས་ནི། དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བཅུ་བཤད་པ་དང་། སྤོང་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ (སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བཅུ་བཤད་པ་)། གཅིག་དང་རྒྱུ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གཅིག་དང་རྒྱུ་དང་བཟའ་བ་དང་། །
བྱེད་པ་དང་ནི་དབང་བསྒྱུར་དང་། །
བདག་པོའི་དོན་དང་རྟག་པ་དང་། །
ཉོན་མོངས་པ་དང་དག་པའི་གནས། །
རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་མ་གྲོལ་གྲོལ། །
འདི་དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ། །

མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་ ༣༠ གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཅིག་པུར་འཛིན་པ་དང་རྒྱུ་རུ་འཛིན་པ་དང་ཟ་བར་འཛིན་པ་དང་། །བྱེད་པར་འཛིན་པ་དང་ནི་དབང་བསྒྱུར་བར་འཛིན་པ་དང་། །བདག་པོའི་དོན་དུ་འཛིན་པ་དང་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་མ་གྲོལ་བ་དང་གྲོལ་བར་འཛིན་པ་སྟེ། །འདི་དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟའོ།

མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་པོ་འདི་གཏན་ལ་ཕབ་ན་དེར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ཡིན་ལ། གནས་བཅུ་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་སྤོང་བའང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་

མཁས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། དུས་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པའོ། །

དེ་ལ་བདག་ལྔ་བཅུ་ནི། བདག་གཅིག་པུར་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྒྱུར་ལྟ་བ་སོགས་བཅུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པས་བདག་གཅིག་པུར་ལྟ་བ་སྤོང་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བདག་གི་གདགས་གཞི་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། འདི་ལ་གཅིག་པུ་ཆ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་ཕུང་པོ་ལྔར་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་ནང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པས་ཆོས་དུ་མ་བསྡུས་ནས་སྤུངས་པ་ལ་ཕུང་པོའི་རྣམ་བཞག་ཏུ་བྱས་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གཅིག་པུ་བ་ཞིག་མེད་པར་ཤེས་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྒྱུ་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་ནི་ཁམས་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་ལ། དེ་དག་ནི་སོ་སོ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ནུས་པའམ་ས་བོན་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་ན། དེ་དག་སོ་སོའི་རྒྱུ་ལས་སྣོད་བཅུད་འདི་འབྱུང་གི་བདག་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱུ་མིན་པར་ཤེས་སོ། །བདག་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའམ་ཟ་བ་པོར་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་མེད་ལ། ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པས་སོ། །བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་ན་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་ཅིང་མ་ཚོགས་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་བདག་གིས་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཤེས་སོ། །བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་གི། བདག་གིས་ནི་རང་དབང་བསྒྱུར་ཏེ་ཅི་ཡང་བྱ་མི་ནུས་པར་རྟོགས་སོ། །བདག་ ནི་བདག་པོའམ་གཙོ་བོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་པོར་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་མཁས་པས་སྤང་སྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ན་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ལམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་རྟག་ཕྱི་མི་འགྱུར་མི་འཕོ་བའི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ནི་དུས་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། དངོས་པོའི་སྐྱེ་འཇིག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་དེ་གསུམ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་དང་དུས་གསུམ་གྱི་འགྱུར་བ་མེད་པར་མི་སྲིད་པར་གྲུབ་པས་སོ། །བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སམ་གཞི་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་གཞི་རྒྱུ་འབྲས་ཕྱུགས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་བྱང་གི་གཞིའམ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས་སོ། །བདག་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བླང་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་སྣང་གི། གཞན་དུ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་ནམ་སྒོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པས་སོ། །བདག་དེ་ཉིད་སྔར་མ་གྲོལ་ལ་ཕྱིས་གྲོལ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པས་སློང་སྟེ། འདུས་བྱས་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་འདུས་མ་བྱས་ལ་མྱང་འདས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཐར་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ལ་ནི་དམིགས་ནས་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ལྟ་བའི་གནས་ཞེས་བྱ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕེབས་ན་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རང་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ (སྤྱོང་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་བཤད་པ་) ལ། གནས་བཅུ་པོ་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་དང་། གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ (གནས་བཅུ་པོ་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་)། ཀུན་ཏུ་རྟོག་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཀུན་ཏུ་རྟོག་དང་རྣམ་རྟོག་དོན། །
ཆོས་ཉིད་དོན་གྱིས་དེ་དག་དེར། །

མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དག་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ནར་ཇི་ལྟར་འདུས་ཤེ་ན། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དག་དེར་ལྟ་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ།

མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་བཤད་ན། འདི་དག་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་དེ་དང་དེར་བརྟགས་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞན་དབང་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་ཕྱི་དོན་དུ་ཞེན་ཅིང་བརྗོད་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་སོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ངོ་། །གཟུགས་དེའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱུར་རུང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་འདུ་སོགས་དང་། ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལྷག་མ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ (གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བ་) རྒྱས་བཤད་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བཅུ་ལས། དང་པོ་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་ནི། ཐོག་མར་དུ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཐོག་མ་དུ་མ་ཉིད་དང་ནི། །
བསྡུས་དང་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བའི་དོན།

ཇི་ལྟར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་མཁས་པ་འདི་བཤད་ན། །ཕུང་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་བཤད་པས་དེ་བརྗོད་པ་ནི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཕུང་པོ་དེ་དག་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་དུ་མའི་དོན་གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་ནི། །བསྡུས་པའི་དོན་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བའི་དོན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །ཕུང་པོའི་དོན་ནི་སྤུངས་པའི་དོན་ཏོ།

མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུའི་ཐོག་མ་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ན། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རང་མཚན་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཉིད་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་ནི། དུ་མའི་ཆོས་དེ་དག་རིགས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ལྷན་ཅིག་བསྡུས་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུ་མ་ལྷན་ཅིག་སྤུངས་པ་ལ་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལའང་ནང་གི་དབྱེ་བ་ལྔར་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བའི་དོན་ནམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཞེ་ན།

གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །

དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དོན་ལྔ་སྟེ་བཅུ་པོ་འདི་དག་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བར་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་ཀུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་གྲངས་སུ་བཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་མྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཚོགས་བརྒྱད་དམ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པ། འཛིན་དང་གཟུང་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འཛིན་དང་གཟུང་དང་དེ་འཛིན་པ། །
ས་བོན་དོན་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད། །

ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་འཛིན་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུང་བའི་ས་བོན་གྱི་དོན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་འཛིན་པའི། །ས་བོན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏེ་འདི་དག་ནི་སྔ་མ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་དོ།

ཁམས་ཞེས་པ་རྒྱུའམ་གཞིའམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་གྱི་མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཏེ། དབང་པོ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་རང་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པའམ་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཐོང་སོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ནི་མེའི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་ཁམས་ཞེས་བཏགས་ཏེ། སྤྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་ལ་ས་བོན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་སུ་མ་ཟད་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྐབས་ན་ཡང་ཡུལ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་ནང་གིས་བོན་བཞིན་དུ་དེ་ལ་དེའི་ཆོས་དེ་དག་འབྲལ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་བར་དྲུག་པོ་འདི་ནི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་དང་བློའི་གཟུང་བའི་གཞིའམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་པ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དྲུག་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ངོ་བོས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ནི། ཟླ་བ་མ་ཐག་པ་མཁས་བྱའི་གནས་དང་པོ་ལས་གཞན་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པའི་གནས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ཙམ་སྟེ། འོག་གི་སྐབས་རྣམས་སུའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་(སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ)། ཚོར་དང་དོན་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཚོར་དང་དོན་རྣམས་ཡོང་གཅོད་ཀྱི། །
ཉེར་སྤྱོད་འབྱུང་སྒོ་གཞན་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེ་མཆེད་ལས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དག་ནི་ཚོར་བ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་བའི་སྒོའི་ཕྱིར་དང་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི། །ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བའི་སྒོ་སྟེ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ།

སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལས། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ནང་གི་དེ་དྲུག་པོ་ནི། ཚོར་བ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་འབྱུང་སྒོའམ་སྐྱེ་སྒོ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་འདིས་ཡུལ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ནས་བདེ་སྡུག་སོགས་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དེ་ནི་དོན་རྣམས་སོ་སོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་འབྱུང་སྒོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པ་ཤེས་པ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་དེ། སྒོ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པ་ལ་མིང་དེ་སྐད་དུ་བཏགས་པའོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ནི་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱ་བ་དང་། མིག་སོགས་ནི་ཡུལ་སོགས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་པས་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཚོགས་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དང་དེ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ན་ཉེར་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལའང་ཆོས་སུ་གདགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ཞིང་དེས་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྡུག་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པས་མྱོང་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་ཤེས་པ་ཉིད་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་འདི་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒོ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ ༼རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་༽། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྩོལ་བ་ལ། །
སྒྲོ་འདོགས་མེད་ཅིང་སྐུར་འདེབས་མེད། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་ལ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐུར་བ་འདེབས་པ་མེད་པའོ།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་ཡི། རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་མིན་པ་དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དབྱེ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུས་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་རྩོལ་པའམ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐུར་འདེབས་མེད་པར་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་མིན་རྒྱུར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་མིན་དུ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ནི། ད་ལྟའི་ཕུང་པོ་འདི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ཕུང་པོ་ལས་མ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་དག་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་འདོད་པའམ། རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་ཅེས་སམ། ཚེ་ཕྱི་མ་མེད་པའམ། འགོག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱུའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རྩོལ་བའམ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་དང་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་བྱའོ་ཞེས་བསམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པའམ། ཡང་ན་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་དེ་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་རང་དབང་བ་ཞིག་འཛིན་

པའོ། །

བྱེད་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ནི་རྒྱུ་དེས་དེ་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ་འབྲས་དུས་ན་རྒྱུ་འགག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྟས་སྟེ། མདོར་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ཕྱི་མའི་དུས་ན་མེད། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་པོ་དེར་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བའམ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། རྒྱུ་ཚོགས་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་པའི་དབང་མེད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་གི། རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་ལ་འབྲས་བུ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པོས་དབེན་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་དང་མ་རིག་པ་ལྟ་བུས་བདག་གིས་མྱུ་གུ་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་འདི་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག མྱུ་གུ་དང་འདུ་བྱེད་དེ་དག་གིས་བདག་འདིས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་བྱས་ནས་རང་ཉིད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལའང་། རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་བྱེད་པོ་སོགས་སུ་བཏགས་ཀྱི། དོན་ལ་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སྔོན་དུས་བཟའ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུའི་དཔྱིད་དུས་ས་བོན་འདེབས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ལོ་ཏོག་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་སྡུད་པ་ལ་ཉེ་བར་ཕན་པའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་དེ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྔོན་སོང་གི་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ལ། སེམས་པ་དེ་ཁོ་ནས་ལོ་ཏོག་རང་དབང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྗེ་སྐད་ཅིག་ཚོགས་པའི་ཐ་མར་ལོ་ཏོག་བསྐྱེད་ལ། འབྲས་བུ་ལོ་ཏོག་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་ཕྱིར་ལོ་ཏོག་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པོ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུས་བསྒྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་དེ་དག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་

ཞིང་འདི་ནི་མི་འདིས་བཙུགས་སོ་ཞེས་བྱེད་པོར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་མར་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་སྡུད་པའི་སྐྱེས་བུ དེའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་བྱེད་པ་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཞེས་པར་བྱའོ། །

ལྔ་པ་ གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ། མི་འདོད་འདོད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་འདོད་འདོད་དང་རྣམ་དག་དང་། །
མཉམ་དུ་འབྱུང་དང་དབང་བྱེད་དང་། །
འཐོབ་དང་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་དག །
གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་གཞན། །

གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མི་འདོད་པ་གཞན་དབང་ནི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ངན་འགྲོ་འགྲོ་བ་དང་འདོད་པ་གཞན་དབང་ནི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པས་འདོད་པས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་རྣམ་དག་གཞན་དབང་ནི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་མ་སྤངས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མ་བསྒོམས་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐར་མི་བྱེད་པ་དང་། །མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་གཞན་དབང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་གཉིས་གཉིས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་དང་དབང་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་དབང་ནི་བུད་མེད་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། །འཐོབ་པ་གཞན་དབང་ནི་བུད་མེད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་དང་བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པ་དང་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དབང་ནི་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་དག །གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་སྔ་མ་དག་ལས་གཞན་ནོ། །རྒྱ་ཆེར་ནི་ཁམས་མང་པོ་ཅན་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།

སྤྱིར་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རྒྱུ་གང་ལ་བལྟོས་པ་དང་མི་བལྟོས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་སྲིད་པ་དང་མི་སྲིད་པའམ།

གནས་ཡོད་པ་དང་གནས་མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་འདས་བླང་དོར་གྱི་བྱ་བ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་གཞན་དབང་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བསྟན་པ་འདིས་མཚོན་ནས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མི་འདོད་པ་གཞན་དབང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱིས་མི་འདོད་བཞིན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པ་གཞན་དབང་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་ལམ་སྒོམ་ཞིང་སྒྲིབ་པ་མ་སྤང་བར་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་དབང་ནི་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་ལས་བསགས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་བྱེད་གཞན་དབང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བདུན་ལ་དབང་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཐོབ་པ་གཞན་དབང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དབང་ནི་འཕགས་པས་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་ཚེའི་གཞན་དབང་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་བདུན་པོ་འདི་གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་། ངེས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་པའོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་མོད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་དགེའི་ལས་སྔོན་སོང་གི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ་རང་གི་འདོད་པས་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་ལ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་པས་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་དགེ་བའི་ལས་སྔོན་སོང་ལ་རག་ལས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདོད་པས་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལས་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་དང་། མ་སྤངས་ན་མི་ཐོབ་པ་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་སོ་སོའི་གནས་ཡོད་སྐབས་ཡོད་དང་། གནས་མེད་སྐབས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ངེས་མཚོན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེས་བུའི་རང་འདོད་ཀྱིས་བཅོས་སུ་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་གང་ལ་གང་ཞིག་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། གང་ལ་གང་གནས་མིན་ཅིང་སྐབས་མིན་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །

དྲུག་པ་ ༼དབང་པོ་ལ་མཁས་པ༽། འཛིན་དང་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འཛིན་དང་གནས་དང་རྒྱུན་མི་འཆད། །
སྤྱོད་དང་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། །

དབང་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཉེར་གཉིས་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དྲུག་འཛིན་པ་ལ་མིག་སོགས་དྲུག་པོ་དབང་བྱེད་པ་དང་གནས་པ་ལ་སྲོག་གི་དབང་གི་བྱེད་པ་དང་རིགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་ཕོ་དང་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དབང་བྱེད་པ་དང་། །དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ཚོར་བ་རྣམས་དབང་བྱེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དད་སོགས་ལྔ་དང་ཀུན་ཤེས་གསུམ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་བྲམ་ཟེ་རང་བཞིན་ཉན་གྱིས་ཞུས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། མིག་དབང་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྔ་དང་། ཡིད་དབང་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། ཕོ་དབང་དང་། མོ་དབང་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་།ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཚོར་བདེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན

ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཚོར་བ་དེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གིས་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་གྱི་དྲུག་པོ་དེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་ཡུལ་དེ་དག་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །སྲོག་གི་དབང་པོས་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཕོ་མོའི་དབང་པོས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཚོར་བ་བདེ་སོགས་ལྔ་པོས་དགེ་སྡིག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དད་སོགས་ལྔ་དང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་སོགས་གསུམ་གྱིས་དག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔས་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་སོགས་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་ལ་དབང་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

བདུན་པ་༼དུས་ལ་མཁས་པ༽། འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་སྦྱུད་ཟིན་དང་། །
དེ་བཞིན་མ་སྦྱུད་གཞན་ཡིན་ནོ། །

དུས་བཤད་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་རྣམས་སྦྱུད་ཟིན་པ་འདས་པའི་དུས་དང་རྒྱུ་སྦྱུད་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྦྱུད་པ་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་མ་སྦྱུད་པ་མ་འོངས་པའི་དུས་ཏེ་སྔ་མ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ།

དུས་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཆ་ལས་བཏགས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཆོས་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་སྦྱུད་ཟིན་པ་དེ་ནི་འདས་པ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་པའམ་རང་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ནས་ད་ལྟ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྦྱུད་ཟིན་ན་དེའི་རྒྱུ་སྔོན་དུ་འགགས་པ་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་རྒྱུ་ལས་དངོས་པོ་དེ་སྔར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟ་མེད་པ་ལ་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་རྣམས་སྦྱུད་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྦྱུད་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ས་ན་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་འགག་པར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་དེ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ལ། འབྲས་བུ་ཉིད་འགག་པར་མ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ད་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་སྦྱུད་པ་སྟེ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་མངོན་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་ཚོགས་པ་མ་ཚང་ཞིང་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་མ་གྱུར་པས་ན་རྒྱུ་སྦྱུད་མ་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱུ་སྦྱུད་ཟིན་ན་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡོད་དགོས་ལ། རྒྱུ་ཡང་མ་སྦྱུད་ན་འབྲས་བུ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདིས་ཕྲ་བ་སྐད་ཅིག་གི་དུས་གསུམ་དང་རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་སྟེང་གི་དུས་གསུམ་པོའི་ཐ་སྙད་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འདུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་བཏགས་པས་ན། དུས་ཀྱི་ཆ་ནི་སྐད་ཅིག་གི་ཕྲེང་བ་ཡིན་ནའང་། དུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ལ་ད་ལྟའི་བསྐལ་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་བཞག་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ་༼བདེན་པ་ལ་མཁས་པ༽། ཚོར་བ་རྒྱུ་དང་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། །

ཚོར་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་དོན། །
དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན། །

དེ་ཞི་བ་དང་གཉིས་པོའི་དོན། །
ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དུ་འདོད། །

བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་དོན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། །དེ་གཉིས་ཞི་བ་འགོག་བདེན་དང་གཉིས་པོའི་དོན་དང་། །ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་སྔ་མ་དག་ལས་གཞན་དུ་འདོད་དོ།

དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ངོར་བདེན་ཅིང་མི་བསླུ་བའི་དོན་ལ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཀུན་བྱུང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ཕྱེ་བའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པ་དང་དེའི་རྒྱུའམ་གཞི་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །

སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འཁོར་བའི་ཡང་སྲིད་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དེ་གཉིས་གཏན་དུ་ཞི་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །

དགུ་པ་ ༼ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་༽། ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་རྣམ་མི་རྟོག །
ཤེས་པས་གཞན་ལས་བདག་གིས་ནི། །
ངེས་པར་འབྱུང་ཕྱིར་གཞན་ཞེས་བྱ། །

ཐེག་པ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་སོ་སོར་ཤེས་པ་ཉན་རང་གཉིས་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན། །ཤེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་སྐྱོན་ཡོན་ཤེས་པ་གཞན་ལས་ཐོས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉན་ཐོས་དང་བདག་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱས་དང་བདག་གིས་ནི། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་སྟེ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྔ་མ་དག་ལས་གཞན་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡཱ་ནའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན་བགྲོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཞུགས་པའམ་ཞོན་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་འདོད་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱོགས་སུ་འདེགས་ཤིང་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདེགས་འདེགས་པ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། དེས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་འདེར་འདེགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པའི་དབྱེ་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་དང་འདི་གཉིས་སློབ་དཔོན་གཞན་ལས་ཐོས་ཤིང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རང་འབྲས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་དེ་དག་སློབ་དཔོན་ལ་མ་བལྟོས་པར་བདག་གིས་ནི་མངོན་དུ་ཤེས་པས་ཞི་བའི་ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས། སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཆེན་པོར

ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་དང་། ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་པ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཟབ་མོ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

བཅུ་པ་༼འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ༽། བཏགས་པ་རྒྱུར་བཅས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བཏགས་བཅས་རྒྱུར་བཅས་རྒྱ་མཚན་དང་། །
རབ་ཏུ་ཞི་བ་དོན་བཅས་ནི། །
ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །
བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། །
དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་བཤད་པ་ནི། བཏགས་པ་སྟེ་མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུར་གྱུར་པ་ས་བོན་དུ་བསྡུས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ནི་གནས་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བསྡུས་པ་དང་། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་འགོག་པ་དོན་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ནི། །ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་བསྡུས་པ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མི་ལོང་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་དང་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ནི་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་སྟེ་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བའི་ནི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོའི་སྣང་བ་དེ་ཁོ་ན་དང་། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །རགས་པས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྲ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། །དཔེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རིགས་པས་ཚར་

གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། མ་ནོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་བརྗོད་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ལ་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ།

མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུར་བཅས་ཞེས། རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེ་དེ་ལ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་ལས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའོ། །རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཞེས་མིང་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ནང་གི་སྣང་བ་རྣམས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཆར་བསྡུས་པ་གནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རི་གླིང་སོགས་སུ་སྣང་བ་དང་། ལུས་སུ་སྣང་བ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྣང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་ཆར་བསྡུས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྔ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་བདུན་པོ་དག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆའོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འདུས་བྱས་ཤིང་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་འགོག་པ་དང་། དོན་ནི་ལམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཅས་པ་འདི་དག་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལམ་དེ་ཡང་ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཞི་བར་གཏོགས་ཤིང་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་མཚན་ཉིད་པར་མི་བཞག་གོ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་འདི་ནི་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུའི་ནང་གི་ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་རྩལ་དེ་ལྟར་ན། དོན་བཅས་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རབ་ཞི་འགོག་པ་འབྲས་བུ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་ཆར་བསྡུ་ན། ཆོས་ལྔ

ལ་ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་དེའི་སྟེང་ནས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ་འཇོག་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་ལ་མཛེས་ཤིང་ཐུན་མོང་སྤྱིར་ནི། བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་རྒྱུར་བཅས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་བཅས་ཤིང་། གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་བཅས་པའམ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་དང་། བཏགས་བཅས་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དེ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བ་གང་ཞིག་དོན་དང་བཅས་པ་སྟེ་གཏན་མེད་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་དོན་གྱི་འགལ་བ་མ་མཐོང་ངོ་། །དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུའི་འགྲེལ་བའི་སྐབས་སོ།། །།

[illegible]

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་(ལམ་གྱི་ཆོས་)ལ། ལམ་ལྔ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ལམ་ལྔ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བཤད་པ། འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། ཆེན་པོར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྔ།བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྔ། མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། སྒོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བཤད་པ་)། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྲིད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །
གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་རྨོངས་ཕྱིར། །
བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །
དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམ། །

གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒོམ་པ་སྔ་དེ་ལས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས་ལུས་ཀྱིས་ནི། གནས་ངན་ལེན་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་སྲིད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་ཚོར་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། །བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་ནི་སེམས་ཏེ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དང་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ལ་མ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པས། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བས། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།

ལུས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཞི་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་དེའི་དོན་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཚོར་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་སྲེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །སེམས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟགས་པས་འགོག་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ་བདག་མེད་པ་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྒོ་ནས་བདག་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པའི་སྐྲག་པ་མེད་པར་འགོག་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་རྨོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་(འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་)། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། །
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་ན། །

དེ་དག་སྤོང་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ནི། །
རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །

དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་སྤོང་ཞིང་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ནི། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད། །སྐྱེས་པ་སྤང་། གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད། སྐྱེས་པ་སྤེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས། །རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་།

དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམས་པས་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་བརྩོན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་ (ཆེན་པོར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་)ལ། དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ (དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་)། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །
དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །
བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །

དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ན་དེར་སེམས་གནས་པ་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གྲོགས་འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་པ་དང་དཔྱོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིའོ། །དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའི་འོག་ཏུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་སོ། །ལས་སུ་རུང་བ་དེ་ཡང་ཉེས་པ་ལྔ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ།

དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དེར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ནི། མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུར་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ (དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ། སྤང་བྱ་ཉེས་པ་ལྔ། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ (སྤང་བྱ་ཉེས་པ་ལྔ་)། ལེ་ལོ་དང་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །
བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྒོད་པ་དང་། །
འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །
འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །

ཉེས་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་ལེ་ལོ་དང་ནི་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་པ་དང་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་གཉིས་ཉེས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་དང་། །དེ་གཉིས་ཞི་བའི་ཕྱིར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཚེ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ།

ཏིང་འཛིན་གྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ལྔ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་བརྩོན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་བརྗེད་པ་དང་གཉིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲིབ་པོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ནང་དུ་སྐྱུགས་ཏེ་བྱིང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་འཕྲོ་བའི་རྒོད་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་སོགས་བྱུང་བ་ན་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་ཚུལ་བཞིན་འདུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིབ་པའོ། །གཉེན་པོ་དེས་བྱིང་རྒོད་ཞི་བ་ན་ད་དུང་ཡང་འདུ་བྱེད་ཆེས་ན་དེ་ཉིད་ཆོས་གཡོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་༼གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པ༽། གནས་དང་དེ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །
དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །
བྱིང་དང་རྒོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །
དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །
ཞི་ཚེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པའོ། །

དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། རྩོལ་བའི་གནས་འདུན་པ་དང་འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྩོལ་བ་དང་། །གནས་འདུན་པའི་རྒྱུ་དྭང་བ་དང་གནས་པ་རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་ལྷག་མ་བཞི་ནི་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དྲན་པ་དང་། །བྱིང་དང་རྒོད་པ་རྟོགས་པ་ཤེས་བཞིན་དང་། །རྟོགས་ནས་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། །བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ཞི་བའི་ཚེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པའོ།

ལེ་ལོ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བཞི་ནི། དད་པ་འདུན་པ་རྩོལ་བ་ཤིན་སྦྱང་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཤིན་སྦྱང་གྲུབ་ན་ལེ་ལོ་མི་འབྱུང་ལ། ཤིན་སྦྱང་དེ་ནི་རྩོལ་བས་འགྲུབ་ཅིང་། རྩོལ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདུན་པའི་སྟོབས་འགྲུབ་ལ། འདུན་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཐོག་མར་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པས་སོ། །དེས་ན་རྩོལ་བའི་གནས་ནི་ཏིང་འཛིན་དེ་མངོན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྩོལ་བ་དང་། འདུན་པའི་རྒྱུ་དད་པ་དང་། རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །དེས་ན་དེ་བཞིས་ལེ་ལོ་སྤོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་གཞན་བཞིའི་གཉེན་པོ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་སེམས་པ་བཏང་སྙོམས་བཞི་སྟེ། དྲན་པས་གདམས་ངག་གི་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་པ་དང་རྒོད་པ་བྱུང་བ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་པས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་བྱིང་རྒོད་ཞི་ཚེ་རང་བབ་ཀྱིས་རྣལ་དུ་འཇུག་པའོ། །

བཞི་པ་༼སྦྱོར་ལམ་དོན་རྩེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྔ༽། ཐར་པའི་ཆ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བསྐྱེད་ནས། །
འདུན་དང་སྦྱོར་བ་དབང་བྱེད་དང་། །
དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །
མི་འཕྲོ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱང་ངོ་། །

དེའི་འོག་ཏུ་དབང་པོ་རྣམས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ནས། །དད་པས་བདེན་བཞིའི་བླང་དོར་ལ་འདུན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། །དྲན་པས་དེའི་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ངོ་།

རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་དད་པས་བདེན་བཞི་བླང་དོར་ལ་འདུན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་པས་སྦྱོར་བ་ཉམས་ལེན་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། འདིར་དབང་བྱེད་ཅེས་པ་འདི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དབུས་སུ་བྱུང་བ་ནི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མཐའ་ཀུན་ལའང་དབང་བྱེད་ཅེས་སྦྱར་བར་བྱ་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲན་པས་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དང་པོ་ལྔས་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །

ལྔ་པ་（བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྔ་）ལ། དངོས་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་（དངོས་）། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྨབ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྨབ་པའི་ཕྱིར། །
སྟོབས་ལྡན་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན། །

དད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དད་པ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་སྨབ་པའི་ཕྱིར། །སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ་ཅིའི་ཕྱིར་དད་སོགས་དེ་དག་སྔ་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། །འདི་ལྟར་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ་དད་པར་གྱུར་པས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་སོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པས་ནི་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་གོ །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ།

དད་པ་སོགས་ལྔ་པོ་དེའི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་བརྗེད་ངས་དང་རྣམ་གཡེངས་དང་རྨོངས་པའམ་ཤེས་འཆལ་རྣམས་ནི་སྨབ་པ་སྟེ་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། དད་སོགས་ལྔ་པོ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བཟི་མི་ནུས་པས་ན་དད་པའི་སྟོབས་སོགས་སུ་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་དབང་སྟོབས་དེ་དག་ཀྱང་སྔ་མ་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་དབང་གིས་བརྩོན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དྲན་པ་དང་། དེ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་བར་དུའོ། །

གཉིས་པ་（སྦྱོར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བ་）། དབང་པོ་རྣམས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། །
ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །

དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ་དྲི་བར་གྱུར་པ་དང་རྩེ་མོ་དག་གི་ཚེ་དབང་པོ་རྣམས་དང་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་ལ་སྟོབས་རྣམས་ཏེ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ།

དབང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་གཉིས་གཉིས་སུ་འདོག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དྲོད་དང་རྩེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཚོན་སྟོབས་ལྔ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དྲུག་པ་ (མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་)། རང་བཞིན་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།

རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག །
གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། །
བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །
རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག །
འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། །
དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །

དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཏེ། །དེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་དང་དྲན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། །གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་པ་དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྙོམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། །འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་སྟེ་དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གནས་དང་ནི། །བཏང་སྙོམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དྲན་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་པ་དགའ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ་ལམ་དེ་དག་ལས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཤིན་སྦྱངས། ཏིང་འཛིན། བཏང་སྙོམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་གསུམ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞི་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གནས་དང་། བཏང་སྙོམས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ (སྒོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པ་)། ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །
རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །

ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །
ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྙུངས། །
གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །
ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཚེ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དེས་རང་གི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་ནི་གཞན་ལ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཀུན་ནས་སློང་བ་དང་བཅས་པའི་ངག་གིས་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །དེའང་ཡང་དག་པའི་ངག་གིས་ལྟ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བས་ནི་ཡོ་བྱད་བསྙུངས་པ་རྣམས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་འདོད་ལ། །ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་དྲན་པས་ཞི་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པས་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དབང་བྱེད་མི་ནུས་པའི་སློམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་བྱེད་པས། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ།

འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛིན་པའམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་ངག་གཉིས་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་རྣམས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་ལ་རྟོག་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་ངག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡང་དག་པ་ཅན་ནོ། །ངག་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་ཡང་དག་པའི་ངག་གིས་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི། སྡིག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ཁ་གསག་སོགས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེས་ཡོ་བྱད་བསྙུང་བ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །

རྩོལ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དྲན་པ་གསུམ་ནི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་རྩོལ་བས་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་དང་། དྲན་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱིང་རྒོད་སྤོང་སྟེ། ཞི་གནས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ལྟ་བ་སོགས་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་བཟློག་པ་དང་། །
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག །
རྗེས་སུ་འབྲེལ་མེད་བསྒོམ་པའོ། །

གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་དེ་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཚོགས་སྦྱོར་བའི་བསྒོམ་པ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བསྒོམ་སྤང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་ཤིང་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བཟློག་པ་འཕགས་པ་སློབ་པའི་བསྒོམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མི་སློབ་པའི་བསྒོམ་པའོ།

ལམ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། ཚོགས་སྦྱོར་བས་དྲན་ཉེ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་བསྒོམ་པ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཞལ་བས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལ། བདག་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲིབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནའང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བཟློག་པའང་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སློབ་པ་མི་སློབ་ལམ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྒོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་༼བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་༽། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །
དམིགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །
འཐོབ་པས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འབྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་སྟེ་དེ་བས་ན་འཐོབ་པས་ཀྱང་དེ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དྲན་ཉེ་སོགས་སྒོམ་པ་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་འཕགས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་དམིགས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱ་ཆུང་བའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་གིས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སྤྲོ་སྐུར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །

འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ཀྱང་ཉན་རང་རྣམས་ལུས་མི་གཙང་སོགས་དང་འབྲལ་ཞིང་དམན་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་ལ།

བྱང་སེམས་རྣམས་ལུས་སོགས་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་མི་གནས་པའི་སྤྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམས་པས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ། གནས་སྐབས་དགུར་བཞག་པ་དང་། གསུམ་དུ་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་༼གནས་སྐབས་དགུར་བཞག་པ་༽ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་༼དངོས་༽། རྒྱུ་ཡི་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྒྱུ་ཡི་གནས་དང་ཞུགས་པ་དང་། །
སྦྱོར་དང་འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་དང་། །
བྱ་དང་བྱ་མེད་ཁྱད་པར་དང་། །
དེ་ནི་བླ་མ་བླ་ན་མེད། །

གཉིན་པོ་བསྒོམ་པ་དེའི་གནས་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཡི་གནས་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་ཞུགས་པའི་གནས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྦྱོར་བའི་གནས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཙྪན་ཆད་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། །བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་གནས་ནི་སློབ་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པའི་གནས་ནི་མི་སློབ་པ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གནས་ནི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དང་། །དེ་ནི་བླ་མའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བླ་ན་མེད་པའི་གནས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་།

ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྣམ་པ་དགུས་ཕྱེད་དེ། རྒྱུའི་གནས་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་། ཞུགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དང་པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་བརྗོད་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་ལ་འབད་རྩོལ་གྱི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དང་། འབད་རྩོལ་གྱི་བྱ་བ་མེད་པའམ་མི་སློབ་པས་བརྒྱད་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ས་དགུ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་སློབ་པའི་ས་ཀུན་ལས་བླ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་བཅུ་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་མི་སློབ་པ་ལམ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུའོ། །

གཉིས་པ་༼དེའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་༽། མོས་པ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མོས་པ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་། །
ངེས་པར་འབྱུང་དང་ལུང་བསྟན་དང་། །
བརྗོད་པ་དང་ནི་དབང་བསྐུར་དང་། །
ཕྱིན་པ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དང་། །
བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པའོ། །

མོས་པའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ཐམས་ཅད་དང་ནི་འཇུག་པའི་གནས་ནས་དང་པོ་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་དེའི་འོག་ས་དྲུག་པོ་དག་དང་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་དང་། །བརྗོད་པའི་གནས་ནི་ས་དགུ་པ་དང་ནི་དབང་བསྐུར་བའི་གནས་ནི་ས་བཅུ་པ་དང་། །ཕྱིན་པའི་གནས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་གནས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། །བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རུ་བསྟན་པའོ།

དེ་ལ་གོང་དུ་ཕྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་རིགས་དང་ཞུགས་པ་དང་སྦྱོར་བས་བསྡུས་པ་ཚོགས་སྤྱོད་

ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདས་པའི་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་འབད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་གི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་། དགུ་པར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ལོངས་སྐུ་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དགུར་ཡང་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ ༼ གསུམ་དུ་བཞག་པ ༽། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །
མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །
རྣམ་པར་དག་པར་ཅི་རིགས་སྦྱར། །
འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ། །
གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པར་འདོད། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མ་དག་པའི་གནས་ནི་རྒྱུའི་གནས་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་སྦྱོར་བའི་བར་དུ་དང་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་ནི་སློབ་པ་རྣམས་དང་། །རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའི་གནས་ནི་མི་སློབ་པ་སྟེ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། །གནས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ། །འདི་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའོ་འདི་ནི་ཞུགས་པའོ་ཞེས་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དོ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དྲི་མས་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་མ་དག་ལ་ཅི་རིགས་དག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྣང་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་ཚན་གཉིས་པོ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ་གང་ཟག་གསུམ་པོ་འམ། གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དེ། རྒྱུ་དང་ཞུགས་པ་སྦྱོར་བ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་པ་ནི་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །འབྲས་བུ་ནས་བླ་མའི་བར་ལྔ་དང་། འཇུག་པ་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་བར་གྱི་ལྔ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དག་མ་དག་གཉིས་ལྡན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སས་བསྡུས་པའོ། །དེའི་ལྷག་མ་བླ་མེད་དང་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་བཞི་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་པ་འདི་ལ་མི་སློབ་པ་ཞེས་དང་། བླ་མ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བས་སར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན། བློ་བརྟན་གྱིས་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སར་ཞུགས་པ་ཞེས་འགྲེལ་པར་མཛད་པ་ལྟར་ན། བླ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡར་སྦྱར་བ་དང་། བླ་མ་ས་བཅུ་པ་ལ་མི་སྦྱར་བར་སྤྱིར་སྦྱིར་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་བཅུ་པ་དང་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཏེ་མ་བསྟན་པ་དང་། མི་སློབ་པ་དང་བླ་ན་མེད་པ་ཟློས་པ་དང་། དགུ་ཚན་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སར་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀུང་གོང་མ་རྣམས་དང་། དོན་གྱིས་ཟློས་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་ཅུང་མི་བདེ་འདྲ་བས། དབྱིག་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་མི་སློབ་པ་ནི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་འབད་རྩོལ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་ལས་འཕགས་པའི་སར་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་ཉན་རང་སོགས་དང་། སློབ་པའི་བྱང་སེམས་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བླ་མར་གྱུར་པའི་ས་བཅུ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས

པའི་དོན་ཡིན་ནའང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དགུ་ཚན་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་འགྲོར་པ་དང་། གོང་འོག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་འབྲུགས་པར་གོ་བའི་གནས་ལེགས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རང་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ལས་གཞན་ལས་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བས་སླར་ཡང་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་འཚལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། འབྲས་བུ་ལྔ་སྤྱིར་བསྟན། ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་༼འབྲས་བུ་ལྔ་སྤྱིར་བསྟན༽། སྨོད་གྱུར་རྣམ་པར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྨོད་གྱུར་རྣམ་པར་སྨིན་བརྗོད་དང་། །
དེ་ཡི་དབང་གིས་སྟོབས་དང་ནི། །
འདོད་དང་འཕེལ་དང་རྣམ་དག་སྟེ། །
དེ་དག་འབྲས་བུ་གོ་རིམས་བཞིན། །

འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། སྨོད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་གང་དགེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །སྨོད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་དབང་གིས་དགེ་བ་ཤས་ཆེར་གྱུར་པ་སྟོབས་དང་ནི། །སྡོན་གོམས་པར་བྱས་པས་དགེ་བ་འདོད་པ་དང་ད་ལྟ་གོམས་པས་དགེ་བ་འཕེལ་བ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། །དེ་དག་འབྲས་བུ་ལྔ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དང་།

ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བསྡོམས་ན་རྣམ་པ་ལྔར་འདུ་སྟེ། དགེ་བ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་དགེ་བའི་སྨོད་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དགེ་བའི་སྨོད་དུ་གྱུར་པ་མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་རྙེད་པ་དང་། ཡིད་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་འམ་སྨོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དགེ་བ་སྔ་མའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །སྨོད་དུ་གྱུར་པ་

དེའི་དབང་གིས་དགེ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་ནི། དགེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཚེ་འདིར་དགེ་བ་སྔ་མ་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་སྔར་མེད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པར་དག་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་༼ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་༽ནི། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོག་མ་དང་། །
དེ་གོམས་བྱས་དང་རྫོགས་པའོ། །
རྗེས་སུ་མཐུན་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །
བྲལ་བ་དང་ནི་ཁྱད་པར་དང་། །
བླ་མ་དང་ནི་བླ་ན་མེད། །
འབྲས་བུ་གཞན་ཏེ་མདོར་བསྡུས་པའོ། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། །གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་རིགས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་མའི་འབྲས་བུ་ནི་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་དང་། །དེ་གོམས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སློབ་པ་རྣམས་དང་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མི་སློབ་

པའོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུའི་དངོས་པོའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྤོང་བའི་ལམ་སྔ་ཐོག་མའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་གོམས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྔ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དག་དང་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། །བླ་མའི་འབྲས་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་དང་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ་འདི་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཞན་ཏེ་མདོར་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་བསྡུས་དོན་ནི། བྱང་བར་བྱ་བའི་སྒོམ་པ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་སྒོམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་སྒོམ་པ་དང་། གོང་མ་ཡང་དག་པར་རྩོམ་པའི་སྒོམ་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་འདྲེ་བའི་ཕྱིར་འདྲེ་བའི་སྒོམ་པ་དང་། ཞུགས་པའི་སྒོམ་པ་དང་། མཆོག་གི་སྒོམ་པ་དང་། ཐོག་མའི་སྒོམ་པ་དང་། བར་མའི་སྒོམ་པ་དང་། མཐའི་སྒོམ་པ་དང་། བླ་མ་དང་བཅས་པའི་སྒོམ་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་པ་སྟེ་གང་དམིགས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཐོབ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །གནས་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། རིགས་ལ་གནས་པའི་སྐལ་པ་ཡོད་པའི་གནས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྦྱོར་བའི་བར་རྩོམ་པའི་གནས་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་གནས་དང་། རྒྱན་དང་བཅས་པའི་གནས་དང་། ས་བཅུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་གནས་སོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། བསྡུས་པ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་དང་། སྔོན་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དེ་ཡང་བསྡུས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལྔའོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་ནི་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །སྔོན་གོམས་པར་བྱས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་བཞིའོ། །བསྟན་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །བཤད་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་སྟེ་དེ་དག་ཉིད་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་བས་སྔ་མ་སྔ་མ་རྒྱུ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་མ་ནི་མཐོང་ལམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། མཐོང་ཟིན་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསུམ་སྟེ་དེ་བཞིར་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་འདུའོ། །

དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔ་མ་སྔ་མ་དང་ཆོས་མཐུན་པའམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ལམ་ལ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོམས་པར་བྱས་པ་དང་རྫོགས་པ་གཉིས་ལ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱས་ཏེ་རང་སའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་བླ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉན་རང་ལས་བླ་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་འདི་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་སྔོན་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་གཞན་ཏེ། གོང་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གིས་ལམ་མཐའ་དག་གི་འབྲས་བུ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྤྱི་རིགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་བྱས་ན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་དོ། །

དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་ལེའུའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

ཅེག།ཁ།ཁ།ཀ།ཡེ།།ཁ།

གཉིས་པ་ཐུན་མིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན༽། བླ་མེད་ཉིད་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

བླ་མེད་འདི་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། །
དམིགས་པ་དང་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ། །
བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །

དེ་ནི་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་བཤད་དགོས་པས་དེ་བརྗོད་པ་བླ་མེད་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། །དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བླ་ན་མེན་པ། །བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ།

ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་ནི། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱས་བཤད་༽ལ། སྒྲུབ་པ་བླ་མེད། དམིགས་པ་བླ་མེད། ཡང་དག་འགྲུབ་པ་བླ་མེད་གསུམ་གྱི་དང་པོ་༼སྒྲུབ་པ་བླ་མེད་༽ལ་མདོར་ བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན༽། སྒྲུབ་པ་དག་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྒྲུབ་པ་དག་ནི་རྣམ་དྲུག་སྟེ། །
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལའོ། །
དམ་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། །
རྗེས་སུ་མཐུན་ཆོས་མཐའ་སྤངས་དང་། །
ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད། །

སྒྲུབ་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པའོ། །འདི་ལྟར་དམ་པར་སྒྲུབ་པ་དང་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་བསྒྲུབ་པ་དང་། །ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྒྲུབ་པའོ།

སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གམ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལའོ། །སྒྲུབ་པ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། དམ་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱས་བཤད་༽ལ། གོང་གི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྔ་ལས། དང་པོ། དམ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲུབ་ཚུལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས། བསྒྲུབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའོ། །དང་པོ་༼སྒྲུབ་ཚུལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས༽། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དམ་པ་བཅུ་གཉིས་བདག་ཉིད་དེ། །
རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་དང་། །
ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་ཟད་དང་། །
རྒྱུན་མི་འཆད་དང་ཚོགས་མེད་དང་། །
དབང་འབྱོར་བ་དང་ཡོངས་གཟུང་དང་། །
རྩོམ་དང་འཐོབ་དང་རྒྱུ་མཐུན་དང་། །
འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །

དེ་ལ་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འདོད་པ་དང་མཆོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དམ་པ་དང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ཡུན་རིང་བ་དམ་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པས་མི་ཟད་པ་དམ་པ་དང་། །བདག་གཞན་མཉམ་པར་མོས་ཏེ་སྦྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དམ་པ་དང་གཞན་གྱི་སྦྱིན་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ཚོགས་མེད་པ་དམ་པ་དང་། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དམ་པ་དང་། །མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པས་རྩོམ་པ་དམ་པ་དང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པས་འཐོབ་པ་དམ་པ་དང་གཉིས་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་རྣམས་རྒྱུ་མཐུན་པ་དམ་པ་དང་། །ས་བཅུ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི་འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་ཅིང་སྒྲུབ་པ་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ་དམ་པའི་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་ལ་དམ་པ་བཞིས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །གང་ཞེ་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་དམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་མི་འདོད་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡུན་རིང་བ་དམ་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པས་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དམ་པ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མོས་པས་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་མེད་པ་དམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དམ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་སྒྲུབ་ཚུལ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ས་མཚམས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྩོམ་པ་དམ་པ་ཚོགས་སྦྱོར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐོབ་པ་དམ་པས་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པ་དམ་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་དུ་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྒྱུ་མཐུན་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། འགྲུབ་པ་དམ་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་བྱང་སེམས་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་(མདོར་བསྟན)། དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་གྱིས་ནི། །
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དོ། །

དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་བཅུ་གཉིས་པོའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནི། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དོ།

བཤད་མ་ཐག་པའི་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཕྱིར་དམ་པའམ་མཆོག་གི་དོན་གྱིས་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དེ། ཚུ་རོལ་ཏེ་དམ་པ་མིན་པ་དམན་པའི་ས་ལས་འདས་པས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ། ངོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ་(ངོ་བོ་)། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །
བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །
སྨོན་ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །
འདི་དག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུའོ། །

ཁ་ཅིག་བཅུ་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ལ་དེ་དག་གི་མིང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་། །སྨོན་ལམ་དང་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ། །འདི་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའོ།

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པར་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འཁྲུགས་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་གནས་ལ་སྤྲོ་ཞིང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཇུག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་མི་གཡོ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འབྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྐྱུད་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། དགེ་རྩ་རྒྱུད་མི་ཟ་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའོ། །

གཉིས་པ་(བྱེད་ལས་)། ལས་ནི་རྗེས་སུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ལས་ནི་རྗེས་སུ་འཛིན་བྱེད་དང་། །
གནོད་མི་བྱེད་དང་དེ་ལ་བཟོད། །
ཡོན་ཏན་འཕེལ་དང་འཇུད་ནུས་དང་། །
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །
མི་ཟད་པ་དང་རྟག་འཇུག་དང་། །
ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་སྨིན་པར་བྱེད། །

འདི་དག་གི་སོ་སོའི་ལས་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པའི་ལས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་།

།ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་གནོད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་བཟོད་པས་ནི་གཞན་གྱིས་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བཟོད་ནུས་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱིས་མགུ་བར་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྒོར་འཇུད་ནུས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་བྱིན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བའི་སྒོ་ནས་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་སྨོན་ལམ་གྱིས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། །སྟོབས་ཀྱིས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་སོགས་ལ་ངེས་པར་འཇུག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་ཆོས་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་རྨོངས་པ་དང་བྲལ་བས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ།

ཕར་ཕྱིན་བཅུ་པོ་དེའི་ལས་ནི་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཚིམ་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་གཞན་གནོད་གཞིར་བཅས་སྤོང་བ་དང་། བཟོད་པས་གནོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་འཇུད་ནུས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་གཞན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྔོ་བ་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་རྟེན་རིས་སྦྱིན་སོགས་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རང་ཉིད་མ་ནོར་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གཞན་ཚུལ་དེས་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་མདོར་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང་། རྒྱས་པར་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་(མདོར་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་)ལ། དངོས་དང་དེའི་བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ་(དངོས་)། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཇི་ལྟ་བུར། །
ཆོས་རྣམས་བཏགས་པར་མཛད་པ་དག །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་པར་ཡང་། །
ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་བྱེད་པའོ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཆོས་རྣམས་བཏགས་པར་མཛད་པ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་རྟག་པར་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པའོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུར་བཏགས་པར་མཛད་པ་དེ་དག་གོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ན། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་པའམ་བཏགས་པ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་བསྟན་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དུས་རྟག་པར་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་༼དེའི་བྱེད་ལས༽། ཁམས་བརྟས་བྱེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཁམས་རྟས་བྱེད་དང་འཇུག་བྱེད་དང་། །
དེ་ནི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་འཐོབ་ཅེ་ན། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཁམས་བརྟས་པར་བྱེད་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བས་ནི་ཐོས་པ་དེའི་དོན་ལ་སྙིང་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཡིས་ནི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་དེ་ཉིད་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟས་པ་སྐྱེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་དོན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྒོམས་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་ལམ་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་དོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ལ་ཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱས་པར་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ༽ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན༽། དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་བཅུ་དང་། །
ཡང་དག་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ས་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། །ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་པ་བཅུ་དང་ཡང་དག་པ་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱས་བཤད༽ལ། ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ངོ་བོ་ཕན་ཡོན་བཅས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་༼ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ངོ་བོ་ཕན་ཡོན་བཅས་པ་བསྟན་པ༽། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱིན་པ་དང་། །
ཉན་དང་ཀློག་དང་ལེན་པ་དང་། །
འཆད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། །
དེ་སེམས་པ་དང་བསྒོམ་པའོ། །
སྤྱོད་པ་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །
བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །

ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་གང་ཞེ་ན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་དེ་ལ་མཆོད་པ་དང་གཞན་དག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཀློག་པ་ལ་ཉན་པ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀློག་པ་དང་དེའི་ཚིག་བློ་ལ་ལེན་པ་དང་། །ཚིག་དང་དོན་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་ཚིག་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། །དེའི་དོན་ལ་སེམས་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ་བསྒོམ་པའོ། །ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།

དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་བསྡུས་ནས་རྣམ་པ་བཅུར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་བསྡུས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྣ་བའི་དབང་པོས་ཉན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཀློག་པ་དང་། ཛོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་བློ་ལ་ལེན་པ་དང་། ཚིག་གི་དོན་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། བློ་ལ་བླངས་ཟིན་པ་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་བཅུ་པོ་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་འདུ་བས་ན་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་པ་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི་རེ་རེ་ལའང་བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དེ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཕན་བདེ་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཅིང་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་འབྲི་བ་དང་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་རྩ་ཀུན་ལས་འཕགས་པར་རྒྱ་ཆེར་བསྔགས་པ་ནི་མདོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ།

ཁྱད་པར་ཕྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཁྱད་པར་ཕྱིར་དང་མི་ཟད་ཕྱིར། །
གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་མ་ཞིའི་ཕྱིར། །

ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་དག་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་བསྟན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་ཡང་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་དེ་མ་ཞི་བའི་མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་རྣམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ཁྱད་པར་དུ་བསྔགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡི་གེར་འབྲི་བ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ཆོས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲི་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཕགས་སོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་དོན་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མ་ཞི་བར་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་ནི།

མི་གཡེང་ཕྱིན་ཅི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མི་གཡེང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར། །
གྱུར་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས། །

རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར། །གྱུར་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སོ།

ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་དོན་ལས་མི་གཡེངས་པ་

དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་ནུས་པས་ན་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །

གཉིས་པ་〔རྒྱས་བཤད་〕ལ། མི་གཡེང་པ་ཞི་གནས་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་〔མི་གཡེང་པ་ཞི་གནས〕། ལྟུང་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ལྟུང་དང་ཡུལ་ལ་འདྲུག་པ་དང་། །
དེ་བཞིན་རོ་མྱང་བྱིང་དང་རྒོད། །
ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པ་དང་། །
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ངར་འཛིན་དང་། །
ཆུང་ངུའི་སེམས་ནི་གཡེང་བ་སྟེ། །
བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །

དེ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་མེད་པ་ནི་མི་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། གཡེང་བ་དྲུག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྟུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་ཡུལ་ལ་འདྲུག་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རོ་མྱང་བ་དང་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ནི་ནང་གི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །དེ་ལ་མཚན་མར་བཟུང་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པ་ནི་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ངར་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །ཆུང་ངུའི་སྣེ་ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྟེ། །བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱའོ།

མི་གཡེང་པའི་ཞི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡེང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པའོ། །གཡེང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཡེང་བ་མིག་ཤེས་སོགས་ཚོགས་ལྔ་སྟེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྟུང་བ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའམ་འདྲུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་གཡེང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་མྱང་བ་དང་། བྱིང་རྒོད་དང་། མཚན་མའི་གཡེང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པས་མཚན་མར་བཟུང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་ངར་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའམ། ངར་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་ཐེག་དམན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ནི་དེ་ལྟར་གཡེང་བ་དྲུག་སྟེ། དེ་དྲུག་པོ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཡོངས་གཅོད་མི་གཡེངས་པའི་ཞི་གནས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། ནང་དུ་རྩེ་གཅིག་པར་གནས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཙམ་ལ་འདུག་གྲོལ་དུ་འཛིན་པ་སོགས་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ངར་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཏན་ལྟ་བུ་དང་། དེར་མ་ཟད་དམན་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་དང་ཡང་བྲལ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་〔ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་〕ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་〔མདོར་བསྟན〕། ཡི་གེ་དོན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཡི་གེ་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །
མི་འཕྲོ་བ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས། །
མ་དག་དག་དང་གློ་བུར་དང་། །
མི་སྔང་བ་དང་ཁེངས་པ་མེད། །

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། །མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་དང་། །མ་དག་པ་དང་དག་པ་གཉིས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་གློ་བུར་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། །མི་སྔང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷག་མཐོང་ནི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ན། ཡི་གེ་དང་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འཕྲོ་བ་དང་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་ཏེ་དེ་གཉིས་དང་། དག་མ་དག་དང་། གློ་བུར་བ་དང་། མི་སྨྲངས་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་པ་དང་བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་མདོར་བསྟན་དང་མཚུངས་པར་བཅུ་སྟེ། ༡ རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༢ བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༣ གཉིས་སྣང་གི་རྒྱུ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ ༤ གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ ༥ ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་༦ གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀུན་མི་འདའ་བར་ཤེས་པ་ཆོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༧ དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༨ རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་གློ་བུར་བར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༩ གདོད་ནས་དག་པས་ཀུན་ཉོན་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྔངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༡༠ རྣམ་བྱང་འཕེལ་བ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པས་ང་རྒྱལ་བ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དང་པོ་༼རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་༽། འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་འདྲིས་ཕྱིར་དང་། །
མ་འབྲེལ་ཕྱིར་དང་མ་འདྲིས་ཕྱིར། །
དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། །
དེ་ནི་ཡི་གེ་མ་ལོག་པའོ། །

ཡི་གེ་རྣམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་འདིའི་མིང་ནི་འདིའོ་ཞེས་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་གཉིས་ལས་ལྡོག་པས་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་མ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར། །སྔ་མ་གཉིས་དོན་ཡོད་པ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་དོན་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

དང་པོ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་དག་ནི་གོ་རིམ་མ་ནོར་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་ལས་བཞག་པའི་བརྡ་དེ་ལ་དོན་གང་གི་བརྡ་ཡིན་པར་བློ་ལ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཀ་སྔོན་དང་བ་རྗེས་སུ་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་པར་བརྗོད་ཚེ་གདུང་འདེག་གི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་གོ་བར་བྱེད་ཀྱི། བ་སྔོན་དང་ཀ་རྗེས་སུ་བྱས་པའམ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་སོ་སོར་ཕྲལ་ཏེ་བརྗོད་ན་དེ་གོ་མི་ནུས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་བརྡ་དེ་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་བརྡ་ཡིན་པར་སྔར་ནས་འདྲིས་པའི་བོད་ཀྱི་མི་

རྣམས་ལ་བརྡ་དེས་དོན་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་གཞན་པའི་མིས་དེ་ལྟར་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲིས་འབྲེལ་གཉིས་ལས་བརྡ་དེ་དོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་དོན་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྡ་ལས་དོན་གོ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་རྟོགས་པས་འབྲེལ་པ་གསར་དུ་བྱས་ཤིང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཡིན་གྱི། མིང་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡི་གེ་ལས་དོན་རྟོགས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་དོན་དུ་སྨྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་༼བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ༽།

གཉིས་སུ་སྣང་བར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི། །
དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །
དེ་ནི་དོན་ལ་མ་ལོག་པ། །
ཡོད་དང་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་དོན་ལ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དེར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ།

འདི་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པས་ཡོད་པའི་མཐའ་སྤངས་ལ་སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་མེད་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དོན་ནམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལས་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ། །

གསུམ་པ་༼གཉིས་སྣང་གི་རྒྱུ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ༽།

རྟོག་པ་དེ་ཡིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྟོག་པ་དེ་ཡིས་བསྒོས་པ་ཡི། །
རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་ནི། །
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ལོག་པ། །
གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ལའོ། །

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པ་ཡིས། །རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་ཞེས་པ་དེ་ནི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅེ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ལ་སྟེ་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བརྗོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་མ་བསྒོམས་པའོ།

གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་དེ་ཡིས་བསྒོས་པ་ཡི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་གང་ཡིན་པ་ཚུལ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་དམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དེའི་གནས་སམ་གཞི་གང་ཞེ་ན། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱུར་ཤེས་པ་སྟེ་ཀུན་གཞི་ལ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཆ་ནས་

བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་དང་། དེའི་མཐུས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཀུན་གཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་ ༼ གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ ༽། དོན་གྱིས་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དོན་གྱི་མེད་དང་ཡོད་པ་སྟེ། །
སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་བཞིན་དུ་འདོད། །
དེ་ནི་མི་འགྲོག་མ་ལོག་སྟེ། །
ཡོད་དང་མེད་པ་མི་འགྲོ་ཕྱིར། །

དོན་གྱིས་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་སྟེ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་ཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དེ། །དེ་དག་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། །དེའི་འཁྲུལ་པ་ཙམ་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་ལ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་སེམས་མི་འགྲོ་བ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སེམས་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་དོན་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལ་ནི་མི་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའམ་མི་འགྲོ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ ༼ ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ ༽། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་ཕྱིར། །
ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ། །
རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ལོག་པའོ། །
དོན་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལའོ། །

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ནས་ཡིད་དང་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ །མཚན་ཉིད་གང་ལ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་འདི་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལའོ།

ཡང་དག་པའི་དོན་གྱིས་རང་མཚན་ལ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་སྟེ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་མེད་ཅིང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་སུ་སྣང་བ་གང་ཇི་སྙེད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་རང་མཚན་སོ་སོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཡང་དག་པར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་ཞེས་སོ་སོའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ལ་བརྗོད་ཀྱང་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་མཚན་དུ་བརྗོད་པའོ། །

དྲུག་པ་ (གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀུན་མི་འདའ་བར་ཤེས་པ་ཆོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ)།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །
འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །
དེ་ཕྱིར་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་དེར། །
དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །

ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །འདི་ལྟར་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ །དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་དེར་ཤེས་པ། །དེ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ

གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་གཏོགས་པར་འདི་ལྟར་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུར་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེར་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བདུན་པ་ (དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ)།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད། །
མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས། །
དེ་ནི་མ་དག་རྣམ་དག་སྟེ། །
དེ་ཡང་དེ་ལས་ལོག་པའོ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། །མ་སྤངས་པ་དང་དེ་སྤངས་པ་ལས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་དང་དག་མ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་དོན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི། རང་གི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས་གང་ཟག་དེ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེའང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དོན་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ (རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་གློ་བུར་བར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ)།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱི། །

རྣམ་པར་དག་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན། །
གཉིས་ནི་གློ་བུར་བྱུང་བ་སྟེ། །
དེ་ཡང་དེ་ལ་མ་ལོག་པའོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཡིན་ལ། །རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་ཕྱིས་རྣམ་པར་
དག་པ་གཉིས་ནི་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡང་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་གནས་
ལུགས་གཏུག་མའི་དོན་ནོ། །སྔར་མ་དག་པ་དང་ཕྱིས་དག་པ་གཉིས་ནི་སྣང་ཚུལ་ཙམ་གྱི་ངོར་གློ་བུར་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་གློ་བུར་བ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཙ་བའི་ས་བཅད་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཆོས་རྣམས་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི། །
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མེད། །
མེད་ཕྱིར་དེ་བས་སྐྲག་དང་དེ། །
མེད་དེ་དེ་འདིར་མ་ལོག་པའོ། །

ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་མེད་ལ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་སྐྲག་པ་དང་
ང་། །རློམ་བ་ཡང་མེད་དེ་དེ་འདིར་སྐྲག་པ་མེད་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།

ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་པ་དང་། དེ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ
ཡང་མེད་དོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་བཅིང་
པ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་གང་ཡང་ཀུན་ཉོན་
དང་རྣམ་བྱང་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན། འདི་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་འཕེལ་བས་སྐྲག་པ་དང་། དང་
སོགས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་འཕེལ་བས་ང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། སྐྲག་པར་བྱ་བ་དང་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པའི་གཞི་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྔངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་ཞེས་བྱའོ།

༼གསུམ་པ་༽ །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཅུའི་སྦྱོར་མམ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུར་
བཞག་པ་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐང་བ་ནི། ༼དང་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཅུའི་སྦྱོར་མམ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་༽ གང་
ལ་གང་ཞིག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འཕྲུལ། །
མ་འཕྲུལ་གང་ཞིག་གང་ལ་དང་། །
འཕྲུལ་དང་མ་འཕྲུལ་འབྲས་བུ་ཉིད། །
དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་མཐའ་མའོ། །

འདི་དག་ནི་རྒྱས་པར་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་པོ་དག་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། །ངོ་
བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་བརྒལ་བ་དང་ལན་ཏེ་གང་ལ་འཕྲུལ་པ་ཡོངས་གྲུབ་དང་གང་

ཞིག་འབྱུལ་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་གང་ལས་འབྱུལ་པ་གཞན་གྱི་དབང་དང་། །མ་འབྱུལ་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། །འབྱུལ་པ་དང་མ་འབྱུལ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་མའོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ནི་དམིགས་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་དག་སྟེ། ཚིག་དང་པོ་གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་གང་གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ལའོ། །དེ་བས་ན་འདིར་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བཀྲལ་བ་དང་ལན་ནི་ལྷག་མ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་བཀྲལ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་མེད་ན་ཇི་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དུ་མི་རུང་ཞེ་ན། །དེའི་ལན་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་ནི་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་སྔར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱིས་རྣམ་པར་བྱང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །རྣམ་པར་བྱང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆད་ ༥༨ པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུའམ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་པོ་འདི་ལ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། བཀྲལ་བ་དང་། ལན་ཏེ་རྣམ་གྲངས་བཞིས

བསྟན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་པའམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་ལ། གང་གི་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་གང་གིས་མི་རྟོག་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་རང་མཚན་ལ་མ་ལོག་པ་དང་། གང་ལ་མི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་སྤྱི་མཚན་ལ་མ་ལོག་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟའི་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བཀྲལ་བ་དང་ལན་ཅི་རིགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་བསྟན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གམ། མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། ཀུན་ཉོན་མེད་ན་ཅི་ལྟར་དམིགས། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་མི་རུང་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དུ་མས་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བསལ་ན་འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་མྱང་འདས་འཕེལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་ལས་བརྩམས་སྟེ་འབྱུང་བས་འདི་ནི་བཀྲལ་བར་བྱ་བའི་གནས་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ལན་ནི་བཞི་སྟེ། གཟུང་འཛིན་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྣང་བའི་ལན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ན་སྔར་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་མི་འཐད་པའི་བཀྲལ་ལན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་གློ་བུར་གྱིས་སྒྲིབ་ཡོད་མེད་ལས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྔར་མ་དག་པ་ཕྱིས་དག་ཏུ་རུག་ཀྱང་དག་པ་སླར་མི་ལྡོག་ཅིང་འགྲིབ་པ་ཡོད་པས་ན་འཁོར་བ་རྒྱུན་འཆད་ཅིང་མྱང་འདས་འཕེལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་བཀྲལ་ལན་འགྲིབ་མེད་དང་ཁྱེངས་མེད་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀུན་བྱང་ལ་ཚད་མ་མཆིས་པས་ན་འདི་ལ་འགྲིབ་དུ་མི་མངོན་ཏེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་དམིགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཞེས་ཚིག་དང་པོ་གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་དང་པོ་ཡོད་མེད་དང་ཡོངས་གྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། འདྲིས་འབྲེལ་དག་ལས་ཡི་གེ་དོན་ཡོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཤེས་པས། སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའམ། རྒྱ་གར་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་སྟེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར

ཞེས་ནུས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་སོད་པ་དང༌། གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་མིང་གིས་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་རྣང་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པས་ན། ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་གནད་མཐུན་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་དོན་ལ་མ་ལོག་པ་ནི་གནས་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །གནས་སམ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་གཞན་དབང་སྟེ་སྣང་བའི་གཞིའམ་རྒྱུ་ཡིན་པས་གནས་ཡིན་ལ། སྣང་ཟེན་ནམ་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བཏགས་པའོ། །ཡང་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཅིག་ལྟར་ན། གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འབྱུང་། །མ་འབྱུང་གང་ཞིག་གང་ལ་དང་། །འབྱུང་དང་མ་འབྱུང་འབྲས་བུ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གང་ལ་འབྱུང་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཅན། མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྣང་བ་ལ་འབྱུང་། གང་ཞིག་འབྱུང་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱུའམ་གནས་གང་ལས་འབྱུང་ན་རྟོག་པས་བསྒོས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་སོ། །མ་འབྱུང་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། དོན་གྱིས་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་མ་འབྱུང་པའི་ངོ་བོའམ་ཡུལ་ཅན་ནོ། །གང་ལ་མ་འབྱུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའམ། སྤྲོ་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་ལའོ། །འབྱུང་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཀུན་ཉོན་དང་། མ་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའམ་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་བྱང་བསྟན་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྔ་མ་ཐ་སྙད་དང་། ཕྱི་མ་དོན་དམ་གྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་མ་ཞེས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས

མཐར་ཕྱིན་པའམ་ཐ་མ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀའི་མཐའ་སྤྱང་འདས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་ན། དོན་གྱིས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཉོན་གྱི་མཐའ་མ་དང་། མྱང་འདས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ལྷག་པ་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་བྱང་གི་ཐ་མ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་འཁོར་འདས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་མཐའ་ཟྫོགས་པའི་ཚད་དང་། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བསལ་བཞག་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་གནས་འདི་དག་ལ་འཆད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་རེ་ཞིག་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱི་གཞུང་བཞིན་གསལ་བར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་བཅུ་པོ་དེས་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་མ་ལོག་པར་བསྟན་པས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

༼གཉིས་པ་དེ་དག་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུར་བཞག་པ་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐང་བ་༽ །

ཡོད་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་དང་། །
གནས་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད། །
མི་རྟོག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །
རྟག་པར་འོད་གསལ་ཉིད་དང་ནི། །
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་དང་། །
དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད། །
འགྲིབ་པ་མེད་དང་ལྷག་མེད་པ། །
རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་བཅུ་ཞེ་བྱ། །

ཡི་གེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡོད་མེད་དང་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་གནས་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་མི་རྟོག་པ་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་རང་བཞིན་གྱིས། །རྟག་པར་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དང་ནི་མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། །མི་སྐྲག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ལྷག་པ་མེད་པ་དང་། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། གོང་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གནས་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པར་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་རྟོག་གེའི་རིག་པས་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྐབས་པ་ལ། བདུན་ཚན་དང་པོ་དང་། བདུན་ཚན་གཉིས་པའོ། །དང་པོ། བདུན་ཚན་དང་པོ། ཐ་དད་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། །
མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀ་དང་། །
གང་ཟག་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །
སྐུར་འདེབས་མཐའ་རྣམས་གཉིས་གཉིས་དང་། །
མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་མཐའ། །
རྟག་དང་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་དང་། །
གཟུང་དང་འཛིན་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །
རྣམ་པར་བྱང་ལ་གཉིས་དང་གསུམ། །

མཐའ་གཉིས་སྤང་བ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། བདག་དང་ཕུང་པོ་ཐ་དད་པར་ལྟ་བའི་མཐའ་དང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བའི་མཐའ་དང་། །གཟུགས་སོགས་རྟག་གོ་ཞེས་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་དང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་སྟེ་དེ་གཉིས་ག་དང་། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། །སྐུར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། །མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོའི་མཐའ་དང་། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་པ་དང་དེ་མེད་དོ་ཞེས་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་མཐའ་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཐའ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཐའ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་གཉིས་དང་གསུམ་སྟེ་ཕྱི་མ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་གསུམ་མོ།

གང་གི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་བདག་དང་ཐ་དད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འཛིན་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་བདག་མེད་པ་ནས་ཤེད་བུ་མེད་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་པ་ལས་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི

བཏགས་དོན་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ངེས་ན་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་འཛིན་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐའ་དང་། གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐའ་སྟེ།

དེ་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་ནི། གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པར་ཡང་མི་རྟོག་མི་རྟས་པར་ཡང་མི་རྟོག་པ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་བསྒོམ་པ་སྟེ། མདོ་ལས། གཟུགས་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་སྣང་ཙམ་དུ་མེད་པར་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་གང་ཟག་ཡོད་པ་དང་སེམས་སོགས་ཆོས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་ཆོས་མེད་པར་སྐུར་འདེབས་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་སྒྲོ་སྐུར་དེ་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་བདག་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་སོགས་ཆོས་ལ་སྒྲོ་སྐུར་སྤོང་བ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་ལ་སེམས་མེད་པ་དང་སེམས་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་དགེ་བ་དང་ཀུན་ཉོན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དགེ་བ་དང་རྣམ་བྱང་ལ་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྟ་བའི་མཐའ་དེ་དག་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། གང་མཐའ་དེ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་མི་བརྗོད་མི་སྨྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་ཅིང་དེ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་མེད་པའམ་རྒྱུན་ཆད་དེ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ།

དེ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི་དབུས་སུ་བསྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་སུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།

དེ་ཡང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་ཀུན་ཉོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་འགགས་པའི་རྣམ་བྱང་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། རིག་དང་མ་རིག་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །

དེའི་དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོསང་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་སྨོན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་དུ་ཤེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་ཅིག་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཤེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དང། སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཏེ་རིམ་པ་ལྟར་འཆི་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་བར་སྲིད་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ། འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཉོན་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་བྲལ་བ་ནི་རྣམ་བྱང་སྟེ་དེ་ལའང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། མདོར་བསྡུ་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པའམ། རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་ཅིང་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་དེ་དག་གིས་སྤང་བྱ་དེ་དག་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་ཞེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་དང་སྟོང་པ་དང་མ་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གདོད་ནས་མཐའ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེས་སྟོང་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་

ཡེ་ནས་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་རྩལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདུན་ཚན་ཕྱི་མ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་(མདོར་བསྟན་) རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །
དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད། །

ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད།

གོང་དུ་བསྟན་པ་དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའམ། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་) དངོས་མེད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་ཞི་བྱ་དང་། །
ཞི་བྱེད་སྐྲག་བྱ་དེ་ལ་འཇིགས། །
གཟུང་དང་འཛིན་དང་ཡང་དག་ཉིད། །
ལོག་པ་ཉིད་དང་བྱེད་དང་མིན། །
སྐྱེ་བ་མེད་དང་མཉམ་པའི་དུས། །

དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །

བདུན་གང་ཞེ་ན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དེ་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་ཞི་བར་བྱ་བ་སྤང་བྱ་དང་། །ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉེན་པོར་ལྟ་བ་དང་སྐྲག་བྱར་རྟོག་པ་དང་དེ་ལ་འཇིགས་པར་སྐྱེ་བ་རྟོག་པ་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། །ལོག་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་སྤང་བྱ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པར་རྟོག་པ་དང་། །གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་བྱ་མཉམ་པའི་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ། །བདུན་པོ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་མཐའོ།

རྣམ་རྟོག་གི་མཐའ་གཉིས་ཟུང་དུ་སྦྱར་བ་བདུན་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་པས་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་སྟེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་སྟོང་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་བར་བྱ་བ་སྤང་བྱ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉེན་པོ་ལ་དེ་དང་དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ལ་ལ་ནམ་མཁས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་དུས་ཏེ་ནམ་མཁའ་འདི་སོལ་ཞེས་ཟེར་ན། འོད་སྲུང་འདི་ཅི་སྙམ་དུ་སེམས། ནམ་མཁའ་འདི་བསལ་བར་ནུས་སམ་ཞེས་སོགས་གསུང་པ་ལྟ་བུའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་སྐྲག་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་རྟོག་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། མཐའ་དེ་དག་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། འོད་སྲུང་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་མོ་མཁན་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་འཇིགས་འཇིགས་ལྟ་ཞིག་བྲིས་ནས། དེས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ་ཁ་སྦུབ་ཏུ་འགྱེལ་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་

པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་བ་དང་དེ་ལ་སྐྲག་པའང་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་མཐའ་དེ་གཉིས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་སྒྱུ་མ་ནམ་མཁའི་དཔེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ནས། ཆོས་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་སྟོང་ཉིད་སྦྱོང་བྱེད་ལྟ་བུར་བསམ་ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བཤིག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་རྣམས་ལ་སྐྲག་པ་དེ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་ནམ་མཁའ་བསལ་བར་མི་ནུས་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡེ་ནས་རྗེས་སུ་སོང་བར་བསྟན་པའོ། །དཔེ་ཕྱི་མ་རི་མོ་མཁན་གྱི་དཔེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པའོ། །འདི་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་འཆད་ཚུལ་གློ་བརྟན་འབྲེལ་པ་ན་སྣང་ངོ་། །གཟུགས་སོགས་ལ་གཟུང་བ་དང་། མིག་སོགས་ལ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བྱེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་དེས་སྒྱུ་མ་བྱེད་པ་ཉིད་ཟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གྲུབ་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་མ་གྲུབ་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མི་གྲུབ་པས་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དེས་བསྟན་ཏོ། །ཟག་མེད་ལ་ཡང་དག་པ་གཉིས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་རླུང་གིས་དྲུད་པ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཤིང་དེ་གཉིས་ཚིག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཇི་ལྟར་མེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་ཤིང་ལས་མེ་བྱུང་ལ། དེས་ཤིང་དེ་ཉིད་བསྲེགས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་མིན་པའམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཤིང་ལྟ་བུ་ལས། ཡང་དག་པ་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་འབྱུང་ལ། མེ་དེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་འཚིགས་པ་ལྟར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་དང་ལོག་པ་ཞེས་རིས་སུ་མ་ཆད་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་ངོ་སྙམ་དུ་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྤོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་ནུས་པའམ། བྱེད་པ་མིན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་སེལ་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མར་མེ་བྱུང་ན་མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཡང་། འོད་སྲུང་མར་མེ་དེ་འདི་ལྟར་བདག་གིས་མུན་པ་མུན་ནག་གང་དག་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱང་། མར་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་མུན་པ་མུན་ནག་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད་དེ། མར་མེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་མུན་པ་སེལ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་སྤོང་དཀའ་ཞིང་ཚན་ཆེ་བས་ན་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ་སྙམ་དུ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་བྱ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགག་མི་ནུས་པས་སྤོང་གཉེན་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའམ། མཉམ་པའི་དུས་ཅན་དུ་འགྱུར་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྦྱོར་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྱིམ་མམ། ཁང་པའམ། ཁང་ཁྲུན་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་འདས་པར་སུས་ཀྱང་མར་མེ་མ་བུས་པ་དེར་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མར་མེ་དེ་བུས་ན། འོད་སྲུང་འདི་ཅི་སྙམ་དུ་སེམས། མུན་པ་མུན་ནག་དེ་འདི་ལྟར་བདག་ནི་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་བདག་ནི་འདི་ནས་མི་འགྲོའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སྣང་བ་སྐྱེས་ན་མུན་པ་ངེས་པར་འགག་པ་དང་། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་མི་འགྲོགས་པ་དང་། མུན་པ་ཡུན་ཅི་རིང་ཡང་དེར་མར་མེ་སྦྱར་བ་མི་སྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེ་དེའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དེ་དག་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཟུང་རེ་སྦྲུར་བ་བདུན་ཚན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཞིག་སྒྲོ་སྐུར་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་ན་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་

བྱ་ལ། མཐའ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤོང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གོང་གིས་བཅད་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་ལྔན་ཅིག་ཏུ། ཁྱད་པར་ཅན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་མེད་ནི། །
ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། །ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི། །ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པའོ།

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་ས་བཅུ་པོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་ཤས་ཆེར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ལམ་སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ནི་གཉིས་པ་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི། རྣམ་པར་བཞག་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

རྣམ་པར་གཞག་དང་དེ་བཞིན་དབྱིངས། །
སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་དང་འཛིན་པ་དང་། །
ངེས་པར་འཛིན་དང་རབ་ཏུ་འཛིན། །
རབ་ཏུ་རྟོགས་དང་རབ་རྒྱས་དང་། །
རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྣལ་འདུག་དང་། །
ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པར་འདོད། །

དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ལས་ཆོས་བརྟགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། །བསྒྲུབ་བྱ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་དང་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱི་དམིགས་པ་དང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་འཛིན་པ་དང་། །བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་ངེས་པར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་དང་། །ས་བདུན་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དམིགས་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་རྣལ་དུ་འདུག་པའི་དམིགས་པ་དང་། །ས་དགུ་པ་ཡན་ཆད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

སྒྲུབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་མཐའ་དག་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་ས་དང་ལམ་དང་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་གང་དག་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ཇི་སྙེད་པའི་གནས་ལ་མ་ནོར་བར་དམིགས་པ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་དང་གཉིས་ནི་བདེན་

པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཕར་ཕྱིན་བཅུར་འདུ་བས་ན་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པས་ན་ཕར་ཕྱིན་དེ་དག་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་དག་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སྡེ་སྣོད་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ནི་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཤིང་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ངེས་པར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པས་དམིགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་ས་དྲུག་པོ་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བདུན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀུན་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་སྲིད་ཞིའི་ཆོས་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་འབད་རྩོལ་དང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་རྣལ་དུ་འདུག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་དགུ་པ་བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཕྲིན་ལས་ཕུལ་བྱུང་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་ཕུལ་བྱུང་གསུམ་འབྱུང་བའི་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་སྟེ། ས་དགུ་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་ཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཕྲིན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པར་འདོད་དེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་གཟིགས་པའམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི། མ་ཚང་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

མ་ཚང་མེད་དང་མི་སྤོང་དང་། །
མི་གཡེང་བ་དང་རབ་རྫོགས་དང་། །
ཡང་དག་བསྐྱེད་དང་འཕེལ་བ་དང་། །
ལས་སུ་རུང་དང་མི་གནས་དང་། །
སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་དེ། །
རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ཡང་དག་འགྲུབ། །

ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི་ལམ་གྱི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མེད་པས་རིགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་སྤོང་བས་མོས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །ཐེག་པ་དམན་པས་སེམས་མི་གཡེང་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕེལ་བས་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་ཞིང་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པས་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །སྒྲིབ་པ་མེད་

པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་དེ། །རྒྱུན་མི་གཙོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་བོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཉན་རང་གི་ཐོབ་བྱ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འགྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཅུར་གསུངས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། །སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། །མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་དང་། སད་པའི་རྐྱེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བསམ་པ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནས་འཕགས་པའི་སར་ཚུད་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་གསུམ་ནི་གཙོ་བོར་དག་སས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མཐར་འབྲས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ནས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་གཙོད་པ་སྟེ། གཟུགས་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་གཙོད་པའོ། །ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ནི་རིགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་མི་སྤོང་བ་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མི་གཡེང་བ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རབ་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་སྐྱོན་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡུན་རིང་པོར་འཕེལ་བས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཁ་ནང་བལྟས་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་ལུང་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དང་། བླ་ན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡི་ཚུལ་ནམ་ཡང་རྒྱུན་མི་གཙོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཞུང་འདི་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་དང་། གཞུང་དེའི་མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་སྨོས་པའོ། །དང་པོ་ ༼ གཞུང་འདི་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ ༽ དབུས་རྣམ་འབྱེད་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །

དབུས་རྣམ་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །
རྟོགས་པར་དཀའ་དང་སྙིང་པོའི་དོན། །
དོན་ཆེན་དེ་བཞིན་ཀུན་གྱི་དོན། །
དོན་མེད་ཐམས་ཅད་སེལ་བའོ། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྔ་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་དབུས་རྣལ་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་དག་གིས་མི་ཤིགས་པས་སྙིང་པོའི་དོན་དང་། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབས་པས་དོན་ཆེན་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ལམ་སྟོན་པས་ཀུན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་། །དོན་མེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའོ། །ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་གཞི་དང་། བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཇི་ལྟ་བུར་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་གཞུག་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེའང་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་ལ་གཡེང་བ་མེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྱུར་པའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ཞེ་ན། དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །གང་དུ་ཞེ་ན། །ས་བཅུ་དག་སྟེ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་མ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་གི་གཞི་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་། མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་དེའི་མཚན་མ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རང་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་དེའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། དེའི་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྲག་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྔ་པའོ། །

མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པས་ན། དབུས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སམ། དབུས་དང་མཐའ་མ་འདྲེས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་རྟོག་གེའི་བློས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བས་མི་ཤེས་པའི་སྙིང་པོའི་དོན་ནམ། ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་སྙིང་པོའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་།

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་མཐའ་དག་པ་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་མེད་པ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཟེ་ཆོམ་གྱི་དྲི་མ་དང་། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྷ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལེའུའི་འགྲེལ་པའི་སྐབས་སོ། །

གཉིས་པ་མཇུག་བྱང་ནི། །

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་། ཤཱི་ལེན་དྲ་བོ་དྷི་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བན་དྷེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།

བསྟནབཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་སྟེ་ཁྲིམས་འབྱུང་དབང་པོ་དང་། ཞུ་ཆེན་ལོ་ཙྪ་བ་བནྡེ་ཞང་སྣ་ནམ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།ཞེས་དང་། འགྱུར་བྱང་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་། ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་དང་། ཞུ་ཆེན་ལོ་ཙྪ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་སོ།

སྨྲར་ཡང་སྨྲས་པ།

མཆན་འདི་ཡང་སྔོན་བྱོན་སྤྲུལ་པའི་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་དག་ལས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལྟར་གཞན་ཕན་སྣང་བས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

༄མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་ངན་པའི་གཡང་ས་ལས། །བདེ་བར་སྒྲོལ་བྱེད་ཡང་དག་དབུ་མའི་ལམ། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་འཇུག་པའི་སྒོ། །རྒྱལ་ཚབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་དེས་ལེགས་པར་བསྟན། །སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིན་ཆེན་གཏེར། །གང་དུ་ཆུད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །གསལ་བར་སྟོན་པ་ལེགས་བཤད་འོད་ཕྲེང་འདིས། །འགྲོ་ཀུན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་པས་ཐིམ་བྱེད་ཤོག །ཆོས་སྦྱེ་འདིས་མཚོན་འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུ་ཀུན། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་གྱུར་ཏེ། །བཤད་སྒྲུབ་པདྨའི་དགའ་ཚལ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །མི་ཉམས་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། །མཁའ་ཁྱབ་ཡིད་ཅན་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་འགོད། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དཔལ་ཡོན་གོང་དུ་འཕེལ། །འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གནས་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤྱོ་ལ་གནས་ཤིང་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་བཙུགས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ས་གསུམ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དཔལ་སྙེར་བ་ཀཿཐོག་པ་ལྕམ་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་པདྨ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རིག་དང་། རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐྱེས་དང་བཅས་བཀའ་ཡིས་བསྐུལ་མ་གནང་བ་སློང་ལ་འཆང་ནའང་། རེ་ཞིག་དེ་གར་ལུས་པ། སླད་ནས་ཀཿཐོག་པ་སི་ཏུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་བྱམས་ཆོས་སྐོར་ཕུལ་བའི་སྐབས་ཤོག་སྣག་སོགས་མཐུན་པའི་རྐྱེན་སྦྱར་བ་ལས། མདོ་ཁམས་འདི་ན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འཕགས་ཡུལ་མ་ག་དྷ་གཉིས་པར་གྲགས་པ་ཀཿཐོག་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་མི་ཕམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་

བས་རབ་ཆོས་རྒྱལ་བ་ཤིང་རྟ་ལོའི་ཁྲིམས་སྟོད་ཟླ་བའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་ལ་དབུ་བརྩམ་སྟེ་བཤད་པ་བྱེད་པའི་ཐུན་གསེང་རྣམས་སུ་ཅུང་ཟད་རེ་བྲིས་ཤིང་། ཟླ་བ་དེའི་ཕྱི་མའི་ཚེས་ལྔ་གཟའ་སྐར་དགེ་བའི་སྟ་ཆར་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདིས། སྐྱུལ་བ་པོ་སོགས་བདག་གི་བླ་མ་ཞི་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་དཔལ་དམ་པ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག །སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

༄ ན་མ་ཨཱལཥ་མཻ་ཧི་ཡ། །བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་བྱམས་པའི་མཚན། །གསུང་རབ་སྡེ་ལྔའི་ནང་ཚན་ཐེག་ཆེན་པོ། །ཟབ་རྒྱས་དོན་སྟོན་དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད། །མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དེ་མཉམ་བླ་མེད་ལྔ། །རྟེན་འབྱུང་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི། །ཡོངས་གྲུབ་དབུ་མའི་ལམ་མཆོག་སྟོན་པའི་གཞུང་། །མི་ཕམ་མཁས་པའི་དབང་པོས་ལེགས་བཀྲལ་བའི། །འགྲེལ་ཆེན་ཉིན་བྱེད་སྣང་བ་འཆར་འདི་རྨད། །གཞུང་འདི་སྤྱར་བསྐྱུན་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་མཐུས། །ཐུབ་བསྟན་མདོ་སྔགས་རིགས་ལམ་ཡན་ལག་བཅས། །བཤད་སྒྲུབ་ཕྱིན་ལས་མི་ནུབ་བྱམས་བསྟན་བར། །འཕེལ་བའི་རྒྱུར་བསྔོ་དེ་བཞིན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་རབ་རྣམས་བླ་མ་ཞིང་སྐྱོང་གིས་སྤྱར་གྱི་འདུ་བྱེད་བགྱི་སྐབས་དགེ་རྒན་བྱམས་པ་འདུས་པོའི་དངོས་རྫས་དགེ་ཕྱོགས་སུ་བཏང་དུས་སྤྱར་གྱི་ཡོན་ཇི་བབས་ཕུལ་ཏེ་དཔལ་ལྡན་ལྷུན་གྲུབ་སྟེང་དུ་རབ་རྒྱལ་ལྕགས་རྟ་ཟླ་དུས་ཆོས་དགེ་བའི་ཆར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བགྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།